

KONTROLA PODMÍNĚNOSTI
CROSS COMPLIANCE

KONTROLA PODMÍNĚNOSTI

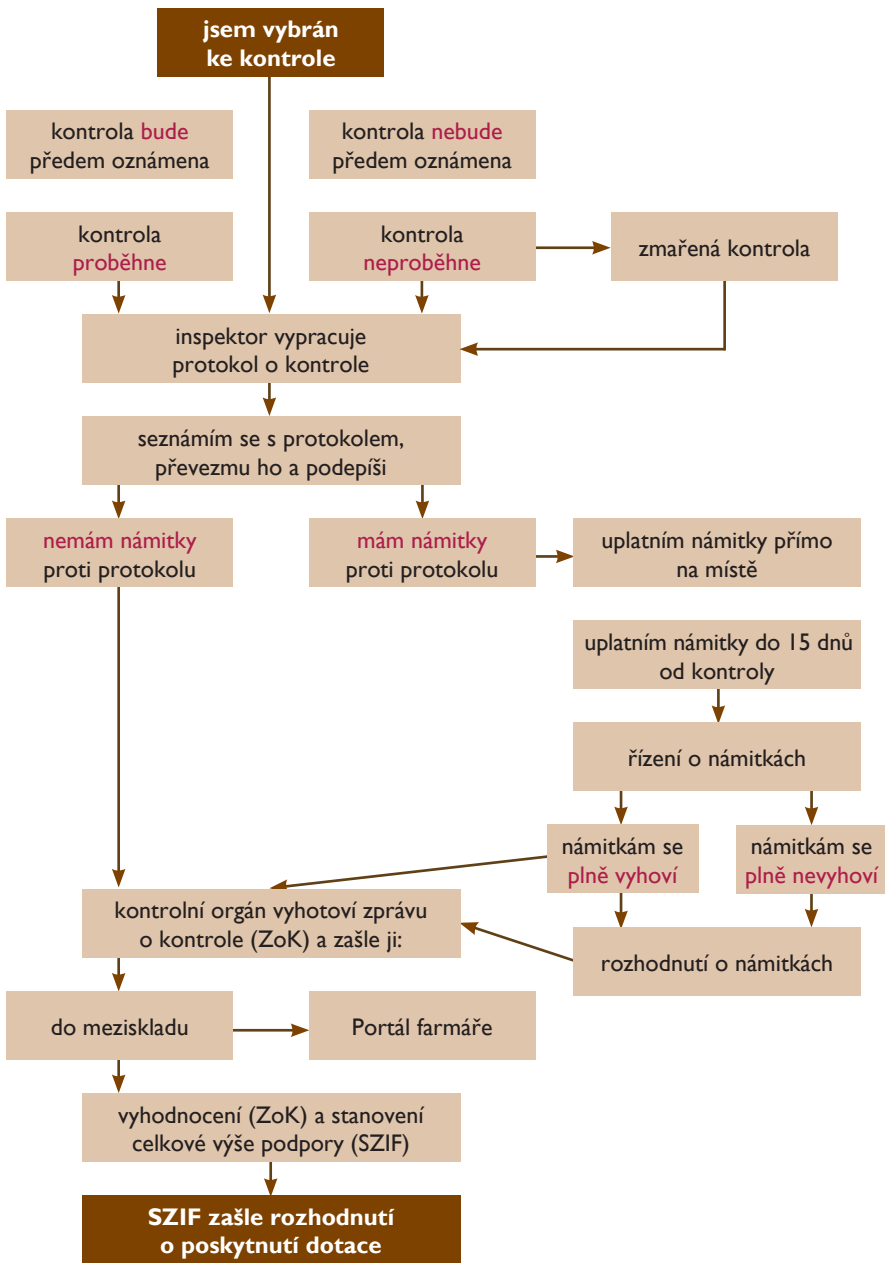

CROSS COMPLIANCE

**Průvodce zemědělce Kontrolou podmínek
platný pro rok 2014**

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Vážení zemědělci,

nová Společná zemědělská politika je spojená i s úpravami pravidel a požadavků kontrol podmíněnosti. Samotná reforma vstoupí v platnost až v roce 2015, rok 2014 je rokem přechodným, ve kterém jsou zaváděny úpravy pouze v menší míře. V aktualizovaném znění této publikace najdete informace o platných požadavcích pro rok 2014.

Hlavní změny nastávají v kontrolách evidence a označování hospodářských zvířat – prasata, skot, ovce a kozy. S těmito požadavky jsou chovatelé již dlouhodobě dobře seznámeni. Jejich dodržování už v rámci národních kontrol sleduje dozorová organizace Česká plemenářská inspekce. Od letošního roku je Kontrola podmíněnosti doplněna o posuzování včasnosti hlášení přemístění zvířat na hospodářství a hodnocení opožděných hlášení. Upraveny byly rovněž požadavky na označování zvířat. O tom, co budou v letošním roce v rámci kontrol podmíněnosti dozorové organizace posuzovat, se dočtete v následujících kapitolách.

Další změnou je rozšíření podmínek Dobrého zemědělského a environmentálního stavu o nový standard GAEC 12. Tato úprava je provedena na základě změny evropské legislativy - zrušení směrnice na ochranu podzemních vod (SMR 2). Pro zemědělské subjekty nepřináší žádné nové požadavky, které jsou i nadále stanoveny zejména § 39 vodního zákona (č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů).

U požadavků podmíněnosti se také změnila terminologie. Pro označení „širokořádkových“ plodin u standardu GAEC 2 nebo u požadavku SMR 4 je nově zaveden výraz „erozně nebezpečné“ plodiny. Tento výraz je výstižnější pro označení skupiny plodin, které jsou vyjmuty z pěstování na silně erozně ohrožených půdách a na mírně erozně ohrožených plochách a jejich pěstování je podmíněno použitím půdoochranných technologií.

Úpravy týkající se kontrol podmíněnosti pro přechodné období roku 2014 nové Společné zemědělské politiky jsou nastaveny již s vědomím jejích základních cílů, kterými je zvýšení soudržnosti s politikami životního prostředí, veřejného zdraví, zdraví zvířat a rostlin a dobrých životních podmínek zvířat i zlepšení povědomí zemědělské veřejnosti, že základní normy stanovené jako požadavky podmíněnosti je potřeba dodržovat.

Jsem přesvědčen, že společně zvládneme v nadcházejícím novém období hospodařit trvale udržitelným způsobem, abychom uspokojili současné potřeby, aniž bychom zároveň omezili možnosti budoucích generací.

Ing. Marian Jurečka
ministr zemědělství

1 ÚVOD 4

1.1. O Průvodci	4
1.2. Zdroje informací	5
1.3. Slovníček pojmů	6
1.4. Stručná informace o Kontrole podmíněnosti v ČR	7

2 DOBRÝ ZEMĚDĚLSKÝ A ENVIRONMENTÁLNÍ STAV (GAEC) 11

2.1. Eroze půdy	12
2.1.1. Standard GAEC 1	12
2.1.2. Standard GAEC 2	13
2.2. Organické složky půdy	22
2.2.1. Standard GAEC 3	22
2.2.2. Standard GAEC 4	23
2.3. Ochrana struktury půdy	24
2.3.1. Standard GAEC 5	24
2.4. Minimální úroveň péče	25
2.4.1. Standard GAEC 6	25
2.4.2. Standard GAEC 7	29
2.4.3. Standard GAEC 8	31
2.4.4. Standard GAEC 9	32
2.5. Ochrana vody a hospodaření s ní	33
2.5.1. Standard GAEC 10	33
2.5.2. Standard GAEC 11	34
2.5.3. Standard GAEC 12	35

3 POVINNÉ POŽADAVKY NA HOSPODAŘENÍ (SMR) 45

3.1. Životní prostředí	46
3.1.1. SMR 1: ochrana volně žijících ptáků	46
3.1.2. SMR 3: používání upravených kalů na zemědělské půdě	53
3.1.3. SMR 4: ochrana vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů	62
3.1.4. SMR 5: ochrana přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin	75
3.1.5. 5a: minimální požadavky pro použití hnojiv v rámci agroenvironmentálních opatření	79
3.2. Veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin	85
3.2.1. SMR 6, 7 a 8: označování a evidence hospodářských zvířat – prasata, skot, ovce a kozy	85

3.2.2. 8a: minimální požadavky pro použití přípravků na ochranu rostlin v rámci agroenvironmentálních opatření	98
3.2.3. SMR 9: uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh	108
3.2.4. SMR 10: zákaz používání některých látek s hormonálním a tyreostatickým účinkem a beta-sympatomimetik v chovech zvířat	120
3.2.5. SMR 11: zásady a požadavky potravinového práva	126
3.2.6. SMR 12: pravidla pro prevenci, tlumení a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií (TSE)	157
3.2.7. SMR 13, 14 a 15: oznamování nákaz - tlumení slintavky a kulhavky, tlumení některých chorob zvířat a zvláštní opatření týkající se vezikulární choroby prasat, tlumení a eradikace katarální horečky ovcí	170
3.3. Dobré životní podmínky zvířat	174
3.3.1. SMR 16: minimální požadavky pro ochranu telat	174
3.3.2. SMR 17: minimální požadavky pro ochranu prasat	184
3.3.3. SMR 18: požadavky na ochranu zvířat chovaných pro hospodářské účely	198

4 KONTROLA A HODNOCENÍ V ROCE 2014 **214**

4.1. Výběr subjektů ke kontrole, počet kontrol	214
4.2. Způsob a průběh kontroly	215
4.3. Výsledek kontroly a jeho vyhodnocení	216
4.4. Souhrnné vyhodnocení zpráv o kontrole a stanovení výše podpory	229
4.5. Práva kontrolovaného subjektu a povinnosti kontrolních pracovníků	233

5 PŘÍLOHY **235**

5.1. Harmonogram zavádění povinných požadavků na hospodaření (SMR) v ČR	235
5.2. Přehled kontrolovaných požadavků v roce 2014	237
5.3. Kontrolní dotazy pro standardy Dobrého zemědělského a environmentálního stavu (GAEC)	251
5.4. Dodatek ke standardu GAEC 2	252
5.5. Dodatek k SMR 3	259
5.6. Dodatek k SMR 4	260
5.7. Vybrané otázky související s evidencí hnojení	265
5.8. Tabulka kontrolních požadavků, jejichž porušení představuje přímé nebezpečí pro lidské zdraví nebo zdraví zvířat	267
5.9. Seznam zkratek	270
5.10. Důležité kontakty	273

I.1. O PRŮVODCI

Průvodce zemědělce Kontrolou podmíněnosti pro rok 2014 je určen zejména všem zemědělským subjektům, které žádají o:

- přímé platby,
- zvláštní podpory,
- některé podpory z Osy II Programu rozvoje venkova (PRV),
- a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem (SOT).

Dodržování požadavků stanovených nařízením vlády č. 479/2009 Sb., o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování některých podpor, v platném znění, je podmínkou pro poskytování některých zemědělských podpor v požadované výši.

Údaje uvedené v publikaci slouží jako pomůcka pro rychlou orientaci v problematice Kontroly podmíněnosti, **nejsou však právně závazné** a nenahrazují výklad metodických postupů kontrolních orgánů.

Tento Průvodce je aktualizovanou verzí pro rok 2014.

Přináší právě aktuální přehled kontrolovaných požadavků včetně uvedení způsobu jejich kontroly a vysvětlení používaného systému vyhodnocování případných porušení.

Jak pracovat s průvodcem

Snadnější orientaci v obsahu napomáhá barevně odlišné zpracování kapitol. V úvodní kapitole I získáte základní přehled o systému Kontroly podmíněnosti, v kapitolách 2 a 3 najdete znění každého kontrolovaného standardu dobrého zemědělského a environmentálního stavu nebo povinného požadavku na hospodaření, dále zdůvodnění jeho kontroly a upřesnění, co bude při kontrole požadovat kontrolní orgán. Součástí každé kapitoly jsou užitečné poznámky, příklady z praxe a nezbytné tabulky hodnocení případných porušení. Detailní popis systému kontroly a vyhodnocování porušení je uveden v kapitole 4. V přílohách kapitoly 5 jsou dále uvedeny podrobnější důležité informace ke kontrolovaným požadavkům.

Aktualizace

Informace v Průvodci jsou platné pro rok 2014, který je přechodným rokem pro nové období Společné zemědělské politiky 2015 – 2020 (SZP). Změny spojené s přechodem na nové nastavení SZP se dotkly také Kontroly podmíněnosti. O pozměněných požadavcích na hospodaření a standardech dobrého zemědělského a environmentálního stavu pro tento rok se dozvíte potřebné informace v této příručce.

Všechny změny jsou také zveřejněny na internetových stránkách eAGRI Ministerstva zemědělství ČR v sekci Dotace/Kontroly podmíněnosti. Na těchto stránkách je Průvodce dostupný rovněž v elektronické podobě ke stažení.

Informace o změnách v přechodném období nové SZP pro rok 2014

Novelou č. 400/2013 Sb. nařízení vlády č. 479/2009 Sb., o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování některých podpor byly přefazeny požadavky na ochranu podzemních vod před znečištěním nebezpečnými látkami z oblasti povinných požadavků na hospodaření (SMR 2) do oblasti standardů dobrého zemědělského a environmentálního stavu tzv. GAEC. **Nově je tedy zaveden GAEC 12.** Tato úprava je provedena na základě změny evropské legislativy - zrušení směrnice na ochranu

podzemních vod a pro zemědělské subjekty nepřináší žádné nové požadavky, které jsou i nadále stanoveny zejména § 39 vodního zákona (č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů).

Novelou jsou dále **upřesněny některé požadavky v oblasti Životní prostředí** pro ochranu volně žijících ptáků nebo požadavky v rámci evidence a označování zvířat a také zavádí **nový kontrolní bod pro žadatele v nitrátově zranitelných oblastech** sledující kvalitu skladovacích kapacit tj. jímek a skladů statkových hnojiv z hlediska ochrany vod, který doposud dle daných legislativních ustanovení ve výčtu chyběl.

Byla také upravena **terminologie pro označení tzv. „širokořádkových“ plodin** u standardu GAEC 2 nebo u požadavku SMR 4. Pro výstižnější označení skupiny plodin, které jsou vyjmuty z pěstování na silně erozně ohrožených plochách a na mírně erozně ohrožených plochách je jejich pěstování podmíněno použitím půdoochranných technologií, je nově zaveden výraz **„erozně nebezpečné“ plodiny**.

I.2. ZDROJE INFORMACÍ

Ministerstvo zemědělství
Těšnov 65/17, 110 00 Praha 1
Tel.: 221 811 111
Fax: 224 810 478
www.eagri.cz
E-mail: cross-compliance@mze.cz

HelpDesk

Dotazy technického nebo informačního charakteru vám budou zodpovězeny v rámci informačního servisu. Kontakty, prostřednictvím kterých můžete získat další informace, naleznete na webových stránkách Ministerstva zemědělství eAGRI v sekci Dotace/Kontroly podmíněnosti/HelpDesk Cross Compliance.

Naleznete zde také odpovědi na nejčastěji kladené otázky (FAQ).

Zemědělský poradenský systém Ministerstva zemědělství

Poradenskou pomoc k problematice Kontrol podmíněnosti poskytnou:

Akreditovaní poradci vedení v Registru poradců Ministerstva zemědělství - kontakty naleznete v příslušné sekci na Portálu farmáře;

Agentury pro zemědělství a venkov;

Regionální odbory SZIF;

Ústav zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI);

Nevládní organizace v rámci programů Ministerstva zemědělství na podporu poradenství.

Další odkazy na vzdělávací a poradenské aktivity:

- www.eagri.cz
- www.agronavigator.cz
- www.agroporadenstvi.cz

1.3. SLOVNÍČEK POJMŮ

Akt: nařízení a směrnice uvedené v **příloze č. II nařízení Rady (ES) č. 73/2009**, kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zavádějí některé režimy podpor pro zemědělce ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1310/2013, kterým se stanoví některá přechodná ustanovení o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV), kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013, pokud jde o zdroje a jejich rozdělení v roce 2014, a kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 73/2009 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013, č. 1306/2013 a č. 1308/2013, pokud jde o jejich použití v roce 2014 a v **příloze č. 3 nařízení vlády č. 79/2007 Sb.**, o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, v platném znění.

Analýza rizik: část procesu výběru zemědělského subjektu ke kontrole založená na vyhodnocení rizik hospodaření.

Agroenvironmentální opatření: zemědělské činnosti směřující k ochraně, udržení a zvyšování environmentální kvality zemědělské půdy. Patří sem, mimo jiné, i údržba travních porostů či podpora ekologického zemědělství.

Cross Compliance: anglický výraz pro Kontrolu podmíněnosti tzn. plnění vybraných požadavků, kterým je podmíněno poskytování stanovených podpor.

Kontrola podmíněnosti: poskytování přímých plateb, některých podpor z Osy II Programu rozvoje venkova (PRV) a některých podpor společné organizace trhu s vínem je „podmíněno“ dodržováním vybraných legislativních předpisů. Kontrola podmíněnosti v roce 2014 zahrnuje dvě části – standardy Dobrého zemědělského a environmentálního stavu (GAEC) a povinné požadavky na hospodaření (SMR), v jejichž rámci jsou vyhodnocovány i Minimální požadavky pro použití hnojiv a přípravků na ochranu rostlin v rámci Agroenvironmentálních opatření (AEO).

Kontrolní orgán: organizace oprávněná ke kontrole podmíněnosti. Pro rok 2014 to jsou Česká inspekce životního prostředí, Česká plemenářská inspekce, Státní veterinární správa, Státní zemědělský intervenční fond, Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (sloučen se Státní rostlinolékařskou správou), Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv.

Kontrolované požadavky: vybraná základní povinnost vyplývající z právních předpisů, které je třeba v rámci Kontroly podmíněnosti dodržovat. Kontrolované požadavky jsou formulovány do jednoduchých otázek, na které je v případě správného plnění požadavku možno odpovědět ANO.

Minimální požadavky pro použití hnojiv a přípravků na ochranu rostlin: jedná se o minimální požadavky, které se vztahují na žadatele o podpory v rámci Agroenvironmentálních opatření Programu rozvoje venkova. Již od roku 2007 jsou povinnou podmínkou pro poskytnutí podpory v AEO. Jejich dodržování je ověřováno 10 kontrolovanými požadavky.

Oblast: požadavky podmíněnosti jsou rozděleny do 4 oblastí, které se použijí pro účely vyhodnocování (dle nařízení vlády č. 479/2009 Sb., o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování některých podpor, v platném znění)

- oblast Dobrý zemědělský a environmentální stav;
- oblast řízení Životního prostředí;
- oblast řízení Veřejného zdraví, zdraví zvířat a rostlin;
- oblast řízení Dobré životní podmínky zvířat.

Povinné požadavky na hospodaření (SMR): jedná se o požadavky, které jsou uvedené ve vybraných člancích 17ti aktů (nařízení a směrnic Evropské unie) z oblasti Životního prostředí; Veřejného zdraví, zdraví zvířat a rostlin a Dobrých životních podmínek zvířat. Z nich v tomto roce platí 17 nařízení a směrnic. Jejich dodržování je ověřováno 99 kontrolovanými požadavky.

Standardy Dobrého zemědělského a environmentálního stavu (GAEC): tento termín označuje standardy hospodaření, které definuje každý členský stát Evropské unie dle svých národních specifik v souvislosti se zachováním kvality půdy, minimální úrovní péče o půdu, ochrany vody a hospodaření s ní na základě rámce stanoveného v příloze č. III nařízení Rady (ES) č. 73/2009 doplněného pro rok 2014 přílohou II nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1310/2013, a povinnostmi souvisejícími se zachováním stálých pastvin.

I.4. STRUČNÁ INFORMACE O KONTROLE PODMÍNĚNOSTI V ČR

CO JE KONTROLA PODMÍNĚNOSTI:

Zachování či zlepšení stavu životního prostředí a klimatu omezením negativního působení některých zemědělských činností je jedním z hlavních témat současné zemědělské politiky i v nastávajícím novém období společně se zabezpečením kvality potravin, zdraví lidí, zvířat a rostlin včetně zajištění dobrých životních podmínek zvířat.

Systém Kontroly podmíněnosti byl v roce 2003 iniciován reformou Společné zemědělské politiky a stal se klíčovým prvkem k vyjednávání o zachování evropských podpor do zemědělství. S ohledem na zavedení tohoto systému je i v České republice vyplácení přímých plateb a dalších evropských podpor „podmíněno“ plněním podmínek udržování půdy v Dobrém zemědělském a environmentálním stavu, dodržováním povinných požadavků v oblasti Životního prostředí, Veřejného zdraví, zdraví zvířat a rostlin a Dobrých životních podmínek zvířat. V případě, že žadatel o podpory tyto podmínky nedodrží, může mu být snížena nebo, v krajním případě, neposkytnuta výplata vybraných podpor. Plnění těchto povinností je ověřováno pomocí kontrolovaných požadavků. Jejich formu a metodu kontroly dle stanoveného legislativního rámce každá země EU stanovuje sama dle vlastních národních potřeb.

V roce 2014 platí, že:

na všechny žadatele o přímé platby, některé podpory z Osy II Programu rozvoje venkova a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem se vztahuje povinnost plnit:

- Standardy Dobrého zemědělského a environmentálního stavu (GAEC – Good Agricultural and Environmental Conditions) a dodržování poměru stálých pastvin;
- Povinné požadavky na hospodaření (SMR – Statutory Management Requirements).

Na všechny žadatele o podporu v rámci agroenvironmentálních opatření se současně vztahuje povinnost plnit:

- Minimální požadavky pro použití hnojiv a přípravků na ochranu rostlin v rámci agroenvironmentálních opatření (AEO požadavky).

Přehled podpor, na jejichž žadatele se vztahuje povinnost plnění kontrol podmíněnosti:

PŘÍMÉ PLATBY:

- Jednotná platba na plochu (SAPS) - nařízení vlády č. 47/2007 Sb., v platném znění;
- Oddělená platba za cukr (SSP) - nařízení vlády č. 45/2007 Sb., v platném znění;
- Oddělená platba za rajčata (STP) - nařízení vlády č. 95/2008 Sb., v platném znění.

ZVLÁŠTNÍ PODPORA:

- Zvláštní podpora na brambory pro výrobu škrobu - nařízení vlády č. 60/2012 Sb., v platném znění;
- Zvláštní podpora na chmel - nařízení vlády č. 60/2012 Sb., v platném znění;
- Zvláštní podpora na krávy chované v systému s tržní produkcí mléka - nařízení vlády č. 60/2012 Sb., v platném znění;
- Zvláštní podpora na tele masného typu - nařízení vlády č. 60/2012 Sb., v platném znění;
- Zvláštní podpora na bahnice, popřípadě kozy, pasené na travních porostech - nařízení vlády č. 60/2012 Sb., v platném znění.

SPOLEČNÁ ORGANIZACE TRHU S VÍNEM:

- Podpora na restrukturalizaci a přeměnu vinic - nařízení vlády č. 245/2004 Sb., v platném znění,

OPATŘENÍ OSY II PROGRAMU ROZVOJE VENKOVA:

- Platby v rámci méně příznivých oblastí (LFA) - nařízení vlády č. 75/2007 Sb., v platném znění;
- Platby v rámci oblastí Natura 2000 na zemědělské půdě - nařízení vlády č. 75/2007 Sb., v platném znění;
- Agroenvironmentální opatření (AEO) - nařízení vlády č. 79/2007 Sb., v platném znění;
- Zalesňování zemědělské půdy - nařízení vlády č. 239/2007 Sb., v platném znění;
- Zachování hospodářského souboru lesního porostu v rámci opatření Natura 2000 v lesích - nařízení vlády č. 147/2008 Sb., v platném znění;
- Zlepšování druhové skladby lesů v rámci lesnicko-environmentálních plateb - nařízení vlády č. 53/2009 Sb., v platném znění.

Právní rámec

Evropské právní předpisy:

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1310/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví některá přechodná ustanovení o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV), kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013, pokud jde o zdroje a jejich rozdělení v roce 2014, a kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 73/2009 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013, č. 1306/2013 a č. 1308/2013, pokud jde o jejich použití v roce 2014.

Nařízení Rady (ES) č. 73/2009 ze dne 19. ledna 2009, kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zavádějí některé režimy podpor pro zemědělce a kterým se mění nařízení (ES) č. 1290/2005 (ES), č. 247/2006, (ES) č. 378/2007 a zrušuje nařízení (ES) č. 1782/2003.

Nařízení Komise (ES) č. 1122/2009 ze dne 30. listopadu 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 73/2009, pokud jde o podmíněnost, modulaci a integrovaný administrativní a kontrolní systém v rámci režimů přímých podpor pro zemědělce stanovených v uvedeném nařízení, a k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, pokud jde o podmíněnost v rámci režimu přímé podpory pro odvětví vína.

Nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 ze dne 20. září 2005, o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV).

Nařízení Komise (EU) č. 65/2011 ze dne 27. ledna 2011, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1698/2005, pokud jde o provádění kontrolních postupů a podmíněnosti s ohledem na opatření na podporu rozvoje venkova.

Národní právní předpisy:

Nařízení vlády č. 479/2009 Sb., o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování některých podpor, v platném znění.

Nařízení vlády č. 480/2009 Sb., kterým se mění některá nařízení vlády v souvislosti s přijetím nařízení vlády o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování některých podpor, v platném znění.

KONTROLNÍ ORGÁNY

V roce 2014 kontroly podmíněnosti provádí **7 kontrolních orgánů**:

- **Státní zemědělský intervenční fond (SZIF)** kontroluje Dobrý zemědělský a environmentální stav (GAEC 1 - 10);
- **Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP)** kontroluje povinné požadavky na hospodaření SMR 1 a 5 v oblasti Životní prostředí;
- **Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ)** kontroluje povinné požadavky na hospodaření SMR 3, 4 a AEO požadavky 5a v oblasti Životní prostředí; v oblasti Veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin participuje na kontrole

požadavků SMR 11 a 12 a delegovaně provádí kontroly standardu GAEC 11 a GAEC 12 (dříve SMR 2). Po sloučení se Státní rostlinolékařskou správou patří do jeho působnosti od letošního roku 2014 v oblasti Veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin požadavky SMR 9 a AEO požadavky 8a.

- **Česká plemenářská inspekce (ČPI)** kontroluje povinné požadavky na hospodaření SMR 6, 7, 8 v oblasti Veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin;
- **Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv (ÚSKVBL)** spolu se Státní veterinární správou provádí kontrolu povinných požadavků na hospodaření SMR 10 v oblasti Veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin;
- **Státní veterinární správa (SVS)** se podílí na kontrole povinných požadavků na hospodaření SMR 11 a 12, dále kontroluje plnění povinných požadavků na hospodaření SMR 13, 14 a 15 v oblasti Veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin a provádí kontrolu plnění požadavků SMR 16, 17 a 18 z oblasti Dobré životní podmínky zvířat;
- **Státní zemědělská a potravinářská inspekce (SZPI)** participuje na kontrole povinných požadavků na hospodaření SMR 11 v oblasti Veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin.

Počet a výběr kontrolního vzorku

Počet subjektů vybraných ke Kontrole podmíněnosti musí dosahovat míry nejméně 1 % všech žadatelů o přímé platby, některé podpory Osy II PRV a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem. Tato minimální míra kontrol je dosažena na úrovni každého příslušného kontrolního orgánu, nebo na úrovni aktu či normy nebo souboru aktů či norem. Pro zajištění reprezentativnosti kontrolního vzorku je cca 25 % z minimálního počtu kontrolovaných zemědělců vybráno náhodným výběrem a cca 75 % je vybráno na základě analýzy rizik.

Hodnocení míry porušení

Nedodržení požadavků a standardů v rámci systému podmíněnosti je hodnoceno pomocí kritérií: rozsah, závažnost, trvalost a opakování¹. Při prvním porušení je procentní snížení nastaveno výchovně. Teprve v případě, že zjištěné nedostatky nejsou napraveny a dochází k opakovanému porušení, je celková výše podpor, které mají být poskytnuty, snížena výrazně.

Povinnost plnění a sankce

Vztah Kontroly podmíněnosti a ostatních kontrol

Pokud u kontrolovaného subjektu, který nebyl cíleně vybrán ke Kontrole podmíněnosti, proběhne kontrola národní legislativy a bude při ní zjištěno porušení kontrolovaného požadavku podmíněnosti, může mít toto porušení dopad na vyšší některých požadovaných podpor.

Upozornění:

Porušení požadavků Kontroly podmíněnosti znamená současné porušení i požadavků národních právních předpisů a proto jejich nedodržením se žadatel vystavuje také možnému postihu i za toto porušení. Snížení výše podpory nenahrazuje správním pokutu ani jakoukoli jinou sankci, která může být udělena kontrolním orgánem nebo soudem za porušení národních právních předpisů.

¹ Podrobně o kritériích hodnocení v kapitole 4.

2. DOBRÝ ZEMĚDĚLSKÝ A ENVIRONMENTÁLNÍ STAV (GAEC)

Standardy Dobrého zemědělského a environmentálního stavu (GAEC) zajišťují zemědělské hospodaření ve shodě s ochranou životního prostředí. Jsou definovány v nařízeních vlády jednotlivých dotačních titulů a jejich dodržování je pro zemědělce v České republice povinné od roku 2004. Hospodaření v souladu se standardy GAEC je jednou z podmínek poskytnutí plné výše přímých plateb, zvláštních podpor, některých podpor z Osy II Programu rozvoje venkova a některých podpor společné organizace trhu s vínem. Standardy GAEC individuálně definují členské země Evropské unie na základě rámce stanoveného v příloze č. III nařízení Rady (ES) č. 73/2009, jež obsahuje 5 tematických okruhů (eroze půdy, organické složky půdy, struktura půdy, minimální úroveň péče, ochrana vody a hospodaření s ní).

Pro rok 2014 dochází v souvislosti s přechodným obdobím nového programovacího období Společné zemědělské politiky pro období 2015 – 2020 k částečným změnám, které uvádí nařízení **Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1310/2013**, kterým se stanoví některá přechodná ustanovení o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV), pokud jde o jejich použití v roce 2014. Ustanovením tohoto nařízení dochází k převodu požadavků na ochranu podzemních vod z oblasti Životní prostředí a je nově zaveden standard GAEC 12.

V České republice se tak uplatňuje 12 standardů GAEC.

Týká se: Všech žadatelů o přímé platby, zvláštní podpory, některé podpory z Osy II Programu rozvoje venkova a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem.

Kontroluje: GAEC I – 10 Státní zemědělský intervenční fond (SZIF), GAEC I I a 12 Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ)

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Kontrola ověřuje aktuální stav v terénu a to na veškeré zemědělské půdě skutečně obhospodařované žadatelem. U podpor týkajících se lesnické problematiky² jsou předmětem kontroly i lesní pozemky uvedené v žádosti o podporu.

Kontrola vychází z evidence půdních bloků nebo jejich dílů (LPIS) s podkladem leteckých ortofotografických snímků. Kontrola může být prováděna prostřednictvím dálkového průzkumu Země (DPZ) a/nebo fyzickou kontrolou na místě (FKNM) a formou administrativní kontroly.

Kontrola na základě DPZ vychází z leteckých a satelitních snímků pořízených v průběhu roku i snímků historických a může být doplněna ověřením stavu pozemku v terénu (rychlou polní návštěvou). Při administrativní kontrole se ověřují informace vztahující se k předmětu příslušné podpory (např. informace z LPIS) a při FKNM je vždy prováděno šetření v terénu.

Kde můžete získat informace:

Systém evidence využití půdy (LPIS), Agentury pro zemědělství a venkov/Oddělení příjmu žádosti a LPIS, Regionální odbory SZIF, Příručka ochrany proti vodní erozi, internetové stránky Ministerstva zemědělství eAGRI včetně stránek Portál farmáře.

² Viz tabulka „Přehled podpor“ na str. 8

2.1. EROZE PŮDY

2.1.1. Standard GAEC I

Žadatel na půdním bloku, popřípadě jeho dílu s druhem zemědělské kultury orná půda, jehož průměrná sklonitost přesahuje 7°, zajistí po sklizni plodiny založení porostu následné plodiny, nebo uplatní alespoň jedno z níže uvedených opatření:

- a) strniště sklizené plodiny je ponecháno na půdním bloku, popřípadě jeho dílu minimálně do 30. listopadu, jestliže to není v rozporu s bodem 2, nebo
- b) půda zůstane zorána, popřípadě podmíněna za účelem zasakování vody minimálně do 30. listopadu, jestliže operace není v rozporu s bodem 2.

Důvod: Ochrana půdy před erozí, zvýšení vsaku vody do půdy a omezení povrchového odtoku vody.

Tento standard řeší problematiku protierozní ochrany půdy na svažitých pozemcích prováděním minimálních opatření vedoucích k omezení smyvu půdy, zpomalení povrchového odtoku a zvýšení retence vody v krajině. Zmíněná opatření jsou zároveň důležitá pro snižování rizika povodní a jimi působených škod.

Kontrolní otázka: Byly na půdních blocích s průměrnou sklonitostí nad 7° dodrženy předepsané zásady ochrany půdy proti erozi?

Při kontrole na místě bude zjišťováno, zda bylo na dotčených pozemcích ponecháno strniště sklizené plodiny nebo byl po sklizni založen porost následné plodiny nebo zda byla půda do příslušného data ponechána v zoraném či podmínutém stavu.

Splněním standardu je i úprava půdy pomocí kultivátoru, ovšem pouze za předpokladu, že nebude použito žádné přídavné zařízení urovňující půdu a bude naplněn smysl standardu.

Za porušení podmínek standardu bude považováno provedení předset'ové přípravy půdy bez následného založení porostu.

Za porušení podmínek standardu bude považován výskyt strniště erozně nebezpečné plodiny na ploše půdního bloku (PB) s průměrnou sklonitostí nad 7°, která je zároveň označena v LPIS jako silně erozně ohrožená (SEO) plocha. Rovněž, za porušení podmínek standardu bude považován výskyt strniště erozně nebezpečné plodiny na ploše PB s průměrnou sklonitostí nad 7°, která je zároveň označena v LPIS jako mírně erozně ohrožená (MEO) plocha a erozně nebezpečná plodina nebyla založena pomocí buď' obecné anebo specifické půdoochranné technologie (jedná se o porušení GAEC 2).

Poznámka:

Průměrná sklonitost půdního bloku je uvedena v LPIS v podrobných údajích o půdním bloku.

PŘÍKLADY Z PRAXE:

1. příklad: Zemědělec založil 5. 10. porost ozimého ječmene na pozemku o výměře 10 ha s průměrnou sklonitostí 8°. Tento porost vlivem sucha nevrátil. Zemědělec následně tento pozemek nově neosel, ponechal jej v tomto stavu a chce provést výsev jarní plodiny.

Hodnocení: Rozsah zjištěného porušení je velký, závažnost střední, porušení je trvalé

2. příklad: Zemědělec ponechal strniště kukuřice na pozemku o výměře 1,2 ha, který je charakterizován průměrným sklonem 9° a zároveň kategorií SEO plocha.

Hodnocení: Rozsah zjištěného porušení je střední, závažnost velká, porušení je trvalé. Zároveň došlo k rozporu se standardem GAEC 2 - na SEO ploše byla pěstována kukuřice.

2.1.2. Standard GAEC 2

Žadatel na ploše půdního bloku, popřípadě jeho dílu, označené v evidenci půdy od 1. 7. příslušného kalendářního roku do 30. 6. následujícího kalendářního roku jako půda:

- a) silně erozně ohrožená zajistí, že se nebudou pěstovat erozně nebezpečné plodiny kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója, slunečnice a čirok; porosty ostatních obilnin a řepky olejné na takto označené ploše budou zakládány s využitím půdoochranných technologií; v případě ostatních obilnin nemusí být dodržena podmínka půdoochranných technologií při zakládání porostů pouze v případě, že budou pěstovány s podsevem jetelovin nebo jetelotravních směsí,
- b) mírně erozně ohrožená zajistí, že erozně nebezpečné plodiny kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója, slunečnice a čirok budou zakládány pouze s využitím půdoochranných technologií.

Tyto podmínky nemusí být dodrženy na ploše, jejíž celková výměra nepřesáhne výměru 0,40 ha zemědělské půdy z celkové obhospodařované plochy žadatelem za předpokladu, že směr řádků erozně nebezpečné plodiny je orientován ve směru vrstevnic s maximální odchylkou od vrstevnice do 30° a pod plochou erozně nebezpečné plodiny se nachází pás zemědělské půdy o minimální šíři 24 m, který na erozně nebezpečnou plodinu navazuje a přerušuje všechny odtokové linie procházející erozně nebezpečnou plodinou na erozně ohrožené ploše, a na kterém bude žadatelem pěstován travní porost, víceletá pícnina nebo jiná než erozně nebezpečná plodina.

Vysvětlení výjimky:

- výjimka 0,40 ha se vztahuje na žadatele;
- souvislé plochy erozně nebezpečné plodiny se mohou počítat libovolně na jednom PB nebo více PB žadatele, ale součet nesmí přesáhnout 0,40 ha;
- pod plochou erozně nebezpečné plodiny se nachází pás zemědělské půdy = bezprostředně pod ní (pouze s tolerancí danou zákresy v LPIS) a pás se může vyskytovat i na sousedním/ sousedních PB, pokud též patří žadateli a ten na nich pěstuje travní porost, víceletou pícninu nebo jinou než erozně nebezpečnou plodinu;
- všechny odtokové linie procházející erozně nebezpečnou plodinou = pás musí přerušit všechny odtokové linie procházející erozně nebezpečnou plodinou na erozně nebezpečné ploše.

Důvod: Ochrana půdy před vodní erozí a ochrana komunikací a dalších staveb před zaplavením nebo zanesením splavenou půdou.

Tento standard řeší problematiku protierozní ochrany půdy stanovením požadavků na způsob pěstování vybraných hlavních plodin na silně a mírně erozně ohrožených plochách. Pro vymezení kategorií erozní ohroženosti půd je využito nejen kritérium sklonitosti svahu, ale i další faktory jako délka svahu po spádnici, erodovatelnost půdy, faktor přívalových dešťů faktor protierozních opatření a faktor ochranného vlivu vegetace.

Vrstva erozní ohroženosti půd je přístupná v LPIS prostřednictvím Portálu farmáře či na Agenturách pro zemědělství a venkov/Oddělení příjmu žádostí a LPIS nebo Regionálních odborech SZIF. LPIS poskytuje jak vlastní vymezení ohrožených půd, tak doporučený management pro půdní blok.

Standardu GAEC 2 na silně erozně ohrožených (SEO) plochách vyhovují pouze následující obecné půdoochranné technologie:

- bezorebné setí/sázení (technologie přímého setí do nezpracované půdy)
- setí/sázení do mulče
- setí/sázení do mělké podmítky
- setí/sázení do ochranné plodiny (např. do vymrzající meziplodiny – svazanka vratičolistá, hořčice bílá)
- důlkování

30% pokryvnost, zdroj SZIF

Při použití výše uvedených obecných půdoochranných technologií při zakládání porostů ostatních obilnin a řepky olejné na SEO plochách platí podmínka dodržení stanovené minimální 30% pokryvnosti půdy rostlinnými zbytky do doby vzházení porostu.

Podmínka použití obecných půdoochranných technologií při zakládání porostů ostatních obilnin na SEO ploše nemusí být dodržena v případě, že budou pěstovány pouze s podsevem jetelovin nebo jetelotravních směsí setým nejpozději společně s hlavní plodinou.

Standardu GAEC 2 na mírně erozně ohrožených (MEO) plochách vyhovují následující obecné půdoochranné technologie:

- bezorebné setí/sázení (technologie přímého setí do nezpracované půdy)
- setí/sázení do mulče
- setí/sázení do mělké podmítky
- setí/sázení do ochranné plodiny (např. do vymrzající meziplodiny – svazanka vratičolistá, hořčice bílá)
- důlkování

Při použití výše uvedených obecných půdoochranných technologií při zakládání porostů vybraných erozně nebezpečných plodin na MEO plochách platí podmínka dodržení stanovené minimální 20% pokryvnosti půdy rostlinnými zbytky. Přičemž do 30. června musí být zachována ještě minimální 10% pokryvnost půdy rostlinnými zbytky a po 1. červenci musí být vizuálně prokazatelné, že při zakládání porostů vybraných erozně nebezpečných plodin na MEO plochách byla použita obecná půdoochranná technologie. Výčet těchto obecných půdoochranných technologií je pouze orientační. Žadatel musí porost založit takovým způsobem, který umožní splnit podmínku minimální pokryvnosti. SZIF při kontrolách hodnotí ponechání dostatečného množství rostlinných zbytků.

Seti do mulče, zdroj SZIF

Standardu GAEC 2 pouze na mírně erozně ohrožených (MEO) plochách vyhovují kromě výše uvedených obecných i následující specifické půdoochranné technologie:

- přerušovací pásy
- zasakovací pásy
- osetí souvrátí
- setí/sázení po vrstevnici
- odkameňování
- podrývání u cukrové řepy
- pěstování luskoobilných směsí (LOS)

Konkrétnější informace o svém půdním bloku/dílu půdního bloku (PB/DPB) získá zemědělec po přihlášení do systému LPIS. LPIS poskytuje možnost kromě zobrazení každého půdního bloku samostatně, vyexportovat i informativní výpis pro všechny PB/DPB přes záložku „Tisky“ a odrážku „Erozní ohroženost PB/DPB“. Výpis obsahuje kompletní informace o tom, jaké půdoochranné technologie se mohou použít na PB/DPB a i další relevantní podkladové informace k půdním blokům, jako je průměrná sklonitost, největší délka odtokové linie, výměry jednotlivých kategorií erozní ohroženosti a uplatňovaná opatření pro splnění definovaného managementu a samotnou realizaci předepsaných specifických půdoochranných technologií.

Podmínka použití obecných či specifických půdoochranných technologií při zakládání porostů erozně nebezpečných plodin na MEO ploše nemusí být dodržena v případě, že budou pěstovány s podsevem jiné než erozně nebezpečné plodiny setým nejpozději společně s hlavní plodinou.

Přerušovací pásy (P)

Přerušovací pás jiné než erozně nebezpečné plodiny o minimální šířce 12 m, který bude založen na ploše MEO, nebo na ploše souvislé plochy plodiny zasahující na plochu MEO, nebo na ploše PB/DPB tak, aby max. nepřerušovaná délka odtokové linie byla (měřeno proti směru odtokové linie od hranice PB/DPB):

- na PB/DPB o průměrné sklonitosti do 3° včetně max. 300 m (P1)
- na PB/DPB o průměrné sklonitosti 3 – 5° včetně max. 250 m (P2)
- na PB/DPB o průměrné sklonitosti nad 5° max. 200 m (P3)

Zároveň platí, že tento pás je založen minimálně tak, že protíná všechny odtokové linie povrchové vody vyznačené v LPIS v rámci příslušného PB/DPB, které zasahují do plochy MEO. V případech, ve kterých šířka plochy MEO, popřípadě souvislé plochy plodiny zasahující do plochy MEO je užší než stanovená vzdálenost mezi pásy, bude založen minimálně jeden přerušovací pás.

Jako přerušovací pás pro účely plnění podmínek GAEC 2 nelze použít biopás založený s dotací v rámci AEO EAFRD.

Zasakovací pásy (Z)

Pás jiné než erozně nebezpečné plodiny o minimální šířce 12 m bude založen na spodní hranici PB/DPB, nebo na spodní hranici souvislé plochy plodiny zasahující na plochu MEO, nebo na spodní hranici plochy MEO, a to minimálně tak, aby tento pás v místě svého založení protínal všechny odtokové linie povrchové vody vyznačené v LPIS v rámci příslušného PB/DPB, které zasahují do plochy MEO. Toto platí pro PB/DPB s velikostí menší než 35 ha (ZO).

V případě PB/DPB větších než 35 ha platí, že pokud souvislá délka odtokové linie povrchové vody vyznačené v LPIS přesahuje od zasakovacího pásu aplikovaného na hranici PB/DPB, nebo na hranici souvislé plochy plodiny zasahující na plochu MEO k horní hranici vyznačené plochy MEO (měřeno proti směru odtokové linie od horní hrany zasakovacího pásu):

- 300 metrů na PB/DPB o průměrné sklonitosti do 3° včetně (Z1)
- 250 metrů na PB/DPB o průměrné sklonitosti 3 - 5° včetně (Z2)
- 200 metrů na PB/DPB o průměrné sklonitosti nad 5° (Z3)

je kromě zasakovacího pásu nutné realizovat i půdoochrannou technologii přerušovacích pásů. Na vzdálenosti pásů se aplikují vzdálenosti z půdoochranné technologie přerušovacích pásů.

Protnutí všech odtokových linií na MEO ploše, zdroj SZIF

Osetí souvratí (S)

Souvrat' osetá jinou než erozně nebezpečnou plodinou o minimální šířce 12 m bude založena na hranici PB/DPB nebo na hranici souvislé plochy plodiny zasahující na plochu MEO, a to minimálně tak, aby tato souvrat' v místě svého založení protínala všechny odtokové linie povrchové vody vyznačené v LPIS v rámci příslušného PB/DPB, které zasahují do plochy MEO. Toto platí pro PB/DPB s velikostí menší než 35 ha (SO).

V případě PB/DPB větších než 35 ha platí, že pokud souvislá délka odtokové linie povrchové vody vyznačené v LPIS přesahuje od souvratě k horní hranici vyznačené plochy MEO (měřeno proti směru odtokové linie od horní hrany souvratě):

- 300 metrů na PB/DPB o průměrné sklonitosti do 3° včetně (S1)
- 250 metrů na PB/DPB o průměrné sklonitosti 3 - 5° včetně (S2)
- 200 metrů na PB/DPB o průměrné sklonitosti nad 5° (S3)

je kromě osetí souvratí nutné realizovat i půdoochrannou technologii přerušovacích pásů. Na vzdálenosti pásů se aplikují vzdálenosti z půdoochranné technologie přerušovacích pásů.

Jako souvrat' pro účely plnění podmínek GAEC 2 nelze použít biopás založený s dotací v rámci AEO EAFRD.

Pásky nebo souvratě oseté jinou než erozně nebezpečnou plodinou nesmí být zorány do sklizně erozně nebezpečné plodiny.

Ochranné pásky, zdroj SZIF

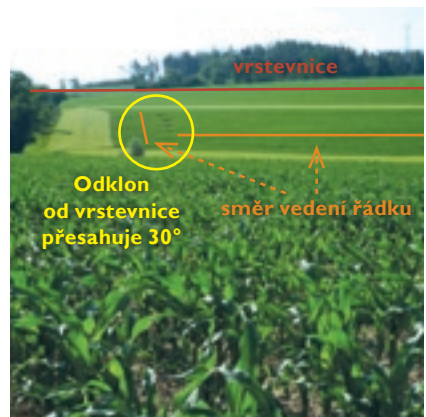
Ochranné pásky 2, zdroj SZIF

Setí/sázení po vrstevnici (V)

Na PB/DPB s velikostí přes 35 ha nelze tuto technologii realizovat jako jedinou půdoochrannou pro splnění podmínek standardu GAEC 2. Půdoochrannou technologii setí/sázení po vrstevnici lze použít, avšak nebude ze strany SZIF považována za splnění podmínky GAEC 2 – MEO a také nebude kontrolována (V0).

Tuto půdoochrannou technologii lze realizovat pouze na PB/DPB do velikosti 35 ha. Řádky porostu budou vedeny ve směru vrstevnic, přičemž tolerovaná bude odchylka od vrstevnice do 30°. V případě, že je na odtokové linii vedené v LPIS vyznačena značka přerušovacího pásu při setí/sázení po vrstevnici, je tato půdoochranná technologie pro PB/DPB do 35 ha včetně nedostatečná. Je nutné realizovat i půdoochrannou technologii přerušovacích pásů, a to tak, aby max. nepřerušená délka odtokové linie byla:

- na PB/DPB o průměrné sklonitosti do 3° včetně max. 600 m (V1)
- na PB/DPB o průměrné sklonitosti 3 – 5° včetně max. 500 m (V2)
- na PB/DPB o průměrné sklonitosti nad 5° max. 400 m (V3)

Setí po vrstevnici, zdroj SZIF

U PB/DPB do 35 ha včetně jsou v LPIS uvedeny kategorie vhodnosti těchto PB/DPB k použití půdoochranné technologie setí/sázení po vrstevnici. Vhodnost PB/DPB pro půdoochrannou technologii setí/sázení po vrstevnici je určena „jednosměrností“ svahu. Podle expozice svahu se plochy třídí zpravidla do čtyř nebo osmi hlavních kvadrantů směrové růžice. Expozici plochy pak rozumíme úhel mezi normálou k ní a směrem, vůči němuž expozici uvažujeme, např. vůči slunečním paprskům. Expozice svahu je závislá na jeho orientaci a sklonu. Měříme ji buď přímo v terénu, nebo nejčastěji na mapách a digitálních modelech terénu. Expozice se vyjadřuje ve stupních ve směru hodinových ručiček od 0 (sever) až 360 (opět na sever).

Na základě provedených testů byly PB/DPB s plochou MEO rozděleny dle rozsahu expozice na 4 kategorie vhodnosti:

- **vhodné:** míra rizika porušení požadavků na opatření setí/sázení po vrstevnici je velmi nízká,
- **méně vhodné:** míra rizika porušení požadavků na opatření setí/sázení po vrstevnici je nízká,
- **nehodné:** míra rizika porušení požadavků na opatření setí/sázení po vrstevnici je střední,
- **rizikové:** míra rizika porušení požadavků na opatření setí/sázení po vrstevnici je vysoká.

Setí/sázení po vrstevnici se doporučuje, pokud je vhodnost setí/sázení po vrstevnici vhodná či méně vhodná a naopak se nedoporučuje na pozemcích nevhodných a rizikových.

Odkameňování, zdroj SZIF

Odkameňování (K)

Tato půdoochranná technologie je tvořena následujícími operacemi: rýhování, separace hrud a kamene, sázení do odkameněné půdy. Současně platí, že mezi jednotlivými dvojřádky je prostor, kam byly separátorem uloženy kameny a hrudky, které mohou tvořit drenážní vrstvu. Tato půdoochranná technologie je mezi specifické půdoochranné technologie na MEO plochách zařazena podmíněně.

Podrývání u cukrové řepy (R)

Zemědělec zajistí v případě této PT následující kroky:

- podrytí (prokypření) půdního profilu do hloubky minimálně 35 cm s maximálním rozchodem pracovních nástrojů (rýh) 1 m,
- prokáže vlastnictví/pronájem kypřiče.

Při kontrolách na místě bude terénní šetření se SZIF provádět i pracovník VÚMOP, který v terénu prověří stanovenou minimální hloubku prokypření.

Pěstování luskobilných směsí (LOS) při dodržení níže uvedených parametrů:

- plodiny obsažené ve směsi se na metr čtvereční výsevu LOS nahodile střídají;
- v porostu se nachází na metr čtvereční výsevu LOS min. 50% rostlin obilovin;
- šířka řádku = meziřádkové rozmezí je max. 15 cm;
- LOS obsahuje z výčtu erozně nebezpečných plodin pouze bob setý nebo sóju.

Výhodou porostu LOS z hlediska protierozní ochrany je jeho schopnost rychlého vzházení a zapojení porostu. Díky této vlastnosti dokáže zajistit včasné pokrytí půdy a tím působit protierozně. Při zakládání porostů LOS, tedy směsi luskoviny a obilniny, je třeba dbát zvýšené opatrnosti na možnou separaci semen secím strojem. Je tedy vhodné zvýšit poměr ostatních obilovin vůči luskovině, protože minimální zastoupení bude počítáno na zkusných plochách MEO.

Shrnutí správné aplikace použití půdoochranných technologií:

Pro splnění standardu GAEC 2 při pěstování ostatních obilnin a řepky na SEO ploše a erozně nebezpečných plodin na MEO ploše PB/DPB je nutné použít jednu z půdoochranných technologií:

- obecných pro SEO plochy,
- obecných nebo specifických pro MEO plochy,
- nebo využít podsev (a to opět za podmínek definovaných pro příslušnou kategorii erozní ohroženosti):
- Pro SEO plochy pouze podsev jetelovin nebo jetelotravních směsí setý nejpozději společně s hlavní plodinou (tedy s porosty ostatních obilnin).
- Pro MEO plochy pouze podsev jiné než erozně nebezpečné plodiny setý nejpozději společně s hlavní plodinou.

Tabulka: Maximální nepřerušené délky odtokových linií pro specifické půdoochranné technologie

	průměrná sklonitost	Výměra PB/DPB			
		do 35 ha		nad 35 ha	
		max. délka OL na MEO ploše	varianta	max. délka OL na MEO ploše	varianta
Zasakovací pásy (Z)	do 3°	nesleduje se	Z0	300 m	Z1
	3° až 5°		Z0	250 m	Z2
	nad 5°		Z0	200 m	Z3
Osetí souvratí (S)	do 3°	nesleduje se	S0	300 m	S1
	3° až 5°		S0	250 m	S2
	nad 5°		S0	200 m	S3
Setí/sázení po vrstevnici (V)	do 3°	600 m	V1	Setí/sázení po vrstevnici nelze použít jako jedinou PT !	V0
	3° až 5°	500 m	V2		V0
	nad 5°	400 m	V3		V0
Přerušovací pásy (P)	do 3°	300 m	P1	300 m	P1
	3° až 5°	250 m	P2	250 m	P2
	nad 5°	200 m	P3	200 m	P3
Odkameňování (K)	-	nesleduje se	K	nesleduje se	K
Podrývání (R)	-	nesleduje se	R	nesleduje se	R

(OL – odtokové linie)

Kontrolní otázka: Byly na plochách půdních bloků, označených jako silně nebo mírně erozně ohrožené, dodrženy předepsané zásady hospodaření?

Při kontrole na místě bude zjišťováno, zda na plochách půdních bloků, označených jako silně erozně ohrožené (SEO), nebyly pěstovány erozně nebezpečné plodiny (kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója, slunečnice a čirok) a zda porosty ostatních obilnin a řepky olejné byly zakládány pouze s využitím obecných půdoochranných technologií.

Hodnoceno bude ponechání dostatečného množství (pokryvnost povrchu půdy min. 30 %) rostlinných zbytků na pozemku pomocí kontrolních snímků, tzv. etalonů, které na jednoduchých příkladech ukazují, jak vypadá pozemek po ponechání určitého množství posklizňových zbytků.

Pokud budou na pozemku pěstovány ostatní obilniny bez využití obecné půdoochranné technologie, bude kontrolováno, zda byl proveden podsev jetelovin nebo jetelotravních směsí.

Využití specifických půdoochranných technologií při zakládání ostatních obilnin a řepky olejné na SEO na plochách půdních bloků je porušení standardu GAEC 2.

Na plochách půdních bloků, označených jako MEO, bude kontrolováno, zda byly porosty erozně nebezpečných plodin založeny s využitím buď obecných půdoochranných technologií anebo specifických půdoochranných technologií.

V případě využití obecných půdoochranných technologií bude hodnoceno ponechání dostatečného množství (pokryvnost povrchu půdy min. 20 %/10 %) rostlinných zbytků na pozemku pomocí kontrolních snímků, tzv. etalonů.

V případě využití specifických půdoochranných technologií bude hodnoceno, zda byla dodržena šíře přerušovacího, zasakovacího pásu a souvratě (min. 12 m), protnutí všech odtokových linií zasahujících do plochy MEO, dodržení max. nepřerušené délky odtokových linií podle průměrné sklonitosti PB, odchylka směru řádků porostu od vrstevnice (do 30°) a realizace technologie odkameňování. U podřívání u cukrové řepy se na místě zkontroluje hloubka podřívání, a zda žadatel vlastní nebo si pronajal při realizaci PT kypřič. Z faktury musí být zřejmé, že bylo provedeno nakypření. V případě pěstování LOS na ploše MEO budou kontrolovány všechny uvedené parametry.

Pokud budou na pozemku pěstovány erozně nebezpečné plodiny bez využití buď obecné anebo specifické půdoochranné technologie bude kontrolováno, zda byl proveden podsev jiné než erozně nebezpečné plodiny.

Za porušení podmínek tohoto standardu není považováno využití krajinného prvku jako přerušovacího pásu, zasakovacího pásu nebo souvratě, pokud příslušný krajinný prvek splní všechny podmínky specifické půdoochranné technologie - minimální šířka 12 m, protnutí všech odtokových linií zasahujících do plochy MEO atd.

PŘÍKLADY Z PRAXE:

1. příklad: Zemědělec pěstuje na ploše 0,50 ha označené v evidenci půdy jako silně erozně ohrožená kukuřicí s použitím půdoochranné technologie.

Hodnocení: Rozsah zjištěného porušení je malý, závažnost střední, porušení je trvalé.

2. příklad: Zemědělec pěstuje na ploše 1,20 ha označené v evidenci půdy jako silně erozně ohrožená pšenicí bez podsevu jetelovin nebo jetelotravních směsí. Tento porost nebyl založen půdoochrannou technologií.

Hodnocení: Rozsah zjištěného porušení je střední, závažnost malá, porušení je trvalé.

3. příklad: Zemědělec pěstuje na ploše 0,80 ha označené v evidenci půdy jako mírně erozně ohrožená kukuřicí. Tento porost nebyl založen půdoochrannou technologií. Na ploše 1,50 ha označené v evidenci půdy jako mírně erozně ohrožená pěstuje slunečnici s využitím specifické půdoochranné technologie. Zasadovací pás má šířku 10 m a nedodržel max. nepřerušenu délku odtokové linie. Na ploše 0,60 ha označené v evidenci půdy jako mírně erozně ohrožená pěstuje brambory s využitím specifické půdoochranné technologie. Odchylna směru řádku porostu od vrstevnice je 37°.

Hodnocení: Rozsah zjištěného porušení je velký, závažnost velká, porušení je trvalé.

4. příklad: Zemědělec pěstuje na celé výměře PB kukuřicí. Tento porost byl založen specifickou půdoochrannou technologií, kde šíře pásu je 10 m. Na PB se nachází plocha 0,40 ha označená v evidenci půdy jako silně erozně ohrožená a plocha 1,70 ha označená v evidenci půdy jako mírně erozně ohrožená.

Hodnocení: Rozsah zjištěného porušení je velký, závažnost velká, porušení je trvalé.

Důsledek vodní eroze, zdroj SZIF

2.2. ORGANICKÉ SLOŽKY PŮDY

2.2.1. Standard GAEC 3

Žadatel na minimálně 20 % jím užívané výměry půdních bloků, popřípadě jejich dílů s druhem zemědělské kultury orná půda, vztažené k celkové výměře tohoto druhu kultury užívané žadatelem k 31. květnu příslušného kalendářního roku v evidenci půdy, zajistí každoročně:

- a) aplikování tuhých statkových hnojiv nebo tuhých organických hnojiv v minimální dávce 25 tun na hektar, s výjimkou tuhých statkových hnojiv z chovu drůbeže, kde je minimální dávka stanovena na 4 tuny na hektar. Při plnění podmínky zapravením ponechaných produktů při pěstování rostlin (např. slámy) podle jiného právního předpisu není stanovena minimální dávka nebo
- b) pokrytí tohoto procenta výměry, popřípadě jeho odpovídající části, v termínu minimálně od 31. května do 31. července příslušného kalendářního roku porostem jedné z následujících plodin, popřípadě jejich směsí: jeteloviny, vikev huňatá, vikev panonská, vikev setá, bob polní, lupina modrá, hrách setý. Porosty výše uvedených plodin lze zakládat i jako podsev do krycí plodiny, popřípadě jako směsi s travami v případě, že zastoupení trav v porostu nepřesáhne 50 %.

Důvod: Organické složky půdy zlepšují strukturu půdy, zvyšují využitelnost průmyslových hnojiv a v neposlední řadě příznivě ovlivňují vodní režim půdy.

Cílem zavedení tohoto standardu je zvýšit používání hnojiv s vyšším obsahem organických složek, které zlepšují strukturu půdy a v dlouhodobém horizontu zvyšují její úrodnost.

Na předepsané výměře lze kombinovat plnění požadavku jak možnostmi uvedenými v odstavci a), tak v odstavci b). Lze tedy např. na 5 % rozlohy zaorat slámu, na 5 % použít kompost, na 5 % aplikovat hnůj a na 5 % pěstovat vyjmenované zlepšující plodiny.

Kontrolní otázka: Byla na předepsané výměře půdních bloků uplatněna nařízená opatření vedoucí k zachování úrovně organických složek půdy?

Při kontrole na místě bude zjišťován skutečný stav pozemků, tedy je-li jejich předepsaná část pokryta porostem uvedených plodin či vyhnojena v souladu se standardem. Aplikace hnojiv (včetně jejich množství) bude zjišťována dle evidence hnojení.

Pokud bude zemědělec plnit podmínky standardu zapravením ponechaných produktů při pěstování rostlin (např. sláma, chrást), minimální dávka se na toto plnění nevztahuje. Použití produktů při pěstování rostlin však zemědělec musí v každém případě zanést do evidence hnojení, v opačném případě podmínky standardu nesplnil.

Poznámka:

Splněním podmínek standardu je i aplikace digestátu z bioplynových stanic, pokud obsah sušiny digestátu (nebo jeho separátu) přesáhne 13 %.

PŘÍKLADY Z PRAXE:

1. příklad: Zemědělec aplikoval tuhá statková hnojiva na výměře 20 ha, což činí 15 % celkové výměry užívané orné půdy, kterou má evidovanou k 31. 5. v LPIS; tato hnojiva byla aplikována v dávce 21 t/ha. Dále zaoral slámu na 4 ha, což činí 3 % celkové výměry užívané orné půdy.

Hodnocení: Rozsah zjištěného porušení je velký, závažnost velká, porušení není trvalé.

2. příklad: Zemědělec provozuje pouze rostlinnou výrobu a zachování úrovně organických složek půdy řeší zapravením posklizňových zbytků. Zaoral slámu na 30 ha, což činí 15 % celkové výměry užívané orné půdy, kterou má evidovanou k 31. 5. v LPIS a dále pěstoval porost jetelotrávy na výměře 12 ha, což činí 6 % celkové výměry užívané orné půdy. Zastoupení trav v tomto porostu přesáhlo 50 %.

Hodnocení: Rozsah zjištěného porušení je střední, závažnost velká, porušení není trvalé.

2.2.2. Standard GAEC 4

Žadatel nebude na jím užívaném půdním bloku, popřípadě jeho dílu pálit bylinné zbytky.

Důvod: Ochrana živočichů a půdních organismů a využití biomasy jiným způsobem než neproduktivním spálením. Vypalování porostu je také přímo zakázáno zákonem o požární ochraně, zákonem o odpadech a zákonem o ovzduší.

Kontrolní otázka: Nebyly na dotčených půdních blocích nebo jejich dílech páleny bylinné zbytky?

Při kontrole na místě bude hodnocena skutečně vypálená plocha nikoli plocha celého půdního bloku nebo jeho dílu. Posuzuje se, zda vypalování bylo provedeno bodově (na shrabaných hromadách bylinných zbytků) nebo plošně. Nejzávažnější je plošné vypalování travních porostů, a to i v trvalých kulturách (sady, vinice). Pálení staré chmelové natě, větví a ostríhaných výhonů révy vinné není porušením standardu GAEC 4.

Poznámka:

Za porušení podmínek tohoto standardu není považováno ani pálení bramborové natě z nařízení Státní rostlinolékařské správy (od 1. 1. 2014 ÚKZÚZ) v rámci mimořádných rostlinolékařských opatření podle § 76 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění. Tato mimořádná opatření může ÚKZÚZ nařídit z důvodu ochrany proti zavlékání a šíření „karanténních škodlivých organismů“ (původce bakteriální kroužkovitosti bramboru, původce bakteriální hnědé hniloby, původce rakoviny bramboru, háďátka bramborového a háďátka nažloutlého).

Nedovolené vypalování bylinných zbytků, zdroj SZIF

PŘÍKLADY Z PRAXE:

1. příklad: Na půdním bloku s kulturou sad o výměře 0,50 ha zemědělec plošně vypálil trávu.

Hodnocení: Rozsah porušení je malý, závažnost je velká, porušení je trvalé.

2. příklad: Na půdním bloku s kulturou travní porost zemědělec posekal starou trávu, pro kterou neměl využití v rámci podniku. Proto ji zapálil na hromadě o velikosti 10 m². Kvůli silnému větru došlo k rozšíření plamenů na jím obhospodařovaný sousední půdní blok o výměře 7 ha s kulturou travní porost. Došlo tak k požáru louky a celoplošnému vypálení travního porostu.

Hodnocení: Rozsah porušení je velký, závažnost je velká, porušení je trvalé.

2.3. OCHRANA STRUKTURY PŮDY

2.3.1. Standard GAEC 5

Žadatel nebude na jím užívaném půdním bloku, popřípadě jeho dílu provádět agrotechnické zásahy, pokud je půda zaplavená nebo přesycená vodou, s výjimkou vlastní sklizně plodiny a plnění podmínky bodu 7.

Důvod: Ochrana půdy před utužením, které vede k zásadnímu zhoršení fyzikálních vlastností půdy (především struktury, pórovitosti a propustnosti) a narušení biologické aktivity v půdě. Standard definuje podmínky, za kterých by na půdě nemělo docházet k pojezdům zemědělské mechanizace a dále stanovuje výjimky z těchto podmínek. Jednou z těchto výjimek je vlastní sklizeň plodiny, druhou regulace vybraných invazních rostlin dle GAEC 7.

Kontrolní otázka: Byl dodržen zákaz provádění agrotechnických zásahů v době, kdy je půda zaplavená nebo přesycená vodou, s výjimkou vlastní sklizně plodiny a plnění podmínky bodu 7?

Půda přesycená vodou, autor Veronika Jirků

Při kontrole bude hodnoceno poježdění mechanizací po půdě zaplavené nebo přesycené vodou se zohledněním výše uvedených výjimek.

Poznámka:

Za vlastní sklizeň plodiny je na PB/DPB s kulturou travní porost považována seč i sečení nedopasků.

PŘÍKLADY Z PRAXE:

1. příklad: Zemědělec rozmetal hnoj na pozemku v době, kdy byla půda přesycená vodou. Popojížděním mechanizace zůstaly na pozemku vyjeté hluboké koleje. Tento pozemek obsahuje HPJ č. 17, 31 a 53.

Hodnocení: Rozsah porušení je velký, závažnost je střední, porušení je trvalé.

2. příklad: Zemědělec provedl po období trvalých dešťů aplikaci fungicidů v porostu obilnin. Popojížděním postřikovače zůstaly v kolejových meziřádcích vyjeté hluboké koleje. Tento pozemek obsahuje HPJ č. 29, 33, 65 a 70.

Hodnocení: Rozsah porušení je velký, závažnost je vysoká, porušení je trvalé.

2.4. MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PÉČE

2.4.1. Standard GAEC 6

Žadatel nezruší, případně nepoškodí krajinné prvky a druh zemědělské kultury rybník. Za rušení, popřípadě poškození krajinného prvku se nepovažuje, dojde-li k zásahu vůči němu se souhlasem příslušného orgánu.

Důvod: Ochrana krajinných prvků a druhu zemědělské kultury rybník.

Krajinné prvky se podílí na zachování agrobiodiverzity, mají významnou protierozní funkci, jsou nedílnou součástí zemědělské krajiny, člení ji a spoluvytváří její ráz. Společně s rybníky mají též příznivý vliv na vodní režim krajiny.

Jako krajinný prvek je v LPIS evidován útvar, který odpovídá definici některého z druhů krajinných prvků stanovených nařízením vlády č. 335/2009 Sb., o stanovení druhů krajinných prvků, v platném znění. Jedná se o **meze, terasy, travnaté údolnice, skupiny dřevin, stromořadí a solitérní dřeviny.**

Mez - souvislý zatravněný útvar liniového typu, sloužící zejména ke snižování nebezpečí vodní, popřípadě větrné eroze, zpravidla vymezující hranici PB/DPB. Součástí meze může být dřevinná vegetace, popřípadě kamenná zídka.

Terasa - svažitý útvar liniového typu tvořený terasovým stupněm, sloužící ke snižování nebezpečí vodní, popřípadě větrné eroze, a zmenšující sklon části svahu půdního PB/DPB, zpravidla vymezující hranici PB/DPB. Součástí terasy může být dřevinná vegetace, popřípadě kamenná zídka.

Travnatá údolnice - členitý svažitý útvar, sloužící ke snižování nebezpečí vodní, popřípadě větrné eroze, vymezující dráhu soustředěného odtoku vody z PB/DPB se zemědělskou kulturou orná půda. Součástí travnaté údolnice může být dřevinná vegetace.

Skupina dřevin - útvar neliniového typu, tvořený nejméně 2 kusy dřevinné vegetace s nejvyšší možnou výměrou 2 000 m². Za skupinu dřevin se nepovažuje dřevinná vegetace, která je součástí meze, terasy nebo travnaté údolnice, a dřevinná vegetace, která plní funkci lesa podle § 3 lesního zákona.

Stromořadí - útvar liniového typu, tvořený nejméně 5 kusy dřevinné vegetace a zpravidla s pravidelně se opakujícími prvky. Za stromořadí se nepovažuje dřevinná vegetace, která je součástí meze, terasy nebo travnaté údolnice, a dřevinná vegetace, která plní funkci lesa podle § 3 lesního zákona.

Soliterní dřevina - izolovaně rostoucí dřevina s průmětem koruny od 8 m² vyskytující se v zemědělsky obhospodařované krajině mimo les. Za soliterní dřevinu se nepovažuje dřevinná vegetace, která je součástí meze, terasy nebo travnaté údolnice.

Každému krajinnému prvku jsou přiřazeny základní údaje: identifikační číslo, druh, příslušnost k půdnímu bloku, výměra, vlastník, uživatel a zařazení do katastrálního území. Vrstva takto evidovaných krajinných prvků je k dispozici v LPIS.

Poznámka:

Zpravidla se za KP nepovažuje keř rostoucí kolem sloupů elektrického vedení, skruží, náletové dřeviny apod., pokud nesplňuje definici dle NV č. 335/2009 Sb.

Krajinné prvky, autor Adam Pechač

Kontrolní otázka: Nebyly rušeny, popřípadě poškozovány, definované krajinné prvky a druh zemědělské kultury rybník?

Při kontrole na místě bude posuzováno, zda v souvislosti se zemědělským hospodařením nedošlo k rušení, popřípadě poškození některého krajinného prvku (i neevidovaného v LPIS). Součástí většiny kontrolovaných krajinných prvků může být dřevinná vegetace. Nepovolené vykácení této dřevinné vegetace je posuzováno jako poškození příslušného krajinného prvku. Za poškození druhu zemědělské kultury rybník bude primárně považováno zavážení zeminou, odpady apod.

Péče o dřeviny (výchovné či zdravotní řezy, ošetření, včetně citlivé údržby liniových dřevinných pásů) nepodléhá povolovacímu režimu a je dokonce povinností vlastníka dřeviny. Nesmí se však jednat o natolik razantní zásah, který by bylo možno kvalifikovat jako poškození dřevin. Takové jednání je obvykle charakterizováno jako nedovolený zásah, který způsobí podstatné a trvalé

snížení ekologických a estetických funkcí dřeviny nebo bezprostředně či následně způsobí jejich odumření. V praxi je takové poškození obvykle spojeno s odstraněním podstatné části koruny, změnou přirozeného růstového tvaru (např. odstraněním terminálu u některých dřevin) nebo necitlivým či jednostranným ořezem kosterních větví či větví velkého průměru. Stejně tak se může jednat o nadměrné poškození kořenů dřevin. Existuje celá řada doporučených postupů při údržbě dřevin a jedním z příkladů je standard Řez stromů, kde jsou uvedeny zásady správné arboristické praxe. Schválené standardy jsou uvedeny na internetových stránkách Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky (AOPK ČR) v sekci Standardy péče o přírodu a krajinu: <http://standardy.nature.cz/schvalene-zneni-standardu/>.

Za poškození KP není považováno udržování KP v jeho hranicích (zaštípnutí šlahounů keřů na mezi, likvidace náletů apod.), poškození vegetace na KP způsobené běžnou, nedestruktivní pastvou nebo divokou zvěří, kácení dřevin, je-li jejich stavem ohrožen život či zdraví nebo hrozí škoda značného rozsahu - kácení z těchto důvodů musí být do 15 dnů od provedení oznámeno orgánu ochrany přírody (OOP), odstraňování dřevin při výkonu oprávnění podle zvláštních předpisů (ochranné pásmo elektrického vedení, plynovodu, železnice, atd.)

Za rušení, popřípadě poškození krajinného prvku se nepovažuje, dojde-li k zásahu vůči němu se souhlasem příslušného orgánu (orgán ochrany přírody dle § 75 zákona č. 114/1992 Sb.). Dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny jsou před poškozováním a ničením chráněny i tzv. významné krajinné prvky (VKP) a dále dřeviny rostoucí mimo les. Na dodržování povinnosti nepoškozovat a neníčit VKP a dřeviny rostoucí mimo les dohlíží Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP). VKP jsou lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy; a dále jiné části krajiny, které registruje OOP jako VKP - zejména mokřady, stepní trávníky, remízy, meze, trvalé travní plochy, atd. Dřevina rostoucí mimo les je strom či keř rostoucí jednotlivě i ve skupinách na pozemcích mimo lesní půdní fond.

Při kácení dřevin rostoucích mimo les obecně platí, že dřeviny s obvodem kmene do 80 cm ve výšce 130 cm nad zemí lze káčet bez povolení, stejně jako zapojený porost keřů či náletových dřevin na ploše menší než 40 m². Od července 2013 lze také bez povolení káčet všechny dřeviny na zahradách, resp. plantážích dřevin. Povolení orgánu ochrany přírody je nezbytné ve všech ostatních případech, tj. zejména u dřevin větších rozměrů a nově také u dřevin (i menších), které jsou součástí stromořadí, tj. souvislé řady nejméně 10 stromů. Ke kácení dřevin, které by mohlo významně ovlivnit vzhled krajiny (solitérní dřeviny jako krajinné dominanty, dřeviny porůstající meze, dřeviny rostoucí na kamenicích, staré ovocné sady, remízky apod.), je třeba si mimo povolení kácení opatřit ještě souhlas k zásahu do krajinného rázu (příslušný je většinou jiný úřad než ten, který vydává povolení ke kácení).

Dle znění standardu GAEC 6 zemědělec nesmí rušit KP, tedy ani káčet tzv. podměrečné dřeviny (dřeviny s obvodem kmene do 80 cm ve výšce 130 cm nad zemí). V případě, že existuje závažný důvod k pokácení podměrečné dřeviny, neplatí podmínka o kácení bez povolení. Pro takové dřeviny pak musí zemědělec mít povolení od OOP.

Dodržování ustanovení zákona č. 114/1992 Sb. je povinné pro všechny fyzické i právnické osoby, bez ohledu na to, zda zemědělsky hospodaří či nikoli – tzn. i pro majitele půdy. Hospodaření v souladu se standardy GAEC je povinné pro všechny zemědělce – žadatele o podpory zahrnuté v systému podmíněnosti. V případě, že je zemědělcem poškozen nebo zničen KP, který je současně i VKP, může být zemědělec pokutován ČIŽP a zároveň mu budou kráceny podpory.

V případě, že zásah do KP chce provést vlastník pozemku, musí tak provést v souladu se zákonem č. 114/1992 Sb. Z hlediska dodržování podmínek GAEC je vhodné, aby se vlastník a uživatel na zásahu do KP dohodli. Uživatel se pak při eventuální kontrole ze strany SZIF může prokázat písemným sdělením vlastníka, že zásah provedl.

V případě, že došlo poškození/zrušení KP bez vědomí a přičinění zemědělce/žadatele musí tuto skutečnost prokázat. V obdobných případech je při posuzování přičitatelnosti porušení brán zřetel zejména na potvrzení institucí, které předmětné porušení způsobily - např. poškození KP správou a údržbou silnic a železnic nebo pracovníky správy energetických sítí, či potvrzení Policie ČR o tom, že KP byl poškozen jinou osobou než uživatelem - zejména v případě škod přesahující 5000 Kč = trestný čin. Při kontrole je každý takový případ posuzován individuálně.

V případě, že k poškození KP došlo zásahem vyšší moci a zemědělec tuto skutečnost doloží, nebude toto poškození považováno za porušení podmínek standardu GAEC 6. Každý takový případ bude posuzován individuálně.

GAEC 7: Žadatel o platby zahrnuté do kontroly podmíněnosti musí zajistit regulaci invazních rostlin i na ploše KP, ke kterému se přihlásil prostřednictvím evidence a na jehož plochu pobírá podpory.

GAEC 9: Přestože se KP po zaevidování stává součástí půdního bloku, nepřebírá automaticky kulturu PB, ve kterém se nachází. Z tohoto důvodu není od žadatele vyžadováno dodržování standardu GAEC 9 na ploše KP. Obdobně není vyžadováno dodržování managementů AEO na ploše evidovaných KP.

Poznámka:

Druh zemědělské kultury (rybník) je kulturou evidovanou v LPIS.

Dodržování podmínek tohoto standardu se bez výjimek vztahuje i na žadatele, který se prostřednictvím evidence nepřihlásil ke krajinnému prvku na jím užívaném PB.

PŘÍKLADY Z PRAXE:

1. příklad: Zemědělec na pozemku s kulturou orná půda vykácel část dřevinné vegetace na krajinném prvku mez, krajinný prvek však zůstal zachován (nedošlo k poškození travnaté plochy vymezující mez).

Hodnocení: Rozsah porušení je malý, závažnost je střední, porušení je trvalé.

2. příklad: Zemědělec na pozemku s kulturou travní porost vykácel dřevinnou vegetaci dvou krajinných prvků skupina dřevin, čímž úplně zrušil tyto krajinné prvky.

Hodnocení: Rozsah porušení je střední, závažnost je vysoká, porušení je trvalé.

2.4.2. Standard GAEC 7

Žadatel zajistí na jím užívaném půdním bloku, popřípadě jeho dílu regulaci rostlin netýkavky žláznaté tak, aby se na něm v průběhu příslušného kalendářního roku nevyskytovaly kvetoucí nebo odkvetlé rostliny tohoto druhu. Zároveň zajistí regulaci rostlin bolševníku velkolepého tak, aby výška těchto rostlin nepřesáhla 70 cm v průběhu příslušného kalendářního roku.

Důvod: Zabránění šíření nežádoucích invazních rostlin na zemědělskou půdu a snížení zásoby jejich semen v půdním fondu.

Geograficky nepůvodní rostliny se snadno rozmnožují, velmi rychle se šíří a osidlují všechna příhodná stanoviště, což vede k degradaci přirozených společenstev či obsazení zemědělské půdy.

Kontrolní otázka: Nevyskytují se na dotčených půdních blocích neregulované invazní rostliny netýkavka žláznatá a bolševník velkolepý?

Při kontrole na místě bude zjišťován výskyt rostlin druhů netýkavka žláznatá a bolševník velkolepý.

Hodnoceno bude množství kvetoucích či odkvetlých rostlin netýkavky žláznaté a množství rostlin bolševníku velkolepého vyšších než 70 cm.

Doporučené postupy regulace:

Netýkavku žláznatou lze regulovat v zásadě dvěma metodami: chemicky nebo mechanicky. Chemická metoda regulace spočívá v postřiku lodyh. Nejvhodnější je použít postřik před kvetením, aby se tak zabránilo tvorbě semen. Mechanické metody regulace jsou vhodné v porostech, kde se netýkavka vyskytuje v menším zápoji a pro zemědělce zařazené do systému ekologického zemědělství. Nejúčinnějším mechanickým způsobem regulace je vytrhávání. Alternativním způsobem je kosení a následná likvidace biomasy. Účinným způsobem potlačování netýkavky tam, kde je to vhodné, může být též pastva a pošlapávání skotem a ovci. Klíčení semen pomůže zabránit též udržování a podporování hustého travního drnu.

Bolševník velkolepý lze regulovat podobným způsobem jako netýkavku, avšak s určitými omezeními vycházejícími z jeho specifických vlastností. Bolševník je velmi nebezpečný, štáva z lodyh a listů obsahuje fototoxické látky - po kontaktu s rostlinou a následném oslunění se na kůži vytváří velmi bolestivé a obtížně hojitelné puchýře; nebezpečné je i nadýchání ve vzduchu rozprášených štáv. Bolševník velkolepý lze regulovat chemickými postřiky, přičemž nejúčinnější aplikace postřiku je brzy na jaře. Jen minimální nebo žádný účinek má v době kvetení rostliny. Mezi mechanické metody patří přesekávání kořenů, kosení, případně pastva. Kořeny je ideální přesekat brzy na jaře a zásah v případě potřeby opakovat uprostřed léta. Další vhodnou metodou regulace bolševníku je pravidelné kosení. Jako účinná metoda kontroly mladých rostlin bolševníku se ukazuje i pastva. Zvířata však potřebují určitou dobu, aby si na chuť bolševníku zvykla.

Poznámka:

Pokud má žadatel na svém PB/DPB evidovaný vnitřní krajinný prvek, zajistí regulaci invazních rostlin i na ploše tohoto KP.

Na regulaci šíření invazních druhů rostlin lze získat finanční podporu – více informací naleznete na internetových stránkách Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky (AOPK ČR) www.dotace.nature.cz.

PŘÍKLADY Z PRAXE:

1. příklad: Zemědělec hospodaří na celkové výměře 150 ha, která je tvořena 20 PB. Na jednom PB s kulturou travní porost nezabránil vykvetení rostlin netýkavky žláznaté. Tento PB tvoří 5 % počtu všech PB užívaných žadatelem. Na PB byl nalezen porost kvetoucích rostlin v počtu 20 ks.

Hodnocení: Rozsah porušení je střední, závažnost je malá, porušení není trvalé.

2. příklad: Zemědělec na 4 PB s kulturou travní porost neprovedl regulaci rostlin bolševníku velkolepého. Tyto PB tvoří celkem 33 % počtu všech PB užívaných žadatelem. Počet neregulovaných rostlin, tj. vyšších než 70 cm, byl na těchto PB celkem 35 ks.

Hodnocení: Rozsah porušení je velký, závažnost je velká, porušení není trvalé.

Bolševník velkolepý, autor Veronika Jirků

2.4.3. Standard GAEC 8

Žadatel nezmění na jím užívaném půdním bloku, popřípadě jeho dílu druh zemědělské kultury travní porost na druh zemědělské kultury orná půda.

Důvod: Ochrana travních porostů, která mimo jiné vychází z článku 6 nařízení Rady (ES) č. 73/2009 v souvislosti se zachováním poměru stálých pastvin vůči zemědělské půdě ve srovnání s referenčním rokem stanoveným tímto předpisem.

Travní porosty chrání půdu proti vodní a větrné erozi, příznivě ovlivňují množství a kvalitu povrchové i podzemní vody, napomáhají zadržování srážek a zpomalení jejich odtoku, akumulují půdní organickou hmotu a mají velký význam v ochraně biodiverzity.

Kontrolní otázka: Nedošlo ke změně kultury z travního porostu na ornou půdu?

Obnova travního porostu je možná maximálně jednou za 5 let; v tomto případě není chápána jako porušení standardu GAEC 8. Rozhodujícím pro posouzení, zda je travní porost obnovován či nikoliv, je stav k 31. 8. příslušného roku, ve kterém došlo k rozorání za účelem obnovy. Po tomto termínu musí být na pozemku souvislý travní porost, v případě obnovy s použitím krycí plodiny musí být krycí plodina již sklizena (pokud byl travní porost rozorán na podzim, posoudí se jeho obnova v následujícím roce). Travní porost je evidován v LPIS buď jako travní porost – stálá pastvina nebo jako ostatní travní porost. Rozorání je považováno za závažnější, pokud je rozorána stálá pastvina, dále pokud k němu dojde na pozemcích se sklonitostí nad 7° nebo pozemek obsahuje hlavní půdní jednotky (HPJ, vyjádřené druhou a třetí číslicí kódu BPEJ) s vysokou vsakovací schopností.

Poznámka:

Stálá pastvina je plocha s porostem travin, jejíž porost mohl vzniknout přirozeně nebo osemem a déle než 5 let nebyla zahrnuta v osevním postupu do střídání plodin. Není rozhodující, zda je porost na této ploše určený k pastvě hospodářských zvířat.

Vybrané hlavní půdní jednotky (HPJ) s vysokou vsakovací schopností jsou: č. 04, 05, 13, 16, 17, 21, 22, 27, 29-32, 34, 36-38, 40, 42 a 55. Tyto údaje jsou vedeny v podrobných údajích v LPIS u každého půdního bloku.

PŘÍKLADY Z PRAXE:

1. příklad: Zemědělec rozorál travní porost na ploše 0,80 ha, s průměrnou sklonitostí 5° za účelem obnovy. Kontrolou dne 10. 9. byl na tomto pozemku zjištěn porost brambor. Tento pozemek neobsahuje vybranou HPJ, v LPIS je evidován jako travní porost - stálá pastvina.

Hodnocení: Rozsah porušení je malý, závažnost je velká, porušení je trvalé.

2. příklad: Zemědělec rozorál 2 pozemky s kulturou travní porost – stálá pastvina. Na jednom pozemku byla velikost rozorané části 0,70 ha, pěstovaná plodina brambory, průměrná sklonitost rozoraného pozemku je 6° a díl obsahuje HPJ 29, která patří mezi vybrané. Na druhém pozemku byla velikost rozorané části 0,50 ha, pěstovaná plodina oves, průměrná sklonitost rozorané části 10°, HPJ 35, která nepatří mezi vybrané.

Hodnocení: Rozsah porušení je střední, závažnost je velká, porušení je trvalé.

2.4.4. Standard GAEC 9

Žadatel zajistí, aby se po 31. říjnu kalendářního roku na půdním bloku, popřípadě jeho dílu s kulturou travní porost nenacházel porost vyšší než 30 cm, pokud jiný právní předpis nestanoví jinak.

Důvod: Zajištění minimální úrovně péče o travní porosty.

Travní porosty jsou nedílnou součástí kulturní krajiny a řádnou údržbou jsou podporovány všechny jejich mimoprodukční funkce (protierozní, ekologické, estetické).

Kontrolní otázka: Nenachází se na dotčeném půdním bloku po 31. říjnu travní porost vyšší než 30 cm?

Při kontrole na místě bude posuzována výše souvislého travního porostu. Za porušení bude považován výskyt porostu v průměru převyšující 30 cm na celé ploše PB/DPB. Výskyt jednotlivých stébel nebo trsů vyšších než 30 cm za porušení standardu považován nebude. V takovém případě bude posuzována výše souvislého travního porostu na plochách min. 20 m², kde se nachází porost převyšující v průměru 30 cm.

Poznámka:

Jiným právním předpisem se rozumí především zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění a nařízení vlády č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, v platném znění.

PŘÍKLADY Z PRAXE:

1. příklad: Zemědělec na 2 PB s kulturou travní porost o celkové výměře 10 ha provedl 1. seč dne 25. 6. s následným odklizením biomasy. Následné seče již nebyly provedeny a dne 1. 11. se na těchto PB nacházel souvislý travní porost vyšší než 30 cm. Tyto PB tvoří celkem 15 % počtu všech PB s kulturou travní porost užívaných žadatelem.

Hodnocení: Rozsah porušení je velký, závažnost je střední, porušení není trvalé.

2. příklad: Zemědělec užívá PB o výměře 15 ha s kulturou travní porost k pastvě hospodářských zvířat. Tento PB tvoří celkem 5 % počtu všech PB s kulturou travní porost užívaných žadatelem. Po ukončení pastvy neprovedl posečení nedopasků a na části PB o výměře 1 ha se dne 1. 11. nachází jejich souvislý porost vyšší než 30 cm.

Hodnocení: Rozsah porušení je malý, závažnost je malá, porušení není trvalé.

2.5. OCHRANA VODY A HOSPODAŘENÍ S NÍ

2.5.1. Standard GAEC 10

Žadatel, který využívá zavlažování a je zároveň vlastníkem nebo provozovatelem zavlažovací soustavy, předloží pro tento účel platné povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami v souladu s jiným právním předpisem.

Důvod: Ochrana vody a hospodaření s ní v souladu s platným právním předpisem (zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, v platném znění).

Povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami je jedním ze základních institutů vodního práva. Na základě povolení vznikne danému subjektu právo nakládat s povrchovou nebo podzemní vodou, resp. právo ji odebírat nebo používat pro účely v povolení uvedené. K udělení povolení k nakládání s vodami je kompetentní příslušný vodoprávní úřad, a to po provedeném vodoprávním řízení zahájeném na žádost fyzické nebo právnické osoby.

Příslušným vodoprávním úřadem je většinou obecní úřad obce s rozšířenou působností, v některých případech krajský úřad, pověřený obecní úřad nebo újezdní úřad. Vzor žádosti žadatele se specifikací potřebných dokladů je uveden ve vyhlášce č. 432/2001 Sb., o dokladech žádosti o rozhodnutí nebo vyjádření a o náležitostech povolení, souhlasů a vyjádření vodoprávního úřadu, v platném znění.

Kontrolní otázka: Bylo předloženo platné povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami?

Poznámka:

Povolení k nakládání s vodami se vydává na časově omezenou dobu, při kontrole na místě bude požadováno předložení platného povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami.

PŘÍKLADY Z PRAXE:

Příklad: Zemědělec vlastníci zavlažovací soustavu používá k zavlažování pozemků, na kterých pěstuje zeleninu, vodu z podzemních zdrojů. Při kontrole nepředložil platné povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami.

Hodnocení: Rozsah porušení je velký, závažnost je velká, porušení je trvalé.

Zavlažovací soustava, zdroj Riggwelter wiki commons

2.5.2. Standard GAEC II

Žadatel na jím užívaném půdním bloku, popřípadě jeho dílu sousedícím s útvarem povrchových vod zachová ochranný pás nehnojené půdy o šířce nejméně 3 m od břehové čáry, pokud jiný právní předpis nestanoví jinak.

Důvod: Ochrana vody před znečištěním pocházejícím ze zemědělské činnosti (zejména omezení průsaku a povrchového smyvu látek z použitých hnojiv) a předcházení možnému vzniku takového znečištění.

Voda je stejně jako půda cenný a nenahraditelný přírodní zdroj. Vzhledem k problematice změny klimatu, jejímž následkem se bude mimo jiné také snižovat dostupnost kvalitní vody, je nutné věnovat vodě zvýšenou ochranu. Povinnost zabránit vniknutí hnojivých látek do vody přímo vyplývá z § 39 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, v platném znění. Každý, kdo zachází se závadnými látkami, je povinen učinit přiměřená opatření, aby nevnikly do povrchových nebo podzemních vod a neohrozily jejich prostředí.

Zemědělci hospodařící v nitratově zranitelných oblastech již toto opatření znají a omezení již nyní respektují.

Při hnojení je nutné přizpůsobit odstup aplikační techniky povětrnostním podmínkám, typu zařízení, druhu, skupenství a vlastnostem hnojiva, charakteru břehu a hnojeného porostu. Povinnost udržovat třímetrový ochranný pás nehnojené půdy se vztahuje pouze na půdní bloky, popř. jejich díly, které přímo přiléhají k útvaru povrchových vod.

Útvar povrchových vod je pojem definovaný v § 2 odst. 4 zmíněného zákona o vodách. Je to vymezené soustředění povrchové vody v určitém prostředí, např. v jezeru, ve vodní nádrži, v korytě vodního toku. Vodním tokem se dle § 43 zákona o vodách rozumí povrchové vody tekoucí vlastním spádem v korytě trvale nebo převažující část roku. Při pochybnostech o tom, zda jde o vodní tok, rozhoduje vodoprávní úřad.

Břehová čára je dle výše zmíněného zákona určena hladinou vody, která zpravidla stačí protékat tímto korytem, aniž se vylévá do přilehlého území.

Ochranné břehové pásy, zdroj SZIF

Kontrolní otázka: Jsou v blízkosti povrchových vod udržovány ochranné nehnojené pásy v šířce 3 m od břehové čáry, pokud jiný právní předpis nestanoví jinak?

Při kontrole na místě bude zjišťován fyzický výskyt hnojiva v ochranném pásu. Zákaz hnojení v ochranném pásu se vztahuje na aplikaci všech hnojiv (včetně hnojiv statkových). Nevztahuje se na exkrementy zanechané hospodářskými zvířaty při pastvě nebo při jejich jiném pobytu na travních porostech a na ponechané rostlinné zbytky. Zemědělec nemá povinnost zaznamenávat skutečnost udržování nehnojeného pásu a tento standard je tedy kontrolován pouze v terénu.

Pro zachování nehnojeného pásu platí zásady:

Minimální šířka 3 m se měří od „břehové čáry“, tj. místa odkud se vodní tok v případě zvýšení hladiny rozlévá do volné krajiny.

Zákaz hnojení se netýká pastvy hospodářských zvířat, tzn. pastva je v tomto pásu povolena. Musí však být zabráněno vstupu zvířat do povrchového trvalého vodního toku (optimálně za pomoci ohradníků). Omezení rovněž neplatí pro aplikaci tzv. pomocných látek a ponechání rostlinných zbytků.

Poznámka:

Jiným právním předpisem je v definici standardu myšleno nařízení vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programu, ve znění pozdějších předpisů.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Při kontrole na místě byla na půdním bloku s kulturou orná půda, který v délce 65 m přímo přiléhá k vodnímu toku, zjištěna aplikace hnoje téměř k břehové čáře. Měření prokázalo, že ochranný nehnojený pás byl zachován pouze v průměrné šířce 1,5 m.

Hodnocení: Rozsah porušení je malý, závažnost je střední, porušení je trvalé.

2.5.3. Standard GAEC 12

Žadatel v souladu s § 39 vodního zákona při zacházení se závadnými látkami podle předpisu Evropské unie upravujícího společná pravidla pro režimy přímých podpor musí dodržovat pravidla vedoucí k ochraně povrchových a podzemních vod a životního prostředí

- a) při manipulaci se závadnými látkami musí být zajištěna ochrana povrchových a podzemních vod, blízkého okolí a životního prostředí,
- b) závadné látky musí být skladovány tak, aby nedošlo k jejich úniku, popřípadě k jejich nežádoucímu smísení s odpadními nebo srážkovými vodami,
- c) nejméně jednou za 5 let, pokud není technickou normou nebo výrobcem stanovena lhůta kratší, musí být provedeny zkoušky těsnosti potrubí a nádrží určených pro skladování ropných látek,
- d) pro kontrolu zjišťování úniku skladovaných ropných látek musí být vybudován a provozován odpovídající kontrolní systém.

Do roku 2013 byly požadavky v rámci ochrany podzemních vod kontrolovány v rámci systému Cross Compliance při kontrolách SMR 2.

Od 1. 1. 2014 se celý systém kontroly ochrany vod před znečištěním přetransformoval do dvanáctého standardu dobrého zemědělského a environmentálního stavu (GAEC). Podmínky, které mají za povinnost zemědělci dodržovat, však zůstaly beze změn, žádné další požadavky nebudou dozorovým orgánem (ÚKZÚZ) při kontrole vyžadovány.

Důvod: Cílem je zabránit znečišťování podzemních vod nebezpečnými látkami a omezovat nebo odstraňovat důsledky znečištění, ke kterému již došlo.

Závadné látky jsou obecně všechny látky, které mohou ohrozit jakost nebo zdravotní nezávadnost povrchových nebo podzemních vod. Každý, kdo zachází se závadnými látkami, je povinen učinit přiměřená opatření, aby neunikly do povrchových nebo podzemních vod a neohrozily jejich prostředí.

V rámci závadných látek jsou definovány dvě skupiny:

- zvláště nebezpečné závadné látky (dále jen „zvláště nebezpečné látky“);
- nebezpečné závadné látky (dále jen „nebezpečné látky“).

Na zacházení s nimi se většinou vztahují přísnější opatření než na nakládání s ostatními závadnými látkami.

V zemědělství se zachází s nebezpečnými látkami (nikoliv tedy se zvláště nebezpečnými látkami), mezi které patří zejména:

- minerální oleje a ropné látky (nafta, benzin apod.);
- přípravky na ochranu rostlin;
- minerální dusíkatá a fosforečná hnojiva (jednosložková i vícenosložková);
- organická, příp. organominerální hnojiva a jejich výluhy (např. digestát z bioplynových stanic, komposty a jejich výluhy apod.);
- statková hnojiva (hnůj, kejda, močůvka, hnojůvka, silážní šťávy apod.).

Únik hnojůvky z polního hnojiště, zdroj ÚKZÚZ

Týká se: Všech žadatelů o přímé platby, některé podpory z Osy II Programu rozvoje venkova a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem, kteří zacházejí s výše uvedenými látkami.

Kontroluje: Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ)

Kontrolní otázka: Dodržel žadatel, v souladu s § 39 vodního zákona, při zacházení se závadnými látkami podle předpisu Evropské unie upravujícího společná pravidla pro režimy přímých podpor, pravidla vedoucí k ochraně povrchových a podzemních vod a životního prostředí?

Každý, kdo zachází se závadnými látkami, je povinen učinit přiměřená opatření, aby tyto látky nevnikly do povrchových nebo podzemních vod a byla zajištěna ochrana blízkého okolí a životního prostředí (bod a) standardu).

Obecné povinnosti při zacházení se závadnými látkami:

- vypracovat havarijní plán, který schvaluje příslušný vodoprávní úřad;
- zabránit nežádoucímu úniku závadných látek do půdy a jejich nežádoucímu smísení s odpadními vodami nebo srážkovými vodami (bod b) standardu);
- používat jen takové zařízení, které je vhodné i z hlediska ochrany vod;
- sklady musí být zabezpečeny nepropustnou úpravou proti úniku závadných látek do podzemních vod;
- nejméně jednou za 6 měsíců kontrolovat sklady a skládky (vizuálně, smyslově posoudit v případě kontrolního systému);
- nejméně jednou za 5 let, pokud není technickou normou nebo výrobcem stanovena lhůta kratší, zkoušet těsnosti potrubí nebo nádrží určených pro skladování nebezpečných a zvláště nebezpečných látek (bod c) standardu);
- vybudovat a provozovat odpovídající kontrolní systém pro zjišťování úniku závadných látek (bod d) standardu).

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Kontrolou na místě bylo zjištěno, že nebyly prováděny zkoušky těsnosti nádrží na naftu v požadovaných intervalech a zároveň nebyl vybudován kontrolní systém pro zjišťování úniku látek. K ohrožení vod v tomto případě nedošlo.

Hodnocení: Při hodnocení je posuzována nejvyšší dosažený stupeň zjištěné závady. V tomto případě se jedná o porušení středního rozsahu, tj. zkoušky těsnosti nebyly pravidelně prováděny (malý rozsah), ale zároveň nebyl vybudován kontrolní systém: (střední rozsah) a malou závažnost (kontrolní systém nebyl vybudován – tj. nebyl funkční a ke znečištění vod nedošlo). Porušení odstranitelné. Na místě bylo uloženo nápravné opatření.

GAEC 1: BYLY NA PŮDNÍCH BLOCÍCH S PRŮMĚRNOU SKLONITOSTÍ NAD 7° DODRŽENY PŘEDEPSANÉ ZÁSADY OCHRANY PŮDY PROTI EROZI?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	max.
1	Součet ploch, kde došlo k porušení, nepřesáhl 1 ha.	Součet ploch, kde došlo k porušení, je 1-2 ha.	Součet ploch, kde došlo k porušení, je nad 2 ha.	Překročení průměrné sklonitosti 7° na každém PB, kde došlo k porušení, nepřesáhlo 0,5°.	Překročení průměrné sklonitosti 7° je alespoň na jednom PB, kde došlo k porušení, 0,5°-1°.	Překročení průměrné sklonitosti 7° je alespoň na jednom PB, kde došlo k porušení, více než 1°.			
	2	6	14	2	10	26	x	2	42

GAEC 2: BYLY NA PLOCHÁCH PŮDNÍCH BLOKŮ, OZNAČENÝCH JAKO SILNĚ NEBO MÍRNĚ EROZNĚ OHROŽENÉ, DODRŽENY PŘEDEPSANÉ ZÁSADY HOSPODAŘENÍ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	max.
2	Součet ploch, kde došlo k porušení, nepřesáhl 1 ha.	Součet ploch, kde došlo k porušení, je 1-2 ha.	Součet ploch, kde došlo k porušení, je nad 2 ha.	<p>Pro SEO: Na silně erozně ohrožené ploše byla pěstována řepka olejná nebo obilniny bez použití OPT, případně obilniny bez podsevu jeteloviny.</p> <p>Pro MEO - SPT P: Přerušovací pás osetý jinou než erozně nebezpečnou plodinou nemá šířku alespoň 12 m a/nebo neprotl max. 10 % OL zasahujících do MEO a toto porušení nespadá do kategorie střední závažnosti.</p>	<p>Pro SEO: Na silně erozně ohrožené ploše byly pěstovány erozně nebezpečné plodiny OPT.</p> <p>Pro MEO - SPT P: Přerušovací pás neprotnul více než 10 % OL zasahujících do plochy MEO a/nebo byla překročena maximální nepřerušovaná délka OL podle průměrné sklonitosti PB a/ nebo v případech, ve kterých šířka plochy MEO, popřípadě souvislé plochy plodiny zasahující do plochy MEO,</p>	<p>Pro SEO: Na silně erozně ohrožené ploše byly pěstovány erozně nebezpečné plodiny bez použití OPT.</p> <p>Pro MEO - SPT P: PT nebyla realizována</p> <p>Pro MEO - SPT Z: PT nebyla realizována.</p>			

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	max.
2			<p>Pro MEO - SPT Z: Zasakovací pás osetý jinou než erozně nebezpečnou plodinou nemá šířku alespoň 12 m a/nebo neprotl max. 10 % OL zasahujících do plochy MEO a toto porušení nespadá do kategorie střední závažnosti.</p> <p>Pro MEO - SPT S: Souvrat' osetá jinou než erozně nebezpečnou plodinou nemá šířku alespoň 12 m a/nebo neprotla max. 10 % OL zasahujících do plochy MEO a toto porušení nespadá do kategorie střední závažnosti.</p> <p>Pro MEO - SPT V: Odchylka směru řádků porostu od vrstevnice překročila 30° a je do 40° a toto porušení nespadá do kategorie střední závažnosti.</p>	<p>je užší než stanovená vzdálenost mezi pásy, nebyl založen minimálně jeden přerušovací pás.</p> <p>Pro MEO - SPT Z: Zasakovací pás neprotl více než 10 % OL zasahujících do plochy MEO a/nebo byla překročena maximální nepřerušená délka OL podle průměrné sklonitosti PB většího než 35 ha.</p> <p>Pro MEO - SPT S: Souvrat' neprotla více než 10 % OL zasahujících do plochy MEO a/nebo byla překročena maximální nepřerušená délka OL podle průměrné sklonitosti PB většího než 35 ha.</p> <p>Pro MEO - SPT V: Odchylka směru řádků porostu od vrstevnice je 40° - 50° a/nebo maximální nepřerušená délka OL označené značkou byla překročena.</p>	<p>Pro MEO - SPT S: PT nebyla realizována.</p> <p>Pro MEO - SPT V: Odchylka směru řádků porostu od vrstevnice je nad 50°.</p> <p>Pro MEO - SPT K: PT nebyla realizována.</p> <p>Pro MEO - SPT R: PT nebyla realizována.</p> <p>Pro MEO - SPT LOS: PT nebyla realizována.</p> <p>Pro MEO - OPT: PT nebyla realizována.</p>				
	2	6	14	2	10	26	x	2	42

GAEC 3: BYLA NA PŘEDEPSANÉ VÝMĚŘE PŮDNÍCH BLOKŮ UPLATNĚNA NAŘÍZENÁ OPATŘENÍ VEDOUcí K ZACHOVÁNÍ ÚROVNĚ ORGANICKÝCH SLOŽEK PŮDY?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	max.
3	Opatření byla použita na více než 15 % ploch avšak méně než 20 %.	Opatření byla použita na 10-15 % ploch.	Opatření byla použita na méně než 10 % ploch.	x	x	Zjištěno porušení.			
	1	14	38	x	x	2	1	x	41

GAEC 4: NEBYLY NA DOTČENÝCH PŮDNÍCH BLOCÍCH NEBO JEJICH DÍLECH PÁLENY BYLINNÉ ZBYTKY?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	max.
4	Součet ploch, kde došlo k pálení (spáleníšť), nepřesáhl 1 ha.	Součet ploch, kde došlo k pálení (spáleníšť), je 1-2 ha.	Součet ploch, kde došlo k pálení (spáleníšť), je nad 2 ha.	Pálení bylo prováděno pouze na orné půdě.	Pálení bylo prováděno alespoň na jednom pozemku s kulturou travní porost, sad či vinice, a nebylo prováděno plošně.	Pálení bylo prováděno alespoň na jednom pozemku s kulturou travní porost, sad či vinice, a to plošně.			
	2	6	14	2	10	26	x	2	42

GAEC 5: BYL DODRŽEN ZÁKAZ PROVÁDĚNÍ AGROTECHNICKÝCH ZÁSAHŮV DOBĚ, KDY JE PŮDA ZAPLAVENÁ NEBO PŘESYČENÁ VODOU, S VÝJIMKOU VLASTNÍ SKLIZNĚ PLODINY A PLNĚNÍ PODMÍNKY BODU 7?

5	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	max.
	x	x	Zjištěno porušení.	Půdní bloky, na kterých došlo k porušení, obsahují vybrané hlavní půdní jednotky (HPJ ¹).	Porušení lokalizované na plochách s vybranými hlavními půdními jednotkami (HPJ ²).	Porušení lokalizované na plochách s vybranými hlavními půdními jednotkami (HPJ ³).			
x	x	14	4	10	26	x	2	42	

HPJ¹: 01, 08, 17, 18, 24, 27, 28, 29, 31, 32, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 55, 56, 58, 60, 62, 64, 65, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78.

HPJ²: 02, 03, 04, 05, 06, 07, 11, 13, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 30, 33, 41, 42, 43, 45, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 57, 59, 61, 63, 67.

HPJ³: 09, 10, 12, 14, 44, 46, 47, 48, 66, 68, 69, 70, 71.

GAEC 6: NEBYLY RUŠENY, POPŘÍPADĚ POŠKOZOVÁNY, DEFINOVANÉ KRAJINNÉ PRVKY A DRUH ZEMĚDĚLSKÉ KULTURY RYBNÍKŮ?

6	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	max.
	Došlo k poškození nebo zrušení 1 krajinného prvku.	Došlo k poškození nebo zrušení 2 krajinných prvků.	Došlo k poškození nebo zrušení 3 a více krajinných prvků.	x	Došlo k poškození nebo zrušení výhradně dřevinné vegetace na krajinných prvcích mez, terasa a/nebo travnatá údolnice.	Došlo k poškození nebo zrušení krajinných prvků solitér, skupina dřevin, stromořadí a/ nebo kultury rybníků, popřípadě došlo k poškození nebo zrušení krajinných prvků mez, terasa a/ nebo travnatá údolnice a nejedná se o případ střední závažnosti.			
2	6	14	2	10	26	x	2	42	

GAEC 7: NEVYSKYTUJÍ SE NA DOTČENÝCH PŮDNÍCH BLOCÍCH NEREGULOVANÉ INVAZNÍ ROSTLINY NETÝKAVKA ŽLÁZNATÁ A BOLŠEVNÍK VELKOLEPÝ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	max.
7	Počet všech neregulovaných rostlin nepřesáhl 15 jedinců.	Počet všech neregulovaných rostlin dosáhl 15-30 jedinců.	Počet všech neregulovaných rostlin přesáhl 30 jedinců.	Neregulované rostliny se vyskytovaly na méně než 10 % počtu všech půdních bloků užívaných žadatelem v době kontroly.	Neregulované rostliny se vyskytovaly na 10 – 30 % počtu všech půdních bloků užívaných žadatelem v době kontroly.	Neregulované rostliny se vyskytovaly na více než 30 % počtu všech půdních bloků užívaných žadatelem v době kontroly.			
	1	6	14	1	10	26	1	x	41

GAEC 8: NEDOŠLO KE ZMĚNĚ KULTURY Z TRAVNÍHO POROSTU NA ORNOU PŮDU?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	max.
8	Součet ploch, kde došlo ke změně kultury, nepřesáhl 1 ha.	Součet ploch, kde došlo ke změně kultury, je 1-5 ha.	Součet ploch, kde došlo ke změně kultury, je nad 5 ha.	Průměrná sklonitost každého rozoraného pozemku je do 7°, rozorané pozemky neobsahují vybrané hlavní půdní jednotky (HPJ) a nebyla rozorána stálá pastvina.	Průměrná sklonitost alespoň jednoho rozoraného pozemku je 7°-9°, rozorané pozemky neobsahují vybrané hlavní půdní jednotky (HPJ) a nebyla rozorána stálá pastvina.	Průměrná sklonitost alespoň jednoho pozemku je nad 9°, rozorané pozemky obsahují vybrané hlavní půdní jednotky (HPJ) nebo byla rozorána stálá pastvina.			
	2	6	14	2	10	26	x	2	42

GAEC 9: NENACHÁZÍ SE NA DOTČENÉM PŮDNÍM BLOKU PO 31. ŘÍJNU TRAVNÍ POROST VYŠŠÍ NEŽ 30 CM?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	max.
9	Součet ploch, kde došlo k porušení, nepřesáhá 1 ha.	Součet ploch, kde došlo k porušení, je 1-2 ha.	Součet ploch, kde došlo k porušení, je nad 2 ha.	Porušení se vyskytovalo na méně než 10 % počtu všech půdních bloků s kulturou travní porost užívaných žadatelem v době kontroly.	Porušení se vyskytovalo na 10-30 % počtu všech půdních bloků s kulturou travní porost užívaných žadatelem v době kontroly.	Porušení se vyskytovalo na více než 30 % počtu všech půdních bloků s kulturou travní porost užívaných žadatelem v době kontroly.			
	1	6	14	1	10	26	1	x	41

GAEC 10: BYLO PŘEDLOŽENO PLATNÉ POVOLENÍ K NAKLÁDÁNÍ S POVRCHOVÝMI NEBO PODZEMNÍMI VODAMI?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	max.
10	x	x	Nepředloženo	x	x	Nepředloženo			
	x	x	14	x	x	26	x	2	42

Vybrané HPJ: 04; 05; 13; 16; 17; 21; 22; 27; 29-32; 34; 36-38; 40; 42 a 55.

GAEC 11: JSOU V BLÍZKOSTI POVRCHOVÝCH VOD UDRŽOVÁNY OCHRANNÉ NEHNOJENÉ PÁSY V ŠÍŘCE 3 M OD BŘEHOVÉ ČÁRY, POKUD JINÝ PRÁVNÍ PŘEDPIS NESTANOVÍ JINAK?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	max.
11	Počet PB/DPB, kde došlo k porušení je 1.	Počet PB/DPB, kde došlo k porušení je 2 až 3.	Počet PB/DPB, kde došlo k porušení je 4 a více.	Hnojení bylo provedeno v rámci nehnojeného pásu ve vzdálenosti od 2 do 3 metrů od břehové čáry.	Hnojení bylo provedeno v rámci nehnojeného pásu ve vzdálenosti od 1 do 2 metrů od břehové čáry.	Hnojení bylo provedeno v rámci nehnojeného pásu ve vzdálenosti do 1 metru od břehové čáry.			
	2	6	14	2	10	26	x	2	42

GAEC 12: DODRŽEL ŽADATEL, V SOULADU S § 39 VODNÍHO ZÁKONA, PŘI ZACHÁZENÍ SE ZÁVADNÝMI LÁTKAMI PODLE PŘEDPISU EVROPSKÉ UNIE UPRAVUJÍCÍHO SPOLEČNÁ PRAVIDLA PRO REŽIMY PŘÍMÝCH PODPOR, PRAVIDLAVEDOUČÍ K OCHRANĚ POVRCHOVÝCHA A PODZEMNÍCH VOD A ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	max.
	x	x	Došlo k ohrožení nebo znečištění podzemních nebo povrchových vod.	x	Došlo k ohrožení vod.	Došlo ke znečištění povrchových nebo podzemních vod.			
12	Technické zabezpečení skladů neodpovídá v I případě.	Technické zabezpečení skladů neodpovídá v I a více případech.	x	Sklady vykazují drobné nedostatky.	Sklady vykazují závažné nedostatky.	x			
	Zkoušky těsnosti byly provedeny, ale ne v požadovaných intervalech.	Zkoušky těsnosti nebyly provedeny.	x	Jedná se o skladování v nadzemních dvouplášťových nádržích nebo s havarijní vanou.	Jedná se o skladování v jednoplášťových nádržích.	x			
	Kontrolní systém pro zjišťování úniku je vybudován, ale není provozován.	Kontrolní systém pro zjišťování úniku není vybudován.	x	Kontrolní systém není funkční.	x	x			
	2	6	14	2	10	26	1	2	42

3. POVINNÉ POŽADAVKY NA HOSPODAŘENÍ (SMR)

Povinné požadavky na hospodaření zemědělského subjektu (Statutory Management Requirements – SMR) jsou stanoveny vybranými články nařízení a směrnic Evropské unie. Ustanovení evropských nařízení jsou přímo použitelná v rámci českého právního řádu, ustanovení uvedená směrnicemi EU jsou zapracována do platných národních právních předpisů. Kontrola jejich dodržování je běžně prováděna státními kontrolními orgány. Od roku 2009 je dodržování vybraných povinných požadavků propojeno s vyplácením přímých plateb, některých podpor z Osy II Programu rozvoje venkova (PRV) a některých podpor v rámci společné organizace trhu s vínem.

Zemědělci, kteří podají žádost o dotace v rámci jedné nebo více uvedených podpor, jsou zavázáni k dodržování těchto požadavků.

Nařízení a směrnice (EU) stanovují pouze výsledek, kterého má být jejich plněním dosaženo. Každý členský stát si formu a metody, jak tohoto výsledku dosáhnout, stanovuje sám tak, aby mohl zohledňovat své národní potřeby k zajištění určených cílů.

V rámci Kontroly podmíněnosti jsou definovány 3 oblasti SMR (Životní prostředí; Veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin; Dobré životní podmínky zvířat) obsahující požadavky 17 nařízení a směrnic (EU). Od letošního roku došlo k přeřazení požadavků na ochranu podzemních vod před znečištěním nebezpečnými látkami (SMR 2) do oblasti dobrého zemědělského a environmentálního stavu GAEC, proto se již v seznamu povinných požadavků na hospodaření nevyskytují.

Počet vybraných kontrolovaných požadavků SMR v rámci všech nařízení a směrnic platných v ČR pro rok 2014 je 99³.

Oblast ochrany životního prostředí

Cílem je chránit životní prostředí a jeho složky, zejména volně žijící ptáky, ostatní volně žijící živočichy, planě rostoucí rostliny a přírodní stanoviště, půdu a vodu.

Oblast veřejného zdraví, zdraví zvířat a rostlin

Cílem požadavků zařazených od roku 2011 je zajištění potravinové bezpečnosti, snížení rizika ohrožení zdraví lidí, zvířat a rostlin.

Oblast dobrých životních podmínek zvířat

Povinné požadavky zaměřené na udržování základních podmínek života a zdraví zvířat a jejich ochranu jsou uplatňovány od roku 2013.

Etapy zavádění požadavků na hospodaření v ČR:

Od 1. 1. 2009 byly zavedeny požadavky 8 nařízení a směrnic z oblasti ochrany životního prostředí, veřejného zdraví, zdraví zvířat a zdraví rostlin. Pro rok 2014 došlo k přesunutí požadavků na ochranu podzemních vod (SMR 2) do oblasti GAEC.

Od 1. 1. 2011 byly doplněny požadavky 7 nařízení a směrnic z oblasti veřejného zdraví, zdraví zvířat a zdraví rostlin.

Od 1. 1. 2013 byly požadavky uzavřeny o ustanovení 3 směrnic z oblasti dobrých životních podmínek zvířat.

³ Přehled všech nařízení a směrnic (EU) naleznete v příloze č. 5

3.1. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

3.1.1. SMR I: ochrana volně žijících ptáků

Hlavním cílem je ochrana populací vybraných druhů ptáků, které jsou ohroženy vyhubením nebo poškozením jejich stanovišť, jsou vzácné nebo vyžadují zvláštní pozornost. Pro ochranu těchto ptačích druhů jsou na území České republiky vybrané lokality vymezeny jako tzv. ptačí oblasti⁴. Na celém území České republiky platí zákaz úmyslného zabíjení, odchytu, zraňování a rušení volně žijících ptáků, úmyslného poškozování, ničení nebo odstraňování jejich hnízd a vajec a dalších činností přímo poškozujících ptačí jedince nebo jejich stanoviště. Pro zajištění ochrany ptáků a v návaznosti i dalších živočichů je nutno udržovat dobrý stav jejich stanoviště (biotopu), zejména zachovat vhodné podmínky pro rozmnožování, hnízdění, odpočinek a obstarávání potravy. Mezi biotopy významné z pohledu ochrany ptáků patří například zejména přírodě blízké travní porosty, podmáčené plochy a mokřady, křoviny a jiná rozptýlená zeleň v krajině.

Týká se: Všech žadatelů o přímé platby, některé podpory z Osy II Programu rozvoje venkova a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem.

Kontroluje: Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP)

Kontrolovaný požadavek SMR I/I:

Nedošlo k poškození nebo zničení významného krajinného prvku⁵ vodní tok a niva?

Pohyb zvířat ve vodním zdroji, zdroj ÚKZÚZ

Důvod: Mnoho ptačích druhů je svou existencí vázáno na okolí vodních toků a údolní nivy. Břehy a břehové porosty dřevin či mokřadní vegetace představují pro řadu druhů vhodné místo pro hnízdění, zdroj potravy, úkryt i odpočinek. Prostřednictvím tzv. obecné ochrany významných krajinných prvků vodní tok a údolní niva je chráněno také ptactvo.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Při kontrole u žadatele bude posuzováno zejména to, zda v souvislosti se zemědělským hospodařením na půdních blocích nedochází k nedovoleným zásahům do významných krajinných prvků – vodních toků a údolních niv – tj. bez příslušného stanoviska orgánu ochrany přírody.

⁴ Součástí soustavy chráněných území Natura 2000 vytvářené na území států EU v souladu se směrnicí Rady č. 2009/147/ES, o ochraně volně žijících ptáků, dále jen „směrnice o ptácích“

⁵ Významné krajinné prvky jsou definovány v zákoně č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Poznámka:

Za zásah poškozující významné krajinné prvky vodní tok nebo údolní niva se v kontextu Kontrol podmiňenosti považuje zejména zaspávání a úprava koryt vodních toků, významné poškozování koryt pastvou (zejména skotu), změna stávajícího vodního režimu vysušování nebo odvodňování a změna trvalých travních porostů údolních niv na ornou půdu. Při zamýšleném zásahu do významných krajinných prvků je nutno opatřit si závazné stanovisko orgánu ochrany přírody.

Kde můžete získat informace:

- V případě, že hospodaříte na území národního parku nebo chráněné krajinné oblasti, informace vám podá Správa příslušného národního parku nebo chráněné krajinné oblasti. V ostatních případech podá informace obec s rozšířenou působností.
- V zákoně č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.
- Ve vyhlášce č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení.

Kontrolovaný požadavek SMR I/2:

Nedošlo v souvislosti se zemědělským hospodařením k poškození nebo zničení dřevin rostoucích mimo les v rozporu se zákonem?

Důvod: Rozptýlená zeleň tvoří nedílnou součást venkovské krajiny, člení ji a utváří její ráz. Poskytuje útočiště mnoha druhům živočichů i rostlin, které by jinde v zemědělské krajině už nenašly životní prostor. Nabízí úkryt a potravní zdroje zejména pro ptáky a drobné savce a tím podporuje biologickou ochranu pěstovaných rostlin před škůdci.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Při Kontrolě podmiňenosti budou pracovníky ČIŽP zaznamenávány případy poškozování nebo kácení dřevin rostoucích mimo les bez příslušných povolení orgánu ochrany přírody. Z důvodu ochrany volně žijících ptáků je žádoucí, aby nezbytná údržba dřevin byla prováděna mimo období od 1. 3. do 15. 8. (tj. mimo dobu hnízdění). V praxi dochází k poškozování nelesní zeleně i v souvislosti s pastvou hospodářských zvířat.

Poznámka:

Doporučuje se kácet zeleň jen v nezbytně nutných případech a její údržbu provádět pouze tak, aby nedošlo k významnému snížení estetického a ekologického významu dřevin a nedocházelo k nadměrné likvidaci stanovišť a ke zbytečnému úhynu volně žijících ptáků, tzn. v souladu se zákonnými pravidly⁶ a mimo vegetační dobu, kdy není ohroženo hnízdění. Pokud jde o kácení dřevin rostoucích mimo les, tak obecně platí, že dřeviny s obvodem kmene do 80 cm ve výšce 130 cm nad zemí lze kácet bez povolení, stejně jako zapojený porost keřů či náletových dřevin na ploše menší než 40 metrů čtverečných a od července 2013 také všechny dřeviny na zahradách, resp. plantážích dřevin. Povolení orgánu ochrany přírody je nezbytné ve všech ostatních případech, tj. zejména u dřevin větších rozměrů a nově také u dřevin (i menších), které jsou součástí stromořadí (tj. souvislé řady nejméně 10 stromů). Péče o dřeviny (výchovné či zdravotní řezy, ošetření, včetně citlivé údržby

⁶ Zejména § 8 a § 5a odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

liniových dřevinných pásů) nepodléhá povolovacímu režimu a je dokonce povinností vlastníka dřeviny. Nesmí se však jednat o natolik razantní zásah, který by bylo možno kvalifikovat jako poškození dřevin.

Takové jednání je obvykle charakterizováno jako nedovolený zásah, který způsobí podstatné a trvalé snížení ekologických a estetických funkcí dřeviny nebo bezprostředně či následně způsobí jejich odumření. V praxi je takové poškození obvykle spojeno s odstraněním podstatné části koruny, změnou přirozeného růstového tvaru (např. odstraněním terminálu u některých dřevin) nebo necitlivým či jednostranným ořezem kosterních větví či větví velkého průměru. Stejně tak se může jednat o nadměrné poškození kořenů dřevin. V zásadě neexistuje nějaké univerzální kritérium, které by bylo možno aplikovat na všechny myslitelné situace, přestože jistým vodítkem může být kromě estetické stránky věci například zhoršení fyziologického stavu dřeviny.

Existuje celá řada doporučených postupů při údržbě dřevin a jedním z příkladů je standard Řez stromů, kde jsou uvedeny zásady správné arboristické praxe. Schválené standardy jsou uvedeny na stránkách Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky (AOPK ČR)/ Standardy péče o přírodu a krajinu: <http://standards.nature.cz/schvalene-zneni-standardu/>. Z pohledu směrnice o ptácích je významné dodržování doporučeného období pro kácení či údržbu dřevin, kterým je období vegetačního klidu, kdy nedochází k přímému ohrožení hnízdicích ptáků.

Kde můžete získat informace:

- Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.
- Vyhláška č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení.
- Internetové stránky Ministerstva životního prostředí www.mzp.cz (kácecí vyhláška).
- Internetové stránky Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky (AOPK ČR).

Doporučení:

Při zamýšleném zásahu do dřevin a krajinných prvků se v případě nejasností obraťte na příslušný orgán ochrany přírody – obecní úřad, úřad obce s rozšířenou působností, Správu národního parku či Správu chráněné krajinné oblasti.

Kontrolovaný požadavek SMR I/3:

Nedošlo k úmyslnému usmrcování nebo k odchytu ptáků jakýmkoliv způsobem, k úmyslnému poškozování nebo ničení jejich hnízd a vajec nebo k odstraňování hnízd, k úmyslnému vyrušování ptáků, zejména během rozmnožování a odchovu mláďat, pokud by šlo o vyrušování významné z hlediska cílů směrnice o ptácích?

Důvod: Při zemědělských činnostech je důležité minimalizovat ztráty na ptačích populacích, které může způsobit zemědělská mechanizace (při orbě, seči a dalších pojezdech).

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Při kontrole budou zaznamenávány případy usmrcení ptáků, poškozování nebo ničení jejich hnízd, jejich rušení či další škodlivé zásahy namířené proti jejich přirozenému vývoji. Zvláštní pozornost bude zaměřena na hospodaření na půdních blocích, které byly v rámci dotační politiky přímo vymezeny k ochraně cílových druhů ptáků (PB chřástal/PB bahňák), kde bude předmětem šetření soulad hospodaření a zájmů příslušného druhu ptáka. U vybraných druhů ptáků (viz níže) mohou instituce ochrany přírody vymezit v terénu hnízda, jejichž vyznačená plocha pak musí být po dobu hnízdění vynechána z obhospodařování.

Pozornost bude zaměřena na hospodaření na půdních blocích s kulturou travní porost, které byly v rámci dotační politiky vymezeny k ochraně cílových druhů ptáků (PB chřástal/PB bahňák).

Čejka chocholatá, autor Zdeněk Papoušek

Vymezení hnízda/hnízdiště – V případě, že orgán ochrany přírody vymezí hnízdo nebo hnízdiště, bude o tom dotčeného zemědělce písemně informovat. Současně informuje také regionální pracoviště České inspekce životního prostředí. Součástí tohoto oznámení bude:

- Vymezení hnízda/hnízdiště v mapovém podkladu – letecký snímek (maximální možná vymezená plocha činí 400 m²);
- Popis orientace k významným bodům v krajině (zeleň, tok, morfologie apod.);
- Uvedení termínu, kdy lze předpokládat ukončení doby hnízdění, a kdy je tedy možné zahájit zemědělské práce na ploše vynechané z hospodaření.

V případě, že je obtížné identifikovat místo v terénu, může být hnízdo nebo hnízdiště vytýčeno na žádost dotčeného zemědělce.

Druhy ptáků, u kterých může být vymezováno hnízdiště a termíny, do kdy bude zemědělec o jejich vymezení informován:

- **moták lužní** – oznámení o vymezení hnízd/a do 31. 7. v zemědělských plodinách;
- **čejka chocholatá** – oznámení o vymezení hnízd/a do 30. 4. na orné půdě;
- **kulík říční** – oznámení o vymezení hnízd/a do 30. 4. na orné půdě;
- **břehouš černoocasý, vodouš rudonohý, koliha velká, bekasina otavní a chřástal polní** – oznámení o vymezení hnízd do 30. 6. na travních porostech.

Kde můžete získat informace:

- Instituce, které mohou vymezit v terénu hnízda vybraných druhů ptáků zemědělské krajiny – Správy národních parků, Správy CHKO, střediska AOPK ČR7. Informace o vymezení může zemědělcí rovněž poskytnout Česká společnost ornitologická.
- Informace k půdním blokům s kulturou travní porost se závazkem na ochranu chřástala nebo bahňáků jsou přístupné v LPIS.

Vodouš rudonohý, autor Zdeněk Papoušek

⁷ Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, www.ochranaprirody.cz.

Ochrana volně žijících ptáků

SMR I/I: NEDOŠLO K POŠKOZENÍ NEBO ZNIČENÍ VÝZNAMNÉHO KRAJINNÉHO PRVKU VODNÍ TOK A NIVA?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
I	Poškození nebo negativní zásah na max. 30 % rozlohy příslušné části údolní nivy nebo úseku toku.*	Poškození nebo negativní zásah na více než 30 % rozlohy příslušné části údolní nivy nebo úseku toku.*	Zničení příslušné části údolní nivy nebo úseku toku, případně zásadní eliminace ekostabilizační funkce VKP.*	Po eliminaci škodlivého vlivu možný návrat do původního stavu samovolným vývojem.	K návratu do původního stavu je nezbytné provedení vhodných opatření.	Návrat do původního stavu není při použití běžných opatření možný.	Jednorázový a pomíjející škodlivý zásah.	Opakovaný či trvajících škodlivý vliv.	
	3	6	10	3	6	10	I	5	25

* Postižená plocha se obecně vztahuje k rozloze chráněného prvku v rámci půdních bloků, které jsou kontrolovaným subjektem na daném místě obhospodařovány (tj. např. více než 50 % délky toku nebo plochy údolní nivy, která je součástí těchto půdních bloků). V případech, kdy je součástí obhospodařovaných půdních bloků chráněný prvek pouze okrajově (např. chráněný zájem tvoří méně než 1/10 plochy kontrolovaných půdních bloků nebo je součástí těchto půdních bloků méně než 1/10 celkové rozlohy chráněného zájmu na daném území), posuzuje se případné poškození mírněji. V případech, kdy naopak chráněný zájem zaujímá většinu plochy kontrolovaných půdních bloků nebo je v těchto blocích obsažen celý či jeho převážná část, posuzuje se případné poškození přísněji.

Ochrana volně žijících ptáků

SMR 1/2: NEDOŠLO V SOUVISLOSTI SE ZEMĚDĚLSKÝM HOSPODAŘENÍM K POŠKOZENÍ NEBO ZNIČENÍ DŘEVIN ROSTOUCÍCH MIMO LES V ROZPORU SE ZÁKONEM?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
2	Závažné poškození nebo kácení max. 2 ks stromů z velké skupiny nebo likvidace max. 10 % ostatní zeleně z většího celku. *	Závažné poškození nebo kácení 3-10 ks stromů nebo max. 1/3 jejich počtu z velké skupiny nebo kácení max. 5 ks solitérních stromů nebo likvidace max. 50 % plochy ostatní zeleně. *	Závažné poškození nebo kácení více než 10 ks stromů nebo více než 1/3 jejich počtu z velké skupiny nebo více než 5 ks solitérních stromů nebo likvidace více než 50 % plochy ostatní zeleně. *	Poškození, kácení nebo likvidace dřevin mimo vegetační období dřevin.	Poškození, kácení nebo likvidace dřevin ve vegetačním období dřevin.	Poškození, kácení nebo likvidace dřevin ve vegetačním období dřevin a v době předpokládaného hnízdění ptactva.	Jednorázový a pomíjející zásah.	Opakovaný či trvajících zásah nebo vliv.	
	3	6	10	3	6	10	1	5	25

* Postižená plocha se obecně vztahuje k rozloze chráněného prvku v rámci půdních bloků, které jsou kontrolovaným subjektem na daném místě obhospodařovány (tj. např. více než 50 % plochy krajinného prvku s dřevinami, které jsou součástí těchto půdních bloků).

Ochrana volně žijících ptáků

SMR 1/3: Nedošlo k úmyslnému usmrcování nebo k odchytu ptáků jakýmkoliv způsobem, k úmyslnému poškozování nebo ničení jejich hnízd a vajec nebo k odstraňování hnízd, k úmyslnému vyrušování ptáků, zejména během rozmnožování a odchovu mláďat, pokud by šlo o vyrušování významné z hlediska cílů směrnice o ptácích? **

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
3	Škodlivý zásah týkající se jednotlivého hnízda, jedince nebo území do 30 % rozlohy příslušné části hnízdiště cílového druhu.	Škodlivý zásah týkající se většího množství hnízd, jedinců nebo území nad 30 % rozlohy příslušné části hnízdiště cílového druhu.	Zničení hnízdní kolonie nebo usmrcení velkého počtu jedinců nebo destrukce příslušné části hnízdiště cílového druhu.	Zničení užívaného hnízda mimo hnízdní období nebo rušení či jiný škodlivý zásah do přirozeného vývoje, při němž je ohrožena hnízdní sezóna cílového druhu.**	Zničení užívaného hnízda v hnízdním období, usmrcení ptáka nebo takový škodlivý zásah do přirozeného vývoje, při němž je ohrožena hnízdní sezóna, zároveň ale nedojde k ohrožení místní populace cílového druhu.**	Záměrné zničení obsazeného hnízda, nebo takový škodlivý zásah do přirozeného vývoje, při němž je ohrožena místní populace cílového druhu.	Jednorázový a pomíjející škodlivý zásah.	Opakovaný či trvající škodlivý vliv.	
	3	6	10	3	6	10	1	5	25

** Užívaným hnízdem se rozumí pravidelně obsazované hnízdo nebo hnízdiště těch druhů, které využívají a obsazují svá hnízda po více let.

3.1.2. SMR 3: používání upravených kalů na zemědělské půdě

Cílem je, aby různé typy kalů (z čistíren odpadních vod, septiků apod.) mohly být bezpečně využity na zemědělské půdě, a mohly tak přispívat k udržování úrodnosti půdy při současném zajištění ochrany lidského zdraví a životního prostředí⁸.

Jde o tři základní okruhy opatření:

- Povinnost původce kalu zpracovat program použití kalu a předat jej uživateli kalu;
- Omezení (zákaz) aplikace kalu na vymezených plochách;
- Povinnost dodržovat podmínky pro správné použití kalů na zemědělské půdě.

Týká se: Všech žadatelů o přímé platby, některé podpory z Osy II Programu rozvoje venkova a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem, kteří používají upravené kaly na zemědělské půdě.

Kontroluje: Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ)

Kontrolovaný požadavek SMR 3/I:

Bylo používání kalů podloženo zpracovaným Programem použití upravených kalů na zemědělské půdě?

Důvod: Zemědělskému subjektu musí být poskytnuta jasná pravidla, která je třeba dodržet při použití upravených kalů na zemědělské půdě.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Předložení programu o použití upravených kalů. Kontrolní orgán porovná půdní bloky vybrané k použití kalů a další podmínky stanovené v programu se záznamy v evidenci o hnojivech, pomocných látkách a upravených kálech, kterou je zemědělec povinen vést podle zákona o hnojivech. Plnění programu lze ověřit i fyzickou kontrolou na místě.

Poznámka:

Původce kalů musí zajistit zpracování programu a jeho předání zemědělcům před plánovaným použitím kalů.

Program musí obsahovat:

- Vyhodnocení kvality kalů z hlediska jejich použití na zemědělské půdě (dodržení mezních hodnot koncentrací rizikových prvků a mikrobiologických ukazatelů);
- Výčet vybraných pozemků určených k použití kalů;
- Zhodnocení hydrologických poměrů v zájmovém území použití kalů;
- Zařazení použití kalů do osevního postupu;
- Návrh monitoringu kalů a půdy;
- Plán odběru vzorků;
- Opatření na ochranu zdraví při práci s kaly.

⁸ Požadavky evropské směrnice byly uplatněny v zákoně č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Další podmínky vymezuje vyhláška č. 382/2001 Sb., o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě, v platném znění.

POUŽÍVÁNÍ UPRAVENÝCH KALŮ NA ZEMĚDĚLSKÉ PŮDĚ – SMR 3

Za dodržení podmínek stanovených v programu odpovídá zemědělec, který smí aplikovat pouze upravené kaly, a to s ohledem na potřeby výživy rostlin, za podmínek stanovených zákonem a prováděcí vyhláškou a v souladu s programem použití kalů tak, aby se tím nezhoršila kvalita půdy a jakost povrchových a podzemních vod.

Kde můžete získat informace:

- Vyhláška č. 382/2001 Sb., v platném znění, zejména § 5.

Bezpečný transport kalu v kontejneru, zdroj ÚKZÚZ

Manipulace s kaly, zdroj ÚKZÚZ

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Zemědělský podnikatel použil upravené kaly na zemědělské půdě o výměře 8 ha, aniž by měl pro toto použití k dispozici zpracovaný „Program použití kalů na zemědělské půdě“.

Hodnocení porušení: rozsah – střední, závažnost – malá, trvalost – porušení odstranitelné.

Kontrolovaný požadavek SMR 3/2: Byl dodržen zákaz použití kalu?

Důvod: Zamezit používání upravených kalů na plochách, kde by mohlo dojít k ohrožení lidského zdraví nebo životního prostředí.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Předložení evidence o hnojivech, pomocných látkách a upravených kalech⁹, do níž zemědělský podnikatel zaznamenává použití upravených kalů. Kontrolní orgán srovná plochy aplikace kalů uvedené v evidenci s plochami určenými k aplikaci v programu použití upravených kalů. Rovněž vyhodnotí splnění požadavku na dodržení mezních hodnot rizikových prvků v půdě a mikrobiologických ukazatelů v kalech (viz podrobnosti v kapitole 5 Přílohy). Používání upravených kalů lze ověřit i fyzickou kontrolou na místě.

⁹ Povinnost vést evidenci vyplývá z § 9 zákona č. 156/1998 Sb., o hnojivech, v platném znění.

Poznámka:

Použití kalů je zakázáno:

- na zemědělské půdě, která je součástí chráněných území přírody a krajiny podle zvláštního právního předpisu;
- na lesních porostních půdách využívaných pro lesní pěstební činnosti;
- v pásmu ochrany vodních zdrojů, na zamokřených a zaplavovaných půdách;
- na trvalých travních porostech a travních porostech na orné půdě v průběhu vegetačního období až do poslední seče;
- v intenzivně plodících ovocných výsadbách;
- na pozemcích využívaných k pěstování polních zelenin v roce jejich pěstování a v roce předcházejícím;
- v průběhu vegetace při pěstování pícnin, kukuřice a při pěstování cukrové řepy s využitím chrástu ke krmení;
- jestliže z půdních rozborů vyplýne, že obsah vybraných rizikových látek v průměrném vzorku překračuje jednu z hodnot stanovených ve vyhlášce č. 382/2001 Sb., v platném znění;
- na půdách s hodnotou výměnné půdní reakce (pH výměnné) nižší než 5,6;
- na plochách, které jsou využívány k rekreaci a sportu, a na veřejně přístupných prostranstvích;
- jestliže kaly nespĺňují mikrobiologická kritéria daná vyhláškou č. 382/2001 Sb.¹⁰

Kde můžete získat informace:

- Zmocnění pro zákaz pro plochy, na nichž je použití kalů zakázáno, je uvedeno v § 33 zák. č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění.
- Mikrobiologická kritéria pro použití kalů na zemědělské půdě jsou uvedena v příloze č. 4 k vyhlášce č. 382/2001 Sb., v platném znění.
- Mezní hodnoty vybraných rizikových prvků v půdě jsou stanoveny v příloze č. 2 k vyhlášce č. 382/2001 Sb., o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě, v platném znění.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Zemědělský podnikatel použil v předcházejícím roce upravené kaly na pozemku o výměře 4 ha, který je v roce kontroly využíván k pěstování polní zeleniny. Použité upravené kaly zároveň nespĺňovaly mikrobiologická kritéria stanovená vyhláškou.

Hodnocení porušení: rozsah – velký, závažnost – střední, trvalost – porušení trvalé.

¹⁰ Vyhodnocení mikrobiologických ukazatelů z hlediska posouzení zákazu použití kalů na daném půdním bloku stanovuje a vyžaduje § 33 odst. 3 písm. k) zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění.

Kontrolovaný požadavek SMR 3/3: Byla dodržena dávka sušiny kalu na 1 ha?

Důvod: Zamezit používání nadměrných dávek upravených kalů, které by mohlo vést k nadměrnému vnosu rizikových prvků a látek do půdy a tím k ohrožení základního článku potravního řetězce.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Porovná záznamy v evidenci o hnojivech, pomocných látkách a upravených kalech se skutečně přijatým množstvím kalů (ověřením dodacích listů apod.). Následně ověří výpočet dávky sušiny kalů použitých na 1 ha zemědělské půdy, přičemž porovná celkové dodané množství kalů s plochou, na níž byly použity. V souvislosti s tím bude kontrolní orgán vyžadovat předložení evidenčního listu využití kalů v zemědělství. Dodržování požadavku lze ověřit fyzickou kontrolou na místě.

Poznámka:

Zemědělský podnikatel nesmí použít více než 5 tun sušiny kalů na 1 ha v průběhu tří po sobě následujících let. Toto množství lze zvýšit až na 10 tun sušiny kalů v průběhu pěti po sobě následujících let, pokud použité kaly obsahují méně než polovinu limitního množství každé ze sledovaných rizikových látek a prvků a dávka dusíku v kalech nepřekročí 70 % celkového množství dusíku pro hnojenou plodinu.

Evidenční list využití kalů v zemědělství¹¹ musí obsahovat:

- identifikační údaje původce kalů;
- identifikační údaje uživatele kalů;
- vyhodnocení agrochemických vlastností půd vybraných k použití kalů;
- zhodnocení půd vybraných k použití kalů z hlediska obsahu rizikových prvků;
- vyhodnocení kalů z hlediska jejich agrochemických vlastností (obsahu živin), obsahu rizikových prvků a rizikových látek a hodnot mikrobiologických ukazatelů;
- výpočet vnosu rizikových prvků do půdy použitou dávkou kalů.

Kde můžete získat informace:

- Limitní dávky stanoví § 1 písm. c) vyhlášky č. 382/2001 Sb., v platném znění.
- Množství dusíku potřebné pro hnojenou plodinu nestanovuje žádný platný právní předpis, ale uvádí je např. „Metodický pokyn pro hnojení plodin“ (ÚKZÚZ, 2000; autoři: Trávník K. a kol.) nebo Rámcová metodika výživy rostlin a hnojení (VÚRV, v.v.i., 2008; autoři: Klír J., Kunzová E., Čermák P.).

¹¹ Příloha č. 1 k vyhlášce č. 382/2001 Sb., v platném znění.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Z evidence o hnojivech (kalech) použitých na zemědělské půdě bylo zjištěno překročení stanovené dávky sušiny upraveného kalu o 1,5 tuny. Tuto nadlimitní dávku použil zemědělský podnikatel na zemědělské půdě o výměře 2 ha.

Hodnocení porušení: rozsah – malý, závažnost – střední, trvalost – porušení trvalé.

PŘÍKLAD VÝPOČTU DÁVKY KALŮ NA 1 ha ZEMĚDĚLSKÉ PŮDY:

Kal – sušina 20 % v čerstvé hmotě (analyticky stanoveno), tzn. 5 tun čerstvého kalu obsahuje 1 tunu sušiny. Maximálně povolená dávka – 5 tun sušiny/ha za 3 roky. Zemědělský podnikatel může použít dávku 25 tun kalů/ha v čerstvé hmotě za 3 roky.

Příklad nadměrné aplikace kalu, zdroj ÚKZÚZ

Kontrolovaný požadavek SMR 3/4:

Byly na zemědělské půdě použity upravené kaly splňující mezní hodnoty obsahu rizikových látek a rizikových prvků a jejich použití nemohlo vést ke vzniku škody na zemědělské půdě nebo na okolních pozemcích?

Důvod: Zamezit používání upravených kalů s nadlimitním obsahem rizikových látek a prvků na zemědělské půdě, které by mohlo vést ke škodě na zemědělské půdě na dotčeném pozemku nebo na sousedících pozemcích nebo v jeho širším okolí a k ohrožení lidského zdraví a životního prostředí.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Porovná mezní hodnoty koncentrací rizikových látek a prvků stanovené vyhláškou s laboratorně zjištěnými hodnotami. Bude též vyžadovat vyhodnocení kalů z hlediska jejich použití na zemědělské půdě, které je povinnou částí zpracovaného programu použití upravených kalů, a předložení evidenčního listu využití kalů v zemědělství.

Poznámka:

Na zemědělskou půdu mohou být aplikovány pouze kaly, které vyhovují mezním hodnotám koncentrací vybraných rizikových látek a prvků a mikrobiologickým kritériím uvedeným v příloze k vyhlášce č. 382/2001 Sb., v platném znění (viz podrobnosti v kapitole 5 Přílohy). Povinný obsah evidenčního listu využití kalů v zemědělství (příloha č. 1 k vyhlášce č. 382/2001 Sb., v platném znění) viz kontrolovaný požadavek SMR 3/3 výše.

Kde můžete získat informace:

- Mezní hodnoty koncentrací rizikových látek a prvků v kalech pro jejich použití na zemědělské půdě uvádí příloha č. 3 k vyhlášce č. 382/2001 Sb., v platném znění.

Kontrolovaný požadavek SMR 3/5:

Je soustavně a řádně vedena evidence o upravených kalech použitých na zemědělské půdě?

Důvod: Důkladná a pravdivá evidence o používání upravených kalů na zemědělské půdě jako jednoho z rizikových vstupů umožňuje rychle nalézt a vyloučit případné zdroje znečištění půdy, vody a potravních řetězců.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Splnění požadavku zemědělec prokazuje prostřednictvím záznamů o použití kalů v předložené evidenci o hnojivech, pomocných látkách a upravených kalech použitých na zemědělské půdě.

Poznámka:

Podnikatelé hospodařící na zemědělské půdě jsou povinni vést evidenci o upravených kalech použitých na zemědělské půdě (§ 9 odst. 6 zákona č. 156/1998 Sb., o hnojivech, v platném znění). Neúplnost údajů v evidenci bude posuzována z hlediska možnosti kontroly plnění požadavku. Jestliže chybějící údaj nemá vliv na výsledek kontroly, nebude neúplnost evidence považována za porušení požadavku.

Požadavky na vedení evidence o hnojivech, pomocných látkách, upravených kalech

Je nutno dodržovat zejména následující obecné zásady:

- evidence musí být vedena soustavně a řádně (**pozor – je nutno zaznamenávat i pastvu hospodářských zvířat**);
- záznam o použití hnojiva, pomocné látky nebo upraveného kalu musí být v evidenci proveden do 1 měsíce od ukončení jeho použití;
- vede se evidence o množství, druhu a době použití hnojiv, pomocných hnojiv a upravených kalů;
- při vedení evidence nezáleží na formě, ale na obsahu;
- evidence může být vedena několika způsoby (v papírové podobě, pomocí počítačových programů, s využitím Portálu farmáře);
- záznamy v evidenci mohou být řazeny podle pozemků, podle plodin nebo podle let;
- evidence se uchovává 7 let a musí být na požádání předložena kontrolnímu orgánu, kterému také musí být umožněno ověření údajů v ní uvedených (na základě dodacích listů, faktur apod.).

Kde můžete získat informace:

- Požadavky na vedení evidence stanoví § 10 vyhlášky č. 377/2013 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv, v platném znění.
- Údaje, které je zemědělský podnikatel povinen zaznamenávat, jsou uvedeny v příloze č. 2 k téže vyhlášce.

Používání upravených kalů na zemědělské půdě

SMR 3/1: BYLO POUŽÍVÁNÍ KALŮ PODLOŽENO ZPRACOVANÝM PROGRAMEM POUŽITÍ UPRAVENÝCH KALŮ NA ZEMĚDĚLSKÉ PŮDĚ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
1	Použití upr. kalů na zem. půdě nebylo podloženo úplným programem u méně než 5 ha ploch, na kterých byly kaly použity.	Použití upr. kalů na zem. půdě nebylo podloženo úplným programem u 5-10 ha ploch, na kterých byly kaly použity.	Použití upr. kalů na zem. půdě nebylo podloženo úplným programem u více než 10 ha ploch, na kterých byly kaly použity.	x	x	Pevně stanoveno.			
	2	6	8	x	x	8	1	x	17

SMR 3/2: BYL DODRŽEN ZÁKAZ POUŽITÍ KALU?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
2	Zákaz použití kalů nebyl dodržen na ploše do 1 ha.	Zákaz použití kalů nebyl dodržen na ploše 1-3 ha.	Zákaz použití kalů nebyl dodržen na ploše nad 3 ha.	Byl porušen jeden zákaz.	Byly porušeny dva zákazy.	Byly porušeny tři a více zákazů.			
	6	8	10	6	8	10	x	10	30

SMR 3/3: BYLA DODRŽENA DÁVKA SUŠINY KALU NA 1 ha?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
3	Dávka sušiny kalu na 1 ha nebyla dodržena na méně než 5 ha.	Dávka sušiny kalu na 1 ha nebyla dodržena na 5-10 ha.	Dávka sušiny kalu na 1 ha nebyla dodržena na více než 10 ha.	Dávka sušiny kalu na 1 ha byla překročena o méně než 1 tunu stanovené dávky.	Dávka sušiny kalu na 1 ha byla překročena o 1-2 tuny stanovené dávky.	Dávka sušiny kalu na 1 ha byla překročena o více než 2 tuny stanovené dávky.			
	4	6	8	4	6	8	x	10	26

SMR 3/4: BYLY NA ZEMĚDĚLSKÉ PŮDĚ POUŽITY UPRAVENÉ KALY SPLŇUJÍCÍ MEZNÍ HODNOTY OBSAHU RIZIKOVÝCH LÁTEK A RIZIKOVÝCH PRVKŮ A JEJICH POUŽITÍ NEMOHLO VÉST KEVZNIKU ŠKODY NA ZEMĚDĚLSKÉ PŮDĚ NEBO NA OKOLNÍCH POZEMCÍCH?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
4	Upravené kaly byly nesprávně použity na méně než 0,5 ha ploch.	Upravené kaly byly nesprávně použity na 0,5-1 ha ploch.	Upravené kaly byly nesprávně použity na více než 1 ha ploch.	Došlo k překročení mezní hodnoty pro rizikové látky a prvky v kalech u 1 ukazatele.	Došlo k překročení mezní hodnoty pro rizikové látky a prvky v kalech u 2 ukazatelů.	Došlo k překročení mezní hodnoty pro rizikové látky a prvky v kalech u 3 a více ukazatelů.			
	6	8	10	6	8	10	x	10	30

SMR 3/5: JE SOUŠTAVNĚ A ŘÁDNĚ VEDENA EVIDENCE O UPRAVENÝCH KALECH POUŽITÝCH NA ZEMĚDĚLSKÉ PŮDĚ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
5	Evidence Používání upravených kalů chybí u jednoho půdního bloku nebo dílu půdního bloku.	Evidence Používání upravených kalů chybí u dvou až tří půdních bloků nebo dílů půdních bloků.	Evidence Používání upravených kalů chybí u tří a více půdních bloků nebo dílů půdních bloků.	Chybí jeden z požadovaných údajů.	Chybí dva z požadovaných údajů.	Chybí tři a více z požadovaných údajů nebo není evidence zpracována.			
	4	6	8	4	6	8	l	x	17

3.1.3. SMR 4: ochrana vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů

Na základě požadavků evropské nitrátové směrnice¹² jsou vymezeny zranitelné oblasti, kde znečištění podzemních a povrchových vod dusičnany již přesáhlo nebo by mohlo přesáhnout stanovenou mez 50 mg/l. Pro zemědělce ve zranitelných oblastech je stanoven povinný akční program, který má vést ke snížení obsahu dusičnanů ve vodách. Akční program obsahuje požadavky uvedené v obecných zásadách správné zemědělské praxe a další požadavky, výslovně stanovené nitrátovou směrnicí v těchto okruzích:

- zákaz aplikace hnojiv v období zákazu hnojení (neplatí pro výkaly a moč zanechané hospodářskými zvířaty při pastvě nebo jiném pobytu na zemědělské půdě a pro hnojení zakrytých ploch);
- dodržení stanovených limitů přívodu dusíku pro jednotlivé plodiny;
- kontrola technického stavu a dostatečných skladovacích kapacit u skladů statkových hnojiv;
- omezená aplikace hnojiv s ohledem na půdní a klimatické podmínky;
- maximální limit organického hnojení 170 kg N/ha;
- omezená aplikace hnojiv a zákaz pěstování erozně nebezpečných plodin na svažitých pozemcích;
- omezená aplikace hnojiv v blízkosti vodních toků, rybníků a nádrží;
- zákaz aplikace hnojiv na podmáčených, zaplavených, promrzlých a sněhem pokrytých půdách.

Týká se: Všech žadatelů o přímé platby, některé podpory z Osy II Programu rozvoje venkova a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem, kteří hospodaří ve zranitelných oblastech.

Kontroluje: Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ)

Kde můžete získat informace:

- Zranitelné oblasti i akční program jsou vyhlášeny v nařízení vlády č. 262/2012 Sb., v aktuálním znění.
- Komentované znění nařízení vlády č. 262/2012 Sb. je vydáno jako odborná publikace a je k dispozici na Agenturách pro zemědělství a venkov a na www.nitrat.cz.
- Požadavky na vedení evidence o hnojivech, pomocných látkách a upravených kalech jsou uvedeny výše u kontrolního požadavku SMR 3 /5 (používání upravených kalů).

Kontrolovaný požadavek SMR 4/I:

Byl dodržen zákaz použití dusíkatých hnojivých látek v období zákazu hnojení?

Důvod: Omezit hnojení dusíkatými hnojivými látkami v nevhodném období a tím zabránit jejich smyvu do povrchových vod a průsaku do zdrojů podzemních vod.

¹² Směrnice Rady č. 91/676/EHS, implementovaná nařízením vlády č. 262/2012 Sb., v platném znění

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Splnění požadavku zemědělec prokazuje údaji v předložené evidenci o hnojivech použitých na zemědělské půdě. V případě potřeby je možno kontrolovat i knihu jízd nebo výkaz práce. Kontrolní orgán může kontrolovat plnění požadavku také na místě v období zákazu hnojení (viz podrobnosti v kapitole 5 Přílohy).

Poznámka:

Období zákazu neplatí pro výkaly a moč zanechané hospodářskými zvířaty při pastvě nebo jiném pobytu na zemědělské půdě a pro hnojení zakrytých ploch (zejména skleníků a fóliovníků).

Kde můžete získat informace:

- Zařazení do klimatického regionu a období zákazu hnojení u jednotlivých půdních bloků/dílů – informativní výpis z evidence půdních bloků LPIS nebo mapa půdních bloků/ dílů na Portálu farmáře v LPIS.
- Evidence o hnojivech – bezplatná Evidence o hnojivech je dostupná na Portálu farmáře. Prostřednictvím tlačítka NITRÁT lze zjistit, jaké omezující podmínky, včetně termínů zákazu hnojení, se k půdnímu bloku vážou. Pro plánované aplikace hnojiv lze zjistit, zda nedojde ke konfliktu s termíny zákazu hnojení.

Kontrolovaný požadavek SMR 4/2:

Byly při hnojení jednotlivých plodin dodrženy limity stanovené v příloze č. 3 k nařízení vlády č. 262/2012 Sb.?

Důvod: Zamezit přehnojování zemědělské půdy dusíkem, který pěstovaná plodina nevyužije k tvorbě výnosu, a který může ohrozit povrchové nebo podzemní vody.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Zemědělec prokazuje splnění požadavku údaji v předložené evidenci o hnojivech použitých na zemědělské půdě. Kontrolní orgán provede výpočet dodaného dusíku v použitých hnojivech a upravených kalech a porovná takto vypočítané množství dusíku se stanoveným limitem.

V případě překročení limitu musí být předloženy údaje z vlastní evidence zemědělského podniku o výnosech na konkrétních pozemcích. Výsledky AZPP, jako podpůrný údaj vysoké úrodnosti půdy, jsou dostupné k jednotlivým PB/DPB na Portálu farmáře v aplikaci LPIS. Dokladem pro zdůvodnění překročení může být např. i rozbor rostlin a půd na obsah dusíku, který charakterizuje momentální výživný stav porostu nebo půdy na daném zemědělském pozemku. Těchto údajů se využije ve sporných případech, a nebo pokud se v posledních letech na pozemku pěstovaly plodiny, u nichž není v tabulce příloze č. 3 nařízení vlády stanoven výnos odpovídající hnojení (více informací naleznete v kapitole 5 Přílohy).

Kontrolovaný požadavek SMR 4/3:

Byl dodržen maximální limit 170 kg/ha/rok v použitých organických, organominerálních a statkových hnojivech v průměru zemědělského podniku?

Důvod: Zabránit nepřiměřenému přehnojování zemědělské půdy dusíkem, které by mohlo vést ke znečištění povrchových a podzemních zdrojů vod.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Kontrolní orgán na základě průměrných stavů hospodářských zvířat v posuzovaném kalendářním roce a technologie jejich ustájení stanoví skutečné množství vyprodukovaných statkových hnojiv a dusíku ve statkových hnojivech za 1 rok. Stanovené množství je upraveno na základě doloženého příjmu nebo výdeje statkových, organických a organominerálních hnojiv a upravených kalů. Následně kontrolní orgán provede kontrolu evidence o hnojivech použitých na zemědělské půdě a dalších dokladů předložených zemědělcem o jiném použití statkového nebo organického hnojiva než ke hnojení. Odtud vypočte množství dusíku v použitých organických, organominerálních a statkových hnojivech a kalech. Dále stanoví průměrnou výměru zemědělské půdy zemědělského podniku v daném kalendářním roce. Od ní odečte celé zemědělské pozemky nevhodné pro hnojení a vypočte průměrnou dávku dusíku v použitých statkových, organických a organominerálních hnojivech a upravených kalech na 1 ha zemědělské půdy vhodné ke hnojení.

Poznámka:

Průměrný stav hospodářských zvířat¹³ zemědělského podniku v daném kalendářním roce se stanoví z evidence hospodářských zvířat jako 365 denní průměr. Průměrná výměra zemědělské půdy zemědělského podniku v daném kalendářním roce se stanoví jako průměr z 12 výměr zemědělské půdy zjišťovaných k poslednímu dni v každém kalendářním měsíci.

Kde můžete získat informace:

- Průměrná výměra zemědělské půdy zemědělského podniku je uvedena na informačním výpisu na Portálu farmáře v LPIS.
- Ke zjištění průměrného přísunu dusíku na 1 ha zemědělské půdy lze vedle ručního výpočtu použít běžné komerční softwarové programy nebo bezplatnou základní Evidenci o hnojivech na Portálu farmáře, která nabízí sestavu s automatickým výpočtem průměrného ročního přísunu N z hnojiv a z pastvy za kalendářní rok¹⁴.

Započítávají se všechny dusíkaté hnojivé látky, které obsahují organickou formu dusíku živočišného původu, tedy statková hnojiva, organická a organominerální hnojiva, ale také upravené kaly používané na zemědělské půdě. Počítá se pouze se zemědělskými pozemky (půdními bloky nebo díly půdních bloků) vhodnými k aplikaci uvedených hnojiv. Použije se průměrná výměra zemědělské půdy zemědělského podniku v daném kalendářním roce. Na jednotlivých pozemcích je možno překročit limit 170 kg N/ha/rok pouze za předpokladu, že celková dávka v rámci zemědělského podniku překročena nebude.

¹³ Zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě, označování a evidenci hospodářských zvířat (plemenářský zákon), v platném znění a jeho prováděcí vyhláška č. 136/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti označování zvířat a jejich evidence a evidence hospodářství a osob stanovených plemenářským zákonem, v platném znění.

¹⁴ Při výpočtu jsou použity koeficienty uvedené v přílohách č. 1 a 3 vyhlášky č. 377/2013 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv, v platném znění.

Výši aplikované dávky dusíku lze vypočítat dvěma způsoby:

- podle průměrných obsahů celkového dusíku v použitých organických a organominerálních hnojivech a statkových hnojivech podle evidence hnojení;
- podle produkce dusíku ve statkových hnojivech podle počtu chovaných hospodářských zvířat a použitých technologií ustájení.

Pro druhý způsob výpočtu je nutno stanovit průměrný stav hospodářských zvířat zemědělského podniku v daném kalendářním roce.

PŘÍKLADY Z PRAXE:

Zemědělský podnik obhospodařuje v ročním průměru 100 ha orné půdy. Z toho má 80 ha ve zranitelné oblasti. Na jednom půdním bloku s výměrou 5 ha je zakázáno jakékoliv hnojení. Průměrný stav zvířat během roku byl 80 ks dojených krav a 40 ks telat, při ustájení bez produkce močůvky. Produkce statkových hnojiv v podniku se rovná jejich roční aplikaci (vyrovnaný meziroční skladový obrat). Zemědělský podnik však v daném roce prodal 200 t hnoje sousednímu podniku. O toto množství je produkce hnoje použitého ke hnojení ponížena.

Způsob výpočtu podle počtu chovaných zvířat:

1) Přepočet stavu zvířat na DJ

1A) Krávy: 80 dojených krav o průměrné hmotnosti 650 kg = 104 DJ.

1B) Telata: 40 telat do 6 měsíců o průměrné hmotnosti 115 kg = 9,2 DJ.

2) Výpočet průměrné roční produkce dusíku ve statkových hnojivech, po započtení přívodu N ve stelivu a po odpočtu ztrát N ve stájích a při skladování statkových hnojiv

2A) Krávy dojené: 85 kg N v přepočtu na 1 DJ (vyhláška č. 377/2013 Sb., příloha č. 3, tabulka C), tj. celkem $104 \times 85 = 8\,840$ kg N.

2B) Telata: 83 kg N/DJ (vyhláška č. 377/2013 Sb., příloha č. 3, tabulka C), tj. $9,2 \text{ DJ} \times 83 = 763,6$ kg N/DJ.

Průměrná roční produkce N za rok = $8\,840 + 763,6 = 9\,603,6$ kg N.

3) Odpočet N v prodaném hnoji od dojených krav (200 t) = 200 t x 6,9 kg N

= 1 380 kg N

$9\,603,6 - 1\,380 = 8\,223,6$ kg N.

4) Výpočet limitu 170 kg N/ha

Vypočtená produkce N v aplikovaných statkových hnojivech je 8 223,6 kg N.

Celková výměra zemědělské půdy vhodné ke hnojení činí 95 ha.

Průměrná dávka N na 1 ha zemědělské půdy je $8\,223,6/95 \text{ ha} = 86,6$ kg N/ha.

DJ = dobytčí jednotka (500 kg živé hmotnosti).

Pokud nejsou k dispozici vlastní údaje o průměrné hmotnosti dobytka, použijí se údaje z vyhlášky č. 377/2013 Sb., příloha č. 1, tabulka C.

Kontrolovaný požadavek SMR 4/4:

Jsou kapacity skladovacích prostor pro statková hnojiva dostatečné pro potřebu jejich uskladnění?

Důvod: Zabezpečit skladování statkových hnojiv po dobu nevhodnou ke hnojení a zamezit tak jejich použití na zemědělskou půdu při nepříznivých klimatických podmínkách.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Při kontrole dostatečnosti kapacity jímek se vychází z průměrných stavů hospodářských zvířat v posuzovaném kalendářním roce a technologie jejich ustájení. Na tomto základě je proveden výpočet skutečné produkce statkových hnojiv. Dále se prověří skutečná kapacita skladovacích prostor podniku na základě fyzické kontroly v terénu a kontroly dokladů o příjmu a výdeji statkových hnojiv. Poté je provedeno porovnání produkce statkových hnojiv s kapacitami pro jejich skladování.

Poznámka:

Při výpočtu skutečné produkce statkových hnojiv se použijí koeficienty stanovené v příloze č. I vyhlášky č. 377/2013 Sb., pokud podnik nepředloží podklady o zjištění produkce statkových hnojiv, získané prokazatelným způsobem¹⁵. Kapacity skladovacích prostor mohou být sníženy v případě (dodacím listem, fakturou) doložitelného uvádění statkových hnojiv do oběhu, jejich využití k výrobě organických hnojiv nebo k produkci bioplynu, popř. jejich likvidace jako odpadu. Pozor – i po tomto snížení musí zemědělský podnikatel disponovat kapacitou pro uskladnění dvouměsíční produkce statkových hnojiv. Pro výpočet skladovacích kapacit je nutné stanovit průměrný stav hospodářských zvířat zemědělského podniku v daném kalendářním roce z evidence hospodářských zvířat (zákon č. 154/2000 Sb., v platném znění, vyhláška č. 136/2004 Sb.) jako 365 denní průměr.

Kde můžete získat informace:

- Minimální kapacita skladů na statková hnojiva je stanovena nařízení vlády č. 262/2012 Sb. v platném znění. **Od 1. ledna 2014 je požadována kapacita na uskladnění nejméně šestiměsíční produkce statkových hnojiv.**
- Ke zjištění potřebných skladových kapacit doporučujeme používat údaje o stavech zvířat z ústřední evidence (průměrný roční stav) zjištěné na Portálu farmáře, aplikace Registr zvířat, a tabulkovou produkci kapacity dle přílohy č. I části A vyhlášky č. 377/2013 Sb., v platném znění. Je možno využít i souborů s přednastavenými vzorci pro výpočet skladové kapacity umístěných v sekci Důležité manuály na Portálu farmáře.

¹⁵ § 6 odst. 3 vyhlášky č. 377/2013 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv, v platném znění.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Příklad výpočtu kapacity skladovacích prostor: Zemědělský podnik má průměrný stav 480 ks prasat ve výkrmu, s produkcí kejdy. Tento podnik hospodaří na 900 ha zařazených do zranitelných oblastí. Jako sklad pro kejdu vlastní 2 jímky o celkové kapacitě 400 m³. Jímky pro kejdu musí kapacitně odpovídat minimálně šestiměsíční produkci kejdy.

480 ks prasat (výkrm) = 67,2 DJ prasat (koeficient přepočtu hmotnosti na DJ je 0,14 – vyhláška č. 377/2013 Sb., v platném znění, příloha č. 1, tabulka C)

Produkce statkových hnojiv: 1 DJ prasat (výkrm) produkuje ročně 16 t kejdy (ředěná, vč. technologických vod) (příloha č. 1 vyhlášky, tabulka A)

Výpočet požadované 6měs. kapacity:

$67,2 \text{ DJ} \times 16 \text{ t kejdy} = 1\,075,2 \text{ t (rok)}$, to představuje za rok 1043,9 m³

$(1075,2 : 1,03 \text{ t/m}^3 = 1043,9 \text{ m}^3)$

$1043,9 \text{ m}^3 / 12 \text{ (rok)} \times 6 \text{ měs.} = 522 \text{ m}^3 / 6 \text{ měs.}$

Požadovaná půlroční skladovací kapacita produkovaných statkových hnojiv u chovaných prasat činí 522 m³, přičemž zemědělský podnik disponuje jímkami o kapacitě pouhých 400 m³. Podnik tedy nemá dostatečnou kapacitu na uskladnění kejdy prasat. Při kontrole na místě mu bude uloženo nápravné opatření. Porušení bude vyhodnoceno jako: velký rozsah (11 b.), závažnost velká (12 b.), porušení odstranitelné (1 b.).

Zdroj MZe

Kontrolovaný požadavek SMR 4/5:

Byl dodržen zákaz pěstování erozně nebezpečných plodin (kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója, slunečnice a čirok) na zemědělských pozemcích se sklonitostí převyšující 7°, jejichž jakákoliv část se nachází ve vzdálenosti menší než 25 m od útvaru povrchových vod?

Důvod: Ochrana půd a vod před erozí a jejími dopady, včetně znečištění dusičnany.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

V rámci tohoto požadavku jsou kontrolovány PB, které přímo sousedí, tj. přímo se dotýkají břehové čáry útvaru povrchových vod a PB, které jakoukoliv svou částí jsou od břehové čáry útvaru povrchových vod vzdáleny do 25 m. Splnění požadavku zemědělec prokazuje údaji v předložené evidenci o hnojivech použitých na zemědělské půdě. Lze popřípadě kontrolovat i knihu jízdy nebo výkaz práce. Kontrolní orgán může ověřit plnění požadavku také v průběhu vegetačního období fyzickou kontrolou na místě.

Výše uvedené se nevztahuje na svahy upravené terasováním.

Evidenci o použití hnojiv, pomocných látek a upravených kalů

zemědělský podnikatel
statků lesního pozemků:
fyzická nebo právnická osoba provozující lesní výsadbu:

datum narození (ČČ, bylo-li přiděleno):
KČ, bylo-li přiděleno:

Katastrální území ¹⁾	Pomocná ²⁾ lesní pozemek (včetně pozemků, pozemků skupiny)			Plodina ³⁾			Hnojivo			Hnojiva, upravené kalů (v oděrá)										Pomocná látka, hnojivo neupravené (v oděrá)			
	druh	plocha (ha)	plocha (ha)	druh, odrůda (zkrácený název)	plocha (ha)	druhem			druh nebo název	druh nebo název	sířičin (t, kg, tne na t, kg)	dusíku (t, kg, tne na t, kg)	prvky (tne na ha)							druh	dusík (kg, tne na t, kg)		
						fosfor	draslík	zinek					N	P ₂ O ₅	K ₂ O	MgO	CaO	S					

¹⁾ Pokud je zemědělský podnikatel zařazen v registru půdy podle zákona č. 252/1991 Sb., o zemědělství, uvede v rubrice katastrálního území číslo území země a v rubrice pozemek, druhový kód půdního tělesa nebo jeho dílu.

²⁾ U travních porostů posadí se uvádě pouze zemědělská kulturní travní porost.

Vzor evidence o použití hnojiv, statkových hnojiv, pomocných látek a upravených kalů

Vhodné využití svažitého pozemku (stálá pastvina)

Nevhodné využití svažitého pozemku (pěstování kukuřice)

Kde můžete získat informace

- Informativní výpisy z nitrátové směrnice nebo na Portálu farmáře v LPIS (informace u jednotlivých půdních bloků nebo dílů půdních bloků). Vzdálenost od útvaru povrchových vod je v mapě označena pouze orientačně, rozhodující je skutečný stav na místě.
- Útvar povrchových vod je pojem stanovený v zákoně č. 254/2001 Sb., o vodách, v platném znění, a zahrnuje vymezené soustředění povrchové vody v určitém prostředí, např. v jezeru, ve vodní nádrži, v korytě vodního toku. Vodním tokem se podle § 43 rozumějí povrchové vody tekoucí vlastním spádem v korytě trvale nebo po převažující část roku. Při pochybnostech o skutečnosti, zda se jedná o vodní tok, rozhoduje vodoprávní úřad.

Kontrolovaný požadavek SMR 4/6:

Jsou v blízkosti povrchových vod udržovány ochranné nehnojené pásy v šířce 3 m od břehové čáry?

Důvod: Omezení průsaku a povrchového smyvu látek, zejména dusíkatých, z použitých hnojiv do útvarů povrchových vod.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Splnění kontrolního požadavku se zjišťuje kontrolou v terénu, a to kontrolou výskytu hnojiva v ochranném pásu.

Poznámka:

Třímetrový ochranný pás se vztahuje pouze na zemědělské pozemky přímo přiléhající k útvaru povrchových vod (definice útvaru povrchových vod je uvedena výše u kontrolovaného požadavku SMR 4/5). Zákaz hnojení v ochranném pásu se vztahuje pouze na aplikaci hnojiv, včetně hnojiv statkových a nevztahuje se na ponechané sklíditelné rostlinné zbytky ani na výkaly a moč zanechané hospodářskými zvířaty při pastvě nebo při jejich jiném pobytu na zemědělském pozemku (viz podrobnosti v kapitole 5 Přílohy). V případě povrchového trvalého vodního toku však musí být zabráněno vstupu zvířat do vody (optimálně za pomoci ohradníků).

Příklad ochranného pásu kolem břehu rybníka

Kde můžete získat informace:

- Informace o zemědělských pozemcích sousedících s útvary povrchových vod – Portál farmáře v LPIS (informace u jednotlivých půdních bloků nebo dílů půdních bloků). Vzdálenost od útvaru povrchových vod je v mapě označena pouze orientačně, rozhodující je skutečný stav na místě.

Kontrolovaný požadavek SMR 4/7:

Byl na zemědělských pozemcích dodržen zákaz používání dusíkatých hnojivých látek na půdu zaplavenou, přesycenou vodou, promrzlou nebo pokrytou sněhem?

Důvod: Zamezit smyvu látek, zejména dusíkatých, z použitých hnojiv do povrchových vod, popř. též jejich rychlému průsaku do půdy, drenáží a podzemních vod.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Kontrola tohoto požadavku probíhá v terénu a ve zranitelných oblastech je plnění specifikováno na všechny dusíkaté hnojivé látky. Výjimkou jsou sklíditelné rostlinné zbytky a výkaly a moč zanechané hospodářskými zvířaty při pastvě nebo při jejich jiném pobytu na zemědělském pozemku.

Nesprávné hnojení na půdu pokrytou vrstvou sněhu

Kde můžete získat informace:

- Zákaz aplikace dusíkatých hnojivých látek, s výjimkou sklíditelných rostlinných zbytků, na zemědělskou půdu, která je zaplavená, přesycená vodou, promrzlá nebo pokrytá sněhem je uveden v § 7 odst. 6 NV č. 262/2012 Sb.
- Posuzování požadavku je ověřováno v terénu pomocí **exaktního měření teploty** půdy půdními teploměry (kalibrovanými) v hloubce výskytu kořenů hnojených plodin (cca 4-6 cm) v době **samotné aplikace hnojiva (popř. v době provádění kontroly)**. Zemědělské pozemky nesmí být hnojeny v případě, že jsou v době provádění aplikace hnojiv v této hloubce promrzlé (teplota pod 0°C). **Tuto podmínku je nutné dodržet v době provádění aplikace dusíkaté hnojivé látky.**
- Zjištěný stav bude současně porovnán s vedenou evidencí hnojiv, popř. s knihou jízd, výkazů práce s možným využitím záznamů nejbližších hydrometeorologických stanic.

Kontrolovaný požadavek SMR 4/8:

Splňují skladovací kapacity statkových hnojiv kvalitativní požadavky z hlediska ochrany vod?

Důvod: Používat sklady vhodné z hlediska ochrany jakosti vod, aby bylo zabráněno nežádoucímu úniku skladovaných závadných látek do podzemních, povrchových vod nebo do okolního prostředí.

Co bude kontrolní úřad požadovat:

Základem kontroly je fyzická prohlídka stavu skladů statkových hnojiv. Kontrolovaný subjekt předloží provozní deník se záznamy o výsledcích vlastní kontroly skladů (včetně kontroly

výstupů jejich kontrolního systému). Kontrolní orgán se zaměří na technické zabezpečení skladovacích prostor, včetně jejich manipulačních ploch.

Posouzena bude zejména:

- nepropustnost konstrukce skladů;
- zamezení přítoku srážkových vod z okolních ploch;
- zabezpečení skladu proti úniku závadných látek:
 - do povrchových vod,
 - do podzemních vod,
 - do půdy a okolního prostředí.

Poznámka:

Zařízení, v němž se závadné látky skladují, musí být konstruováno tak, aby bylo zabráněno úniku těchto látek do půdy nebo jejich smísení s odpadními nebo srážkovými vodami. Konstrukce skladů musí být nepropustná. Sklady závadných látek je nutné vizuálně kontrolovat nejméně jednou za 6 měsíců a v případě technických nedostatků je nutné bezodkladně provádět jejich včasné opravy. O veškerých kontrolách, případných opravách je nutné vést záznamy do provozního deníku.

Kde můžete získat informace:

- § 39 odst. 4 písm. b) a c) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, v platném znění.
- Skladování tekutých statkových hnojiv: kejda, močůvka, hnojůvka musí být skladovány v technicky zabezpečených nádržích a jímkách tak, aby bylo zabráněno znečištění vod a okolního prostředí únikem, průsakem či vytékáním skladovaného materiálu.
- § 9 odst. I NV č. 262/2012 Sb.

Ochrana vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů

SMR 4/1: BYL DODRŽEN ZÁKAZ POUŽITÍ DUSÍKATÝCH HNOJIVÝCH LÁTEK V OBDOBÍ ZÁKAZU HNOJENÍ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
1	Nedodržení do 5 ha plochy, kde je období zákazu hnojení.	Nedodržení 5-10 ha plochy, kde je období zákazu hnojení.	Nedodržení nad 10 ha plochy, kde je období zákazu hnojení.	Použití do 20 kg N/ha.	Použití 20-40 kg N/ha	Použití nad 40 kg N/ha.			
	6	8	10	6	8	10	x	10	30

SMR 4/2: BYLY PŘI HNOJENÍ JEDNOTLIVÝCH PLODIN DODRŽENY LIMITY STANOVENÉ V PŘÍLOZE č. 3 K NAŘÍZENÍ VLÁDY č 262/2012 Sb.?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
2	Nedodržení limitu na ploše do 20 ha.	Nedodržení limitu na ploše 20-50 ha.	Nedodržení limitu na ploše nad 50 ha.	Překročení limitu do 20 kg N/ha.	Překročení limitu o 20-40 kg N/ha.	Překročení limitu nad 40 kg N/ha.			
	6	7	8	6	7	8	x	10	26

SMR 4/3: BYL DODRŽEN MAXIMÁLNÍ LIMIT 170 kg N/ha/rok V POUŽITÝCH ORGANICKÝCH, ORGANOMINERÁLNÍCH A STATKOVÝCH HNOJIVECH V PRŮMĚRU ZEMĚDĚLSKÉHO PODNIKU?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
3	x	x	Pevně stanoveno.	Limit překročen do 20 kg dávky N/ha.	Limit překročen o 20-40 kg dávky N/ha.	Limit překročen nad 40 kg dávky N/ha.			
	x	x	10	6	8	10	x	10	30

SMR 4/4: JSOU KAPACITY SKLADOVACÍCH PROSTOR PRO STATKOVÁ HNOJIVA DOSTATEČNÉ PRO POTŘEBU JEJICH USKLADNĚNÍ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
4	Podnik do 5 dobytčích jednotek.	Podnik od 5 do 10 dobytčích jednotek.	Podnik nad 10 dobytčích jednotek.	Chybí do 10% skladovacích kapacit.	Chybí 10 – 20% skladovacích kapacit.	Chybí 20% a více skladovacích kapacit.			
	9	10	11	10	11	12	1	x	24

SMR 4/5: BYL DODRŽEN ZÁKAZ PĚSTOVÁNÍ EROZNĚ NEBEZPEČNÝCH PLODIN (KUKUŘICE, BRAMBORY, ŘEPA, BOB SETÝ, SÓJA, SLUNEČNICE A ČIROK) NA ZEMĚDĚLSKÝCH POZEMCÍCH SE SKLONITOSTÍ PŘEVYŠUJÍCÍ 7°, JEJICHŽ JAKÁKOLIV ČÁST SE NACHÁZÍ VE VZDÁLENOSTI MENŠÍ NEŽ 25 m OD ÚTVARU POVRCHOVÝCH VOD?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
5	Nedodržení na ploše do 5 ha pozemků se sklonem nad 7°, které současně sousedí s útvarem povrchových vod.	Nedodržení na ploše od 5 ha do 10 ha pozemků se sklonem nad 7°, které současně sousedí s útvarem povrchových vod.	Nedodržení na ploše nad 10 ha pozemků se sklonem nad 7°, které současně sousedí s útvarem povrchových vod.	Erozně nebezpečné plodiny byly pěstovány na pozemcích se sklonem nad 7°, které současně sousedí s útvary povrchových vod, v délce do 25 m.	Erozně nebezpečné plodiny byly pěstovány na pozemcích se sklonem nad 7°, které současně sousedí s útvary povrchových vod, v délce 26-50 m.	Erozně nebezpečné plodiny byly pěstovány na pozemcích se sklonem nad 7°, které současně sousedí s útvary povrchových vod, v délce nad 50 m.			
	6	7	8	6	7	8	x	10	26

SMR 4/6: JSOU V BLÍZKOSTI POVRCHOVÝCH VOD UDRŽOVÁNY OCHRANNÉ NEHNOJENÉ PÁSY V ŠÍŘCE 3 M OD BŘEHOVÉ ČÁRY?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
6	Počet PB/ DPB, kde došlo k porušení je 1.	Počet PB/ DPB, kde došlo k porušení je 2 až 3.	Počet PB/ DPB, kde došlo k porušení je 4 a více.	Hnojení bylo provedeno v rámci nehnojeného pásu ve vzdálenosti od 2 do 3 metrů od břehové čáry.	Hnojení bylo provedeno v rámci nehnojeného pásu ve vzdálenosti od 1 do 2 metrů od břehové čáry.	Hnojení bylo provedeno v rámci nehnojeného pásu ve vzdálenosti do 1 metru od břehové čáry.			
	6	7	8	6	7	8	x	10	26

SMR 4/7: BYL NA ZEMĚDĚLSKÝCH POZEMCÍCH DODRŽEN ZÁKAZ POUŽÍVÁNÍ DUSIKATÝCH HNOJIVÝCH LÁTEK NA PŮDU ZAPLAVENOU, PŘESYCENOU VODOU, PROMRZLOU NEBO POKRYTOU SNĚHEM?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
7	Nedodržení na ploše do 5 ha.	Nedodržení na ploše 5-10 ha.	Nedodržení na ploše nad 10 ha.	Použití do 20 kg N/ha.	Použití 20-40 kg N/ha.	Použití nad 40 kg N/ha.			
	6	7	8	6	7	8	x	10	26

SMR 4/8 SPLŇUJÍ SKLADOVACÍ KAPACITY STATKOVÝCH HNOJIV KVALITATIVNÍ POŽADAVKY Z HLEDISKA OCHRANY VOD?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
8	Technické zabezpečení neodpovídá v jednom případě.	Technické zabezpečení neodpovídá ve dvou případech.	Technické zabezpečení neodpovídá více než ve dvou případech.	Malé technické nedostatky.	Střední technické nedostatky.	Převážně nesplňuje požadavky technického zabezpečení.			
	9	10	11	10	11	12	1	x	24

3.1.4. SMR 5: ochrana přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin

Evropské směrnice a zákon o ochraně přírody a krajiny¹⁶ definují, pro které druhy rostlin, živočichů a typy přírodních stanovišť mají být vymezeny lokality soustavy Natura 2000. Podle směrnice o stanovištích jsou to **evropsky významné lokality (EVL)**. Často se jedná o území, kde se díky tradičnímu a citlivému hospodaření dochovala cenná stanoviště nebo vzácný rostlinný či živočišný druh. Předmětem ochrany EVL může být jeden nebo více typů stanovišť (např. podmáčené louky, stepní lokality) nebo evropsky významné druhy rostlin či živočichů (jako např. hořeček český, orchidej střeвиčník pantoflíček, sysel obecný nebo modrásek očkovaný). Mezi nejzávažnější škodlivé zásahy patří změna vodního režimu (vysušování pozemků) na lokalitách, kde je předmětem ochrany nivní společenstvo nebo druhy na ně vázané, necitlivá obnova travních porostů či jejich přeměna na ornou půdu, jsou-li předmětem ochrany luční společenstva nebo druhy rostlin a živočichů vázané na tato společenstva. Některé předměty ochrany ohrožuje i jen nevhodně nastavený způsob hospodaření, například termín nebo způsob provedení seče travního porostu.

Střeвиčník pantoflíček, autor Zdeněk Papoušek

Týká se: Všech žadatelů o přímé platby, některé podpory z Osy II Programu rozvoje venkova a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem, kteří hospodaří v evropsky významných lokalitách soustavy Natura 2000.

Kontroluje: Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP)

Kontrolovaný požadavek SMR 5/I:

Nedochází k poškození předmětu ochrany evropsky významné lokality?

Důvod: Přispět k zachování rozmanitosti živočišných a rostlinných druhů prostřednictvím ochrany stanovišť (biotopů) volně žijících živočichů a volně rostoucích rostlin a zabezpečit ochranu těch druhů a typů přírodních stanovišť, která jsou z evropského pohledu nejcennější, nejvíce ohrožená, vzácná či omezená jen na určitou oblast.

¹⁶ Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Při kontrole se bude zjišťovat, zda nebyl poškozen předmět ochrany¹⁷, pro který je evropsky významná lokalita zřízena.

Poznámka:

Evropsky významné lokality je možno využívat pouze tak, aby nedošlo k závažnému nebo nevratnému poškození či zničení evropských stanovišť nebo stanovišť evropsky významných druhů. Podmínky hospodaření nejsou všeobecné, ale vždy se podřizují potřebám konkrétního území, respektive předmětů ochrany dané lokality. K zásahům, které by mohly vést k takovým nežádoucím důsledkům, si musí ten, kdo tyto zásahy zamýšlí, předem opatřit souhlas orgánu ochrany přírody (na území národních parků správy národních parků, na území CHKO správy CHKO, na území vojenských újezdů újezdního úřadu a na ostatním území odboru životního prostředí krajského úřadu). Na příslušný orgán ochrany přírody je vhodné se obrátit i při jakýchkoli nejasnostech ohledně způsobu hospodaření na území EVL. V EVL, které již byly vyhlášeny jako jedna z kategorií ZCHÚ, se hospodaření řídí základními a bližšími ochrannými podmínkami dané lokality.

PŘÍKLADY Z PRAXE:

1. Příklad: Zemědělec obhospodařuje travní porost (podmáčenou louku) na půdním bloku o ploše 5 ha. Na část tohoto půdního bloku (cca 50 % rozlohy) zasahuje EVL s předmětem ochrany Nivní louka říčních údolí svazu *Cnidion dubii*, předmět ochrany se nachází právě na území posuzovaného půdního bloku. Na pozemek přitom zasahuje velmi malá část rozlohy EVL (do 5 %). Zemědělec v rámci využití louky změnil vodní režim podmáčené části (obnovou v minulosti zazemněných odvodňovacích rýh) a v rámci zvýšení výnosu na celé ploše louky přišel kulturní travní směs. Důsledkem je částečné vysušení louky a změna druhové struktury lučního společenstva na podmáčené louce.

Hodnocení: Rozsah zjištěného porušení je střední, vzhledem k poměrně malé části EVL zasahující na daný půdní blok, byť se škodlivý zásah týká celé plochy předmětu ochrany na daném půdním bloku. Závažnost porušení je střední, protože prostřednictvím vhodných opatření (opětovnou změnou vodního režimu a následnou správnou údržbou) by bylo možno dosáhnout původního stavu. V případě výrazné změny kultury (rozorání nebo dramatická změna druhové skladby) by závažnost byla hodnocena jako velká. Poškození je primárně hodnoceno jako trvalé, neboť bez přijetí adekvátních opatření dojde k dlouhodobé změně charakteru lučního společenstva.

2. Příklad: Zemědělec obhospodařuje travní porost na půdním bloku o rozloze 10 ha. Na půdní blok zasahuje převážná část EVL s předmětem ochrany hořeček český (*Gentianella praecox*). Chráněné území přitom tvoří cca 10 % rozlohy hodnoceného půdního bloku. Zemědělec rozšířil navazující půdní blok s ornou půdou na úkor travního porostu a rozorál i část travního porostu s těžištěm výskytu hořečku.

Hodnocení: Rozsah i závažnost zjištěného porušení jsou velké, neboť došlo k pravděpodobnému zničení předmětu ochrany. Porušení je trvalé. Inspektor zároveň nahlásí porušení (rozorání) příslušně kontrolní organizaci.

¹⁷ § 45b a § 45c zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Cenným typem stanoviště je např. podmáčená druhově bohatá louka

Chráněnými druhy na loukách v EVL mohou být například orchideje, jako je rudohlávek jehlanovitý

Kde můžete získat informace:

- Informačními místy pro zemědělce ohledně směrnice č. 2009/167/ES „o ptáčích“ a směrnice č. 92/43/EHS „o stanovištích“ jsou instituce ochrany přírody – správy NP, správy CHKO, střediska AOPK ČR.
- Informace a popisy všech EVL naleznete na www.natura2000.cz.
- Hranice EVL je možné dohledat v mapovém podkladu v LPIS na Portálu farmáře.
- V případě jakýchkoliv pochybností kontaktujte orgány ochrany přírody (obecní úřady, Česká inspekce životního prostředí, Ministerstvo životního prostředí).

Další povinnosti plynoucí ze směrnice o ochraně přírodních stanovišť:¹⁸

Jedním z cílů směrnice je i přísná ochrana vybraných významně ohrožených druhů rostlin a živočichů. V souvislosti s kontrolami podmíněnosti připadají v úvahu zejména povinnosti stanovené článkem 13 odst. 1 této směrnice, který má za úkol **zamezit úmyslnému vyrývání, sběru, vyřezávání, vytrhávání nebo ničení rostlin** uvedených v příloze IV b) směrnice a to v celém jejich přirozeném areálu rozšíření ve volné přírodě. V České republice se dle dostupných informací vyskytuje celkem 36 druhů vyšších rostlin, které požívají této evropské ochrany. Zpravidla jde i o zvláště chráněné druhy ve smyslu zákona č. 114/1992 Sb. a mnoho z nich je předmětem ochrany některé z evropsky významných lokalit. Naprostá většina vyjmenovaných druhů má velmi specifické nároky na stanoviště a nevyskytuje se na běžné zemědělské půdě, přesto je nutno mít přísnou ochranu těchto rostlin na paměti. Z nápadnějších druhů, které by mohly být dotčeny zemědělským hospodařením nebo se vyskytovat přinejmenším v blízkosti obhospodařovaných ploch, je možno jmenovat **střevíčník pantoflíček, hořeček mnohotvarý český, koniklec velkokvětý či koniklec otevřený**, ve velmi omezené míře i některé další druhy rostlin.

Louka EVL s výskytem koniklece velkokvětého (*Pulsatilla grandis*), autor Zdeněk Papoušek

Koniklec luční (*Pulsatilla pratensis*), autor Zdeněk Papoušek

¹⁸ Směrnice Rady č. 92/43/EHS, o ochraně stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin

Ochrana přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin

SMR 5/I: NEDOCHÁZÍ K POŠKOZENÍ PŘEDMĚTU OCHRANY EVROPSKY VÝZNAMNÉ LOKALITY?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
I	Škodlivý zásah na území o velikosti max. do 30 % rozlohy předpokládaného výskytu předmětu ochrany.*	Škodlivý zásah na území o velikosti nad 30 % rozlohy předpokládaného výskytu předmětu ochrany ale neeliminating jeho výskyt.*	Škodlivý zásah eliminující výskyt předmětu ochrany na příslušném území.*	Po eliminaci škodlivého vlivu možný návrat do původního stavu samovolným vývojem.	K návratu do původního stavu je nezbytné provedení vhodných opatření.	Návrat do původního stavu není při použití běžných opatření možný.	Jednorázový a pomíjející škodlivý zásah.	Opakovaný či trvalý škodlivý vliv.	
	3	6	10	3	6	10	1	5	25

* Postižená plocha se obecně vztahuje k rozloze chráněného prvku v rámci půdních bloků, které jsou kontrolovaným subjektem na daném místě obhospodařovány (tj. např. více než 50 % plochy s předpokládaným výskytem předmětu ochrany, která je součástí těchto půdních bloků). V případech, kdy je součástí obhospodařovaných půdních bloků chráněný prvek pouze okrajově (např. chráněný zájem tvoří méně než 1/10 plochy kontrolovaných půdních bloků nebo je součástí těchto půdních bloků méně než 1/10 celkové rozlohy chráněného zájmu na daném území), posuzuje se případné poškození mírněji. V případech, kdy naopak chráněný zájem zaujímá většinu plochy kontrolovaných půdních bloků nebo je v těchto blocích obsažen celý či jeho převážná část, posuzuje se případné poškození přísněji.

3.1.5 5a: minimální požadavky pro použití hnojiv v rámci agroenvironmentálních opatření

Kontrolované požadavky vycházejí ze zásad správné zemědělské praxe, které jsou pro zemědělce mimo oblasti zranitelné dusičnany doporučené, pro žadatele o podpory AEO se však stávají povinnými. Jsou stanoveny požadavky v těchto okruzích, vymezených podle zásad správné zemědělské praxe nitrátové směrnice:

- zákaz aplikace hnojiv v období zákazu hnojení (neplatí pro výkaly a moč zanechané hospodářskými zvířaty při pastvě nebo jiném pobytu na zemědělské půdě a pro hnojení zakrytých ploch) omezená aplikace hnojiv a zákaz pěstování erozně nebezpečných plodin na svažitých půdách;
- zákaz aplikace hnojiv v blízkosti vod;
- opatření pro rovnoměrnost aplikace hnojiv;
- zákaz aplikace hnojiv na podmáčených, zaplavených, promrzlých a sněhem pokrytých půdách.

V každém uvedeném okruhu byl vybrán jeden kontrolovaný požadavek. Dále se mezi minimální požadavky na používání hnojiv řadí požadavky ohledně znečištění fosforem.

Týká se: Všech žadatelů o podporu v rámci agroenvironmentálních opatření.

Kontroluje: Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ)

Kde můžete získat informace:

Požadavky na vedení evidence o hnojivech jsou uvedeny výše u SMR 3 (používání upravených kalů), kontrolního požadavku SMR 3/5.

Kontrolovaný požadavek 5a/ AEO 1:

Byl dodržen zákaz použití dusíkatých hnojivých látek v období zákazu hnojení?

Požadavek, jeho zdůvodnění, způsob kontroly a zdroje informací jsou stejné jako pro oblasti zranitelné dusičnany (kontrolovaný požadavek SMR 4/1).

Kontrolovaný požadavek 5a/ AEO 2:

Byl dodržen zákaz pěstování erozně nebezpečných plodin (kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója, slunečnice a čirok) na zemědělských pozemcích se sklonitostí převyšující 7°, jejichž jakákoliv část se nachází ve vzdálenosti menší než 25 m od útvaru povrchových vod?

Požadavek, jeho zdůvodnění, způsob kontroly a zdroje informací jsou stejné jako pro oblasti zranitelné dusičnany (kontrolovaný požadavek SMR 4/5).

Kontrolovaný požadavek 5a/ AEO 3:

Jsou v blízkosti povrchových vod udržovány ochranné nehnojené pásy v šířce 3 m od břehové čáry?

Požadavek, jeho zdůvodnění, způsob kontroly a zdroje informací jsou stejné jako pro oblasti zranitelné dusičnany (kontrolovaný požadavek SMR 4/6).

Kontrolovaný požadavek 5a/ AEO 4:

Je při hnojení zajištěno rovnoměrné pokrytí pozemku?

Důvod: Zamezit místnímu smyvu nebo průsaku látek, zejména dusíkatých, z použitých hnojiv.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Rovnoměrnost pokrytí pozemku hnojivem se kontroluje vždy v terénu. Při podezření na porušení probíhá též kontrola dat aplikace hnojiv podle evidence o hnojivech, knihy jízd, popř. výkazů práce. Za rovnoměrné se považuje vyrovnané rozprostření hnojiva na ploše hnojeného půdního bloku. Zhodnocení rovnoměrnosti nebo nerovnoměrnosti použití hnojiva vždy závisí na posouzení inspektora v rámci fyzické kontroly na místě. Aktuální stav v terénu musí být vždy dokumentován (pomocí fotodokumentace). V žádném případě se však neposuzuje rovnoměrnost v řádu rozdílu jednotek procent. Za porušení se považují zásadní chyby v aplikaci, zejména je-li některá část pozemku zjevně hnojena výrazně více než ostatní.

Za důkaz porušení bude považována:

- existence lagun po aplikaci kejdy, případně ploch vyschlých lagun nebo holých ploch v porostu očividně způsobených místním přesycením půdy kejdou, močůvkou nebo hnojůvkou;
- průkazným způsobem doložitelná nesprávná aplikace hnoje, kompostu nebo upraveného kalu, například rozvozem po pozemku bez rozmetání, pouze s hrubým rozhrnováním hromad hnojiv po části pozemku;
- existence hromádek nebo shluků minerálního hnojiva na povrchu plochy.

Za důkaz průkazného porušení bude považována fotodokumentace pořízená úředním inspektorem při kontrole nebo prokazatelně dokumentovaný podnět třetí osoby následně ověřený úřední kontrolou.

Výjimkou je diferencované hnojení, kterým jsou na základě chemických rozborů srovnávány rozdíly agrochemických vlastností daného pozemku.

Kde můžete získat informace:

- Používání hnojiv a upravených kalů upřesňuje § 9 zákona č. 156/1998 Sb., o hnojivech, v platném znění.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

K porušení požadavku dojde např. tehdy, když je travní porost hnojen kejdou plošným rozstříkem s příliš velkými rozestupy jednotlivých pojezdů, což způsobí viditelné „pruhování“ pozemku zaschlou kejdou, přičemž zhruba 1/3 plochy zůstane nepohnojena, nebo naopak, když se na pozemku vyskytnou místa s nadměrným množstvím kejdy (např. hromádky, překryté pásy).

Kontrolovaný požadavek 5a/ AEO 5:

Byl na zemědělských pozemcích dodržen zákaz používání dusíkatých hnojivých látek v případě nepříznivých půdních podmínek definovaných v zákoně o hnojivech?

Při podezření na porušení probíhá kontrola dat aplikace hnojiv dle evidence o hnojivech použitých na zemědělskou půdu, knihy jízd, popř. výkazů práce, s využitím záznamů nejbližších hydrometeorologických stanic.

Kontrolovaný požadavek 5a/ AEO 6:

Byl dodržen zákaz použití dusíkatých hnojivých látek na orné půdě a trvalých travních porostech se svažítostí nad 10°, s výjimkou tuhých statkových hnojiv a tuhých organických hnojiv použitých na prné půdě, zapravených do půdy do 24 hodin po jejich použití?

Důvod: Zabránit smyvu dusíkatých hnojivých látek při použití hnojiv na pozemcích s extrémní sklonitostí.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Splnění požadavku prokazuje zemědělský podnikatel kontrolnímu orgánu prostřednictvím záznamů v evidenci o hnojivech použitých na zemědělské půdě. Kontrolní orgán provede kontrolu záznamů v předložené evidenci s výpisem obhospodařovaných pozemků s průměrnou sklonitostí převyšující 10°. Plnění požadavku lze také ověřit fyzickou kontrolou na místě. Zákaz se nevztahuje na ponechané sklíditelné rostlinné zbytky.

Kde můžete získat informace:

- Informace o zemědělských pozemcích s průměrnou sklonitostí nad 10° lze zjistit z informativních výpisů nitrátové směrnice nebo na Portálu farmáře v LPIS (informace u jednotlivých půdních bloků nebo dílů půdních bloků).

Minimální požadavky pro použití hnojiv v rámci agroenvironmentálních opatření

5a/ AEO 1: BYL DODRŽEN ZÁKAZ POUŽITÍ DUŠÍKATÝCH HNOJIVÝCH LÁTEK V OBDOBÍ ZÁKAZU HNOJENÍ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
1	Nedodržení do 5 ha plochy, kde je období zákazu hnojení.	Nedodržení 5-10 ha plochy, kde je období zákazu hnojení.	Nedodržení nad 10 ha plochy, kde je období zákazu hnojení.	Použití do 20 kg N/ha.	Použití 20-40 kg N/ha.	Použití nad 40 kg N/ha.			
	6	8	10	6	8	10	x	10	30

5a/AEO 2: BYL DODRŽEN ZÁKAZ PĚSTOVÁNÍ EROZNĚ NEBEZPEČNÝCH PLODIN (KUKUŘICE, BRAMBORY, ŘEPA, BOB SETÝ, SÓJA, SLUNEČNICE A ČIROK) NA ZEMĚDĚLSKÝCH POZEMCÍCH SE SKLONITOSTÍ PŘEVÝŠUJÍCÍ 7°, JEJICHŽ JAKÁKOLIV ČÁST SE NACHÁZÍ VE VZDÁLENOSTI MENŠÍ NEŽ 25 M OD ÚTVARU POVRCHOVÝCH VOD?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
2	Nedodržení na ploše do 5 ha pozemků se sklonem nad 7°, které současně sousedí s útvarem povrchových vod.	Nedodržení na ploše 5-10 ha pozemků se sklonem nad 7°, které současně sousedí s útvarem povrchových vod.	Nedodržení na ploše nad 10 ha pozemků se sklonem nad 7°, které současně sousedí s útvarem povrchových vod.	Erozně nebezpečné plodiny byly pěstovány na pozemcích se sklonem nad 7°, které současně sousedí s útvary povrchových vod, v délce do 25 m.	Erozně nebezpečné plodiny byly pěstovány na pozemcích se sklonem nad 7°, které současně sousedí s útvary povrchových vod, v délce 26-50 m.	Erozně nebezpečné plodiny byly pěstovány na pozemcích se sklonem nad 7°, které současně sousedí s útvary povrchových vod, v délce nad 50 m.			
	4	6	8	4	6	8	x	10	26

5a/ AEO 3: JSOU V BLÍZKOSTI POVRCHOVÝCH VOD UDRŽOVÁNY OCHRANNÉ NEHNOJENÉ PÁSY V ŠÍŘCE 3 M OD BŘEHOVÉ ČÁRY?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
3	Počet PB/ DPB, kde došlo k porušení je 1.	Počet PB/ DPB, kde došlo k porušení je 2 až 3.	Počet PB/ DPB, kde došlo k porušení je 4 a více.	Hnojení bylo provedeno v rámci nehnojeného pásu ve vzdálenosti od 2 do 3 metrů od břehové čáry.	Hnojení bylo provedeno v rámci nehnojeného pásu ve vzdálenosti od 1 do 2 metrů od břehové čáry.	Hnojení bylo provedeno v rámci nehnojeného pásu ve vzdálenosti do 1 metru od břehové čáry.			
	4	6	8	4	6	8	x	10	26

5a/ AEO 4: JE PŘI HNOJENÍ ZAJIŠTĚNO ROVNOMĚRNÉ POKRYTÍ POZEMKU?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
4	Nedodržení na ploše do 10 ha.	Nedodržení na ploše 10- 20 ha.	Nedodržení na ploše nad 20 ha.	Nerovnoměrnost v pokrytí do 25 %.	Nerovnoměrnost v pokrytí 26-50 %.	Nerovnoměrnost v pokrytí nad 50 %.			
	4	6	8	4	6	8	x	10	26

5a/ AEO 5: BYL NA ZEMĚDĚLSKÝCH POZEMCÍCH DODRŽEN ZÁKAZ POUŽÍVÁNÍ DUSÍKATÝCH HNOJIVÝCH LÁTEK V PŘÍPADĚ NEPŘÍZNIVÝCH PŮDNÍCH PODMÍNEK DEFINOVANÝCH V ZÁKONĚ O HNOJIVECH?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
5	Nedodržení na ploše do 5 ha.	Nedodržení na ploše 5-10 ha.	Nedodržení na ploše nad 10 ha.	Použití do 20 kg N/ha.	Použití 20-40 kg N/ha.	Použití nad 40 kg N/ha.			
	4	6	8	4	6	8	x	10	26

SMR 5a/ AEO 6: BYL DODRŽEN ZÁKAZ POUŽITÍ DUSÍKATÝCH HNOJIVÝCH LÁTEK NA ORNÉ PŮDĚ A TRVALÝCH TRAVNÍCH POROSTECH SE SVAŽITOSTÍ NAD 10°, S VÝJIMKOU TUHÝCH STATKOVÝCH HNOJIV A TUHÝCH ORGANICKÝCH HNOJIV POUŽITÝCH NA ORNÉ PŮDĚ, ZAPRAVENÝCH DO PŮDY DO 24 HODIN PO JEJICH POUŽITÍ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
6	Nedodržení na ploše do 5 ha.	Nedodržení na ploše 5-10 ha.	Nedodržení na ploše nad 10 ha.	Použití do 20 kg N/ha.	Použití 20-40 kg N/ha.	Použití nad 40 kg N/ha.			
	4	5	6	3	4	6	x	10	22

3.2. VEŘEJNÉ ZDRAVÍ, ZDRAVÍ ZVÍŘAT A ROSTLIN

3.2.1. SMR 6, 7 a 8: označování a evidence hospodářských zvířat – prasata, skot, ovce a kozy

Cílem povinných požadavků¹⁹ je zajistit přesnou evidenci o hospodářství a zvířatech. Při zjištění nákazy umožní správně a úplně vedená evidence zvířat vysledovat původce nákazy až na konkrétní hospodářství a na situaci optimálně reagovat. Je také podmínkou správně aplikovaných preventivních opatření v chovech i při porážce (např. při plošné vakcinaci, vyšetření BSE apod.).

Týká se: Všech žadatelů o přímé platby, některé podpory z Osy II Programu rozvoje venkova a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem, kteří jsou chovateli²⁰ prasat nebo skotu nebo ovcí či koz. Od roku 2006 se povinnosti spojené s označováním a evidencí zvířat vztahují na všechny chovatele s výjimkou toho, kdo chová pouze jedno prase určené pro domácí porážku.

Kontroluje: Česká plemenářská inspekce (ČPI)

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Plemenářský zákon ukládá chovateli povinnost předvést zvířata tak, aby bylo možno zajistit jejich individuální kontrolu. ČPI přistupuje ke kontrole zvířat s maximálním ohledem na provozní podmínky, pohodu a zdraví zvířat i bezpečnost práce. V tomto ohledu vychází vždy chovateli vstříc. K tomu, aby mohlo být posouzeno plnění všech požadavků kontrol podmíněnosti i ostatních zákonných požadavků, je nutno **provést inventuru zvířat přítomných na hospodářství** v den kontroly. Inventura se provádí na základě aktuálního výpisu evidovaných zvířat z ústřední evidence.

V chovu prasat se inventura neprovádí a kontroly označení zvířat se provádějí namátkově na zvoleném vzorku chované populace. Chovatel je povinen předložit stájový registr (resp. registr prasat v hospodářství). Pokud jej vede v počítačovém programu, musí umožnit nahlížet do uložených dat o zvířatech a jejich pohybech.

Při kontrole skotu je chovatel povinen předložit na každé zvíře vystavený průvodní list skotu. Při kontrolách podmíněnosti se posuzuje, zda byl průvodní list vystaven ústřední evidencí. O výsledku kontroly se sepisuje protokol, s jehož obsahem je chovatel seznámen. Při zjištění nedostatků se ukládají opatření k nápravě. U skotu je možné uložit i zákaz přemísťování zvířat, pokud se nedostatky týkají konkrétních zvířat, která jsou v době kontroly přítomna v hospodářství. Uložená opatření se ruší po odstranění nedostatků. Plnění ostatních kontrolovaných požadavků, které nejsou součástí systému kontrol podmíněnosti a týkají se povinností chovatele uvedených v plemenářském zákoně, je posuzováno z hlediska úplnosti, správnosti a rozsahu.

¹⁹ Zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě, označování a evidenci hospodářských zvířat (plemenářský zákon), v platném znění a jeho prováděcí vyhláška č. 136/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti označování zvířat a jejich evidence a evidence hospodářství a osob stanovených plemenářským zákonem, v platném znění (dále v textu „vyhláška“).

²⁰ Ve smyslu § 2 odst. 1 písm. d) zákona č. 154/2000 Sb., v platném znění.

Kde můžete získat informace:

- Vedení ústřední evidence a objednávání ušních známek – Českomoravská společnost chovatelů, a.s.
- Přehled schválených počítačových programů k vedení stájových registrů jednotlivých druhů hospodářských zvířat – ČMSCH, a.s., www.cmsch.cz (Ústřední evidence).
- Zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě, označování a evidenci hospodářských zvířat (plemenářský zákon), v platném znění.
- Prováděcí vyhláška č. 136/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti označování zvířat a jejich evidence a evidence hospodářství a osob stanovených plemenářským zákonem, v platném znění.

▪ SMR 6 – Chovatelé prasat

Kontrolovaný požadavek SMR 6/1:

Je hospodářství s chovem prasat zaregistrované v ústředí evidenci?

Plnění požadavku bude prověřováno pouze u těch chovatelů – žadatelů o přímé platby, žadatelů o některé podpory Osy II Programu rozvoje venkova a o některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem, u kterých bylo na základě podnětu nebo při jiném šetření zjištěno, že chovají prasata na neregistrovaném hospodářství, a nebo mají hospodářství zaregistrované bez chovu prasat.

Kontrolovaný požadavek SMR 6/2:

Je založen a veden registr prasat v hospodářství?

Posuzuje se, zda chovatel založil a aktualizuje údaje v registru prasat v hospodářství. Za splnění tohoto požadavku se považuje, když je registr prasat v hospodářství založen, veden a údaje v něm jsou aktualizované. Samotná existence chyb* v registru prasat v hospodářství není hodnocena v rámci bodu podmíněnosti.

Registr může být veden ručně (na formuláři, který chovateli poskytne pověřená osoba, která vede ústřední evidenci) nebo na počítači (používaný program musí být schválen pověřenou osobou). Další možností jak vést registr prasat v hospodářství je pomocí aplikace **Registr zvířat** na internetových stránkách Ministerstva zemědělství eAGRI - Portálu farmáře. **Registr zvířat kromě samotného prohlížení dat umožní i aktivně podávat hlášení změn.** Pro chovatele, kteří doposud nepoužívali pro vedení stájového registru žádný počítačový program, nabízí Registr zvířat jednoduchou aplikaci, která zabezpečuje základní funkce stájového registru přímo nad daty ústřední evidence.

* Nehodnoceny jsou chyby jako například: překlepy, nezapsání důvodu odsunu nebo nevyplnění povinných údajů na titulní straně registru prasat.

Kontrolovaný požadavek SMR 6/3:
Jsou na kontrolovaném hospodářství zjištěna pouze zvířata, která chovatel označil a identifikoval?

Posuzuje se, zda se na hospodářství nacházejí pouze zvířata označena způsobem stanoveným § 18 vyhlášky č. 136/2004 Sb., v platném znění a jsou identifikovatelná. To znamená, že každé prase musí být před odstavením označeno tetováním anebo ušní známkou.

Kontrola označování bude probíhat vzorkovým systémem. Velikost vzorku je stanovena množstvím chovaných prasat na hospodářství. V každém chovu bude provedena kontrola náhodně vybraných prasat, na která se vztahuje povinnost označování. Pokud bude i jediné prase neoznačené, bude kontrola pokračovat a počet kontrolovaných prasat bude navýšen až na 100% přítomných zvířat.

■ SMR 7 – Chovatelé skotu

Kontrolovaný požadavek SMR 7/1:
Jsou na kontrolovaném hospodářství zjištěna pouze zvířata, která chovatel označil a identifikoval?

Označování skotu, zdroj ČPI

Posuzuje se, zda se na hospodářství nacházejí pouze zvířata, která chovatel označil a identifikoval, tzn. zvířata označená dvěma, popřípadě jednou ušní známkou.

Při ztrátě dvou ušních známek je chovatel povinen doložit, že jsou zvířata identifikovatelná podle ostatních prvků pro identifikaci a evidenci turů (stájový registr, ústřední evidence, průvodní list skotu) a že na ně odeslal objednávku na duplikáty ušních známek před zahájením kontroly na místě v souladu s § 22 odst. 6 plemenářského zákona.

Kontrolovaný požadavek SMR 7/2:
Jsou na hospodářství zjištěna pouze zvířata, na která byly vydány průvodní listy skotu pověřenou osobou?

Posuzuje se, zda se na hospodářství nacházejí zvířata, kterým nebyl nikdy vydán průvodní list skotu (dále jen „PLS“). Neposuzuje se obsah a úplnost PLS, pořadí duplikátů, případně ztráta ani zničení již vyžádaného PLS. Každé zvíře bez PLS posuzuje inspektor zvlášť a přihlíží ke všem okolnostem, které je možné doložit.

Zjištění neoznačeného zvířete je porušením podmíněnosti, zdroj ČPI

Kontrolovaný požadavek SMR 7/3: Je založen a veden stájový registr?

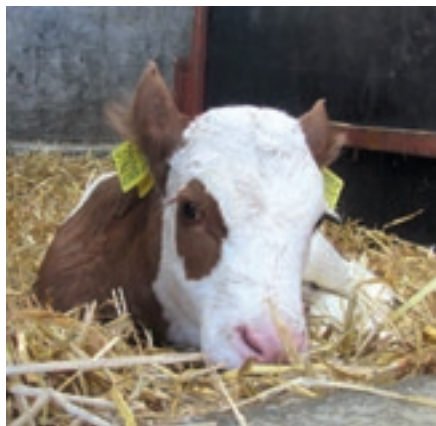
Posuzuje se, zda chovatel založil stájový registr a aktualizuje údaje v něm obsažené. Za splnění tohoto požadavku se považuje, když je stájový registr založen, veden a údaje v něm jsou aktualizované. Tzn. jsou v něm zaznamenána všechna fyzicky přítomná zvířata a odsuny zvířat fyzicky nepřítomných. Jako porušení požadavku podmíněnosti je hodnoceno i zjištění jednoho zvířete nezapsaného či zapsaného navíc ve stájovém registru. Do porušení podmíněnosti nejsou zahrnována telata, na která se nevztahuje povinnost označení. Dále není hodnocena v rámci bodu podmíněnosti samotná existence chyb* ve stájovém registru.

Registr může být veden ručně (na formuláři, který chovatel poskytně pověřená osoba, která vede ústřední evidenci) nebo na počítači (používaný program musí být schválen pověřenou osobou). Další možností jak vést stájový registr je pomocí aplikace **Registr zvířat** na internetových stránkách Ministerstva zemědělství eAGRI - Portálu farmáře. **Registr zvířat kromě samotného prohlížení dat umožní i aktivně podávat hlášení změn.** Pro chovatele, kteří doposud nepoužívali pro vedení stájového registru žádný počítačový program, nabízí Registr zvířat jednoduchou aplikaci, která zabezpečuje základní funkce stájového registru přímo nad daty ústřední evidence.

* Nehodnoceny jsou chyby jako například: překlepy, nezapsání důvodu odsunu, nezapsání matky zvířete, chybné zapsání matky nebo nevyplnění povinných údajů na titulní straně stájového registru, dále datum kastrace, plemenná příslušnost nebo barva, datum zmetání po 7 měsíci březosti nebo datum porodu mrtvě narozeného telete apod.

Poznámka:

Vyhláška č. 136/2004 Sb., v platném znění dle § 10 odst. 1 stanoví, že každé **tele musí být do 20 dní po narození trvale označeno** a před označením nesmí opustit hospodářství, ve kterém se narodilo. Do doby označení musí chovatel zabezpečit, aby bylo možné zjistit jeho totožnost.

Označené tele do 20 dní po narození, zdroj ČPI

Neoznačená telata, zdroj MZe

Kontrolovaný požadavek SMR 7/4:

Jsou všechna fyzicky přítomná zvířata evidována v ústřední evidenci kontrolovaného hospodářství?

Posuzuje se, zda všechna fyzicky přítomná zvířata jsou evidována v ústřední evidenci u kontrolovaného hospodářství. Do tohoto ukazatele se nezahrnují zvířata „na cestě“ (narozená mláďata nebo zvířata, přemístěná na hospodářství a splňující lhůtu pro nahlášení a zpracování), ani zvířata, která nebyla evidována z důvodu chybného hlášení, které není zaviněno chybou chovatele.

Dále je posuzována včasnost hlášení přesunů od I. I. kontrolovaného roku do data kontroly a to jak fyzicky přítomných zvířat, tak zvířat, která prošla hospodářstvím v daném roce kontroly.

Hodnocené kategorie:

- **Nikdy neevidovaná zvířata:** Zvíře, které není počínaje 15. dnem od data události (narození, označení) nahlášeno do ústřední evidence kontrolovaného hospodářství. Datum události se nezapočítává. Do této kategorie se dále započítává i zvíře, které není nahlášeno do ústřední evidence u kontrolovaného hospodářství, na které bylo odesláno chybné hlášení a chovatel nepřijal opatření k nápravě do 21. dnů od data zpracování chybničku.
- **Pozdní hlášení:** zvířata, která nebyla počínaje 15. dnem od data události (narození, přemístění) nahlášena do ústřední evidence kontrolovaného hospodářství.
- **Pozdní hlášení nad 40 dnů:** zvířata, která nebyla počínaje 41. dnem od data události (narození, označení, přemístění) nahlášena do ústřední evidence kontrolovaného hospodářství.

■ SMR 8 – Chovatelé ovcí a koz:

Kontrolovaný požadavek SMR 8/I:

Jsou na kontrolovaném hospodářství zjištěna pouze zvířata, která chovatel označil a identifikoval?

Posuzuje se, zda se na hospodářství nacházejí pouze zvířata, která chovatel označil a identifikoval, tzn. zvířata označená dvěma popřípadě jednou ušní známkou.

Označení ovcí, zdroj ČPI

Při ztrátě dvou ušních známek je chovatel povinen doložit, že na zvířata bez obou ušních známek odeslal objednávku na duplikáty ušních známek před zahájením kontroly na místě, a že tato zvířata jsou identifikovatelná podle ostatních prvků pro identifikaci a evidenci ovcí a koz (stájový registr, ústřední evidenci) v souladu s § 22 odst. 6 plemenářského zákona.

Označení koz, autor M. Přenosilová

Povinnosti při ztrátě ušní známky ukládá plemenářský zákon, zdroj ČPI

Kontrolovaný požadavek SMR 8/2: Je založen a veden stájový registr?

Posuzuje se, zda chovatel založil stájový registr a aktualizuje údaje v něm obsažené. Za splnění tohoto požadavku se považuje, když je stájový registr založen, veden a údaje v něm jsou aktualizované. Tzn. jsou v něm zaznamenána všechna fyzicky přítomná zvířata a odsuny zvířat fyzicky nepřítomných. Jako porušení požadavku podmíněnosti je hodnoceno i zjištění jednoho zvířete nezapsaného či zapsaného navíc ve stájovém registru. Do porušení podmíněnosti nejsou zahrnována jehňata a kůzlata, na která se nevztahuje povinnost označení. Dále není hodnocena v rámci bodu podmíněnosti samotná existence chyb* ve stájovém registru.

Registr může být veden ručně (na formuláři, který chovateli poskytne pověřená osoba, která vede ústřední evidenci) nebo na počítači (používaný program musí být schválen pověřenou osobou). Další možností jak vést stájový registr je pomocí aplikace **Registr zvířat** na internetových stránkách Ministerstva zemědělství eAGRI - Portálu farmáře. **Registr zvířat kromě samotného prohlížení dat umožní i aktivně podávat hlášení změn.** Pro chovatele, kteří doposud nepoužívali pro vedení stájového registru žádný počítačový program, nabízí Registr zvířat jednoduchou aplikaci, která zabezpečuje základní funkce stájového registru přímo nad daty ústřední evidence.

* Nehodnoceny jsou chyby jako například: překlepy, nezapsání důvodu odsunu, nezapsání matky zvířete, chybné zapsání matky nebo nevyplnění povinných údajů na titulní straně stájového registru, dále datum kastrace, plemenná příslušnost nebo barva, datum porodu mrtvě narozeného jehněte apod.

Poznámka:

Vyhlaška č. 136/2004 Sb., v platném znění dle § 22 odst. 1 stanoví, že každá **ovce nebo koza** musí být označena **nejpozději do 6 měsíců od narození**, vždy však před tím, než opustí hospodářství, kde se narodila.

Kontrolovaný požadavek SMR 8/3:

Jsou všechna fyzicky přítomná zvířata evidována v ústřední evidenci kontrolovaného hospodářství?

Posuzuje se, zda všechna fyzicky přítomná zvířata jsou evidována v ústřední evidenci u kontrolovaného hospodářství. Do tohoto ukazatele se nezahrnují zvířata „na cestě“ (narozená mláďata nebo zvířata, přemístěná na hospodářství a splňující lhůtu pro nahlášení a zpracování), ani zvířata, která nebyla evidována z důvodu chybného hlášení, které není zaviněno chybou chovatele.

Dále je posuzována včasnost hlášení přesunů od I. I. kontrolovaného roku do data kontroly a to jak fyzicky přítomných zvířat, tak zvířat, která prošla hospodářstvím v daném roce kontroly.

Hodnocené kategorie:

- **Nikdy neevidovaná zvířata:** Zvíře, které není počínaje 15. dnem od data události (narození, označení) nahlášeno do ústřední evidence u kontrolovaného hospodářství. Datum události se nezapočítává. Do této kategorie se dále započítává i zvíře, které není nahlášeno do ústřední evidence u kontrolovaného hospodářství, na které bylo odesláno chybné hlášení a chovatel nepřijal opatření k nápravě do 21. dnů od data zpracování chybníku.
- **Pozdní hlášení:** zvířata, která nebyla počínaje 15. dnem od data události (narození, přemístění) nahlášena do ústřední evidence u kontrolovaného hospodářství.
- **Pozdní hlášení nad 40 dnů:** zvířata, která nebyla počínaje 41. dnem od data události (narození, přemístění) nahlášena do ústřední evidence kontrolovaného hospodářství.

PŘÍKLADY Z PRAXE (společně pro všechny kontrolované požadavky SMR 6, 7 a 8):

První chovatel má na svém hospodářství ustájeno 300 kusů skotu. V den kontroly byla všechna zvířata označena dvěma plastovými ušními známkami, ani jedno zvíře nebylo neoznačené nebo neidentifikovatelné. Stájový registr je veden zakoupeným počítačovým programem, schváleným pověřenou osobou a jsou v něm uvedena všechna fyzicky přítomná zvířata a zaznamenány odsuny zvířat fyzicky nepřítomných. V ústřední evidenci jsou evidována všechna fyzicky přítomná zvířata a veškeré pohyby přesunů na a z hospodářství jsou hlášeny v termínech stanovených platnou legislativou. Na všechna zvířata byl vystaven průvodní list skotu. Na hospodářství bylo zjištěno označené tele ve stáří 5 dnů zapsané ve stájovém registru, neevidované v ústřední evidenci. Zvíře bylo vyhodnoceno jako zvíře „na cestě“ - nejedná se o porušení požadavku podmíněnosti.

Hodnocení: V tomto případě jsou všechny kontrolované požadavky Kontroly podmíněnosti splněny.

Druhý chovatel má na hospodářství 100 kusů skotu. Při kontrole byly zjištěny nedostatky v označení u 2 zvířat. U obou zvířat došlo ke ztrátě jedné ušní známky, ale zvířata jsou identifikovatelná pomocí ostatních prvků systému pro identifikaci a evidenci (jsou zapsána ve stájovém registru, jsou evidována v Ústřední evidenci kontrolovaného hospodářství a byl na ně předložen průvodní list skotu).

Hodnocení: V takovém případě nejsou body za porušení požadavku podmíněnosti uděleny. Chovateli bude pouze uloženo opatření dle § 24 odst. 3 písm. c) a zvláštní opatření: zákaz přemísťování podle § 25 odst. 3 plemenařského zákona na 2 zvířata neoznačená dle vyhlášky.

Třetí chovatel chová 40 kusů skotu, 5 z nich není označeno dle vyhlášky (ztráta jedné ušní známky, ale zvířata jsou identifikovatelná pomocí ostatních prvků systému pro identifikaci a evidenci, tzn. jsou zapsána ve stájovém registru, jsou evidována v ústřední evidenci kontrolovaného hospodářství a byl na ně vydán PLS. 2 zvířata nebyla nikdy evidována v ústřední evidenci. Chovatel nepředložil 3 průvodní listy skotu, které ztratil a 2 průvodní listy skotu, které nebyly ústřední evidencí nikdy vydány. V období od 1. 1. roku, ve kterém byla provedena kontrola, do dne zahájení kontroly na místě chovatel nahlásil do ústřední evidence 100 pohybů zvířat (přemístění zvířat a narození), z těchto pohybů bylo pozdě nahlášeno 56. Délka pozdního hlášení byla v rozmezí 45 až 180 dní.

Hodnocení: Tento chovatel není ve shodě s kontrolovanými požadavky SMR 7/4: „Jsou všechna fyzicky přítomná zvířata evidována v ústřední evidenci kontrolovaného hospodářství?“ a SMR 7/2: „Jsou na hospodářství zjištěna pouze zvířata, na která byly vydány průvodní listy skotu?“. Chovateli bylo uloženo opatření dle § 24 odst. 3 písm. c) a zvláštní opatření: zákaz přemísťování podle § 25 odst. 3 plemenařského zákona na 13 zvířat (5 kvůli označení, 2 z důvodu nezaevidování v ústřední evidenci a pozdního hlášení nad 40 dnů, 3 z důvodu ztráty PLS a 2 z důvodu, že PLS nebyly nikdy vydány). Ačkoli chovatel chyby odstranil a uložena opatření splnil, nedostatky hlášení pohybů zvířat jsou zjištěny v takové míře, která bude mít vliv na výši požadovaných dotací. (nad 50 % pozdních hlášení ze 100 evidovaných pohybů = rozsah velký, délka pozdního hlášení nad 40 dnů u více jak 50 % pohybů = závažnost velká – viz tabulka hodnocení k požadavku SMR 7/4 a kapitola 4 k vyhodnocování).

Čtvrtý chovatel: Tento chovatel chová 50 prasat, v ústřední evidenci nemá zaregistrovaný druh chovaných zvířat - prasata, dále chová 10 ovcí, 5 ovcí nemá zapsaných ve stájovém registru a dále nemá ve stájovém registru zapsány odsuny u 2 ovcí.

Hodnocení: Tento chovatel není ve shodě s kontrolovanými požadavky SMR 6/1: „Je hospodářství s chovem prasat zaregistrované v ústřední evidenci?“ a SMR 8/2 „Je založen a veden stájový registr?“. Chovateli bylo uloženo opatření dle § 24 odst. 3 písm. c) plemenářského zákona na zaregistrování druhu chovaných zvířat prasata a na doplnění aktuálních údajů do stájového registru. Porušení požadavku SMR 6/1 i požadavku SMR 8/2 je v rozsahu velkém závažnosti velká a odstranitelného charakteru (viz tabulky hodnocení k těmto požadavkům a kapitola 4 k vyhodnocování). Toto porušení bude mít vliv na výši požadovaných dotací.

Pátý chovatel: Tento chovatel chová 180 kusů skotu, zvířata má označená v souladu s platnou legislativou, jsou evidována ve stájovém registru, předložil na ně PLS, jsou evidována v ústřední evidenci kontrolovaného hospodářství. V období od 1. 1. roku, ve kterém byla provedena kontrola, do dne zahájení kontroly na místě chovatel nahlásil do ústřední evidencel00 pohybů zvířat (přemístění zvířat na jiné hospodářství a narození), z těchto pohybů jich bylo pozdě nahlášeno 15. Délka pozdního hlášení byla v rozmezí 25 až 35 dní.

Hodnocení: Tento chovatel není ve shodě s kontrolovaným požadavkem SMR 7/4: „Jsou všechna fyzicky přítomná zvířata evidována v ústřední evidenci kontrolovaného hospodářství?“ Vzhledem k tomu, že bylo opožděně nahlášeno méně jak 20 % z celkového počtu případů hlášení přesunů a opoždění zaslání nepřekročilo 40 dní, hodnotí se toto porušení jako zanedbatelné. V případě splnění uložených nápravných opatření nebude mít toto zjištění vliv na výši požadovaných dotací.

Označování a evidence hospodářských zvířat – prasata

SMR 6/1: JE HOSPODÁŘSTVÍ S CHOVEM PRASAT ZAREGISTROVÁNÉ V ÚSTŘEDNÍ EVIDENCI?

1	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
	x	x	x	x	x	x			
	x	x	6	x	x	9	1	x	16

SMR 6/2: JE ZALOŽEN A VEDEN REGISTR PRASAT V HOSPODÁŘSTVÍ?

2	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
	x	x	x	x	x	x			
	x	x	6	x	x	9	1	x	16

SMR 6/3: JSOU NA KONTROLOVANÉM HOSPODÁŘSTVÍ ZJIŠTĚNA POUZE ZVÍŘATA, KTERÁ CHOVATEL OZNAČIL A IDENTIFIKOVAL?

3	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
	Menší než 20 % kontrolovaných zvířat.	20,1-50 % kontrolovaných zvířat.	Nad 50 % kontrolovaných zvířat.	Menší než 20 % kontrolovaných zvířat.	20,1-50 % kontrolovaných zvířat.	Nad 50 % kontrolovaných zvířat.			
	1	2	3	1	2	3	1	x	7

Označování a evidence hospodářských zvířat – skot**SMR 7/1: JSOU NA KONTROLOVANÉM HOSPODÁŘSTVÍ ZJIŠTĚNA POUZE ZVÍŘATA, KTERÁ CHOVATEL OZNAČIL A IDENTIFIKOVAL?**

1	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
	Do 20 % zvířat.	20,01-50% zvířat.	Nad 50 % zvířat.	Do 20 % zvířat.	20,1-50 % zvířat.	Nad 50 % zvířat.			
	1	5	9	1	3	5	1	x	15

SMR 7/2: JSOU NA HOSPODÁŘSTVÍ ZJIŠTĚNA POUZE ZVÍŘATA, NA KTERÁ BYLY VYDÁNY PRŮVODNÍ LISTY SKOTU POVĚŘENOU OSOBOU?

2	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
	Do 20 % zvířat.	20,01-50% zvířat.	Nad 50 % zvířat.	Do 20 % zvířat.	20,1-50 % zvířat.	Nad 50 % zvířat.			
	1	5	9	1	5	9	1	x	19

SMR 7/3: JE ZALOŽEN A VEDEN STÁJOVÝ REGISTR?

3	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
	x	x	x	x	x	x	x		
	x	x	6	x	x	9	l	x	16

SMR 7/4: JSOU VŠECHNA FYZICKY PŘÍTOMNÁ ZVÍŘATA EVIDOVÁNA V ÚSTŘEDNÍ EVIDENCI KONTROLOVANÉHO HOSPODÁŘSTVÍ?

4		Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
		Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
	Případů neevidovaných zvířat na hospodářství	Do 20 % zvířat.	20,01 – 50 % zvířat.	Nad 50 % zvířat.	Do 20 % zvířat.	20,01 – 50 % zvířat.	Nad 50 % zvířat.			
	Případů s opožděným hlášením do ústřední evidence vztaženo k počtu hlášení v roce podání žádosti	Do 20 %.	20,01 – 50 %.	Nad 50 %.	Do 20 %.	20,01 – 50 % opoždění nad 40 dnů.	Nad 50 % opoždění nad 40 dnů.			
		l	5	9	l	5	9	l	x	19

Komentář: Pro celkové stanovení bodů za SMR 7/4 a 8/3 se použije rozsah a závažnost s větším bodovým ziskem.

Označování a evidence hospodářských zvířat – ovce a kozy

SMR 8/1: JSOU NA KONTROLOVANÉM HOSPODÁŘSTVÍ ZJIŠTĚNA POUZE ZVÍŘATA, KTERÁ CHOVATEL OZNAČIL A IDENTIFIKOVAL?

1	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
	Do 20 % zvířat.	20,01-50 % zvířat.	Nad 50 % zvířat.	Do 20 % zvířat.	20,1-50 % zvířat.	Nad 50 % zvířat.			
1	5	9	1	3	5	1	x	15	

SMR 8/2: JE ZALOŽEN A VEDEN STÁJOVÝ REGISTR?

2	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
	x	x	x	x	x	x			
x	x	6	x	x	9	1	x	16	

SMR 8/3: JSOU VŠECHNA FYZICKY PŘÍTOMNÁ ZVÍŘATA EVIDOVÁNA V ÚSTŘEDNÍ EVIDENCI KONTROLOVANÉHO HOSPODÁŘSTVÍ?

3	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
	Případů neevidovaných zvířat na hospodářství	Do 20 % zvířat.	20,01 – 50 % zvířat.	Nad 50 % zvířat.	Do 20 % zvířat.	20,01 – 50 % zvířat.	Nad 50 % zvířat.		
Případů s opožděným hlášením do ústřední evidence vztaženo k počtu hlášení v roce podání žádosti	Do 20 %.	20,01 – 50 %.	Nad 50 %.	Do 20 %.	20,01 – 50 % opoždění nad 40 dnů.	Nad 50 % opoždění nad 40 dnů.			
	1	5	9	1	5	9	1	x	19

Komentář: Pro celkové stanovení bodů za SMR 7/4 a 8/3 se použije rozsah a závažnost s větším bodovým ziskem.

3.2.2. 8a: minimální požadavky pro použití přípravků na ochranu rostlin v rámci agroenvironmentálních opatření

Požadavky jsou stanoveny ve čtyřech okruzích:

- omezení aplikace přípravků v blízkosti vod a jiných citlivých lokalit;
- odborná způsobilost žadatele pro nakládání s přípravky;
- kontrolní testování zařízení pro aplikaci přípravků na ochranu rostlin (POR);
- bezpečné skladování přípravků.

Týká se: Všech žadatelů o podpory v agroenvironmentálních opatřeních, kteří používají přípravky na ochranu rostlin.

Kontroluje: Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ), do něhož byla od 1. 1. 2014 začleněna Státní rostlinolékařská správa (SRS).

Kde můžete získat informace:

- Požadavky se odvolávají na zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, prováděcí vyhlášku č. 32/2012 Sb., o přípravcích a dalších prostředcích na ochranu rostlin, ve znění pozdějších předpisů (novela vyhlášky č. 326/2012 Sb. je účinná od 1. 11. 2012), vyhlášku č. 327/2012 Sb., o ochraně včel, zvěře, vodních organismů a dalších necílových organismů při použití přípravků na ochranu rostlin, která je účinná od 1. 11. 2012 a vyhlášku č. 207/2012 Sb., o profesionálních zařízeních pro aplikaci přípravků a o změně vyhlášky č. 384/2011 Sb., o technických zařízeních a o označování dřevěného obalového materiálu a o změně vyhlášky č. 334/2004 Sb., o mechanizačních prostředcích na ochranu rostlin, která je účinná od 1. 7. 2012.

Požadavky na vedení záznamů (evidenci) o používaných přípravcích na ochranu rostlin:

Od 14. 6. 2011 je účinné přímo použitelné nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 ze dne 21. října 2009, o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a o zrušení směrnic Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS (dále jen "nařízení ES"), které svým článkem 67 odst. 1 nahradilo ustanovení § 49 odst. 3 zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění, v provedení dle § 19 vyhlášky č. 329/2004 Sb., o přípravcích a dalších prostředcích na ochranu rostlin, v platném znění. Vyhláška č. 329/2004 Sb., o přípravcích a dalších prostředcích na ochranu rostlin včetně všech svých novel byla zrušena a nahrazena s účinností od 1. 2. 2012 vyhláškou č. 32/2012 Sb., v platném znění. Vyhláška č. 32/2012 Sb. byla změněna novelou č. 326/2012 Sb. s účinností od 1. 11. 2012. Tato novela vyhlášky v ustanovení § 9a upravuje způsob vedení záznamů o používaných přípravcích a dalších prostředcích profesionálními uživateli.

Přímo aplikovatelným předpisem ES se zkrátila pro profesionální uživatele přípravků na ochranu rostlin doba, po kterou mají povinnost vést „záznamy o jimi používaných přípravcích“, a to z 5 let (dle § 49 odst. 3 zákona č. 326/2004 Sb., v platném znění) na 3 roky (dle nařízení ES).

V článku 3 bod 25) nařízení ES je v definicích odkaz na čl. 3 bod 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2009/128/ES, kde je uvedeno:

„Profesionálním uživatelem je osoba, která používá pesticidy v rámci svých profesních činností, včetně obsluhy, techniků, zaměstnanců a samostatně výdělečně činných osob, jak v oblasti zemědělství, tak v jiných odvětvích.“

Rozsah evidovaných údajů o aplikovaných přípravcích byl nařízením ES zúžen na následující údaje:

Čl. 67 odst. 1 nařízení ES: „**Profesionální uživatelé přípravků na ochranu rostlin vedou alespoň tři roky záznamy o jimi používaných přípravcích, v nichž uvedou název přípravku na ochranu rostlin, dobu a aplikační dávku a oblast a plodinu, pro něž byl tento přípravek použit.**“

Pokud bude kontrolován žadatel o dotace zpětně za období delší než 3 roky ode dne kontroly, vyplývá povinnost pro kontrolováný subjekt z hlediska uchování dokladů prokazujících poskytnutí a užití dotace z ustanovení § 11 odst. 6 zákona č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů, v platném znění (dále jen „zákon o SZIF“). Evidence dokladuje způsob aplikace přípravků a slouží i pro posuzování, zda uživatel postupoval v souladu se zákonem a přímo použitelným předpisem EU. Podrobnější požadavky na vedení záznamů o používaných přípravcích a dalších prostředcích stanovuje v ustanovení § 9a novela vyhlášky č. 326/2012 Sb., v platném znění, která mění vyhlášku č. 32/2012 Sb., o přípravcích a dalších prostředcích na ochranu rostlin.

Při vedení záznamů (evidence) o aplikovaných přípravcích je nutno dodržovat zejména následující obecné zásady:

- záznamy (evidence) o používaných přípravcích na ochranu rostlin musí být **zapsány bezodkladně**, nejpozději následující pracovní den po aplikaci přípravku na ochranu rostlin a dalšího prostředku na ochranu rostlin (tj. pomocného prostředku a bioagens);
- při vedení evidence nezáleží na formě, ale na **obsahu**;
- evidence **může být vedena několika způsoby** (v papírové podobě, pomocí počítačových programů, s využitím Portálu farmáře);
- evidence se uchovává podle čl. 67 odst. 1 nařízení ES s účinností od 14. 6. 2011 **3 roky** a musí být na požádání předložena kontrolnímu orgánu, kterému také musí být umožněno ověření údajů v ní uvedených (na základě dodacích listů, faktur apod.). Pokud je nebo byl kontrolováný subjekt **žadatelem o dotace**, je podle § 11 odst. 6 zákona č. 256/2000 Sb., o SZIF jako **příjemce dotace povinen po dobu 10 let uchovávat doklady** prokazující poskytnutí a užití dotace, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak. Z toho vyplývá pro tyto subjekty povinnost uchovávat evidenci o používaných přípravcích déle než 3 roky.

Kontrola evidence se zaměřuje na **shodu evidovaných údajů s předepsanými relevantními údaji**, tzn., zda jsou záznamy o použitých přípravcích na ochranu rostlin vedeny v rozsahu údajů, které jsou stanoveny čl. 67 odst. 1 nařízení ES a § 9a vyhlášky č. 32/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Neúplnost údajů v evidenci používání přípravků na ochranu rostlin bude kontrolní orgán posuzovat z hlediska možnosti kontroly daného požadavku. Jestliže chybějící údaj nemá vliv na výsledek kontroly, nebude neúplnost evidence považována za porušení požadavku.

Vhodné uskladnění přípravků na ochranu rostlin, zdroj ÚKÚZ

Kontrolovaný požadavek 8a/ AEO 7:

Bylo při aplikaci přípravku na ochranu rostlin postupováno v souladu s pokyny k ochraně vod a bylo dodrženo omezení pro použití přípravku na ochranu rostlin v pásmu ochrany zdrojů podzemních vod nebo vodárenských nádrží?

Důvod: Použití přípravku v rozporu s pokyny k ochraně vod, tzn. použití přípravku, který je v rámci povolení přípravku klasifikován jako vyloučen z použití v II. stupni ochranného pásma vodního zdroje (OPVZ) na pozemku nacházejícím se v ochranném pásmu zdroje podzemních vod nebo vodárenských nádrží, může způsobit znehodnocení zdroje pitné vody a poškodit zdraví lidí i zvířat.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Při kontrole bude požadováno předložení záznamů (evidence) o aplikovaných POR. Kontrolou evidence používání POR bude hodnoceno, zda nebyly použity přípravky, jejichž použití je v návodu nebo na etiketě vyloučeno z použití v pásmech ochrany vod. Kontrolou vybraných pozemků (půdních bloků – PB) nacházejících se v ochranných pásmech podzemních vod nebo vodárenských nádrží bude kontrolován stav porostů s ohledem na POR vykázané v evidenci používání POR (stav plevelných rostlin v ochranném pásmu po aplikaci herbicidu a stav chorob nebo živočišných škůdců po aplikaci fungicidu nebo insekticidu).

Pokud subjekt hospodaří v OPVZ, inspektor ÚKZÚZ se seznámí se zákresy OPVZ a kontrolou záznamů (evidence) o aplikovaných POR ověří, zda na pozemcích v 2. stupni OPVZ nebyly použity přípravky, které mají omezení v používání v 2. stupni OPVZ.

Upřesnění postupu ÚKZÚZ při kontrolách CC v roce 2014

(totožný s postupem u kontrol požadavku SMR 9/4):

Pro posouzení plnění požadavků 8a/AEO 7 a SMR 9/4 bude ÚKZÚZ provádět kontroly výhradně **u těch ochranných pásem vodních zdrojů (OPVZ, pásma hygienické ochrany PHO), která jsou uvedena v LPIS.**

Zákresy OPVZ v LPIS jsou informativní, proto správnost zakreslení ochranného pásma vodních zdrojů (OPVZ, PHO) v LPIS je nutné ověřit na základě podkladů získaných inspektorem ÚKZÚZ u příslušného vodoprávního úřadu.

Pokud by bylo porovnáním těchto podkladů s LPIS zjištěno, že jsou OPVZ či PHO v LPIS v nesouladu s podklady vodoprávních úřadů, bude zasláno rozhodnutí o stanovení OPVZ nebo PHO včetně mapy se zákresem na kontaktní adresy Výzkumného ústavu vodohospodářského T. G. Masaryka, který provede opravu v databázi DIBAVOD a následně bude MZe v pravidelných intervalech aktualizovat databázi OPVZ a PHO v LPIS, obdobně jako tomu bylo v předcházejících letech. Bude-li v LPIS při kontrole ÚKZÚZ zjištěno, že na obhospodařovaných půdních blocích kontrolovaného subjektu nejsou žádná OPVZ či PHO, bude výsledek kontroly požadavků 8a/AEO 7 a SMR 9/4 označen jako v pořádku. I v tomto případě inspektor ÚKZÚZ zkontroluje u příslušného vodoprávního úřadu, zda skutečnost v LPIS odpovídá vydanému rozhodnutí včetně zákresu OPVZ nebo PHO v mapě. Důvodem je zkvalitnění mapových podkladů o ochranných pásmech vodních zdrojů v LPIS.

Za OPVZ se považují i pásma hygienické ochrany (PHO) vyhlášené podle předchozích právních předpisů a která nebyla doposud vodoprávním úřadem zrušená.

Tento postup je platný pro kontroly podmíněnosti včetně postupů při kontrolách předpisů dle národní legislativy.

Poznámka:

V rámci kontroly podmíněnosti u požadavku 8a/AEO 7 a SMR 9/4 nebude v roce 2014 kontrolováno dodržování omezení při použití přípravků na ochranu rostlin a dalších prostředků v souvislosti s ochrannými vzdálenostmi stanovenými za účelem ochrany povrchových a podzemních vod, necílových členovců a necílových rostlin. V roce 2014 bude v rámci národních kontrol ověřováno dodržování požadavků u přípravků na ochranu rostlin a dalších prostředků v souvislosti s ochranou povrchových a podzemních vod.

Informace ke klasifikaci protiúletových opatření používaných při aplikaci přípravků na ochranu rostlin ke zkracování ochranných vzdáleností, naleznete na webových stránkách ÚKZÚZ na adrese <http://eagri.cz/public/web/ukzuz/portal/pripravky-na-or/zarizeni-pro-aplikaci-por/minimalizace-uletu/>.

Kde můžete získat informace:

- Článek 55 nařízení ES č. 1107/2009 s účinností od 14. 6. 2011,
- § 49 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Využití seznamu POR s omezením použití v ochranných pásmech vodních zdrojů na webových stránkách ÚKZÚZ: <http://eagri.cz/public/app/eagriapp/POR/>.

Postup:

Registr přípravků na ochranu rostlin, Vyhledávání v registru, Výběr dle omezení pro použití – výběr z předdefinovaných filtrů např. zatrhnout „Přípravek je vyloučen z použití v ochranném pásmu II. stupně zdrojů podzemní a povrchové vody - vyfiltrování seznamu přípravků s omezením v použití v OPVZ nebo zadání konkrétního názvu POR nebo postupem: Výběr dle omezení pro použití - označení Výběr z předdefinovaných filtrů a zde označením současně Přípravky, které nejsou vyloučené z použití v OPVZ II. stupně a Přípravky, u kterých není uvedeno, že jsou vyloučené z použití v OPVZ II. stupně, včetně přípravků v kategorii „Nezařazeno“. Získáte tak seznam přípravků bez omezení použití v OPVZ.

Uživatel je povinen se řídit návodem k použití na obalu přípravku nebo dalšího prostředku na ochranu rostlin. Od roku 2012 je možné využít v on-line „Registru přípravků“ nový výběr z předdefinovatelných filtrů, a to:

- v případě hospodaření na pozemcích nacházejících se v OPVZ nebo PHO podzemního zdroje vody lze vyfiltrovat POR vyloučené pouze z ochranného pásma II. st. podzemního zdroje vody (ve výběru z předdefinovaných filtrů se zatrhne řádek „Přípravek je vyloučen z použití v ochranném pásmu II. stupně zdrojů podzemní a povrchové vody“ a současně se zatrhne řádek „Přípravek je vyloučen z použití v ochranném pásmu II. stupně zdrojů podzemní vody“ a potvrdí se zadání a následně lze ve filtru upřesnit výběr v řádku plodina a typ přípravku podle biologické funkce např. se zvolí herbicid a na závěr se dá vyhledat), nebo

- v případě hospodaření na pozemcích nacházejících se v OPVZ nebo PHO povrchového zdroje vody lze vyfiltrovat POR vyloučené pouze z ochranného pásma II. st. povrchového zdroje vody (ve výběru z předdefinovaných filtrů se zahrhne řádek „Přípravek je vyloučen z použití v ochranném pásmu stupně zdrojů podzemní a povrchové vody“ a současně se zahrhne řádek „Přípravek je vyloučen z použití v ochranném pásmu II. stupně zdrojů povrchové vody“ a potvrdí se zadání a následně lze ve filtru upřesnit výběr v řádku plodina a typ přípravku podle biologické funkce např. se zvolí herbicid a na závěr se dá vyhledat). Na webových stránkách ÚKZÚZ <http://eagri.cz/public/web/ukzuz/portal/pripravky-na-or/zarizeni-pro-aplikaci-por/minimalizace-uletul/> naleznete také vedle informací ke klasifikaci protiúletových opatření používaných při aplikaci přípravků na ochranu rostlin a tabulky zkrácení ochranných vzdáleností, tabulky protiúletových tříd zařízení k aplikaci přípravků a příklad zkrácení ochranné vzdálenosti.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Na 35 ha pšenice ozimé (23,3 % z celkové výměry zemědělské půdy v OPVZ - 150 ha) byl použit přípravek (např. Mustang), který je vyloučen z použití v ochranném pásmu II. stupně zdrojů podzemní a povrchové vody.

Pokud bude při kontrole evidence používání přípravků zjištěno, že byl použit POR v II. stupni ochranného pásma vodního zdroje, i když je tento POR vyloučen z použití v II. stupni OPVZ, pořídí inspektor fotodokumentaci příslušných dokladů, které toto prokazují. Porušení bude vyhodnoceno z hlediska jeho rozsahu a závažnosti, a to podle toho kolik % z celkové obhospodařované výměry zemědělské půdy v OPVZ bylo ošetřeno POR, který je vyloučen z použití v II. stupni OPVZ.

Hodnocení porušení: rozsah - střední, závažnost – střední, porušení trvalé.

V příkladu je uvedeno zjištění a vyhodnocení porušení u pozemku v OPVZ. Obdobně bude vyhodnoceno porušení při použití POR vyloučeného z použití v II. stupni ochranného pásma povrchových nebo podzemních zdrojů vod na pozemku v PHO. Ministerstvo životního prostředí vydalo právní výklad k PHO a OPVZ, který je zveřejněn na webových stránkách MŽP - Témata/ Voda / Legislativa a metodické pokyny / Legislativa ČR / Výklady odborů ochrany vod k zákonu č. 254/2001Sb. o vodách.

Z výkladu vyplývá, že PHO nebyla vodním zákonem zrušena. Pokud nebylo vyhlášeno OPVZ podle nového zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, ve znění pozdějších předpisů nebo zrušeno či změněno původní PHO, zůstává v platnosti PHO stanovené na základě předchozích legislativních norem. Důležitá je skutečnost, že zákon č. 254/2001 Sb. ve znění zákona č. 150/2010 Sb. ani původní úprava zákona č. 254/2001 Sb. nestanoví vodoprávním úřadům povinnost ani termín pro případnou transformaci PHO dle dřívějších předpisů na „nová“ OPVZ.

Přípravky vyloučené z použití v ochranném pásmu II. stupně povrchového nebo podzemního zdroje vody představují značné riziko pro zdroje pitné vody i v PHO.

Kontrolovaný požadavek 8a/ AEO 8:

Má podnikatel používající přípravky na ochranu rostlin nakládání s nimi zabezpečeno odborně způsobilou osobou podle § 86 zákona?

Důvod: Zamezit neodbornému používání přípravků na ochranu rostlin osobami bez odpovídající způsobilosti.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Předložení platného osvědčení Státní rostlinolékařské správy resp. po l. l. 2014 ÚKZÚZ o odborné způsobilosti pro nakládání s přípravky vydané podle § 86 zákona č. 326/2004 Sb., v platném znění osobám, které řídí nakládání s přípravky na ochranu rostlin v rámci podnikání a vykonávají dohled nad touto činností včetně dohledu nad osobou, která je držitelem osvědčení I. stupně a nakládá s přípravky na ochranu rostlin podle § 86 odst. 1 zákona nebo předložení rozhodnutí Ministerstva zemědělství o uznání odborné kvalifikace příslušníků jiných členských států EU.

Poznámka:

Platnost osvědčení musí být v pětiletých lhůtách obnovována.

Kde můžete získat informace:

- § 86 zákona č. 326/2004 Sb., v platném znění.
- Od 1. 7. 2012 je účinný zákon č. 199/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, který ukládá v § 86 zákona, aby fyzická osoba, která v rámci svých profesních činností nakládá s přípravky, byla držitelem osvědčení o odborné způsobilosti pro nakládání s přípravky na ochranu rostlin s rozdělením do tří stupňů - I., II. a III. stupně.
- Podrobnější informace k problematice odborné způsobilosti pro nakládání s přípravky najdete na webových stránkách ÚKZÚZ pod odkazem „Odborná způsobilost – Pro veřejnost“: <http://eagri.cz/public/web/ukzuz/portal/zemedelska-inspekce/odborna-zpusobilost/pro-verejnost/> a
- v Tiskovém servisu – Tiskové zprávy SRS za rok 2012 a 2013 <http://eagri.cz/public/web/ukzuz/tiskovy-servis/tiskove-zpravy/srs-2009-2013/>,
Tisková zpráva - Odborná způsobilost pro zacházení s přípravky na ochranu rostlin od příštího roku nově (14. 8. 2012),
Tisková zpráva - Přechnodné období po transformaci institutu odborné způsobilosti pro nakládání s přípravky (2. 1. 2013).

Kontrolovaný požadavek 8a/ AEO 9:

Bylo profesionální zařízení pro aplikaci přípravků používané v rámci podnikání podrobena kontrolnímu testování podle zákona?

Důvod:

Zajistit, aby aplikace přípravků na ochranu rostlin byla prováděna pomocí seřízených a funkčních zařízení pro aplikaci přípravků.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Platný doklad (osvědčení) o funkční způsobilosti, který se vydává pro zařízení pro aplikaci přípravků na ochranu rostlin (ZAP) v souladu s intervaly kontrolního testování stanovenými vyhláškou č. 207/2012 Sb., o profesionálních zařízeních pro aplikaci přípravků a o změně vyhlášky č. 384/2011 Sb., o technických zařízeních a o označování dřevěného obalového materiálu a o změně vyhlášky č. 334/2004 Sb., o mechanizačních prostředcích na ochranu rostlin (dále jen „vyhláška o ZAP“).

Číslo na osvědčení se shoduje s číslem na kontrolní nálepce.

Doba mezi dvěma kontrolními testováními (KT) nebo mezi uvedením ZAP do provozu (uvedením do provozu se rozumí den pořízení ZAP – datum na účetním dokladu – dodacím listu, faktuře) a prvním KT nesmí přesáhnout 5 let.

Po 1. 1. 2020 tato doba nesmí překročit 3 roky. Stále platí povinnost přistavit ZAP ke KT uvedeného do provozu po opravách nebo úpravách, které mohou ovlivnit aplikaci přípravků, a to před jejich prvním použitím po této opravě nebo úpravě.

Podrobována KT podle zákona musí být od 1. 7. 2012 všechna ZAP, s výjimkou ručních a zádoových ZAP. Nezáleží tedy již na počtu trysek, případně na způsobu pohonu a používání.

Poznámka:

Osvědčení o funkční způsobilosti ZAP vydávají provozovny kontrolního testování na základě výsledků testování. Kontrolní nálepkou jsou označena všechna ZAP, která prošla pravidelným testováním a jsou funkčně způsobilá k aplikaci přípravků. I v případě nečitelné nálepky, popř. její absence, pokud žadatel předloží osvědčení o funkční způsobilosti ZAP, se bude kontrolované ZAP považovat za splňující požadavky zákona.

Od 1. července 2012, kdy nabyl účinnosti zákon č. 199/2012 Sb., se změnil zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a také znění příslušných ustanovení tohoto zákona.

Nejviditelnější změnou je změna názvosloví, kdy se pro mechanizační prostředek (aplikační techniku) nově zavádí termín „profesionální zařízení pro aplikaci přípravků“, a to dle § 61 odst. 1 zákona, s účinností od 1. 7. 2012. Povinnost pro subjekty používající dle zákona účinného do 30. 6. 2012 mechanizační prostředek a od 1. 7. 2012 používající k aplikaci přípravku profesionální zařízení pro aplikaci přípravků, a to podrobit toto zařízení kontrolnímu testování podle tohoto zákona (novely zákona) zůstává nezměněna. V novele zákona č. 199/2012 Sb., došlo kromě změny názvosloví, i ke změně odkazu na ustanovení zákona, z kterého povinnost vyplývá, a to z původního § 66 odst. 1 a 2 zákona účinného do 30. 6. 2012 na nový odkaz § 61 odst. 1 zákona v návaznosti na § 64 odst. 4 písm. a) zákona účinného od 1. 7. 2012. Vzhledem k výše uvedenému bylo znění požadavku upraveno tak, aby obsahovalo nově používaný pojem ZAP ze zákona. Bodové hodnocení při zjištění porušení zůstalo beze změn. Dle novely zákona již není od 1. 7. 2012 povinnost uvádět na trh v ČR a používat v rámci podnikání typy ZAP (mechanizační prostředky) zapsané v úředním registru mechanizačních prostředků. Požadavky na nová ZAP řeší směrnice (ES) č. 2006/42/ES, tzv. strojní směrnice.

Kde můžete získat informace:

- Novelou zákona č. 199/2012 Sb., došlo ke změně odkazu na ustanovení zákona, ze kterého povinnost kontrolního testování vyplývá, a to z původního § 66 odst. 1 a 2 zákona účinného do 30. 6. 2012 na nový odkaz § 61 odst. 1 zákona v návaznosti na § 64 odst. 4 písm. a) zákona účinného od 1. 7. 2012.
- Vyhláška č. 207/2012 Sb., o profesionálních zařízeních pro aplikaci přípravků a o změně vyhlášky č. 384/2011 Sb., o technických zařízeních a o označování dřevěného obalového materiálu a o změně vyhlášky č. 334/2004 Sb., o mechanizačních prostředcích na ochranu rostlin.

Vzory kontrolních nálepek: zelená – používaná od roku 2009, žlutá používaná po 1. 7. 2012.

Kontrolovaný požadavek 8a/ AEO 10:

Jsou přípravky na ochranu rostlin uskladněny v originálních obalech podle jejich druhů a odděleně od jiných výrobků a přípravků určených k likvidaci jako odpad a mimo dosah látek, které by mohly ovlivnit vlastnosti skladovaných přípravků?

Důvod: Zamezit možné záměně přípravku na ochranu rostlin s jinou látkou a předejít škodlivému vlivu přípravku na lidské zdraví a životní prostředí.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Předmětem kontroly bude přehledně uložení přípravků ve skladu podle druhu a v originálním obalu, odděleně podle obchodních názvů, aby se předešlo možné záměně přípravků při výdeji ze skladu, dále odděleně skladování (ve vymezené části skladu nebo regálu) přípravků určených k likvidaci a zda ve skladu s přípravky nejsou skladovány výrobky, které mohou ovlivnit vlastnosti přípravků (barvy, laky, rozpouštědla, ropné výrobky apod.).

Kde můžete získat informace:

- Požadavek je formulován podle § 46 písm. a) bod 1 a 5 zákona č. 326/2004 Sb., v platném znění.
- V souvislosti se skladováním přípravků na ochranu rostlin došlo k novele vyhlášky č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby (dále vyhláška), jejíž navrhované úpravy měla možnost Státní rostlinolékařská správa v roce 2011 připomínkovat. Předkladatelem návrhu novely této vyhlášky bylo Ministerstvo pro místní rozvoj. Jedná se o vyhlášku č. 20/2012 Sb., ze dne 9. ledna 2012, kterou se mění vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby. Tato novela vyhlášky je účinná od 1. 2. 2012. V § 3 písm. f) bod 6 vyhlášky č. 20/2012 Sb., v platném znění je definice pro příruční sklad, která zní: „6. příruční sklad, stavba, část stavby nebo oddělená místnost určená pro skladování přípravků a prostředků na ochranu rostlin o maximální přípustné hmotnosti do 1 000 kg přípravků a prostředků na ochranu rostlin.“ Tím se opětovně do vyhlášky o technických požadavcích na stavby vrátil tento pojem. V § 53a odst. 1 až 5 vyhlášky jsou upraveny požadavky na stavby pro skladování přípravků a dalších prostředků na ochranu rostlin s kapacitou nad 1000 kg a v § 53a odst. 6 vyhlášky jsou uvedeny technické požadavky na příruční sklad.

Minimální požadavky pro použití přípravků na ochranu rostlin v rámci agroenvironmentálních opatření

8a/ AEO 7: BYLO PŘI APLIKACI PŘÍPRAVKU NA OCHRANU ROSTLIN POSTUPOVÁNO V SOULADU S POKYNY K OCHRANĚ VOD A BYLO DODRŽENO OMEZENÍ PRO POUŽITÍ PŘÍPRAVKU NA OCHRANU ROSTLIN V PÁSMU OCHRANY ZDROJŮ PODZEMNÍCH VOD NEBO VODÁRENSKÝCH NÁDRŽÍ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
7	x	Pevně stanoveno.	x	Použití přípravku do 10 % obhospodařované plochy ochranného pásma vod.	Použití přípravku od 10,01 % do 25 % obhospodařované plochy ochranného pásma vod.	Použití přípravku nad 25 % obhospodařované plochy ochranného pásma vod.	x		
	x	3	x	2	8	27	x	20	50
Požadavek představuje přímé nebezpečí pro zdraví lidí nebo zvířat									

8a/ AEO 8: MÁ PODNIKATEL POUŽÍVAJÍCÍ PŘÍPRAVKY NA OCHRANU ROSTLIN NAKLÁDÁNÍ S NIMI ZABEZPEČENO ODBORNĚ ZPŮSOBOU OSOBOU PODLE § 86 ZÁKONA?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
8	x	x	Pevně stanoveno.	x	x	Pevně stanoveno.		x	
	x	x	3	x	x	3	l	x	7

8a/ AEO 9: BYLO PROFESIONÁLNÍ ZAŘÍZENÍ PRO APLIKACI PŘÍPRAVKŮ POUŽÍVANÉ V RÁMCI PODNIKÁNÍ PODROBENO KONTROLNÍMU TESTOVÁNÍ PODLE ZÁKONA?

9	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
	x	x	Pevně stanoveno.	x	x	Pevně stanoveno.		x	
	x	x	3	x	x	3	I	x	7

8a/ AEO 10: JSOU PŘÍPRAVKY NA OCHRANU ROSTLIN USKLADNĚNY V ORIGINÁLNÍCH OBALECH PODLE JEJICH DRUHŮ A ODDĚLENĚ OD JINÝCH VÝROBKŮ A PŘÍPRAVKŮ URČENÝCH K LIKVIDACI JAKO ODPAD A MIMO DOSAH LÁTEK, KTERÉ BY MOHLY OVLIVNIT VLASTNOSTI SKLADOVANÝCH PŘÍPRAVKŮ?

10	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
	x	Pevně stanoveno.	x	I druh skladovaného přípravku (podle obch. názvu).	2-5 druhů skladovaných přípravků (podle obch. názvu).	6 a více druhů skladovaných přípravků (podle obch. názvu).		x	
	x	3	x	I	2	3	I	x	7

3.2.3. SMR 9: uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh

Hlavní cíl požadavků souvisejících s používáním přípravků na ochranu rostlin (dále jen POR) je snížení rizika ohrožení zdraví lidí, zvířat a rostlin nejen při aplikaci POR, ale také po sklizni ošetřené plodiny, u níž se při nesprávném použití POR zvyšuje pravděpodobnost nadlimitního výskytu reziduí v konečném produktu určeného k potravinářským účelům nebo jako krmivo pro hospodářská zvířata. Nedodržení pokynů k ochraně vod může způsobit znehodnocení podzemního nebo povrchového zdroje pitné vody a v důsledku výskytu reziduí účinných látek použitých POR může poškodit zdraví lidí a zvířat. Pokud bude aplikace POR provedena formou služby a dojde k porušení zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění, např. k zasažení rostlin mimo pozemek, na němž se prováděla aplikace, bude vedeno správní řízení s tím subjektem, kterému bude prokázáno, že v souvislosti s jeho aplikací byly rostliny na sousedním pozemku zasaženy nebo došlo v souvislosti s aplikací POR k úhynu včel, zvěře, ryb. Před aplikací POR pro hubení hlodavců (rodenticidu) na pozemek subjektu, který si tuto službu objednal, je důležité prokazatelně dohodnout (písemnou formou dohody, smlouvy), kdo zajistí oznámení aplikace POR nejpozději 3 dny předem ÚKZÚZ a oprávněnému uživateli honitby.

Týká se: Všech žadatelů o přímé platby, některé podpory z Osy II Programu rozvoje venkova a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem, kteří používají přípravky na ochranu rostlin.

Kontroluje: Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ), do nějž byla Státní rostlinolékařská správa (SRS) od 1. 1. 2014 začleněna.

**Kontrolovaný požadavek SMR 9/I:
Byl použitý přípravek povolen SRS?
(pozn. od 1. 1. 2014 ÚKZÚZ)**

Důvod: Vzhledem k tomu, že nebyl nepovolený (neregistrovaný) přípravek posouzen z hlediska ochrany zdraví Státním zdravotním ústavem (dále jen SZÚ) a SRS (resp. po 1. 1. 2014 ÚKZÚZ) z hlediska vlivu na rostliny, životní prostředí a necílové organismy, představuje jeho použití v ochraně rostlin přímé nebezpečí pro zdraví lidí a zvířat, a proto je kontrola používání povolených přípravků jedním z nejdůležitějších požadavků, a to nejen u zemědělců žádajících o dotace.

Používání přípravků na ochranu rostlin, zdroj ÚKZÚZ

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Při kontrole bude požadováno předložení dokladů o nákupu přípravků na ochranu rostlin a pomocných prostředků na ochranu rostlin, tzn. dodací listy, faktury.

Při kontrole u subjektů, které POR skladují, bude vyžadováno předložení evidence o příjmu a výdeji POR (skladová evidence).

Evidence používání přípravků na ochranu rostlin:

V rámci kontroly budou inspektoři ÚKZÚZ kontrolou záznamů (evidence) o aplikovaných přípravcích s využitím informací z dokladů o nákupu přípravků a skladové evidence zjišťovat, zda byly použity v rámci podnikání pouze povolené přípravky.

Poznámka:

- Podle čl. 28 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1107/2009 se přípravek na ochranu rostlin neuvede na trh ani nepoužije, pokud nebyl v dotyčném členském státě povolen v souladu s tímto nařízením. Účinnost nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1107/2009 je od 14. 6. 2011.
- § 3 odst. 1, písm. b) zákona č. 326/2004 Sb., v platném znění:
Fyzická nebo právnická osoba, která pěstuje, vyrábí, zpracovává nebo uvádí na trh rostliny, rostlinné produkty nebo jiné předměty, a vlastník pozemku nebo objektu nebo osoba, která je užívá z jiného právního důvodu, jsou povinni používat k ošetřování rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů proti škodlivým organismům pouze přípravky, další prostředky a mechanizační prostředky povolené k používání podle tohoto zákona, a to způsobem, který nepoškozuje okolní porost, zdraví lidí a zvířat nebo životní prostředí.

Kde můžete získat informace:

- Článek 28 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 ze dne 21. října 2009, o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a o zrušení směrnice Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS (dále „nařízení ES č. 1107/2009“),
- § 3 odst. 1, písm. b) zákona č. 326/2004 Sb., v platném znění,
- Informace o seznamu registrovaných resp. povolených přípravků je možné získat na webových stránkách ÚKZÚZ: <http://eagri.cz/public/app/eagriapp/POR/> v „Registru přípravků na ochranu rostlin“, vyhledáváním v registru včetně seznamu souběžných přípravků povolených SRS (resp. po 1. 1. 2014 ÚKZÚZ) nebo v tištěné formě ve věstníku – seznamu povolených POR a pomocných prostředků na ochranu rostlin, který je možno si stáhnout v elektronické podobě ve formátu pdf z webových stránek ÚKZÚZ.

Kontrolovaný požadavek SMR 9/2:

Byl aplikovaný přípravek použit k ochraně plodiny proti škodlivému organismu v souladu s údaji, jimiž je označen na obalu?

Důvod: Použitím přípravku v rozporu s návodem k použití uvedeného na obalu přípravku může být přímo ohroženo zdraví lidí a zvířat. Tzn., použití přípravku k ochraně plodiny, pro kterou nebylo v rámci žádosti o povolení (dříve používaný termín „registraci“), registraci nebo žádosti o rozšířené použití POR požádáno a nebylo použito do této plodiny posouzeno

z hlediska maximálních limitů reziduí v konečném produktu a další hodnocení z hlediska ochrany zdraví lidí a zvířat, je toto použití POR rizikové.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Při kontrole bude inspektor ÚKZÚZ zjišťovat, zda byl aplikovaný přípravek použit v souladu s návodem k použití POR, a to k ochraně povolené plodiny proti škodlivému organismu, tzn. v povoleném rozsahu použití (plodina – škodlivý organismus).

Při kontrole bude požadováno předložení shodných dokladů uvedených u požadavku SMR 9/1. V rámci kontroly budou inspektoři ÚKZÚZ kontrolou záznamů (evidence) o aplikovaných přípravcích s využitím informací z dokladů o nákupu přípravků a skladové evidence zjišťovat a namátkovou kontrolou návodu k použití (etikety) skladovaných balení POR ověřovat, zda byly použity v rámci podnikání přípravky v povoleném rozsahu použití, tzn. do povolené plodiny proti danému škodlivému organismu (škůdce, choroba, plevele, jiný účel). Při kontrole budou inspektoři využívat také informací z povolení (dříve pojem „rozhodnutí o registraci POR“) kontrolovaných POR.

Poznámka:

Čl. 55, věta první a druhá nařízení ES č. 1107/2009– „Přípravky na ochranu rostlin se používají náležitým způsobem. Náležité použití zahrnuje uplatnění zásad správné praxe v ochraně rostlin a dodržení podmínek stanovených podle článku 31 a uvedených na označení.“

Podle § 49 odst. 1 zákona č. 326/2004 Sb., v platném znění nesmí být používány přípravky v rozporu s přímo použitelným předpisem Evropské unie a tímto zákonem s výjimkou rozšířeného povolení nebo použití pro účely výzkumu a vývoje nebo zkoušení.

Kde můžete získat informace:

- Článek 55, věta první a druhá nařízení ES č. 1107/2009;
- ustanovení § 49 odst. 1 zákona č. 326/2004 Sb., v platném znění.
- Informace o povoleném rozsahu použití přípravků je možné získat na webových stránkách ÚKZÚZ: <http://eagri.cz/public/app/eagriapp/POR/> v Registru přípravků na ochranu rostlin, vyhledáváním v registru včetně seznamu souběžných přípravků povolených SRS (resp. po 1. 1. 2014 ÚKZÚZ) nebo v tištěné formě ve věstníku – seznamu povolených POR a pomocných prostředků na ochranu rostlin, který je možno stáhnout v elektronické podobě ve formátu pdf z webových stránek ÚKZÚZ. V Registru POR na webu ÚKZÚZ je možné dohledat, zda bylo před 1. 1. 2014 SRS povoleno rozšíření použití dle § 37 zákona nebo je povoleno Nařízením SRS (resp. po 1. 1. 2014 ÚKZÚZ) rozšíření povolení pro menšinová použití, která jsou vyvěšována na úřední desce ÚKZÚZ nebo lze také tato nařízení SRS (resp. po 1. 1. 2014 nařízení ÚKZÚZ) dohledat prostřednictvím Registru POR po zadání do řádku držitele povolení „Státní rostlinolékařská správa“ - v dodatečných informacích pak najdete příslušné nařízení SRS resp. ÚKZÚZ.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Na 35 ha řepky ozimé byl z celkové výměry 150 ha osevní plochy použit přípravek, který není do této plodiny povolen. To znamená, že na 23,3 % osevní plochy plodiny byla provedena nepovolená aplikace.

Pokud bude při kontrole evidence používání přípravků zjištěno nepovolené použití POR, pořídí inspektor fotodokumentaci příslušných dokladů, které tuto nepovolenou aplikaci prokazují. Bude-li v evidenci používání POR uvedena aplikace registrovaného resp. povoleného POR, který však byl použit do nepovolené plodiny, bude vyhodnocen tento požadavek z hlediska jeho rozsahu, trvalosti a závažnosti, a to podle toho na jakém % výměry osevní plochy plodiny byla tato nepovolená aplikace provedena.

Hodnocení porušení: rozsah - střední, závažnost - střední, porušení trvalé.

Kontrolovaný požadavek SMR 9/3:

Byl aplikovaný přípravek použit v množství, které nepřesáhlo nejvyšší povolenou dávku?

Důvod: Použitím přípravku v dávce, která přesahuje nejvyšší povolenou dávku, je ohroženo nejen zdraví lidí, zvířat, ale také životní prostředí. Zvyšuje se riziko fytoxicity, odrůdové citlivosti a další účinky na rostliny nebo rostlinné produkty.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Při kontrole bude inspektor ÚKZÚZ zjišťovat, zda byl aplikovaný přípravek použit v souladu s návodem k použití POR, a to k ochraně povolené plodiny proti škodlivému organismu v dávce, která nesmí překročit nejvyšší povolenou dávku stanovenou v povolení.

Při kontrole bude požadováno předložení záznamů (evidence) o aplikovaných POR.

V rámci kontroly budou inspektoři ÚKZÚZ kontrolou záznamů (evidence) o aplikovaných přípravcích s využitím informací z dokladů o nákupu přípravků a skladové evidence zjišťovat a namátkovou kontrolou návodu k použití (etikety) skladovaných balení POR ověřovat, zda byly použity v rámci podnikání přípravy v povoleném rozsahu použití, tzn. do povolené plodiny proti danému škodlivému organismu (škůdce, choroba, plevel, jiný účel) v povoleném rozsahu dávkování, které nesmí překročit nejvyšší povolenou dávku. Při kontrole budou inspektoři využívat také informací z povolení kontrolovaných POR.

Poznámka:

Čl. 55, věta první a druhá nařízení ES č. 1107/2009 – „*Přípravky na ochranu rostlin se používají náležitým způsobem. Náležité použití zahrnuje uplatnění zásad správné praxe v ochraně rostlin a dodržení podmínek stanovených podle článku 31 a uvedených na označení.*“

Podle § 49 odst. 1 zákona č. 326/2004 Sb., v platném znění nesmí být používány přípravky v rozporu s přímo použitelným předpisem Evropské unie a tímto zákonem s výjimkou rozšířeného povolení nebo použití pro účely výzkumu a vývoje nebo zkoušení. Pokud bude při kontrole evidence používání přípravků zjištěno, že byl použit POR v dávce, která překročila nejvyšší povolenou dávku, pořídí inspektor fotodokumentaci příslušných dokladů, které toto prokazují. Porušení bude vyhodnoceno z hlediska jeho rozsahu a závažnosti, a to podle toho o kolik % byla povolená dávka překročena.

Kde můžete získat informace:

- Článek 55, věta první a druhá nařízení ES č. 1107/2009;
- § 49 odst. 1 zákona č. 326/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- Informace o povoleném rozsahu použití přípravků a dávkování je možné získat na webových stránkách ÚKZÚZ: <http://eagri.cz/public/app/eagriapp/POR/> v Registru přípravků na ochranu rostlin, vyhledáváním v registru včetně seznamu souběžných přípravků povolených SRS (resp. po 1. 1. 2014 ÚKZÚZ) nebo v tištěné formě ve věstníku – seznamu povolených POR a pomocných prostředků na ochranu rostlin, který je možno si stáhnout v elektronické podobě ve formátu pdf z webových stránek ÚKZÚZ.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Ze tří použitých přípravků na ochranu rostlin do máku setého v dávce, která překročila nejvyšší povolenou dávku, byl použit jeden přípravek, u kterého byla překročena nejvyšší povolená dávka o 100 %, což bylo největší překročení povolené dávky ze tří použitých přípravků.

Hodnocení porušení: rozsah - střední, závažnost - velká, porušení trvalé.

Kontrolovaný požadavek SMR 9/4:

Bylo při aplikaci přípravku na ochranu rostlin postupováno v souladu s pokyny k ochraně vod a bylo dodrženo omezení pro použití přípravku na ochranu rostlin v pásmu ochrany zdrojů podzemních vod nebo vodárenských nádrží?

Důvod: Použití přípravku v rozporu s pokyny k ochraně vod, tzn. použití přípravku, který je v rámci registrace klasifikován jako vyloučen z použití v II. stupni ochranného pásma vodního zdroje (OPVZ) na pozemku nacházejícím se v ochranném pásmu zdroje podzemních vod nebo vodárenských nádrží, může způsobit znehodnocení zdroje pitné vody a poškodit zdraví lidí i zvířat.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Při kontrole bude požadováno předložení záznamů (evidence) o aplikovaných POR. Kontrolou evidence používání POR bude hodnoceno, zda nebyly použity přípravky, jejichž použití je v návodu nebo na etiketě vyloučeno z použití v pásmech ochrany vod. Kontrolou vybraných pozemků (půdních bloků – PB) nacházejících se v ochranných pásmech podzemních vod nebo vodárenských nádrží bude kontrolován stav porostů s ohledem na POR vykázané v evidenci používání POR (stav plevelných rostlin v ochranném pásmu po aplikaci herbicidu a stav chorob nebo živočišných škůdců po aplikaci fungicidu nebo insekticidu).

Pokud subjekt hospodaří v OPVZ, inspektor ÚKZÚZ se seznámí se zákresy OPVZ a kontrolou záznamů (evidence) o aplikovaných POR ověří, zda na pozemcích v 2. stupni OPVZ nebyly použity přípravky, které mají omezení v používání v 2. stupni OPVZ.

Upřesnění postupu ÚKZÚZ při kontrolách CC v roce 2014:

Postup při kontrole plnění požadavku SMR 9/4 je totožný s postupem kontroly požadavku 8a/AEO 7. Více informací naleznete v kapitole – požadavky 8a/AEO 7 (**viz str. 100**).

Kde můžete získat informace:

- Článek 55, věta první a druhá nařízení ES č. 1107/2009 s účinností od 14. 6. 2011;
 - § 49 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů v provedení dle § 13 odst. 1, 5, 6, 7 vyhlášky č. 327/2012 Sb.
 - Využití seznamu POR s omezením použití v ochranných pásmech vodních zdrojů na webových stránkách ÚKZÚZ <http://eagri.cz/public/app/eagriapp/POR/> v Registru přípravků na ochranu rostlin, vyhledáváním v registru, výběr dle omezení pro použití – výběr z předdefinovaných filtrů např. zatrhnete „Přípravek je vyloučen z použití v ochranném pásmu II. stupně zdrojů podzemní a povrchové vody - vyfiltrování seznamu přípravků s omezením v použití v OPVZ nebo zadání konkrétního názvu POR a zadáte „Vyhledat“, pak kliknete na podtržený název a dále pak na záložku „Hodnocené údaje“, kde je informace o klasifikaci daného POR z hlediska OPVZ. Od roku 2012 je možné využít v on-line „Registru přípravků“ nový výběr z předdefinovatelných filtrů, a to:
 - v případě hospodaření na pozemcích nacházejících se v OPVZ nebo PHO podzemního zdroje vody lze vyfiltrovat POR vyloučené pouze z ochranných pásem II. st. podzemního zdroje vody (ve výběru z předdefinovaných filtrů zatrhnete řádek „Přípravek je vyloučen z použití v ochranném pásmu II. stupně zdrojů podzemní a povrchové vody“ a současně zatrhnete řádek „Přípravek je vyloučen z použití v ochranném pásmu II. stupně zdrojů podzemní vody“, potvrdíte zadání a následně lze ve filtru upřesnit výběr v řádku plodina a typ přípravku podle biologické funkce např. zvolíte herbicid a na závěr se zadáte Vyhledat) nebo
 - v případě hospodaření na pozemcích nacházejících se v OPVZ nebo PHO povrchového zdroje vody lze vyfiltrovat POR vyloučené pouze z ochranných pásem II. st. povrchové zdroje vody (ve výběru z předdefinovaných filtrů zatrhnete řádek „Přípravek je vyloučen z použití v ochranném pásmu II. stupně zdrojů podzemní a povrchové vody“ a současně zatrhnete řádek „Přípravek je vyloučen z použití v ochranném pásmu II. stupně zdrojů povrchové vody“, potvrdíte zadání a následně lze ve filtru upřesnit výběr v řádku plodina a typ přípravku podle biologické funkce např. se zvolíte herbicid a na závěr se zadáte Vyhledat).
- Na webových stránkách ÚKZÚZ: <http://eagri.cz/public/web/ukzuz/portal/pripravky-na-or/zarizeni-pro-aplikaci-por/minimalizace-uletu/> naleznete také informace ke klasifikaci protiúletových opatření používaných při aplikaci přípravků na ochranu rostlin a tabulky zkrácení ochranných vzdáleností, tabulky protiúletových tříd zařízení k aplikaci přípravků a příklad zkrácení ochranné vzdálenosti.

Označení ochranného pásma vodního zdroje, zdroj ÚKZÚZ

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Na 35 ha pšenice ozimé (23,3 % z celkové výměry zemědělské půdy v OPVZ - 150 ha) byl použit přípravek (např. Mustang), který je vyloučen z použití v ochranném pásmu II. stupně zdrojů podzemní a povrchové vody.

Pokud bude při kontrole evidence používání přípravků zjištěno, že byl použit POR v II. stupni ochranného pásma vodního zdroje, i když je tento POR vyloučen z použití v II. stupni OPVZ (PHO), pořídí inspektor fotodokumentaci příslušných dokladů, které toto prokazují. Porušení bude vyhodnoceno z hlediska jeho rozsahu a závažnosti, a to podle toho kolik % z celkové obhospodařované výměry zemědělské půdy v OPVZ bylo ošetřeno POR, který je vyloučen z použití v II. stupni OPVZ (PHO).

Hodnocení porušení: rozsah - střední, závažnost – střední, porušení trvalé.

Kontrolovaný požadavek SMR 9/5:

Bylo při aplikaci přípravku postupováno v souladu s pokyny k ochraně včel, zvěře a vodních organismů tak, aby nedošlo k jejich úhynu?

Důvod: Zamezit úhynům včel, zvěře, ryb a dalších vodních organismů v důsledku nedodržení opatření k ochraně včel, zvěře a vodních organismů uvedených v návodu k použití a stanovených v § 51 zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění a vyhlášce č. 327/2012 Sb., o ochraně včel, zvěře, vodních organismů a dalších necílových organismů při použití přípravků na ochranu rostlin. Vyhláškou č. 327/2012 Sb., ze dne 21. září 2012 došlo s účinností od 1. listopadu 2012 ke zrušení vyhlášky č. 327/2004 Sb., o ochraně včel, zvěře, vodních organismů a dalších necílových organismů při použití přípravků na ochranu rostlin, ve znění pozdějších předpisů - včetně její novely vyhlášky č. 33/2012 Sb.).

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Pokud bude řešen případ konkrétního úhynu včel, zvěře a vodních organismů v souvislosti s použitím přípravku na ochranu rostlin a kontrolovanému subjektu bude v rámci správního řízení prokázáno nedodržení opatření k jejich ochraně, bude toto zjištění uvedeno v protokole z plánované kontroly CC včetně odkazu na zápis z místního šetření a protokol z národní kontroly. Prokázaný úhyn včel, zvěře a vodních organismů bude hodnocen jako porušení požadavků kontroly podmíněnosti i v případě zjištění v rámci konání kontroly pouze předpisů národní legislativy nebo kontroly konané na podnět třetí osoby.

Při kontrole bude požadováno předložení záznamů (evidence) o aplikovaných POR, ve které se inspektoři ÚKZÚZ zaměří na přípravky klasifikované jako nebezpečné nebo zvláště nebezpečné pro včely a suchozemské obratlovce. Zjistí-li v rámci této kontroly nedodržení oznamovací povinnosti pro přípravky k hubení hlodavců (rodenticidy) nebo další povinnosti vyplývajících z § 51 zákona a prováděcí vyhlášky č. 327/2012 Sb., uvedou tato zjištění do protokolu o kontrole.

V rámci správního řízení a prokazování porušení zákona využívá ÚKZÚZ jako jeden z hlavních podkladů laboratorní výsledky vzorků uhynulých včel a rostlin ošetřených POR odebraných pracovníky Krajské veterinární správy (KVS). Odběru vzorků předchází místní šetření KVS a ÚKZÚZ a na jeho základě je vyhodnocena souvislost aplikace přípravku na ochranu rostlin s úhynem včel.

Poznámka:

Kontrolou tohoto požadavku bude ÚKZÚZ ověřovat pouze to, zda při aplikaci přípravku na OR bylo postupováno v souladu s pokyny k ochraně včel, zvěře a vodních organismů tak, aby nedošlo k jejich úhynu.

Kde můžete získat informace:

- Článek 55, věta první a druhá nařízení (ES) č. 1107/2009.
- § 49 odst. 1 písm. a), § 49 odst. 6 a § 51 zákona č. 326/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů a § 3, 4, 5, 11, 12, § 13 odst. 1, 5, 6, a 7 vyhlášky č. 327/2012 Sb., o ochraně včel, zvěře, vodních organismů a dalších necílových organismů při použití přípravků na ochranu rostlin, v platném znění.
- Využití seznamu POR na webových stránkách ÚKZÚZ: <http://eagri.cz/public/app/eagriapp/POR> v „Registru přípravků na ochranu rostlin“, vyhledáváním v registru, výběr dle omezení pro použití (vyfiltrování seznamu přípravků z hlediska rizika pro suchozemské obratlovce a/nebo včely) nebo zadáním konkrétního názvu POR a zadáte vyhledat, pak kliknete na podtržený název a dále pak záložku hodnocené údaje a získáte informaci o klasifikaci daného POR.
- Na webových stránkách ÚKZÚZ: <http://eagri.cz/public/web/ukzuz/portal/pripravky-na-or/zarizeni-pro-aplikaci-por/minimalizace-uletu> naleznete také informace ke klasifikaci protiúletových opatření používaných při aplikaci přípravků na ochranu rostlin a tabulky zkrácení ochranných vzdáleností, tabulky protiúletových tříd zařízení k aplikaci přípravků a příklad zkrácení ochranné vzdálenosti.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Místním šetřením a následným správním řízením byl prokázán kontrolovanému subjektu v souvislosti s aplikací POR úhyn 4 a více včelstev.

Hodnocení porušení: rozsah - střední, závažnost – velká, porušení trvalé.

Kontrolovaný požadavek SMR 9/6:

Byl přípravek aplikován tak, aby nedošlo k prokazatelnému zasažení rostlin mimo pozemek, na němž se prováděla aplikace?

Důvod: Zamezit zasažení rostlin mimo pozemek, na němž se provádí aplikace, a to v důsledku nedodržení pokynů uvedených v návodu k použití.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Pokud v daném roce ÚKZÚZ bude řešit konkrétní případ zasažení necílových rostlin na pozemku v souvislosti s aplikací POR na sousedním pozemku a kontrolovanému subjektu bylo v rámci správního řízení prokázáno porušení § 49 odst. 1 písm. b) zákona, bude toto zjištění uvedeno v protokole z plánované kontroly CC u tohoto hodnoceného požadavku SMR 9/6 včetně odkazu na zápis z místního šetření a protokol z národní kontroly. Jako porušení požadavků kontroly podmíněnosti bude hodnoceno i prokázané zasažení necílových rostlin na sousedním pozemku zjištěné v rámci národní kontroly.

Poznámka:

Kontrolou tohoto požadavku bude ÚKZÚZ ověřovat pouze to, zda při aplikaci přípravku na OR nedošlo k prokazatelnému zasažení rostlin mimo pozemek, na němž se prováděla aplikace. Nejčastěji se jedná o zasažení rostlin herbicidy s účinnou látkou glyphosate (např. Roundup Klasik, Glyfogan 480 SL, Barclay Gallup Hi-Aktiv atd.), diquat-dibromid (Reglone) a 2,4-D, florasulam (Mustang).

Kde můžete získat informace:

- Článek 55, věta první a druhá nařízení (ES) č. 1107/2009.
- Ustanovení § 49 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/2004 Sb., v platném znění.
- Využití seznamu POR na webových stránkách ÚKZÚZ: <http://eagri.cz/public/app/eagriapp/POR> v Registru přípravků na ochranu rostlin, vyhledáváním v registru, vyfiltrováním informací o POR před plánovanou aplikací z hlediska jeho potencionálního rizika pro necílové rostliny a pro následně ošetřované plodiny z důvodu nedostatečně vyčištěného zařízení pro aplikaci. Informace zde uvedené jsou nezávazné. Uživatel je povinen se řídit návodem k použití na obalu přípravku nebo dalšího prostředku na ochranu rostlin.
- Na webových stránkách ÚKZÚZ: <http://eagri.cz/public/web/ukzuz/portal/pripravky-na-or/zarizeni-pro-aplikaci-por/minimalizace-uletu> naleznete také informace ke klasifikaci protiúletových opatření používaných při aplikaci přípravků na ochranu rostlin a tabulky zkrácení ochranných vzdáleností, tabulky protiúletových tříd zařízení k aplikaci přípravků a příklad zkrácení ochranné vzdálenosti.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Místním šetřením a následným správním řízením byl prokázán kontrolovanému subjektu v souvislosti s aplikací POR souvislý pásový úlet postřikové kapaliny a poškození rostlin na sousedícím pozemku.

Hodnocení porušení: rozsah - střední, závažnost - velká, porušení trvalého charakteru.

Autor Veronika Jirků

Uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh
SMR 9/1: BYL POUŽITÝ PŘÍPRAVEK POVOLEN?

1	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
	x	x	Pevně stanoveno.	x	x	Pevně stanoveno.	x		
	x	x	10	x	x	10	x	10	30
Požadavek představuje přímé nebezpečí pro zdraví lidí nebo zvířat.									

SMR 9/2: BYL APLIKOVANÝ PŘÍPRAVEK POUŽIT K OCHRANĚ PLODINY PROTI ŠKODLIVÉMU ORGANISMU V SOULADU S ÚDAJI, JIMIŽ JE OZNAČEN NA OBALU?

2	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
	x	Pevně stanoveno.	x	Nedodržení povoleného použití POR do 10 % výměry osevní plochy plodiny/ kultury.	Nedodržení povoleného použití POR od 10,01 do 30 % výměry osevní plochy plodiny/kultury.	Nedodržení povoleného použití POR nad 30 % a více výměry osevní plochy plodiny/kultury.	x		
	x	6	x	4	7	8	x	8	22
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení porušení střední nebo velké závažnosti.									

SMR 9/3: BYL APLIKOVANÝ PŘÍPRAVEK POUŽIT V MNOŽSTVÍ, KTERÉ NEPŘESÁHLO NEJVYŠŠÍ POVOLENOU DÁVKU?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
3	x	Pevně stanoveno.	x	Překročení povolené dávky od 1 do 10 %.	Překročení povolené dávky od 10,01 do 30 %.	Překročení povolené dávky nad 30 % a více.	x		
	x	6	x	4	7	8	x	8	22
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení porušení střední nebo velké závažnosti.									

SMR 9/4: BYLO PŘI APLIKACI PŘÍPRAVKU NA OCHRANU ROSTLIN POSTUPOVÁNO V SOULADU S POKYNY K OCHRANĚ VOD A BYLO DODRŽENO OMEZENÍ PRO POUŽITÍ PŘÍPRAVKU NA OCHRANU ROSTLIN V PÁSMU OCHRANY ZDROJŮ PODZEMNÍCH VOD NEBO VODÁRENSKÝCH NÁDRŽÍ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
4		Pevně stanoveno.		Použití přípravku do 10 % obhospodařované plochy ochranného pásma vod.	Použití přípravku od 10,01 % do 25 % obhospodařované plochy ochranného pásma vod.	Použití přípravku nad 25 % a více obhospodařované plochy ochranného pásma vod.	x		
	x	10	x	2	10	32	x	40	82
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení porušení střední nebo velké závažnosti.									

SMR 9/5: BYLO PŘI APLIKACI PŘÍPRAVKU POSTUPOVÁNO V SOULADU S POKYNY K OCHRANĚ VČEL, ZVĚŘE A VODNÍCH ORGANISMŮ TAK, ABY NEDOŠLO K JEJICH ÚHYNU?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
5	x	Pevně stanoveno.	x	x	Místním šetřením bylo prokázáno poškození 3 a méně včelstev, nebo otravy 3 a méně ks suchozemských obratlovců nebo vodních organismů.	Místním šetřením bylo prokázáno poškození 4 a více včelstev nebo otravy 4 a více ks suchozemských obratlovců nebo vodních organismů.	x	Poškozená včelstva nebo suchozemští obratlovci nebo vodní organismy uhynuli.	
	x	6	x	x	7	8	x	8	22
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení porušení střední nebo velké závažnosti.									

SMR 9/6: BYL PŘÍPRAVEK APLIKOVÁN TAK, ABY NEDOŠLO K PROKAZATELNÉMU ZASAŽENÍ ROSTLIN MIMO POZEMEK, NA NĚMŽ SE PROVÁDĚLA APLIKACE?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
6	x	Pevně stanoveno.	x	x	Místním šetřením byl prokázán ojedinělý okrajový úlet postřikové jichy a poškození rostlin na sousedících pozemcích/PB.	Místním šetřením byl prokázán souvislý pásový úlet postřikové jichy a poškození rostlin na sousedících pozemcích/PB.	x		
	x	6	x	x	7	8	x	8	22
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení porušení střední nebo velké závažnosti.									

3.2.4. SMR 10: zákaz používání některých látek s hormonálním a tyreostatickým účinkem a beta-sympatomimetik v chovech zvířat

Záměrem vybraných požadavků je kontrola nad používáním zakázaných látek nebo nad jejich používáním nepovoleným způsobem v chovech zvířat a tím omezení bezprostředního ohrožení bezpečnosti potravin. Kontrolováno je, zda nedochází k přechovávání zakázaných látek nebo přípravků, jejichž přechovávání představuje velké riziko možného použití. Při použití zakázaných látek povoleným způsobem v případech, které legislativa umožňuje, musí být dodržována omezení, garantující jejich správné a oprávněné použití.

Týká se: Všech žadatelů o přímé platby, některé podpory z Osy II Programu rozvoje venkova a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem, kteří provozují podniky živočišné výroby.

Kontroluje: Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv (ÚSKVBL)

Kontrolovaný požadavek SMR 10/I:

Je dodržován zákaz podávat zvířatům produkujícím potraviny zakázané látky?

Důvod: Používání zakázaných látek nebo jejich používání nepovoleným způsobem (u látek s estrogením, gestagením či androgením účinkem) ohrožuje bezprostředně bezpečnost potravin a nemůže být tolerováno.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Inspektor příslušné dozorové organizace bude provádět kontrolu

- dokladů o nákupu léčiv
- záznamů o používání léčiv
- prostor pro skladování léčiv a přilehlých prostor nebo prostor podezřelých, kde by mohla být zakázaná léčiva skladována.

Poznámka:

Některé látky jsou k používání u zvířat zakázány z důvodů jejich toxicity pro zvířata nebo z důvodu toxicity jejich reziduí, které zůstávají následně v potravinách živočišného původu pro člověka. U hospodářských zvířat lze používat pouze látky, pro něž byly posouzeny a stanoveny maximální reziduální limity. Používáním registrovaných veterinárních léčiv v souladu s podmínkami jejich registrace a podle pokynů veterinárního lékaře nemůže dojít k porušení tohoto požadavku.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Používání zakázaných látek: Při kontrole bylo zjištěno používání chloramfenikolu v hospodářství, a to i lékovek, které byly mnoho let po uplynutí doby jejich použitelnosti, čímž došlo k bezprostřednímu ohrožení zdraví a života zvířat a následně člověka rezidui v živočišných potravinách.

Hodnocení: Použití bylo zjištěno u 5 zvířat v chovu tj. do 5 % - rozsah-střední, závažnost - velká, porušení trvalé.

Kontrolovaný požadavek SMR 10/2:

Nejsou v hospodářství přechovávány a vlastněny zakázané látky nebo přípravky?

Důvod: Přechovávání zakázaných látek nebo přípravků představuje velké riziko jejich možného použití a s ohledem na nebezpečnost těchto látek není přípustné, aby chovatel skladoval ve svých prostorách zakázané látky nebo přípravky. V reprodukčních chovech, kde je použití látek s estrogením, gestagením či androgením účinkem povoleno, jejich množství musí odpovídat počtu ošetřovaných zvířat.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Inspektor příslušné dozorové organizace bude provádět kontrolu prostor pro skladování léčiv a přilehlých prostor nebo prostor podezřelých, kde by mohla být zakázaná léčiva skladována.

Poznámka:

U chovatelů, kteří se chovem hospodářských zvířat zabývají několik desetiletí, je možné, že existují historické zásoby léčiv s obsahem zakázaných látek z doby, kdy daná omezení nebyla zavedena. Použití léčivých přípravků s prošlou expirací, které obsahují zakázané látky je ohrožením bezpečnosti potravin živočišného původu i bezprostředním ohrožením života a zdraví zvířat.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

U chovatele byly zajištěny přípravky s obsahem zakázaných látek vyrobených více než před deseti lety, pocházející z doby, kdy takové látky bylo možné při léčbě hospodářských zvířat používat.

Hodnocení: Vzhledem k tomu, že v hospodářství, kde se zakázané látky nesmějí vyskytovat, bylo zjištěno přechovávání zakázaných látek, jedná se o rozsah – velký, závažnost velkou, porušení trvalé.

Hodnocení trvalosti u kontrolovaného požadavku SMR 10/2:

Hodnocení porušení jako neodstranitelné (trvalost „ano“) se týká hospodářství, kde tyto zakázané látky se nesmějí vyskytovat, jako odstranitelné (trvalost „ne“) pak hospodářství, kde se estrogení a gestagení a androgení látky mohou používat, ale množství neodpovídá počtu zvířat a účelu ošetření během příštích tří-čtyř týdnů (doba, pro niž může veterinář léčiva vydat chovateli nebo pro něj napsat na toto množství veterinární předpis).

Kontrolní požadavek SMR 10/3:

Jsou dodržovány ochranné lhůty v případě ošetření přípravkem s obsahem zakázaných látek v souladu s právními předpisy?

Důvod: V případě některých látek (např. hormonální látky s estrogením, gestagením či androgením účinkem) je povoleno jejich použití u hospodářských zvířat v přesně stanovených důvodech, v takových případech je však potřeba striktně dodržovat stanovené ochranné lhůty.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Při kontrole bude požadováno předložení záznamů o používání léčiv vedených chovatelem nebo veterinárním lékařem. Tyto údaje jsou stanoveny v § 7 (§ 8) vyhlášky č. 344/2008 Sb., o používání, předepisování a výdeji léčivých přípravků při poskytování veterinární péče. Záznamy vedené chovatelem, který jako podnikatel chová hospodářská zvířata, která produkují živočišné produkty určené k výživě člověka, o použití léčivého přípravku, jehož výdej je vázán na lékařský předpis, obsahují

- a) název použitého léčivého přípravku, popřípadě i šarži, je-li na léčivém přípravku uvedena,
- b) datum použití léčivého přípravku,
- c) druh a kategorii zvířat, pro která byl léčivý přípravek použit,
- d) počet a identifikaci zvířat, pro která byl léčivý přípravek použit,
- e) důvod použití léčivého přípravku,
- f) dávku, popřípadě množství použitého léčivého přípravku,
- g) stanovenou ochrannou lhůtu podle § 3 odst. 2 zákona,
- h) identifikaci hospodářství, kde byl léčivý přípravek použit.

Poznámka:

Jedná se především o použití látek s estrogením, gestagením či androgením účinkem např. v rozmnožovacích chovech. Zvíře ošetřené v rámci řízení reprodukce hormonálním přípravkem není možné odeslat v případě jeho např. zranění na jatka před uplynutím ochranné lhůty. Vedení evidence léčení je možné přímo ve webové aplikaci na Portálu farmáře (eAGRI) v části Registr zvířat.

Kontrolní požadavek SMR 10/4:

Jsou dodržována omezení v souvislosti s použitím zakázaných látek v souladu s právními předpisy?

Důvod: Při použití zakázaných látek povoleným způsobem (látky s estrogením, gestagením či androgením účinkem) v případech, které legislativa umožňuje, musí být dodržována omezení, garantující jejich správné a oprávněné použití a vedeny příslušné záznamy pro možnost následného ověření, že byly splněny podmínky stanovené legislativou v zájmu ochrany spotřebitele.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Při kontrole bude požadováno předložení záznamů o používání léčiv vedených chovatelem.

Poznámka:

Směrnice Rady č. 96/22/ES striktně vymezuje případy, ve kterých je možné použít zakázané látky, především v případech řízení reprodukce zvířat. Při tomto použití však musí být pečlivě vedeny příslušné záznamy, náležitě identifikována zvířata, dodržována omezení ve vztahu k osobě, která přípravek aplikuje, vždy s vědomím ošetřujícího veterinárního lékaře.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Hormonální přípravky byly používány bez vědomí veterináře, nebyly vedeny záznamy umožňující identifikaci zvířete, bez informací o množství a názvu léčiva a osobě, která přípravek aplikovala.

Hodnocení: Použití hormonálních látek se týkalo 30 zvířat z 200 chovaných tj. 15% - rozsah velký, závažnost velká, porušení trvalé.

Kde můžete získat informace:

- Požadavky jsou vedeny v národní legislativě zákonem č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změnách některých souvisejících zákonů, v platném znění a vyhláškou č. 291/2003 Sb., o zákazu podávání některých látek zvířatům, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, a o sledování přítomnosti nepovolených látek, reziduí a látek kontaminujících, pro něž by živočišné produkty mohly být škodlivé pro zdraví lidí, u zvířat a v jejich produktech, v platném znění.
- Nařízení Komise (EU) č. 37/2010 ze dne 22. prosince 2009 o farmakologicky účinných látkách a jejich klasifikaci podle maximálních limitů reziduí v potravinách živočišného původu.
- Omezení v souvislosti s legálním použitím zakázaných látek jsou stanovena ve vyhlášce č. 291/2003 Sb., § 5 a 6.

**Zákaz používání některých látek s hormonálním a tyreostatickým účinkem a beta-sympatomimetik v chovech zvířat
SMR 10/1: JE DODRŽOVÁN ZÁKAZ PODÁVAT ZVÍŘATŮM PRODUKUJÍCÍM POTRAVINY ZAKÁZANÉ LÁTKY?**

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
1	Jediné zvíře ošetřené v chovu.	Do 5 % ošetřených zvířat v chovu.	Nad 5 % ošetřených zvířat v chovu.	x	x	Pevně stanoveno.	x		
	2	5	10	x	x	10	x	10	30
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek vždy									

SMR 10/2: NEJSOU V HOSPODÁŘSTVÍ PŘECHOVÁVÁNY A VLASTNĚNY ZAKÁZANÉ LÁTKY NEBO PŘÍPRAVKY?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
2	Množství přípravků s obsahem látek s estrogením, gestagením či androgením účinkem, v chovech zvířat, u kterých mohou být takové přípravky podávány, převyšuje dávky pro ošetření daných zvířat v rámci příslušné léčebné kúry doložené úplnými záznamy.	Množství přípravků s obsahem látek s estrogením, gestagením či androgením účinkem, v chovech zvířat, u kterých mohou být takové přípravky podávány, několikanásobně převyšuje dávky pro ošetření daných zvířat v rámci příslušné léčebné kúry doložené úplnými záznamy.	Přítomnost tyreostatik a stilbenů v hospodářství. Přítomnost přípravků s obsahem 17-beta estradiolu, beta agonistů, látek s androgením, gestagením či estrogením působením v hospodářství, kde není povoleno jejich použití.	x	x	Pevně stanoveno			
	2	5	8	x	x	10	4	8	26

SMR 10/3: JSOU DODRŽOVÁNY OCHRANNÉ LHŮTY V PŘÍPADĚ LEGÁLNÍHO OŠETŘENÍ PŘÍPRAVKEM S OBSAHEM ZAKÁZANÝCH LÁTEK?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
3	Do 1 % ošetřených zvířat v chovu.	Od 1 % do 10 % ošetřených zvířat v chovu.	Nad 10 % ošetřených zvířat v chovu.	x	x	Pevně stanoveno.	x		
	2	4	6	x	x	8	x	5	19
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek vždy									

SMR 10/4: JSOU DODRŽOVÁNA OMEZENÍ V SOUVISLOSTI S LEGÁLNÍM POUŽITÍM ZAKÁZANÝCH LÁTEK?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
4	Do 1 % zvířat v chovu, jichž se problém týká.	Od 1 % do 10 % zvířat v chovu, jichž se problém týká.	Nad 10 % zvířat v chovu, jichž se problém týká.	Neúplné vedení záznamů, záznamy nedostupné na místě.	Aplikace přípravků zootechnikem v případě aplikace vyžadující veterináře (článek 4), nebo nedostatečná identifikace zvířat.	Ošetření bez vědomí veterináře, nebo absence záznamů.	x		
	1	3	5	1	3	5	x	5	15

3.2.5. SMR II: zásady a požadavky potravinového práva

Dosažení vysoké úrovně ochrany lidského života a zdraví je jedním ze základních cílů potravinového práva. Cílem zavedení těchto požadavků je zajištění bezpečnosti potravin a krmiv dle zásad potravinového práva, například zamezit uvádění na trh potravin, které nejsou bezpečné pro lidské zdraví, při uvádění krmiva na trh zajistit jeho bezpečnost pro produkci potravin a ke krmení zvířat nebo dodržování pravidel pro používání doplňkových látek, léčivých přípravků u zvířat, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí. Zásady a požadavky potravinového práva stanoví nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin. Požadavky jsou prováděny zejména prostřednictvím navazujících nařízení:

- nařízením (EHS) č. 2377/90, kterým se stanoví postup Společenství pro stanovení maximálních limitů reziduí veterinárních léčivých přípravků v potravinách živočišného původu;
- nařízením (ES) č. 852/2004, o hygieně potravin;
- nařízením (ES) č. 853/2004, kterým se stanoví zvláštní hygienická pravidla pro potraviny živočišného původu;
- nařízením (ES) č. 183/2005, kterým se stanoví požadavky na hygienu krmiv;
- nařízením (ES) č. 396/2005, o maximálních limitech reziduí pesticidů v potravinách a krmivech rostlinného a živočišného původu a na jejich povrchu a o změně směrnice Rady 91/414/EHS.

Všechna uvedená nařízení ES jsou přímo aplikovatelná v českém právním řádu a není tedy nutné jejich transponování do národních právních předpisů. Dané požadavky evropské legislativy jsou přímo závazné.

Týká se: Všech žadatelů o přímé platby, některé podpory z Osy II Programu rozvoje venkova a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem, kteří jsou provozovateli potravinářského podniku (PPP) nebo provozovateli krmivářského podniku nebo provozovateli podniku živočišné výroby.

Kontroluje: Na kontrole požadavků se podílí 3 dozorové organizace, každá v rámci své kompetence: Státní zemědělská a potravinářská inspekce (SZPI) v oblasti kontrol provozovatelů potravinářských podniků (SMR II/1 – 7), Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ) v oblasti kontrol krmivářských podniků (SMR II/8 – 11) a Státní veterinární správa (SVS) v oblasti kontrol živočišné produkce (SMR II/12 – 18).

Provozovatelé potravinářských podniků

Definice:

- „potravinou“ se rozumí jakákoli látka nebo výrobek, zpracované, částečně zpracované nebo nezpracované, které jsou určeny ke konzumaci člověkem nebo u nichž lze důvodně předpokládat, že je člověk bude konzumovat. Rostliny před sklizní se za potraviny nepovažují (čl. 2 nařízení 178/2002).
- „potravinovým právem“ se rozumí právní a správní předpisy použitelné ve Společenství nebo na vnitrostátní úrovni pro potraviny obecně, a zejména pro bezpečnost potravin; vztahuje se na všechny fáze výroby, zpracování a distribuce potravin a rovněž krmiv, která jsou vyrobena pro zvířata určená k produkci potravin nebo kterými se tato zvířata krmí (článek 3 odst. 1 nařízení 178/2002).

- „potravinářským podnikem“ se rozumí veřejný nebo soukromý podnik, ziskový nebo neziskový, který vykonává činnost související s jakoukoli fází výroby, zpracování a distribuce potravin (čl. 2 odst. 2 nařízení 178/2002).
- „provozovatelem potravinářského podniku“ je fyzická nebo právnická osoba odpovědná za plnění požadavků potravinového práva v potravinářském podniku, který řídí (čl. 2 odst. 3 nařízení 178/2002).
- „fázemi výroby, zpracování a distribuce“ se rozumí jakákoli fáze včetně dovozu od prvovýroby potravin až po jejich skladování, přepravu, prodej nebo dodání konečnému spotřebiteli (článek 3 odst. 16 nařízení 178/2002).
- „prvovýroba“ je definována jako chov zvířat nebo pěstování plodin, včetně sklizně, dojení a chovu zvířat určených k produkci potravin před porážkou. Rovněž zahrnuje lov zvířat, rybolov a sběr volně rostoucích plodů (článek 3 odst. 17 nařízení 178/2002).
- „kompetence SZPI“ – inspekce u fyzických a právnických osob kontroluje zemědělské výrobky a potraviny dle § 16 zákona č. 110/1997 Sb.

Kontrolovaný požadavek SMR II/I: Splňuje potravinu limity na obsah cizorodých látek a reziduí pesticidů?

Důvod: Zamezit uvádění na trh potravin, které nejsou bezpečné z hlediska lidského zdraví.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Kontrolní orgán bude ověřovat, zda provozovatel potravinářského podniku (PPP) neuvádí nebo neuvedl do oběhu potraviny jiné než bezpečné. Za bezpečnou potravinu se považuje taková potravin, která není škodlivá pro zdraví a není nevhodná k lidské spotřebě. Potravin, škodlivá pro zdraví vykazuje nepříznivé, případně kumulativní toxické účinky na lidské zdraví. Potravin, není vhodná k lidské spotřebě z důvodu kontaminace cizorodými nebo jinými látkami nebo z důvodu kažení, hniloby nebo rozkladu.

V rámci kontroly odebere inspektor vzorky a bude laboratorními rozbory ověřovat, zda potraviny určené k uvedení na trh neobsahovaly nebo neobsahují některou kontaminující látku uvedenou v příloze nařízení Komise (ES) č. 178/2006 v množství, jež přesahuje maximální limit stanovený přílohou a zda neobsahují rezidua pesticidů vyšší než maximální reziduální limit stanovené v přílohách nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Vzorek jablek Jonagold-Red o velikosti šarže 104 kg nevyhověl požadavkům uvedeným v článku 14, bod 2, písm. b) nařízení EP a Rady (ES) č. 178/2002, jelikož laboratorní rozbor prokázal přítomnost cizorodé látky fenitrothion v množství 0,021 mg/kg (MLR 0,01 mg/kg). Potravina nebyla tudíž bezpečná, protože nebyla vhodná k lidské spotřebě (z důvodu kontaminace cizorodou látkou).

Při projednání výsledků rozborů bylo fyzickou kontrolou ve skladě zjištěno, že kontrolovaná osoba již neskladovala nevyhovující šarži potravin y jablek Jonagold-Red. Dle sdělení kontrolované osoby nebyla potravina jablek Jonagold-Red z tohoto skladu dodána žádnému stravovacímu zařízení ani nebyla vyvezena mimo území ČR. Veškerý prodej byl uskutečněn drobným odběratelům a 78 kg bylo zlikvidováno.

Hodnocení: Porušení bylo kvalifikováno jako porušení se středním rozsahem, střední závažností a odstranitelným účinkem.

Analytické stanovení reziduí pesticidů, zdroj SZPI

Kontrolovaný požadavek SMR 11/2:

Je potravina prostá škůdců a bez známek mikrobiálního kažení či plísňě viditelné pouhým okem?

Důvod: Zamezit uvádění na trh potravin, které nejsou bezpečné z hlediska lidského zdraví

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Kontrolní orgán bude ověřovat, zda PPP neuvádí nebo neuvedl do oběhu potraviny jiné než bezpečné. Za bezpečnou potraviny se považuje taková potravina, která není škodlivá pro zdraví a není nevhodná k lidské spotřebě. Potravina škodlivá pro zdraví vykazuje nepříznivé, případně kumulativní toxické účinky na lidské zdraví. Potravina není vhodná k lidské spotřebě z důvodu kontaminace cizorodými nebo jinými látkami nebo z důvodu kažení, hniloby nebo rozkladu. Kontrolní úřad případně odebere vzorek na ověření přítomnosti toxinů plísní nebo bakteriální kontaminace potraviny.

Poznámka:

Požadavky na bezpečnost potraviny jsou uvedeny v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002, čl. 14 odst. 5. Přítomnost či překročení limitů např. pro salmonely a listerie jsou hodnoceny dle nařízení Komise (ES) č. 2073/2005.

Plíseň rodu *Aspergillus* na kukuřici, autor Ing. Eva Hrudová Ph.D.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Při kontrole byl odebrán vzorek žita šarže 21,2 t na stanovení ochratoxinu A. Uvedený vzorek na základě výsledků laboratorních analýz nevyhověl požadavkům stanoveným v oddílu 2 přílohy k nařízení Komise (ES) č. 1881/2006, kde je stanoven limit pro ochratoxin 5,0 $\mu\text{g}/\text{kg}$. Laboratorním rozbořem bylo zjištěno 11,4 $\mu\text{g}/\text{kg}$. Kontrolovaná osoba tím, že uvedla žito na trh, porušila ustanovení čl. 14 bod 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002, v platném znění, neboť potravina podle výše citovaného článku nesmí být uvedena na trh, není-li bezpečná. Při projednání protokolu bylo zjištěno, že kontrolovaná šarže žita se již nenachází na provozovně, podle předložených dokladů byla vyexpedována, potravinářské žito pro mletí žitné mouky na provozovně již pochází od jiných prvovýrobců, než pocházela šarže, ze které byl odebrán nevyhovující vzorek. Kontrolované osobě bylo sice uloženo opatření informovat odběratele žita o výsledku rozboru vzorku, ale vzhledem k tomu, že potravinářské žito pro mletí žitné mouky se mísí s šaržemi i od jiných prvovýrobců a následným opatřením nebylo možno příslušnou šarži stáhnout z oběhu, proto byl kvalifikován trvalý účinek porušení.

Hodnocení: Vzhledem k velikosti šarže byl rozsah kvalifikován jako velký a závažnost střední (s ohledem na překročení stanoveného limitu pro ochratoxin A) a s odstranitelným účinkem.

Kontrolovaný požadavek SMR II/3:

Je zabráněno kontaminaci potravin cizorodými látkami a jinými látkami a kontaminaci způsobené zvířaty a škůdci?

Důvod: Splnění požadavků potravinového práva. Potravinovým právem se rozumí soubor právních norem, které stanovují požadavky na potraviny. Provozovatelé potravinářských podniků musí mít zavedený systém sledování skutečnosti, zda během výroby nedochází k ohrožení bezpečnosti potravin a surovin, především pokud jde o kontaminaci cizorodými látkami, kontaminaci způsobenou zvířaty a škůdci.

Kontrolní orgán dále ověří, zda PPP přijal vhodná opatření k tomu, aby skladoval odpady a nebezpečné látky a manipuloval s nimi tak, aby nedošlo ke kontaminaci potravin a zda přihlíží k výsledkům laboratorních rozborů.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Kontrolní orgán bude ověřovat, zda potraviny ve všech fázích výroby, zpracování a distribuce splňují požadavky potravinového práva.

Poznámka:

Povinnost PPP je uvedena v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002, čl. 17, odst. I a v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004, čl. 4, odst. I a příloha I.

Bázlívec kukuřičný (*Diabrotica virgifera*) působí značné škody na kukuřici, autor Ing. Eva Hrudová Ph.D.

Kontrolovaný požadavek SMR II/4:

Je provozovatel potravinářského podniku schopen identifikovat každého dodavatele surovin a látek určených k přimísení do potravin?

Důvod: Dodržování požadavku sledovatelnosti surovin dle potravinového práva.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Kontrolní orgán bude ověřovat, zda PPP je schopen identifikovat každého dodavatele surovin a látek určených k přimísení do potravin a sdělit tyto informace na požádání příslušným orgánům.

Poznámka:

Kontrolní orgán bude ověřovat, zda má PPP zavedený systém identifikace přijímaných surovin např. pomocí dodacích listů a faktur. Tzn., zda při příjmu eviduje jednotlivé dodavatele, druh dodané suroviny, jeho množství a šarži. Způsob naplnění požadavku je ponechán na PPP. Povinnost PPP je stanovena nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 čl. 18 bod 2.

Kontrolovaný požadavek SMR II/5:

Je provozovatel potravinářského podniku schopen identifikovat každého odběratele svých produktů?

Důvod: Dodržování požadavku sledovatelnosti surovin dle potravinového práva.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Kontrolní orgán bude ověřovat, zda provozovatel potravinářského podniku je schopen identifikovat podniky, kterým dodává svoje produkty – své odběratele.

Poznámka:

Kontrolní orgán bude kontrolovat kopie průvodních dokumentů, které provázejí expedovanou potravinu od PPP k odběrateli. Povinnost PPP je dána nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 čl. 18 bod 3.

Kontrolovaný požadavek SMR II/6:

Je zajištěno takové označení nebo identifikace produktu, které zajišťuje jeho sledovatelnost?

Důvod: Dodržování požadavku sledovatelnosti surovin dle potravinového práva.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Kontrolní orgán bude ověřovat, zda jsou potraviny odpovídajícím způsobem označeny na spotřebitelských nebo skupinových obalech, případně v průvodních dokumentech (dodacích listech nebo fakturách), podle požadavků stanovených ve specifických předpisech, s cílem umožnit jejich sledovatelnost.

Poznámka:

V zájmu PPP je, aby jednotlivé produkty, ať již odebrané či dodávané, byly blíže specifikovány, neboť nedostatek informací v podnikovém „systému“ sledovatelnosti mohou vést k širšímu dopadu případných uložených opatření. Jedná se zejména o údaje: jméno, adresa a sídlo provozovatele potravinářského podniku, druh produktu, datum sklizně, popř. číslo šarže. Povinnost PPP je stanovena nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 čl. 18 bod 4.

Kontrolovaný požadavek SMR II/7:

Pokud se provozovatel potravinářského podniku dozvěděl o tom, že jím vyprodukovaná a dodaná potravina či surovina nebyla bezpečná, informoval o tom všechny své odběratele a příslušný dozorový orgán a zajistil stažení nebezpečné potravin y z trhu?

Důvod: Kontrola provedených opatření PPP při výskytu jeho nebezpečné potravin y.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Kontrolní orgán bude u PPP ověřovat, jak rychle a jakým způsobem PPP informoval odběratele a příslušný kontrolní orgán o potravine uvedené na trh, která mohla být škodlivá pro lidské zdraví, a jaká opatření přijal s cílem předejít riziku pro konečného spotřebitele. Přitom nesmí bránit ostatním provozovatelům ve spolupráci s orgány dozoru.

Poznámka:

V zájmu PPP je uchovat pro účely dokladování plnění legislativních požadavků údaje o provedených úkonech navazujících na zjištění, že byla uvedena na trh potravina, která mohla být škodlivá pro lidské zdraví. Povinnost PPP je stanovena nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 čl. 19.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Kontrolované osobě bylo uloženo nápravné opatření informovat odběratele o výsledcích rozborů a zajistit stažení nevyhovující šarže jablek, neboť potravina nevyhověla ve znaku captan požadavkům uvedeným v příloze II k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005 o maximálních limitech reziduí pesticidů v potravinách a krmivech rostlinného a živočišného původu a na jejich povrchu v platném znění. Následnou kontrolou bylo zjištěno, že předmětná šarže se již nenachází v tržní síti. Kontrolovanou osobou bylo doloženo, že informovala všechny své odběratele o výsledcích rozborů 3 dny po jejich obdržení.

Hodnocení: Porušení bylo kvalifikováno jako porušení se středním rozsahem, střední závažností a odstranitelným účinkem.

Zásady a požadavky potravinového práva
Požadavky - potraviny

SMR II/1: SPLŇUJE POTRAVINA LIMITY NA OBSAH CIZORODÝCH LÁTEK A REZIDUÍ PESTICIDŮ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
1	Místní působnost PPP nebo šarže do 100 kg.	Regionální působnost PPP nebo šarže do 1000 kg.	Celostátní nebo nadnárodní působnost PPP nebo šarže nad 1000 kg.	PPP uvedl na trh potravinu nevhodnou k lidské spotřebě.	PPP uvedl na trh potravinu škodlivou pro zdraví, nehrozí však akutní ohrožení zdraví spotřebitelů.	PPP uvedl na trh potravinu škodlivou pro zdraví, kterou lze považovat za akutní ohrožení zdraví spotřebitelů.		x	
	4	6	8	4	6	8	l	x	17
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení velké závažnosti porušení									

SMR II/2: JE POTRAVINA PROSTÁ ŠKŮDCŮ A BEZ ZNÁMEK MIKROBIÁLNÍHO KAŽENÍ ČI PLÍSNĚ VIDITELNĚ POUHÝM OKEM?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
2	Místní působnost PPP nebo šarže do 100 kg.	Regionální působnost PPP nebo šarže do 1000 kg.	Celostátní nebo nadnárodní působnost PPP nebo šarže nad 1000 kg.	PPP uvedl na trh potravinu nevhodnou k lidské spotřebě.	PPP uvedl na trh potravinu škodlivou pro zdraví, nehrozí však akutní ohrožení zdraví spotřebitelů.	PPP uvedl na trh potravinu škodlivou pro zdraví, kterou lze považovat za akutní ohrožení zdraví spotřebitelů.		x	
	4	6	8	4	6	8	l	x	17
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení velké závažnosti porušení									

SMR 11/3: JE ZABRÁNĚNO KONTAMINACI POTRAVINY CIZORODÝMI LÁTKAMI A JINÝMI LÁTKAMI A KONTAMINACI ZPŮSOBENÉ ZVÍŘATY A ŠKŮDCI?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střed-ní	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
3	Místní působnost PPP nebo šarže do 100 kg	Regionální působnost PPP nebo šarže do 1000 kg	Celostátní nebo nadnárodní působnost PPP nebo šarže nad 1000 kg.	PPP splňuje požadavky potravinového práva, avšak neprovádí pravidelnou kontrolu tohoto plnění.	PPP nedodržuje některé požadavky potravinového práva, avšak tato porušení nemají vliv na bezpečnost potravin.	Nedodržováním požadavků potravinového práva je přímo ohrožena bezpečnost potravin.	Nedostatky v dodržování potravinového práva byly odstraněny.	x	
	4	6	8	4	6	8	1	x	17

SMR 11/4: JE PROVOZOVATEL POTRAVINÁŘSKÉHO PODNIKU SCHOPEN IDENTIFIKOVAT KAŽDÉHO DODAVATELE SUROVIN A LÁTEK URČENÝCH K PŘIMÍŠENÍ DO POTRAVIN?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
4	Nelze identifikovat dodavatele do 10 % hmotnosti vyrobených šarží.	Nelze identifikovat dodavatele 11 – 50 % hmotnosti vyrobených šarží.	Nelze identifikovat dodavatele než 50 % hmotnosti vyrobených šarží.	PPP odebírá potraviny, z jejichž podstaty nebo způsobu použití vyplývá nízká míra rizika poškození zdraví spotřebitelů.	PPP odebírá potraviny, z jejichž podstaty nebo způsobu použití vyplývá střední míra rizika poškození zdraví spotřebitelů.	PPP odebírá potraviny, z jejichž podstaty nebo způsobu použití vyplývá vysoká míra rizika poškození zdraví spotřebitelů.	PPP zavedl nebo zlepšil systém evidence svých dodavatelů.	x	
	2	4	6	2	4	6	1	x	13

SMR 11/5: JE PROVOZOVATEL POTRAVINÁŘSKÉHO PODNIKU SCHOPEN IDENTIFIKOVAT KAŽDÉHO ODBĚRATELE SVÝCH PRODUKTŮ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
5	Nelze identifikovat odběratele do 10% Hmotnosti vyrobených šarží.	Nelze identifikovat odběratele 11 – 50 % hmotnosti vyrobených šarží.	Nelze identifikovat odběratele více než 50 % hmotnosti vyrobených šarží.	PPP dodává potraviny, z jejichž podstaty nebo způsobu použití vyplývá nízká míra rizika poškození zdraví spotřebitelů.	PPP dodává potraviny, z jejichž podstaty nebo způsobu použití vyplývá střední míra rizika poškození zdraví spotřebitelů.	PPP dodává potraviny, z jejichž podstaty nebo způsobu použití vyplývá vysoká míra rizika poškození zdraví spotřebitelů.	PPP zavedl nebo zlepšil systém evidence svých odběratelů.	x	
	2	4	6	2	4	6	1	x	13

SMR 11/6: JE ZAJIŠTĚNO TAKOVÉ OZNAČENÍ NEBO IDENTIFIKACE PRODUKTU, KTERÉ ZAJIŠŤUJE JEHO SLEDOVATELNOST?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
6	Nelze identifikovat do 10 % hmotnosti vyrobených šarží.	Nelze identifikovat 11 – 50 % hmotnosti vyrobených šarží.	Nelze identifikovat více než 50 % hmotnosti vyrobených šarží.	PPP dodává potraviny, z jejichž podstaty nebo způsobu použití vyplývá nízká míra rizika poškození zdraví spotřebitelů.	PPP dodává potraviny, z jejichž podstaty nebo způsobu použití vyplývá střední míra rizika poškození zdraví spotřebitelů.	PPP dodává potraviny, z jejichž podstaty nebo způsobu použití vyplývá vysoká míra rizika poškození zdraví spotřebitelů.	PPP zavedl nebo zlepšil označování potravin, aby byla umožněna jejich sledovatelnost.	x	
	2	4	6	2	4	6	1	x	13

SMR 11/7: POKUD SE PROVOZOVATEL POTRAVINÁŘSKÉHO PODNIKU DOZVĚDĚL O TOM, ŽE JÍM VYPRODUKOVANÁ A DODANÁ POTRAVINA ČI SUROVINA NEBYLA BEZPEČNÁ, INFORMOVAL O TOM VŠECHNY SVÉ ODBĚRATELE A PŘÍSLUŠNÝ DOZOROVÝ ORGÁN A ZAJISTIL STAŽENÍ NEBEZPEČNÉ POTRAVINY Z TRHU?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
7	Prodleva od zjištění do splnění informačních povinností 1 až 2 dny.	Prodleva od zjištění do splnění informačních povinností 3 až 7 dní.	Prodleva od zjištění do splnění informačních povinností více než 7 dní.	PPP uvedl na trh potravinu nevhodnou k lidské spotřebě.	PPP uvedl na trh potravinu škodlivou pro zdraví, není však identifikováno akutní ohrožení zdraví spotřebitelů.	PPP uvedl na trh potravinu škodlivou pro zdraví, kterou lze považovat za akutní ohrožení zdraví spotřebitelů.	PPP bylo zajištěno stažení potraviny z trhu.	PPP nebyly dodány relevantní informace příslušným orgánům a nebylo zajištěno stažení potraviny z trhu.	
	8	10	12	8	10	14	1	26	52

Provozovatelé krmivářských podniků

Při uvádění krmiva na trh je nutné zajistit jeho bezpečnost pro produkci potravin a ke krmení zvířat. Provozovatelé krmivářských podniků ve všech fázích výroby, zpracování a distribuce musí zajistit ve svých podnicích, aby potraviny a krmiva splňovaly požadavky potravinového práva. Tyto povinné požadavky týkající se činnosti krmivářských podniků kontroluje ÚKZÚZ s cílem zajistit vysokou úroveň ochrany spotřebitele s ohledem na bezpečnost potravin a krmiv.

Týká se: Provozovatelů krmivářských podniků ve všech stádiích od prvovýroby krmiv po uvádění krmiv na trh včetně krmení zvířat určených k produkci potravin.

Kontroluje: Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ)

Kontrolovaný požadavek SMR II/8:

Jsou krmiva odebírána jen z provozů, které jsou řádně registrovány?

Důvod: Používání krmiv od registrovaných výrobců přispívá k udržení nezávadnosti krmiv, zajištění zdraví zvířat a bezpečnosti potravinového řetězce.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Kontrolovaný subjekt předkládá evidenci odebíraných krmiv včetně jejich dodavatelů (např. doklad o příjmu krmiva). Kontrolní orgán ověřuje, zda veškerá nakupovaná krmiva pocházejí z registrovaných provozů. V případě porušení tohoto požadavku bude zjištěno množství přijatého a skladovaného krmiva pro posouzení trvalosti porušení kontrolního bodu.

Poznámka:

Každý, kdo vyrábí a uvádí krmiva na trh, musí být řádně registrován. Kontrolovaný podnikatel je povinen se o registraci svého dodavatele přesvědčit. Platné registrace českého kontrolního úřadu jsou k dispozici na stránkách ÚKZÚZ: <http://eu183.ukzuz.cz>

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Zemědělec jednorázově nakoupil 5t krmné pšenice od jiného subjektu. Při kontrole bylo zjištěno, že dodavatel krmiva není řádně registrován. Ve skladu byly uloženy 3 t krmiva, zbytek byl již zkrmen.

Hodnocení porušení: rozsah – střední, závažnost – střední, trvalost – porušení trvalé.

Kontrolovaný požadavek SMR II/9:

Jsou krmiva skladována odděleně od chemických látek, odpadů a dalších nebezpečných a zakázaných látek, medikovaných krmiv, doplňkových a jiných krmiv tak, aby bylo také při jejich distribuci a manipulaci zabráněno kontaminaci či zkrmení zvířatům, kterým není krmivo určeno a sklady krmiv jsou udržovány čisté a suché a v případě potřeby jsou přijata vhodná opatření k hubení škůdců?

Důvod: Z důvodu ochrany zdraví lidí a zvířat je nutné zabránit kontaminaci krmiv různými látkami, které mohou ohrozit jejich zdraví. Rovněž je třeba zamezit znehodnocení krmiv jejich skladováním v nevhodných podmínkách.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Fyzická kontrola skladových prostor zjišťuje, zda systém skladování krmiv umožňuje jejich snadnou identifikaci a zabraňuje znehodnocení krmiv nebo jejich kontaminaci. Sklady musí být snadno čitelné a musí být zamezeno přístupu hlodavců, ptáků nebo vniku nepovolaných osob. Kontrolním orgánem bude kontrolováno, zda skladové prostory a zařízení, která přijdou do styku s krmivy (krmné vozy, žlaby, přepravní prostředky a další zařízení) svým stavem odpovídají pravidelnému čištění, neobsahují staré zbytky krmiv a různé znečištění. Použité desinfekční prostředky a prováděná deratizace bude zaznamenána ve vedené evidenci, jejíž předložení bude při kontrole vyžadováno. Látky, které neslouží ke krmení (přípravky na ochranu rostlin, biocidní produkty, geneticky modifikované osivo aj.), musí být skladovány od krmiv zcela odděleně. Rovněž je kontrolováno, zda-li zvířatům nejsou zkrmována krmiva určená pro jiná zvířata nebo krmiva kontaminovaná chemickými látkami, odpady, nebezpečnými a zakázanými látkami. Kontaminace chemickými látkami, odpady, nebezpečnými a zakázanými látkami je kontrolována i u volně skladovaných krmiv (stohy slámy, balíky sena, siláže apod.). Znehodnocení (kontaminace) volně skladovaných krmiv plísněmi či hnilobou není inspektory považována za porušení požadavku podmíněnosti, ale toto porušení bude řešeno v rámci národní kontroly.

Nevhodné skladování surovin, zdroj ÚKZÚZ

Poznámka:

Pokud jsou v podniku současně chováni přežvýkavci a nepřežvýkavci, kteří jsou krmení krmivy s obsahem živočišných bílkovin, je nezbytně nutné skladovat tato krmiva odděleně od ostatních krmiv. Sklad krmiv s obsahem živočišných bílkovin by měl být co nejbližší stájím, kde jsou tato krmiva používána, v místě odděleném od skladu, kde jsou krmiva pro přežvýkavce. Krmiva s obsahem živočišných bílkovin musí být v podniku přepravována tak, aby nepřišla do kontaktu s krmivy pro přežvýkavce, vhodné je používání různých přepravních prostředků.

Správné skladování siláže, zdroj ÚKZÚZ

PŘÍKLADY Z PRAXE:

1) Zemědělský podnikatel umístil do skladu krmiv součásti strojů znečištěné zbytky paliv a technických olejů. Zde existuje reálné riziko znehodnocení skladovaných krmiv látkami nebezpečnými pro zdraví zvířat.

2) Zemědělský podnikatel skladoval ve skladu krmiv neoznačené chemické prostředky a medikovaná krmiva nebyla skladována odděleně od ostatních krmiv. V tomto případě hrozí kontaminace krmiva chemickými látkami ohrožujícími zdraví zvířat a zkrmení medikovaného krmiva necílovou kategorií zvířat.

3) Zemědělský podnikatel umístil do skladu s 12 tunami krmiv součásti strojů znečištěné zbytky paliv a technických olejů. Zde existuje reálné riziko znehodnocení skladovaných krmiv látkami nebezpečnými pro zdraví zvířat.

Hodnocení porušení: rozsah – střední, závažnost – malá, trvalost – porušení odstranitelné.

4) Ve skladu krmiv se nacházel volně ložený sójový extrahovaný šrot, kontaminovaný plísní. Při bližším šetření bylo zjištěno zkrmení části závadného krmiva skotu v rozsahu 44 DJ. Závadné krmivo bylo rovněž přítomno v krmeném vozu.

Hodnocení porušení: rozsah – střední, závažnost – velká, trvalost – porušení trvalé.

Kontrolovaný požadavek SMR II/10:

Jsou vedeny záznamy o zdroji a množství krmiva a jeho spotřebě tak, aby byl zachován princip dohledatelnosti použitého krmiva?

Důvod: Dohledatelnost krmiv je nezbytná v případech, kdy je nutné stáhnout z trhu závadné krmivo nebo kdy existuje podezření, že krmivo může ohrozit bezpečnost potravinového řetězce.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Provozovatelé vedou evidenci krmiv, obsahující údaje o nákupu, výrobě, spotřebě a prodeji krmiv včetně jejich rámcového množství tak, aby byl zřejmý původ krmiva (vlastní výroba nebo od koho bylo krmivo nakoupeno), kterým druhům a kategoriím zvířat bylo krmivo zkrmeno, případně kterému odběrateli bylo dodáno. Inspektoři posuzují úplnost a správnost záznamů v evidenci krmiv a porovnávají tyto údaje s aktuálními skladovými zásobami.

POŽADOVANÉ ÚDAJE V RÁMCI KONTROLY EVIDENCE KRMIV:

Nákup a výroba

- Název krmiva a množství
- Původ (vlastní výroba nebo nákup)
- Obchodní název dodavatele (v případě nákupu)
- Místo uskladnění (např. označení zásobníku)

Spotřeba

- Název krmiva a zkrmené množství
- Krmené druhy a kategorie zvířat

Prodej

- Název krmiva a dodané množství
- Obchodní název odběratele

Záznamy do evidence krmiv lze nahradit jinými doklady (např. účetní doklady, jiné evidence provozu), pokud obsahují uvedené položky. Údaje do evidence krmiv je možné doplňovat průběžně nebo turnusově za uplynulý kalendářní měsíc, pouze záznamy o výrobě krmiv se vždy evidují průběžně. Spotřeba krmiva se uvádí pouze rámcově, na základě velikosti krmných dávek a početnosti zvířat. U všech záznamů je nutno uvádět datum jejich vzniku.

PŘÍKLADY Z PRAXE (porušení):

1) Kontrola zjistila zkrmování kukuřičné siláže vlastní výroby, v evidenci krmiv záznam chybí, evidence dalších krmiv je bez závad.

Hodnocení porušení: rozsah – malý, závažnost – malá, trvalost – porušení odstranitelné.

2) Zemědělec nevede evidenci krmiv, ve skladu je zjištěno krmivo, jehož původ nelze doložit.

Hodnocení porušení: rozsah – velký, závažnost – velká, trvalost – porušení odstranitelné.

Kontrolovaný požadavek SMR II/II:

Jsou vedeny záznamy o každém použití přípravků na ochranu rostlin, biocidních produktů, geneticky modifikovaného osiva a zohledňovány výsledky analýz vzorků krmiv zaměřených na bezpečnost krmiva?

Důvod: Vedení záznamů a zohledňování výsledků analýz zaměřených na bezpečnost krmiv snižuje riziko použití krmiva ohrožujícího zdraví zvířat a bezpečnost potravinového řetězce.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Kontrola vedení záznamů o používání přípravků na ochranu rostlin, biocidních produktů a geneticky modifikovaného osiva. Údaje v evidenci jsou porovnávány s doklady o nákupu těchto prostředků. Rovněž se kontroluje dodržování opatření uložených příslušným orgánem v případě výskytu krmiv nespĺňujících požadavky na bezpečnost (např. nadlimitní obsah reziduí pesticidů aj.).

PŘÍKLADY Z PRAXE:

1) V účetních dokladech byl zjištěn nákup biocidního přípravku, přípravek již není k dispozici, avšak v záznamech není doložen způsob použití, další záznamy v evidenci jsou v pořádku.

Hodnocení porušení: rozsah – malý, závažnost – malá, trvalost – porušení odstranitelné.

2) Na základě výsledku analýzy vzorku krmiva

Ve vzorku krmiva odebraného při kontrole byl analýzou prokázán nadlimitní obsah pesticidů. Příslušným orgánem bylo uloženo opatření likvidace daného krmiva. Při následné kontrole zemědělec neprokázal likvidaci krmiva uloženou příslušným orgánem. Krmivo bylo znovu nalezeno v prostoru podniku.

Hodnocení porušení: rozsah – střední, závažnost – velká, trvalost – porušení odstranitelné.

Správné uskladnění přípravků na ochranu rostlin, zdroj ÚKZÚZ

Zásady a požadavky potravinového práva
Požadavky – krmiva

SMR 11/8: JSOU KRMIVA ODEBÍRÁNA JEN Z PROVOZŮ, KTERÉ JSOU ŘÁDNĚ REGISTROVÁNY?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
8	x	Zjištěn jedno rázový odběr.	Provozovatel opakovaně odebírá krmiva z neregistrovaných provozů.	x	Odebraná krmiva neobsahují doplňkové látky nebo zpracované živočišné bílkoviny.	Odebraná krmiva obsahují doplňkové látky nebo zpracované živočišné bílkoviny.	Krmivo z neregistrovaného provozu nebylo zkrmeno.	Krmivo z neregistrovaného provozu bylo zkrmeno.	
	x	8	10	x	8	14	1	26	50

SMR 11/9: JSOU KRMIVA SKLADOVÁNA ODDĚLENĚ OD CHEMICKÝCH LÁTEK, ODPADŮ A DALŠÍCH NEBEZPEČNÝCH A ZAKÁZANÝCH LÁTEK, MEDIKOVANÝCH KRMIV, DOPLŇKOVÝCH A JINÝCH KRMIV TAK, ABY BYLO TAKÉ PŘI JEJICH DISTRIBUCI A MANIPULACI ZABRÁNĚNO KONTAMINACI ČI ZKRMENÍ ZVÍŘATŮM, KTERÝM NENÍ KRMIVO URČENO A SKLADY KRMIV JSOU UDRŽOVÁNY ČISTÉ A SUCHÉ A V PŘÍPADĚ POTŘEBY JSOU PŘIJATA VHODNÁ OPATŘENÍ K HUBENÍ ŠKŮDCŮ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
9	Nesprávné skladování krmiva o hmotnosti do 1 tuny nebo zkrmení kontaminovaného* nebo pro jiné zvíře určeného krmiva v rozsahu do 10 DJ včetně.	Nesprávné skladování krmiva od 1 tuny do 10 tun nebo zkrmení kontaminovaného* nebo pro jiné zvíře určeného krmiva v rozsahu od 10 do 50 DJ včetně.	Nesprávné skladování krmiva nad 10 tun nebo zkrmení kontaminovaného* nebo pro jiné zvíře určeného krmiva v rozsahu nad 50 DJ.	Skladovací podmínky nezabraňují kontaminaci* krmiva.	Výskyt kontaminovaného* krmiva.	V distribučních systémech jsou přítomna kontaminovaná* krmiva nebo krmiva určená jiným zvířatům.	Závadné krmivo nebylo zkrmeno.	Závadné krmivo bylo zkrmeno.	
	8	10	12	8	10	14	1	26	52

Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení velké závažnosti porušení
** Za kontaminaci je v tomto případě považována kontaminace krmiva chemickými látkami, odpady, nebezpečnými a zakázanými látkami*

SMR 11/10: JSOU VEDENY ZÁZNAMY O ZDROJI A MNOŽSTVÍ KRMIVA A JEHO SPOTŘEBĚ TAK, ABY BYL ZACHOVÁN PRINCIP DOHLEDATELNOSTI POUŽITÉHO KRMIVA?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
10	Nedostatky v 1 záznamu.	Nedostatky ve více než 1 záznamu.	Záznamy nevedeny.	Nedostatky v záznamech, které nebrání dohledatelnosti krmiva.	Ze záznamů nelze krmivo dohledat.	Ze záznamů nelze krmivo identifikovat.	Doplnění nebo zavedení záznamů.	x	
	1	3	5	1	3	5	1	x	11

SMR 11/11: JSOU VEDENY ZÁZNAMY O KAŽDÉM POUŽITÍ PŘÍPRAVKŮ NA OCHRANU ROSTLIN, BIOCIDNÍCH PRODUKTŮ, GENETICKY MODIFIKOVANÉHO OSIVA A ZOHLEDŇOVÁNY VÝSLEDKY ANALÝZ VZORKŮ KRMIV ZAMĚŘENÝCH NA BEZPEČNOST KRMIVA?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
11	Nedostatky v 1 záznamu.	Nedostatky ve 2 až 3 záznamech nebo nezohlednění výsledků analýz.	Nedostatky ve 4 a více záznamech nebo opakované nezohlednění výsledků analýz v uplynulých 12 měsících.	Chybějící údaje v záznamech.	Požadované záznamy nevedeny.	Nejsou zohledněny výsledky analýz nebo respektovány doporučené postupy pro nakládání s krmivem.	Doplnění nebo zavedení záznamu nebo zahájení uložených opatření.	Závadné krmivo bylo zkrmeno.	
	8	10	12	8	10	14	1	26	52

Provozovatelé podniků živočišné výroby

Požadavky jsou zaměřeny na kontrolu produkce živočišného původu. Jedná se o kontroly dodržování zákazu podávání zvířatům látek a přípravků, jejichž používání u hospodářských zvířat nebo u zvířat, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, není povoleno. V případě použití povolených doplňkových látek, léčivých přípravků u těchto zvířat, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, je kontrolováno dodržení ochranných lhůt po podání přípravků. Širokou kapitolou v oblasti potravinového práva jsou hygienické požadavky dané legislativou k zabezpečení dodávek a nakládání se syrovým mlékem, mlezivem i vejci. Kontroly jsou zaměřeny na systém, který má chovatel zaveden pro kontrolu dodávek mléka od jednotlivých zvířat, jakým způsobem jsou vyřazena nemocná zvířata z dodávky a jak je zabezpečena její nezávadnost. Vejce počínaje výrobními prostorami musí být až do prodeje spotřebiteli udržována čistá, suchá, bez cizorodého zápachu, účinně chráněná proti otřesům a přímému slunečnímu světlu.

Týká se: Provozovatelů podniků živočišné výroby – chovatelů hospodářských zvířat.

Kontroluje: Státní veterinární správa (SVS)

Kontrolovaný požadavek SMR II/12:

Nebyla dodána na jatka zvířata nebo uváděny do oběhu produkty pocházející ze zvířat, kterým byly podány látky skupiny A přílohy I směrnice Rady 96/23/ES?

Důvod: Chovatel hospodářských zvířat nesmí podat zvířatům látky a přípravky, jejichž používání u hospodářských zvířat nebo u zvířat, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, není povoleno. Zcela je zakázáno používání tyreostatik, stilbenů, derivátů stilbenů a jejich esterů a solí a 17-beta-estradiolu.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Záznamy o veterinární léčbě vedené chovatelem i soukromým veterinárním lékařem na hospodářství (včetně používání medikovaných krmiv). Záznamy o přesunech zvířat na jatky. Kontrola používání a skladování léčiv. Možná je i fyzická kontrola zvířat v hospodářství.

Poznámka:

Látky skupiny A přílohy I směrnice Rady č. 96/23/ES:

1. Stilbeny, deriváty stilbenů, jejich soli a estery
2. Látky s thyreostatickým účinkem
3. Steroidy
4. Laktony kyseliny resorcylové včetně Zeranolu
5. Betamimetika
6. Látky s farmakologickým účinkem, pro které nemohou být stanoveny žádné maximální limity (dle nařízení EP a Rady (ES) č. 470/2009)

Zakázané látky dle směrnice Rady č. 96/22/ES jsou vyjmenovány v příloze II a III této směrnice. Zakázané látky dle nařízení EP a Rady (ES) č. 470/2009 jsou vyjmenovány v tabulce 2, přílohy nařízení Komise (EU) č. 37/2010:

podražec a přípravky z něj, chloramfenikol, chloroform, chlorpromazin, kolchicin, dapson, dimetridazol, metronidazol, nitrofurany (včetně furazolidonu) a ronidazol.

Kontrolovaný požadavek SMR II/13:

Nebyla dodána na jatka zvířata nebo uvedeny do oběhu produkty pocházející ze zvířat, u kterých nebyla dodržena ochranná lhůta u veterinárních léčivých přípravků skupiny B1 a B2 směrnice Rady č. 96/23/ES nebo v jejichž produktech byla zjištěna rezidua nad stanovený maximální reziduální limit?

Důvod: Chovatel hospodářských zvířat smí podat a používat u zvířat, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, pouze doplňkové látky, léčivé přípravky a další přípravky určené pro tato zvířata, které byly vyrobeny a uvedeny do oběhu v souladu s tímto zákonem a zvláštními právními předpisy. Zvířata, jimž byly podány doplňkové látky, léčivé přípravky a další přípravky zanechávající nežádoucí rezidua v živočišných produktech, mohou být využívána k získávání nebo výrobě produktů určených k výživě lidí až po uplynutí ochranné lhůty.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

- Záznamy o veterinární léčbě vedené chovatelem i soukromým veterinárním lékařem na hospodářství (včetně používání medikovaných krmiv).
- Záznamy o přesunech zvířat na jatky.
- Kontrola používání a skladování léčiv.

Poznámka:

Látky skupiny B1 a B2 přílohy I směrnice Rady č. 96/23/ES:

B1. Antibakteriální látky včetně sulfonamidů a chinolonů

B2. Ostatní veterinární léčivé přípravky:

- a) Antihelmintika
- b) Antikokcidika včetně nitroimidazolů
- c) Karbamáty a pyretroidy
- d) Sedativa
- e) Nesteroidní protizánětlivá léčiva
- f) Ostatní farmakologicky účinné látky

Související legislativa:

- Nařízení EP a Rady (ES) č. 470/2009, kterým se stanoví postupy Společenství pro stanovení limitů reziduí farmakologicky účinných látek v potravinách živočišného původu, kterým se zrušuje nařízení Rady (EHS) č. 2377/90 a kterým se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2001/82/ES a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 726/2004;
- Nařízení Komise (EU) č. 37/2010, o farmakologicky účinných látkách a jejich klasifikaci podle maximálních limitů reziduí v potravinách živočišného původu;
- Směrnice Rady č. 96/22/ES, o zákazu používání některých látek s hormonálním nebo tyreostatickým účinkem a beta-sympatomimetik v chovech zvířat a o zrušení směrnic 81/602/EHS, 88/146/EHS a 88/299/EHS;

- Směrnice Rady č. 96/23/ES, o kontrolních opatřeních u některých látek a jejich reziduí v živých zvířatech a živočišných produktech a o zrušení směrnic č. 85/358/EHS a 86/469/EHS a rozhodnutí 89/187/EHS a 91/664/EHS;
- Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), v platném znění;
- Zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech, v platném znění;
- Vyhláška č. 291/2003 Sb., o zákazu podávání některých látek zvířatům, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, a o sledování (monitoringu) přítomnosti nepovolených látek, reziduí a látek kontaminujících, pro něž by živočišné produkty mohly být škodlivé pro zdraví lidí, u zvířat a v jejich produktech, v platném znění.

Kontrolovaný požadavek SMR II/14:

Nebylo dodáno mléko do mlékárny bez souhlasu krajské veterinární správy v době, kdy mělo hospodářství pozastavený nebo odebraný status hospodářství úředně prostého brucelózy skotu nebo úředně prosté brucelózy ovcí a koz?

Důvod: Brucelóza je bakteriální onemocnění přenosné na člověka i tepelně neošetřeným mlékem, resp. výrobky z něj. Proto v případě výskytu této nemoci na hospodářství je zákaz dodávek mléka do mlékárny mimo souhlasu příslušné krajské veterinární správy za stanovení konkrétních podmínek.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

V případě pozitivního nálezu brucelózy na hospodářství SVS zkontroluje, jak probíhá dodávka mléka, resp. jeho uvádění na trh formou vedených záznamů na hospodářství a bude zkontrolováno plnění opatření stanovených mimořádnými veterinárními opatřeními (MVO) vydanými příslušnou krajskou veterinární správou (KVS).

Pokud nákaza na hospodářství nebyla prokázána, chovatel musí dokladovat provedení zdravotních zkoušek na hospodářství dle Metodiky kontroly zdraví. Povinnost uchovávat výsledky vyšetření je jeden rok.

V rámci tohoto kontrolního bodu se kontroluje zavedení systému identifikace a registrace na hospodářství, včetně vedení stájového registru a hlášení přesunů (namátková kontrola). V případě porušení se bude posuzovat množství mléka dodaného přes zákaz, a komu bylo mléko určeno (do mlékárny nebo přímo k prodeji).

Poznámka:

Metodika kontroly zdraví: Ministerstvo zemědělství stanovuje povinné preventivní a diagnostické úkony k předcházení vzniku a šíření nálezů a nemocí přenosných ze zvířat na člověka, jakož i k jejich zdolávání, které se provádějí v příslušném kalendářním roce, a určuje, které z nich a v jakém rozsahu se hradí z prostředků státního rozpočtu.

Související legislativa:

- Směrnice Rady č. 64/432/EHS ze dne 26. června 1964 o veterinárních otázkách obchodu se skotem a prasaty uvnitř Společenství;
- Vyhláška č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka;
- Zákon č. 166/1999 Sb., veterinární zákon, § 18.

Kontrolovaný požadavek SMR II/15:

Nebylo dodáno mléko do mlékárny bez souhlasu krajské veterinární správy v době, kdy mělo hospodářství pozastavený nebo odebraný status hospodářství úředně prostého tuberkulózy skotu?

Důvod: Tuberkulóza je bakteriální onemocnění přenosné i na člověka a tepelně neošetřené kravské mléko je jedním z hlavních zdrojů nákazy pro konzumenta. Proto v případě výskytu této nemoci na hospodářství je zákaz dodávek mléka do mlékárny mimo souhlasu příslušné krajské veterinární správy za stanovení konkrétních podmínek.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

V případě pozitivního nálezu tuberkulózy na hospodářství SVS zkontroluje, jak probíhá dodávka mléka, resp. jeho uvádění na trh formou vedených záznamů na hospodářství a bude zkontrolováno plnění opatření stanovených MVO vydaných příslušnou KVS. Pokud náказа na hospodářství nebyla prokázána, chovatel musí dokladovat provedení zdravotních zkoušek na hospodářství dle Metodiky kontroly zdraví. Povinnost uchovávat výsledky vyšetření je dle zákona č. 166/1999 Sb., jeden rok.

V rámci tohoto kontrolního bodu se kontroluje zavedení systému identifikace a registrace na hospodářství, včetně vedení stájového registru a hlášení přesunů (namátková kontrola). V případě porušení se bude posuzovat množství mléka dodaného přes zákaz, a komu bylo mléko určeno (do mlékárny nebo přímo k prodeji).

Poznámka:

Malé množství je u kravského mléka do 500 litrů/den, u koziho do 100 litrů/den, ovčího 50 litrů za den (stanoveno v souladu s nařízením EP a Rady (ES) č. 853/2004 vyhláškou č. 128/2009 Sb.)

Související legislativa:

- Směrnice Rady (EU) ze dne 26. června 1964, o veterinárních otázkách obchodu se skotem a prasaty uvnitř Společenství;
- Vyhláška č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka;
- Zákon č. 166/1999 Sb., veterinární zákon, § 18.

Kontrolovaný požadavek SMR II/16: Nezařadil chovatel do dodávky mléko od zvířat, které ze zdravotního hlediska nesplňují podmínky pro dodávku mléka?

Důvod: Mléko je produktem živočišného původu a odráží zdravotní stav zvířat, která ho produkují. Špatný zdravotní stav zvířat se může projevit nejen sníženou kvalitou mléka, u kterého výživná hodnota klesá, ale může přímo ohrozit zdraví spotřebitele i vliv patogenů pocházejících od nemocných zvířat, které nemusí být ve všech případech eliminovány tepelným ošetřením mléka. Proto nemocná zvířata nemůžou být zařazena do dodávky mléka a chovatel musí mít vypracovaný systém, který tato zvířata hlídá.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

SVS se zaměří na systém, který má chovatel zavedený pro kontrolu dodávek mléka od jednotlivých zvířat, jakým způsobem jsou vyřazena nemocná zvířata z dodávky a jak je zabezpečena její nezávadnost. V rámci toho se kontroluje zavedení systému identifikace a registrace na hospodářství, včetně vedení stájového registru a hlášení přesunů (namátková kontrola).

Pokud jsou záznamy a evidence vedeny pomocí elektronických prostředků a výpočetní techniky, musí být údaje aktuální a správné, systém musí spolehlivě zajistit vyčlenění výše uvedených zvířat.

Předmětem kontroly bude, zda syrové mléko a mlezivo pochází od zvířat:

- která nevykazují žádný příznak nakažlivé choroby přenosné mlékem a mlezivem na člověka;
- která jsou celkově v dobrém zdravotním stavu, nevykazují známky nákazy, která by mohla mít za následek kontaminaci mléka a mleziva, a zejména netrpí žádnou infekcí pohlavního ústrojí doprovázenou výtokem, ani enteritidou s průjmem, doprovázenou horečkou, nebo viditelným zánětem vemene;
- která nevykazují žádné zranění vemene, jež by mohlo mít vliv na mléko a mlezivo;
- kterým nebyly podány nepovolené látky či přípravky a která nebyla protiprávně ošetřena ve smyslu směrnice č. 96/23/ES;
- u nichž byla v případě podání povolených přípravků či látek dodržena ochranná lhůta stanovená pro tyto přípravky a látky.

V případě porušení se bude posuzovat, komu bylo mléko určeno (do mlékárny nebo přímo k prodeji).

Poznámka:

Požadavek se vztahuje i na dodávky mléka s nálezem reziduí inhibičních látek (antibiotika, pesticidy, konzervační, desinfekční a sanitační prostředky, toxiny produkované mikroorganismy v důsledku onemocnění dojců atp.).

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Výsledky vyšetření mléka, které odebírá pouze mlékárna, na počet somatických buněk překračují povolený limit 400 000. Při kontrole na místě je zjištěno, že nejsou označeny kusy trpící zánětem vemene (mastitidou) a jejich mléko se dostává do nádoje spolu s mlékem zdravých dojnic. O těchto kusech jsou sice vedeny záznamy, ale dojič neví, že mléko kusu nesmí být použito k lidské výživě.

Hodnocení: Rozsah - střední, vzhledem k tomu, že mléko je určeno k mlékárenskému ošetření: závažnost - střední. Byla ihned zjednána náprava, kusy řádně doznačeny, situace hodnocena bez trvalého účinku.

Související legislativa:

- Směrnice Rady 64/432/EHS ze dne 26. června 1964 o veterinárních otázkách obchodu se skotem a prasaty uvnitř Společenství;
- Vyhláška č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka;
- Zákon č. 166/1999 Sb., veterinární zákon, § 18;
- Nařízení EP a Rady č. 853/2004, příloha III, oddíl IX, kapitola I, část I odstavec 1.

Kontrolovaný požadavek SMR II/17:

Je s mlékem při získávání a skladování zacházeno tak, aby se vyloučilo ohrožení zdravotní nezávadnosti nebo snížení jeho jakosti?

Důvod: Mléko jako velmi citlivá a snadno se kazící surovina vyžaduje maximální hygienickou úroveň již ve fázi prvovýroby. Proto nařízení EP a Rady (ES) č. 853/2004, v příloze III oddíl IX kapitola I, část II stanovuje poměrně přesná kritéria jak na prostory určené pro zacházení a zařízení s mlékem, tak i na pracovní postupy.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Bude vyžadováno, aby byly plněny požadavky na prostory:

1. Zařízení k dojení a prostory pro skladování a chlazení mléka a mleziva a pro manipulaci s nimi musí být umístěny a konstruovány tak, aby se omezilo riziko kontaminace mléka a mleziva.
2. Prostory pro skladování mléka a mleziva musí být chráněny proti škůdcům, musí být dostatečně odděleny od prostor, kde jsou zvířata ustájena a musí mít vhodné chladičí zařízení.
3. Povrch zařízení, které má přijít do styku s mlékem a mlezivem (nástroje, nádoby, cisterny atd. určené k dojení, sběru nebo k přepravě), musí být snadno čistitelný a případně dezinfikovatelný a musí být udržován v řádném stavu. To vyžaduje použití hladkých, omyvatelných a netoxických materiálů.
4. Po použití musí být takové povrchy vyčištěny a případně vydezinfikovány.

Dojení se musí provádět hygienicky, a zejména je třeba zajistit, aby:

- a) před zahájením dojení byly struky, vemeno a přilehlé části čisté;
- b) v mléce a mlezivu od každého zvířete byly zkontrolovány organoleptické nebo fyzikálněchemické abnormality, a to dojičem nebo metodou poskytující podobné výsledky, a aby mléko vykazující takové abnormality nebylo použito k lidské spotřebě;

- c) mléko a mlezivo zvířat, která vykazují klinické příznaky onemocnění vemene, nebyly použity k lidské spotřebě jinak než v souladu s pokyny veterinárního lékaře;
- d) byla identifikována zvířata, která se podrobila léčbě, v jejímž důsledku může dojít k přenosu reziduí do mléka a mleziva, a aby mléko a mlezivo od takových zvířat nebylo do konce předepsané ochranné lhůty použito k lidské spotřebě a
- e) koupele nebo postříky struku byly použity pouze po schválení nebo registraci v souladu s postupy podle směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 98/8/ES ze dne 16. února 1998, o uvádění biocidních přípravků na trh;
- f) mlezivo bylo dojeno odděleně a nebylo smícháno se syrovým mlékem.

Bezprostředně po nadojení musí být mléko a mlezivo uchováno čistém místě, které je navrženo a vybaveno tak, aby se zamezilo kontaminaci.

1. Mléko musí být v případě, že je sváženo každý den, ihned zchlazeno na teplotu nejvýše 8 °C, a v případě, že svoz není prováděn každý den, zchlazeno na teplotu nejvýše 6 °C;
2. Mlezivo musí být skladováno odděleně a v případě, že je sváženo každý den, ihned zchlazeno na teplotu nejvýše 8 °C, a v případě, že svoz není prováděn každý den, zchlazeno na teplotu nejvýše 6 °C, nebo zmrazeno.
3. Během přepravy musí být zachován chladicí řetězec a při dodání do cílového zařízení nesmí teplota mléka ani mleziva přesáhnout 10 °C.
4. Provozovatelé potravinářských podniků nemusí dodržet požadavky na teplotu uvedené v předchozích dvou bodech, pokud mléko splňuje kritéria v celkovém počtu mikroorganismů a počtu somatických buněk a buď:
 - je mléko zpracováno do 2 hodin po nadojení nebo
 - je z technologických důvodů souvisejících s výrobou některých mléčných výrobků nezbytná vyšší teplota a příslušný orgán ji povolí. Inspektoři KVS se budou při svých kontrolách přesvědčovat, že výše uvedené požadavky jsou dodržovány.

Poznámka:

Jestliže na příjmu zpracovatel zjistí inhibice, nesmí mléko nakoupit. Pokud záchyt reziduí inhibičních látek (RIL – rezidua antibiotik, pesticidů apod.) byl až v centrální laboratoři, tudíž v té době už mléko je zpracováno, potom je nakoupeno, započítáno do kvóty a zaplácena je smluvní cena. Pokud se najdou RIL i v úředně odebraném vzorku, je takový nálezný hodnocen. Pokud KVS obdrží oznámení od mlékárny o výskytu RIL v dodávce mléka, uskuteční KVS kontrolu u chovatele. Pouze oznámení z mlékárny ale není porušením požadavků CC. Porušení požadavku je hodnoceno, pokud při kontrole u subjektu na základě oznámení z mlékárny, inspektor KVS zjistí porušení požadavků na hygienu dojení a skladování mléka. Geometrický průměr CPM (celkový počet mikroorganismů): je zjišťován z nejméně dvou vzorků za měsíc, vypočítává se jako klouzavý průměr za poslední dva měsíce a je stanoven na 100 000 v lml v kravského mléka, na 1 500 000 v lml mléka jiných druhů, pokud je mléko jiných druhů použito pro výrobu výrobků ze syrového mléka na 500 000 v lml; PSB se vypočítávají jako geometrický klouzavý průměr ze vzorků odebíraných nejméně jednou měsíčně po dobu tří měsíců. U mléka jiných druhů se PSB nestanovuje.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Výsledky vyšetření mléka, které odebírá mlékárna a které je rovněž prodáváno přímo spotřebitelům, jsou pozitivní na rezidua inhibičních látek. Při kontrole na místě bylo zjištěno, že není vedena evidence léčených kusů, léčené dojnice nejsou označeny. Podobný problém se vyskytl již před deseti měsíci.

Hodnocení: Rozsah i závažnost takového případu jsou hodnoceny jako vysoké, problém je označen jako odstranitelný.

Kde můžete získat informace:

- Informace mají pracoviště KVS, celý předpis je možné najít na stránkách <http://eur-lex.europa.eu/cs/index.htm>.

Kontrolovaný požadavek SMR II/I8:

Je s vejci zacházeno tak, aby nebyla ohrožena jejich zdravotní nezávadnost nebo jakost?

Důvod: Nešetrným a nesprávným zacházením může dojít k poškození vajec, ke snížení jakosti a v krajním případě i k ohrožení zdravotní nezávadnosti. Nařízení EP a Rady ES č. 853/2004, v příloze III, oddíl X kapitola I bod I stanovuje příslušná kritéria, která musí být dodržována.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Počínaje výrobními prostorami musí být vejce až do prodeje spotřebiteli udržována čistá, suchá, bez cizorodého zápachu, účinně chráněná proti otřesům a přímému slunečnímu světlu.

Vejce musí být skladována a přepravována pokud možno při stálé teplotě, která nejlépe zaručuje jejich jakost z hygienického hlediska. Inspektoři KVS se budou při svých kontrolách přesvědčovat, že výše uvedené požadavky jsou dodržovány.

Kde můžete získat informace:

- Informace mají pracoviště KVS, celý předpis je možné najít na stránkách <http://eur-lex.europa.eu/cs/index.htm>.

Zásady a požadavky potravinového práva

Požadavky – živočišná výroba

SMR 11/12: NEBYLA DODÁNA NA JATKA ZVÍŘATA NEBO UVÁDĚNY DO OBĚHU PRODUKTY POCHÁZEJÍCÍ ZE ZVÍŘAT, KTERÝM BYLY PODÁNY LÁTKY SKUPINY A PŘÍLOHY I. SMĚRNICE RADY 96/23/ES?

12	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
	x	x	V případě porušení jsou ohroženi spotřebitelé bez ohledu na to, kolik zvířat chovatel dodal.	x	x	V případě porušení je závažnost ohrožení spotřebitelů vždy velká.		x	
x	x	8	x	x	8	1	x	17	
Požadavek představuje přímé nebezpečí pro zdraví lidí nebo zvířat									

SMR 11/13: NEBYLA DODÁNA NA JATKA ZVÍŘATA NEBO UVEDENY DO OBĚHU PRODUKTY POCHÁZEJÍCÍ ZE ZVÍŘAT, U KTERÝCH NEBYLA DODRŽENA OCHRANNÁ LHŮTA U VETERINÁRNÍCH LÉČIVÝCH PŘÍPRAVKŮ SKUPINY B1 A B2 SMĚRNICE RADY 96/23/ES NEBO V JEJICHŽ PRODUKTECH BYLA ZJIŠTĚNA REZIDUA NAD STANOVENÝ MAXIMÁLNÍ REZIDUÁLNÍ LIMIT?

13	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
	x	x	V případě porušení jsou ohroženi spotřebitelé bez ohledu na to, kolik zvířat dodal.	x	x	V případě porušení je závažnost ohrožení spotřebitelů vždy velká.		x	
x	x	8	x	x	8	1	x	17	
Požadavek představuje přímé nebezpečí pro zdraví lidí nebo zvířat									

SMR II/14: NEBYLO DODÁNO MLÉKO DO MLÉKÁRNY BEZ SOUHLASU KRAJSKÉ VETERINÁRNÍ SPRÁVY V DOBĚ, KDY MĚLO HOSPODÁŘSTVÍ POZASTAVENÝ NEBO ODEBRANÝ STATUS HOSPODÁŘSTVÍ ÚŘEDNĚ PROSTĚHO BRUCELÓZY SKOTU NEBO ÚŘEDNĚ PROSTĚ BRUCELÓZY OVCÍ A KOZ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
14	Dodávky malého množství* mléka.	Dodávky většího než malého množství* mléka.	x	x	Veškeré mléko je dodáváno k mlékárenskému ošetření.	Podnik dodává mléko také/pouze přímo konečnému spotřebiteli.		x	
	2	4	x	x	4	6	I	x	II
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení velké závažnosti porušení									

* Malé množství je u kravského mléka do 500 litrů/den, u koziho do 100 litrů/den, ovčího 50 litrů za den (stanoveno v souladu s nařízením EP a R (ES) 853/2004 vyhláškou č. 128/2009 Sb.)

SMR II/15: NEBYLO DODÁNO MLÉKO DO MLÉKÁRNY BEZ SOUHLASU KRAJSKÉ VETERINÁRNÍ SPRÁVY V DOBĚ, KDY MĚLO HOSPODÁŘSTVÍ POZASTAVENÝ NEBO ODEBRANÝ STATUS HOSPODÁŘSTVÍ ÚŘEDNĚ PROSTĚHO TUBERKULÓZY SKOTU?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
15	Dodávky malého množství* mléka.	Dodávky většího než malého množství* mléka.	x	x	Veškeré mléko je dodáváno k mlékárenskému ošetření.	Podnik dodává mléko také/pouze přímo konečnému spotřebiteli.		x	
	2	4	x	x	4	6	I	x	II
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení velké závažnosti porušení									

* Malé množství je u kravského mléka do 500 litrů/den, u koziho do 100 litrů/den, ovčího 50 litrů/den (stanoveno v souladu s nařízením EP a R (ES) 853/2004 vyhláškou č. 128/2009 Sb.)

SMR II/16: NEZAŘADIL CHOVATEL DO DODÁVKY MLÉKO OD ZVÍŘAT, KTERÉ ZE ZDRAVOTNÍHO HLEDISKA NESPLŮJÍ PODMÍNKY PRO DODÁVKU MLÉKA?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
16	x	Chovatel vede záznamy o zvířatech nevhodných pro dodávku mléka -vyřazených z dojení; kontrolou byly zjištěny nesrovnalosti.	Chovatel nevede záznamy a dodal mléko od zvířat, která ze zdravotního hlediska nesplňují podmínky pro dodávku.	x	Veškeré mléko je dodáváno k mlékárenské-mu ošetření.	Podnik dodává mléko také/ pouze přímo konečnému spotřebiteli.		x	
	x	6	8	x	6	8	1	x	17
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení střední nebo velké závažnosti porušení									

SMR II/17: JE S MLÉKEM PŘI ZÍSKÁVÁNÍ A SKLADOVÁNÍ ZACHÁZENO TAK, ABY SE VYLOUČILO OHROŽENÍ ZDRAVOTNÍ NEZÁVADNOSTI NEBO SNÍŽENÍ JEHO JAKOSTI?

17	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
	Prostory pro skladování nejsou dostatečně chráněny proti škůdcům, nebo nejsou odděleny od prostor se zvířaty nebo mají nedostatečné chladicí zařízení; prostory získávání a skladování mléka jsou nedostatečně čištěny a saniovány; povrchy zařízení vykazují mírné poškození; jsou zjišťovány drobné nedostatky v čištění a sanitaci; před dojením nejsou vhodným způsobem očištěny struky.	Prostory jsou zcela nechráněny před vnikáním škůdců; mléko není chlazeno, přestože není zpracováno do 2 hodin, ani nebyl tento postup z technologických důvodů povolen KVS; zařízení vykazuje rozsáhlá poškození vylučující jeho řádnou sanitaci; je zjištěno nedostatečné čištění a sanitace v zařízení přicházející do styku s mlékem; vemeny jsou špinavé, nebo jsou pro strukové koupele, či postřiky použity látky neschválené, nebo neregistrované; v mléce zjištěny nežádoucí příměsi.	V mléce určeném k lidské spotřebě zjištěna přítomnost škůdců nebo prokázána rezidua inhibičních látek, případně jiných nepovolených léčiv.	Malé množství* mléka, mléko není ihned po nadojení chlazeno na teplotu 8°C, resp. 6°C při obdením svozu, pokud není zpracováno do 2 hodin, nebo pokud KVS nepovolila výjimku z technologických důvodů.	Větší než malé množství mléka, mléko není ihned po nadojení chlazeno na teplotu 8°C, resp. 6°C při obdením svozu, pokud není zpracováno do 2 hodin, nebo pokud KVS nepovolila výjimku z technologických důvodů.	Byla prokázána rezidua inhibičních látek Provozovatel dodává mléko přímo konečnému spotřebiteli.		x	
	2	4	6	2	4	6	l	x	13
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení velké závažnosti porušení									

* Malé množství je u kravského mléka do 500 litrů/den, u koziho do 100 litrů/den, ovčího 50 litrů/den (stanoveno v souladu s nařízením EP a R (ES) 853/2004 vyhláškou č. 128/2009 Sb.)

Geometrický průměr CPM (celkový počet mikroorganismů): je zjišťován z nejméně dvou vzorků za měsíc, vypočítává se jako klouzavý průměr za poslední dva měsíce a je stanoven na 100 000 v 1ml u kravského mléka, na 1 500 000 v 1ml mléka jiných druhů, pokud je mléko jiných druhů použito pro výrobu výrobků ze syrového mléka na 500 000 v 1ml; PSB se vypočítávají jako geometrický klouzavý průměr ze vzorků odebíraných nejméně jednou měsíčně po dobu tří měsíců. U mléka jiných druhů se PSB nestanovuje.

SMR 11/18: JE S VEJCI ZACHÁZENO TAK, ABY NEBYLA OHROŽENA JEJICH ZDRAVOTNÍ NEZÁVADNOST NEBO JAKOST?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
18	V kontrolovaném množství se vyskytují vejce mírně znečištěná; při manipulaci nejsou chráněna proti otřesům a přímému slunečnímu světlu.	V kontrolovaném množství se vyskytují vejce silně znečištěná *, anebo vejce na povrchu vlhká, například vlivem kolísání skladovací teploty.	V kontrolovaném množství se vyskytují vejce zkažená, plesnivá nebo rozbitá.	V kontrolovaném množství je Znečištění vajec zjištěno pouze ojedinelě**.	V kontrolovaném množství vajec je znečištění zjištěno u více než 20% vajec.	V kontrolovaném množství jsou zjištěna vejce silně znečištěná a vlhká anebo více než 5% vajec je zkažených nebo plesnivých či rozbitých.		x	
	2	4	6	2	4	6	l	x	13
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení velké závažnosti porušení									

* více než 40 mm² souvislého, nebo 320 mm² rozptýleného znečištění

** více než 5, maximálně však do 20% z celkového počtu kontrolovaných vajec

3.2.6. SMR 12: pravidla pro prevenci, tlumení a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií (TSE)

Jako přenosné spongiformní encefalopatie (TSE) jsou označovány choroby, které vyvolávají neurodegenerativní onemocnění lidí i zvířat, způsobené nahromaděním patologicky změněného, odolného proteinu, tzv. prionu, v mozkové tkáni. Mají velmi dlouhou inkubační dobu a vždy končí smrtí postiženého jedince. Nemoc se může ve stádě objevit jen u jednoho nebo několika kusů. Do této kategorie spadá bovinní spongiformní encefalopatie (BSE), onemocnění skotu, jehož první případ byl popsán ve Velké Británii již v roce 1985. Nemoc se rozšířila patrně díky zkrmování masokostních mouček a kaflerního tuku vyrobeného z nemocných zvířat. K těmto nemocem je řazeno také onemocnění ovcí a koz, podobné BSE, označované jako klusavka. Z důvodu minimalizace rizik přenosu spongiformní encefalopatie (TSE) u zvířat byly stanoveny určitá pravidla vymežující zákaz krmení hospodářských zvířat živočišnými bílkovinami a důsledné dodržování odděleného skladování krmiv obsahující živočišné bílkoviny.

Kontroly jsou zaměřeny na pravděpodobný původ onemocnění tj. na zkrmování živočišných bílkovin hospodářským zvířatům nebo na dodržování povinnosti ohlášení podezření z výskytu nebezpečné nákazy. V případě podezření z onemocnění jsou krajskou veterinární správou (KVS) vydána mimořádná veterinární opatření, resp. opatření na místě, která nařizují usmrcení zvířat podezřelých z nákazy a zaslání vzorků pro laboratorní vyšetření na potvrzení nebo vyloučení nákazy. Dozorová organizace je pak povinna se zaměřit na dodržování stanovených postupů a opatření proti dalšímu možnému šíření onemocnění.

Týká se: Všech žadatelů o přímé platby, některé podpory z Osy II Programu rozvoje venkova a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem, kteří provozují podniky živočišné výroby (chovatelé hospodářských zvířat) nebo krmivářské podniky.

Kontrolní požadavky 12/3 – 12/11 se týkají chovatelů skotu, ovcí, koz nebo jelenovitých.

Kontroluje: V rámci svých působností se na kontrole požadavků stanovených uvedeným nařízením v rámci kontroly podmíněnosti podílí dvě dozorové organizace: požadavky 12/1 – 12/2 Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ) a požadavky 12/3 – 12/11 Státní veterinární správa ČR (SVS).

Požadavky jsou prováděny zejména prostřednictvím navazujících nařízení:

- nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, čl. 7 odst. 1 a 2, příloha IV
 - dotčená nařízení kontrolované SVS:
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, čl. 12 odst. 1, 2, 3, čl. 13 odst. 1 písm. c)

Kontrolovaný požadavek SMR 12/1:

Dodržuje provozovatel zákaz krmení hospodářských zvířat živočišnými bílkovinami a krmivy tyto bílkoviny obsahujícími?

Důvod: Živočišné bílkoviny nejsou součástí přirozené potravy dospělých přežvýkavců, a proto je nutné zachovat zákaz jejich zkrmování, aby se zabránilo nebezpečí infekce TSE.

Zákaz zkrmování živočišnými bílkovinami je rozšířen i na jiná zvířata než přežvýkavce:

- krmení farmových zvířat, s výjimkou masožravých kožešinových zvířat těmito látkami (zpracovanými živočišnými bílkovinami, želatinou z přežvýkavců, krevními produkty, di- a tri-fosforečnan vápenatý živočišného původu...)

Zákaz krmení živočišnými bílkovinami se nevztahuje na:

- krmení farmových zvířat vejci, mlékem, mlezivem, želatinou získanou z nepřežvýkavců, hydrolyzovanými bílkovinami z nepřežvýkavců a z kůží přežvýkavců;
- krmení nepřežvýkavých farmových zvířat rybí moučkou nebo krevními produkty z nepřežvýkavců.

Produkty živočišného původu, které jsou dle nařízení ES č. 999/2001 pro některé druhy zvířat zakázané (x):

	Zpracované živočišné BK	Želatina		Krevní produkty		Hydrolyz. BK		Di- a trikalciurní fosfát		Mléko, mléčné výrobky, vejce	Rybí moučka	Krevní moučka z nepřežvýkavců
		z přežvýkavců	z nepřežvýkavců	z přežvýkavců	z nepřežvýkavců	z přežvýkavců	z nepřežvýkavců	živočišného původu	jiný než živočišný původ			
Přežvýkavci	x	x	✓	x	x	x	✓	x	✓	✓	x	x
Neodstavení přežvýkavci	x	x	✓	x	x	x	✓	x	✓	✓	✓	x
Prasata	x	x	✓	x	✓	x	✓	✓	✓	✓	✓	x
Drůbež	x	x	✓	x	✓	x	✓	✓	✓	✓	✓	x
Ryby	x	x	✓	x	✓	x	✓	✓	✓	✓	✓	x
Kožeštinová zvířata	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Domácí zvířata	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Co bude kontrolní orgán požadovat:

V průběhu kontroly je senzorky kontrolováno, zda krmiva podávaná přežvýkavcům a dalším hospodářským zvířatům neobsahují živočišné bílkoviny. Dále je ověřováno, zda v podniku nejsou skladována zakázaná krmiva. Pokud jsou v podniku skladována hnojiva na bázi masokostní moučky, kontroluje inspektor, že uskladněné množství odpovídá nakoupenému množství.

Při podezření, že jsou v podniku zkrmovány zakázané bílkoviny, je odebrán vzorek k mikroskopické analýze.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Zemědělský podnikatel zkrmoval dojnicím masokostní moučku určenou ke hnojení, což je zakázáno.

Hodnocení: Masokostní moučkou byla krmena skupina 15 dojnic – rozsah střední – závažnost velká – trvalost – porušení trvalé.

Kontrolovaný požadavek SMR 12/2:

Dodržuje provozovatel podmínky odděleného skladování živočišných bílkovin a krmiv tyto bílkoviny obsahujících?

Důvod: Zabránit kontaminaci krmiv živočišnými bílkovinami, které mohou vyvolat onemocnění TSE.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Při samotné kontrole je posuzováno, zda sklady umožňují oddělené skladování.

Poznámka:

Oddělení musí být nejen prostorové, ale i fyzické, například zdí. Sklad krmiv s obsahem živočišných bílkovin by měl být co nejbližší stájím, kde jsou tato krmiva používána, v jiném místě než kde jsou krmiva pro přežvýkavce.

Kontrolovaný požadavek SMR 12/3:

Byl nahlášen krajské veterinární správě výskyt TSE a to neprodleně při závažném podezření nebo pozitivním zjištění TSE?

Důvod: Požadavky na prevenci, tlumení a eradikaci (pozn. vymýcení choroby) některých přenosných spongiformních encefalopatií jsou stanoveny nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001 ze dne 22. května 2001, které je přímo aplikovatelné a jeho ustanovení není třeba převádět do národní legislativy. Hlášení nebezpečných nákaz (podezření, nebo potvrzení) je však jednou z hlavních povinností chovatele i dle zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči (veterinární zákon).

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Bude kontrolováno dodržování povinností chovatele dle požadavků Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, dále vedení evidence o léčbě, úhynech a přesunech (prodej, jatky). Záznamy chovatele o léčbě prováděné veterinárním lékařem, případně chovatelem pod dohledem veterinárního lékaře. Zejména důležité jsou záznamy o léčbě neúspěšné, končící porážkou nebo úhynem zvířete. K těmto záznamům budou požadovány i informace typu protokolu o vyšetření ze Státních veterinárních ústavů (SVÚ), případně jatek. Tyto informace lze získat i přímo ze strany SVÚ a v případě pozitivního výsledku je tento ihned hlášen krajské veterinární správě. Následně konané epizootologické šetření může prokázat nečinnost chovatele při příznacích onemocnění u zvířat.

Kontrola je zaměřena na evidenci a označování zvířat, na vedení související dokumentace a také na zdravotní stav zvířat.

Poznámka:

Při neohlášení nákazy resp. podezření z něj je nebezpečí šíření nákazy i na další hospodářství, bez ohledu na to, kolik zvířat je nemocných, resp. podezřelých z nákazy. Závažnost neohlášení nebezpečných nákaz (podezření, nebo potvrzení) je vždy velká.

Související legislativa:

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, článek 11.

Kontrolovaný požadavek SMR 12/4:

Nebyla přemístována zvířata z hospodářství podezřelá z infekce TSE, která byla úředně omezena v pohybu do doby, kdy byly známy výsledky klinického vyšetření a epizootologického šetření provedené příslušnou KVS?

Důvod: Chovatel je povinen bránit vzniku a šíření nákaz a podrobit se opatřením, které vydává místně příslušná KVS.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

V případě výskytu TSE budou požadovány záznamy chovatele o přesunech zvířat v určitém časovém úseku. Kontrola se provádí kontrolou veterinárních osvědčení, resp. osvědčení TRACES (při přemístování do jiných členských států) a zároveň i údajů ústřední evidence (IZR), stájového registru zvířat na hospodářství.

Kontrola bude zaměřena také na zdravotní stav zvířat. V případě porušení bude posuzováno procento zvířat přemístěných z podezřelých k datu přemístění.

Poznámka:

V případě podezření z nákazy se vydávají mimořádná veterinární opatření, resp. opatření na místě, které zamezují přemístění podezřelých zvířat.

Přemístování podezřelých zvířat a všech ostatních zvířat stejného druhu (vnímavých zvířat) může mít dlouhodobé následky na další restrikční opatření u jiných hospodářství.

Související legislativa:

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, článek 12, odst. 1.

Kontrolovaný požadavek SMR 12/5:

Nebylo manipulováno se zvířaty podezřelými z infekce TSE, která měla být za úředního dohledu usmrcena pro laboratorní vyšetření?

Důvod požadavku i způsob kontroly jsou totožné jako u požadavku SMR 12/4. V případě porušení bude počítáno procento zvířat - počet zvířat přemístěných z podezřelých k datu přemístění.

Související legislativa:

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, článek 12, odst. 2.

Kontrolovaný požadavek SMR 12/6:

Byly všechny části těla zvířete podezřelého z infekce TSE ponechány pod úředním dozorem do doby stanovení diagnózy nebo odstraněny v souladu s nařízením (ES) č. 1069/2009?

Co bude kontrolní orgán požadovat?

V případě výskytu TSE bude zkontrolováno místo, kde byly části těla ponechány, bude posouzeno zabezpečení místa jak proti vniknutí nepovolaných osob tak volně žijících živočichů. V případě porušení bude posuzováno procento zvířat přemístěných z podezřelých k datu přemístění.

Poznámka:

V případě podezření z nákazy se vydávají mimořádná veterinární opatření (MVO), resp. opatření na místě, která nařizují usmrcení zvířat podezřelých z nákazy a zamezují manipulaci s jejich částí do doby potvrzení nákazy.

Kontrola se provádí kontrolou veterinárních osvědčení, zároveň i údajů ústřední evidence (IZR), stájového registru zvířat na hospodářství a záznamů jatek a asanačního podniku. Kontroluje se dodržování nařízení MVO.

Přemísťování podezřelých zvířat může mít vliv na trvání restriktivních opatření i u jiných hospodářství.

Související legislativa:

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, článek 12, odst. 3;
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 ze dne 21. října 2009, o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu a získané produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě, a o zrušení nařízení (ES) č. 1774/2002 (nařízení o vedlejších produktech živočišného původu).

Kontrolovaný požadavek SMR 12/7:

Nebyly přemísťovány části těla zvířete pozitivního na TSE, které se měly neškodně odstranit v souladu s nařízením (ES) č. 1069/2009?

Důvod požadavku, způsob kontroly i zdroje informací jsou totožné jako u požadavků SMR 12/4, 12/6.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Budou zkontrolovány doklady o převzetí k neškodnému odstranění. V případě porušení bude posuzováno procento zvířat přemístěných z podezřelých k datu přemístění (resp. jejich části).

Poznámka:

V případě potvrzení nákazy TSE u zvířete na hospodářství je MVO nařízená likvidace všech částí těla pozitivního zvířete jako materiál kategorie I dle nařízení (ES) č. 1069/2009, které musí být do obdržení laboratorního vyšetření pozastaveny.

Kontrolovaný požadavek SMR 12/8:

Nebyla přemísťována riziková zvířata a produkty z nich, která byla identifikována šetřením a měla být usmrcena a neškodně odstraněna v souladu s nařízením (ES) č. 1069/2009?

Důvod požadavku i způsob kontroly jsou totožné jako u požadavků SMR 12/4, 12/6 a 12/7. V případě porušení bude posuzováno procento zvířat z rizikových, která se přemístila k datu přesunu.

Poznámka:

V případě potvrzení nákazy TSE u zvířete na hospodářství je na základě epizotologického šetření vybrána skupina zvířat (kohorta). V MVO je na tato zvířata vydán zákaz přemísťování a je nařízeno jejich utracení s cílem eradikace nákazy na hospodářství. V MVO je dále nařízená likvidace všech částí těl zvířat z kohorty jako materiál kategorie I dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009. Přemísťování podezřelých zvířat, zvířat určených k likvidaci z důvodu eradikace nákazy a produktů živočišného původu získaných z vnímavých zvířat může mít vliv na trvání restriktivních opatření i u jiných hospodářství.

Související legislativa:

Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 999/2001, článek 13, odst. 1, písm. c);
Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009.

Kontrolovaný požadavek SMR 12/9:

Nebyla přemísťována zvířata vnímavá k TSE a produkty živočišného původu, které z nich byly získány na hospodářství, na kterém bylo infikované zvíře přítomno, přemísťování bylo jenom na základě schválení příslušné KVS?

Důvod požadavku i způsob kontroly jsou totožné jako u požadavků SMR 12/4, 12/6 a 12/7. V případě porušení bude posuzováno procento zvířat z vnímavých, která se přemístila k datu přesunu.

Poznámka:

V případě potvrzení nákazy na hospodářství se vydávají mimořádná veterinární opatření, resp. opatření na místě, které zamezují přemísťování všech vnímavých zvířat a produktů živočišného původu získaných z těchto zvířat až do ukončení epizotologického šetření na hospodářství. KVS může povolit přemísťování vnímavých zvířat nebo produktů živočišného původu ještě před ukončením epizotologického šetření v případě, že hospodářství, kde bylo pozitivní zvíře zjištěno, není hospodářstvím, kde mohlo být zvíře vystaveno infekci TSE.

Související legislativa:

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001, článek 13, odst. 2.

Kontrolovaný požadavek SMR 12/10:

Je uváděn na trh skot mimo pozitivního zvířete a kohorty vytvořené na základě šetření a jejich embrya a vajíčka, a tyto jsou doprovázena příslušným veterinárním osvědčením?

Důvod: Genetický materiál představuje dlouhodobé riziko pro jiná hospodářství, proto i přesun jednoho zvířete z rizikové skupiny, resp. jejich genetického materiálu představuje velké riziko.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Záznamy chovatele o přesunech zvířat včetně veterinárních osvědčení v určitém časovém úseku. Kontrola dále bude zaměřena na evidenci a označování zvířat a na vedení související dokumentace.

Poznámka:

V případech podezření nebo potvrzení nákazy TSE se vydávají mimořádná veterinární opatření, resp. opatření na místě, které zakazují uvádění na trh první generaci potomstva, spermatu, embryí a vajíček zvířat podezřelých nebo zvířat s potvrzeným onemocněním TSE. Jako **kohorta** jsou označovány:

- a) zvířata narozená ve stejném stádu jako postižený kus skotu do 12 měsíců před datem narození postiženého kusu skotu nebo po něm, nebo
- b) zvířata, která v jakémkoliv období během prvního roku svého života byla chována spolu s postiženým kusem skotu během prvního roku jeho života.

Související legislativa:

Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 999/2001, článek 15, odst. 1.

Kontrolovaný požadavek SMR 12/11:

Jsou uváděny na trh ovce s vyhovujícím genotypem, jejich embrya a vajíčka, a zda jsou doprovázeny příslušným veterinárním osvědčením?

Důvod požadavku i způsob kontroly jsou totožné jako u požadavků SMR 12/10.

Poznámka:

Za vhodný genotyp se považuje: berani - jenom genotyp ARR/ARR, ovce - genotyp bez alely VRQ.

Související legislativa:

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 999/2001, článek 15, odst. 1 - Prevence, tlumení a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií (TSE).

SMR 12/1 DODRŽUJE PROVOZOVATEL ZÁKAZ KRMENÍ HOSPODÁŘSKÝCH ZVÍŘAT ŽIVOČIŠNÝMI BÍLKOVINAMI A KRMIVY TYTO BÍLKOVINY OBSAHUJÍCÍMI?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
1	Krmeno méně než 5 DJ.	Krmeno 5 – 20 DJ.	Krmeno více než 20 DJ.	x	Provozovatel krmí hospodářská zvířata zakázanými živočišnými bílkovinami.	Provozovatel krmí přežvýkavce živočišnými bílkovinami.	x		
	4	6	8	x	6	8	x	8	24
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení velké závažnosti porušení									

SMR 12/2 DODRŽUJE PROVOZOVATEL PODMÍNKY ODDĚLENÉHO SKLADOVÁNÍ ŽIVOČIŠNÝCH BÍLKOVIN A KRMIV TYTO BÍLKOVINY OBSAHUJÍCÍCH?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
2	Nedostatky zjištěny v jednom provozu.	Nedostatky zjištěny ve dvou provozech.	Nedostatky zjištěny u tří a více provozů.	x	x	Není zajištěno oddělené skladování.		x	
	2	4	6	x	x	6	1	x	13

SMR 12/3: BYL NAHLÁŠEN KRAJSKÉ VETERINÁRNÍ SPRÁVĚ VÝSKYT TSE A TO NEPRODLENĚ PŘI ZÁVAŽNÉM PODEZŘENÍ NEBO POZITIVNÍM ZJIŠTĚNÍ TSE?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
3	x	x	Při neohlášení nákazy resp. Podezření z něj je nebezpečí šíření nákazy i na další hospodářství, bez ohledu na to, kolik zvířat je nemocných, resp. Podezřelých z nákazy.	x	x	Závažnost neohlášení nebezpečných nákaz (podezření, nebo potvrzení) je vždy velká.	x		
	x	x	6	x	x	6	x	8	20

Požadavek představuje přímé nebezpečí pro zdraví lidí nebo zvířat

SMR 12/4: NEBYLA PŘEMÍSTOVÁNA ZVÍŘATA Z HOSPODÁŘSTVÍ PODEZŘELÁ Z INFEKCE TSE, KTERÁ BYLA ÚŘEDNĚ OMEZENA V POHYBU DO DOBY, KDY BYLY ZNÁMY VÝSLEDKY KLINICKÉHO VYŠETŘENÍ A EPIZOOTOLOGICKÉHO ŠETŘENÍ PROVEDENÉ PŘÍSLUŠNOU KVS?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
4	1-30 % zvířat přemístěných z podezřelých k datu přemístění.	31-70 % zvířat přemístěných z podezřelých k datu přemístění.	71-100 % zvířat přemístěných z podezřelých k datu přemístění.	x	x	Závažnost přemístování podezřelých zvířat má dlouhodobé následky na další restriční opatření u jiných hospodářství.		x	
	2	4	6	x	x	6	1	x	13

Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek vždy

SMR 12/5: NEBYLO MANIPULOVÁNO SE ZVÍŘATY PODEZŘELÝMI Z INFEKCE TSE, KTERÁ MĚLA BÝT ZA ÚŘEDNÍHO DOHLEDU USMRCENA PRO LABORATORNÍ VYŠETŘENÍ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
5	1-30 % zvířat přemístěných z podezřelých k datu přemístění.	31-70 % zvířat přemístěných z podezřelých k datu přemístění.	71-100 % zvířat přemístěných z podezřelých k datu přemístění.	x	x	Závažnost přemístování podezřelých zvířat má dlouhodobé následky na další restriční opatření u jiných hospodářství.		x	
	2	4	6	x	x	6	1	x	13
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek vždy									

SMR 12/6: BYLY VŠECHNY ČÁSTI TĚLA ZVÍŘETE PODEZŘELÉHO Z INFEKCE TSE PONECHÁNY POD ÚŘEDNÍM DOZOREM DO DOBY STANOVENÍ DIAGNÓZY NEBO ODSTRANĚNY V SOULADU S NAŘÍZENÍM (ES) č. 1069/2009 ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
6	1-30 % zvířat, jejichž části byly přemístěny z podezřelých zvířat k datu přemístění.	31-70 % zvířat, jejichž části byly přemístěny z podezřelých zvířat k datu přemístění.	71-100 % zvířat, jejichž části byly přemístěny z podezřelých zvířat k datu přemístění.	x	x	Závažnost přemístování podezřelých zvířat má dlouhodobé následky na další restriční opatření u jiných hospodářství.		x	
	2	4	6	x	x	6	1	x	13
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek vždy									

SMR 12/7: NEBYLY PŘEMÍSTĚOVÁNY ČÁSTI TĚLA ZVÍŘETE POZITIVNÍHO NA TSE, KTERÉ SE MĚLY NEŠKODNĚ ODSTRANIT V SOULADU S NAŘÍZENÍM (ES) č. 1069/2009?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
7	1-30 % zvířat přemístěných z podezřelých k datu přemístění.	31-70 % zvířat přemístěných z podezřelých k datu přemístění.	71-100 % zvířat přemístěných z podezřelých k datu přemístění.	x	x	Závažnost přemístování částí zvířat podezřelých může mít dlouhodobé následky na další restriční opatření u jiných hospodářství.		x	
	2	4	6	x	x	6	1	x	13
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek vždy									

SMR 12/8: NEBYLA PŘEMÍSTĚOVÁNA RIZIKOVÁ ZVÍŘATA A PRODUKTY Z NICH, KTERÁ BYLA IDENTIFIKOVÁNA ŠETŘENÍM A MĚLA BÝT USMRCENA A NEŠKODNĚ ODSTRANĚNA V SOULADU S NAŘÍZENÍM (ES) č. 1069/2009?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
8	1-30 % zvířat přemístěných z rizikových k datu přesunu.	31-70 % zvířat přemístěných z rizikových k datu přesunu.	71-100 % zvířat přemístěných z rizikových k datu přesunu.	x	x	Závažnost přemístování zvířat rizikových má dlouhodobé následky na další restriční opatření u jiných hospodářství.		x	
	2	4	6	x	x	6	1	x	13
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek vždy									

SMR 12/9: NEBYLA PŘEMÍSTOVÁNA ZVÍŘATA VNÍMAVÁ K TSE A PRODUKTY ŽIVOČIŠNÉHO PŮVODU, KTERÉ Z NICH BYLY ZÍSKÁNY NA HOSPODÁŘSTVÍ, NA KTERÉM BYLO INFIKOVANÉ ZVÍŘE PŘÍTOMNO, PŘEMÍSTOVÁNÍ BYLO JENOM NA ZÁKLADĚ SCHVÁLENÍ PŘÍSLUŠNÉ KVS?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
9	1-30 % zvířat přemístěných z vnímavých k datu přesunu.	31-70 % zvířat přemístěných z vnímavých k datu přesunu.	71-100 % zvířat přemístěných z vnímavých k datu přesunu.	x	Závažnost přemísťování vnímavých zvířat z hospodářství pozitivního na TSE může mít vliv na trvání restričních opatření i u jiných hospodářství.	x		x	
	2	4	6	x	4	x	I	x	II
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek vždy									

SMR 12/10: JE UVÁDĚN NA TRH SKOT, MIMO POZITIVNÍHO ZVÍŘETE A KOHORTY* VYTVOŘENÉ NA ZÁKLADĚ ŠETŘENÍ, A JEJICH EMBRYA A VAJÍČKA DOPROVÁZENA PŘÍSLUŠNÝM VETERINÁRNÍM OSVĚDČENÍM?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
10	x	x	Genetický materiál představuje dlouhodobé riziko pro jiná hospodářství, proto i přesun jednoho zvířete z rizikové skupiny, resp. jejich genetického materiálu představuje velké riziko.	x	x	Genetický materiál představuje dlouhodobé riziko pro jiná hospodářství.		x	
	x	x	5	x	x	5	I	x	II

- * a) zvířata narozená ve stejném stádu jako postižený kus skotu do 12 měsíců před datem narození postiženého kusu skotu nebo po něm, nebo
b) zvířata, která v jakémkoliv období během prvního roku svého života byla chována spolu s postiženým kusem skotu během prvního roku jeho života.

SMR 12/11: JSOU UVÁDĚNY NA TRH OVCE S VYHOVUJÍCÍM GENOTYPEM A JEJICH EMBRYA A VAJÍČKA DOPROVÁZENA PŘÍSLUŠNÝM VETERINÁRNÍM OSVĚDČENÍM?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
11	x	x	Genetický materiál představuje dlouhodobé riziko pro jiná hospodářství, proto i přesun jednoho zvířete z rizikové skupiny, resp. jejich genetického materiálu představuje velké riziko.	x	x	Genetický materiál představuje dlouhodobé riziko pro jiná hospodářství.		x	
	x	x	5	x	x	5	I	x	11

3.2.7. SMR 13, 14 a 15: oznamování nákaz - tlumení slintavky a kulhavky, tlumení některých chorob zvířat a zvláštní opatření týkající se vezikulární choroby prasat, tlumení a eradikace katarální horečky ovcí

Hlášení nebezpečných nákaz (podezření, nebo potvrzení) je jednou z hlavních povinností chovatele. Chovatel má povinnost ohlásit jakékoliv podezření na nákazu, kterou pozoruje na svém hospodářství. Hlášení podezření z nákazy (jakékoliv, jelikož chovatel není vždy schopen rozeznat příznaky konkrétní nákazy) je možné provést i prostřednictvím soukromého veterinárního lékaře, který na hospodářství provádí léčbu a který pak posléze ohlásí podezření krajské veterinární správě. Chovatel by měl mít k dispozici písemný doklad o uvědomění veterinárního lékaře o těchto skutečnostech. Podezření se týká zejména zdravotního stavu zvířat, změny chování zvířat, úhynů, trvání příznaků i po zavedení léčby.

Týká se: Všech žadatelů o přímé platby, některé podpory z Osy II Programu rozvoje venkova a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem, kteří provozují podniky živočišné výroby (jsou chovateli hospodářských zvířat).

Kontroluje: Státní veterinární správa ČR (SVS)

Kontrolovaný požadavek SMR 13/I:

Nahlásil chovatel krajské veterinární správě výskyt slintavky a kulhavky a to neprodleně při závažném podezření nebo pozitivním zjištění, nebo zajistil uvědomění KVS?

Důvod: Slintavka a kulhavka jsou virová onemocnění, která patří mezi nebezpečné nákazy. V případě šíření této nákazy je ohroženo zdraví zvířat, a zemědělství vznikají velké ekonomické ztráty z důvodů přímých a nepřímých ztrát vznikajících v důsledku rychlého rozšíření nákazy na vnímavé druhy zvířat. Chovatel je dle veterinárního zákona povinen nahlásit podezření z výskytu nebezpečné nákazy.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Inspektor provádí kontrolu záznamů o veterinární léčbě vedené chovatelem, včetně záznamů vedených soukromým veterinárním lékařem na hospodářství o léčbě nemocných kusů zvířat, resp. protokolů Státního veterinárního ústavu (SVÚ), které lze získat přímo ze strany SVÚ (v případě pozitivního výsledku tento inspektor ihned hlásí na KVS a SVS). Následně epizootologické šetření může prokázat nečinnost chovatele při příznacích onemocnění u zvířat. Bude požadováno doplnění informací k případným nálezům. Možná je i fyzická kontrola zdravotního stavu zvířat.

Poznámka:

Při neohlášení nákazy resp. podezření z něj je nebezpečí šíření nákazy i na další hospodářství, bez ohledu na to, kolik zvířat je nemocných, resp. podezřelých z nákazy. Závažnost neohlášení nebezpečných nákaz (podezření, nebo potvrzení) je vždy velká. Vnímavými druhy zvířat jsou: skot, ovce, kozy, prasata i jelenovití.

Související legislativa:

- Směrnice Rady 85/511/EHS, článek 3;
- Zákon č. 166/1999 Sb., veterinární zákon v platném znění, § 11, odst. 1;
- Vyhláška č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka.

Kde můžete získat informace:

- Internetové stránky SVS, záložka Zdraví zvířat.

Kontrolní požadavek SMR 14/1:

Nahlásil chovatel krajské veterinární správě výskyt následujících nákaz a to neprodleně při závažném podezření nebo pozitivním zjištění: 1. vezikulární stomatitida 2. vezikulární choroba prasat 3. mor skotu 4. mor malých přežvýkavců 5. nodulární dermatitida skotu 6. horečka údolí Rift 7. katarální horečka ovcí 8. neštovice ovcí a koz 9. africký mor prasat 10. enzootická hemoragická choroba jelenovitých, nebo zajistil uvědomění KVS?

Důvod: Náказы uvedené v dané směrnici (mor skotu, mor malých přežvýkavců, vezikulární choroba prasat, katarální horečka ovcí, epizootická hemoragická choroba jelenovitých, neštovice ovcí a koz, vezikulární stomatitida, těšínská choroba prasat, nodulární dermatitida, horečka údolí Rift) jsou v rámci veterinárního zákona zařazené mezi nebezpečné náказы. V případě šíření těchto nákaz je ohroženo zdraví zvířat, a v zemědělství vznikají velké ekonomické ztráty z důvodů přímých a nepřímých ztrát v důsledku rychlého rozšíření náказы na vnímavé druhy zvířat. Chovatel je dle veterinárního zákona povinen nahlásit podezření z výskytu nebezpečné náказы.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Způsob kontroly a zdroje informací jsou totožné jako pro kontrolovaný požadavek SMR 13/1.

Kontrolní požadavek SMR 15/1:

Nahlásil chovatel krajské veterinární správě výskyt katarální horečky ovcí a to neprodleně při závažném podezření nebo pozitivním zjištění, nebo zajistil uvědomění KVS?

Důvod: Katarální horečka ovcí je virové onemocnění v rámci veterinárního zákona zařazené mezi nebezpečné náказы. V případě šíření této náказы je ohroženo zdraví zvířat.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Způsob kontroly a zdroje informací jsou totožné jako pro kontrolovaný požadavek SMR 13/1.

Poznámka:

Kontrolní požadavek se nevztahuje na chovatele prasat.

Oznamování nákaz - tlumení slintavky a kulhavky

SMR 13/I: NAHLÁSIL CHOVATEL KRAJSKÉ VETERINÁRNÍ SPRÁVĚ VÝSKYT SLINTAVKY A KULHAVKY A TO NEPRODLENĚ PŘI ZÁVAŽNÉM PODEZŘENÍ NEBO POZITIVNÍM ZJIŠTĚNÍ, NEBO ZAJISTIL UVĚDOMĚNÍ KVS?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
I	x	x	Při neohlášení nákazy resp. podezření z ní je nebezpečí šíření nákazy i na další hospodářství, bez ohledu na to, kolik zvířat je nemocných, resp. podezřelých z nákazy.	x	x	Závažnost neohlášení nebezpečných nákaz (podezření, nebo potvrzení) je vždy velká.	x		
	x	x	10	x	x	10	x	5	25
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek vždy									

Oznamování nákaz – tlumení některých chorob zvířat a zvláštní opatření týkající se vezikulární choroby prasat

SMR 14/I: NAHLÁSIL CHOVATEL KRAJSKÉ VETERINÁRNÍ SPRÁVĚ VÝSKYT NÁSLEDUJÍCÍCH NÁKAZ A TO NEPRODLENĚ PŘI ZÁVAŽNÉM PODEZŘENÍ NEBO POZITIVNÍM ZJIŠTĚNÍ: 1. VEZIKULÁRNÍ STOMATITIDA 2. VEZIKULÁRNÍ CHOROBA PRASAT 3. MOR SKOTU 4. MOR MALÝCH PŘEŽVÝKAVCŮ 5. NODULÁRNÍ DERMATITIDA SKOTU 6. HOREČKA ÚDOLÍ RIFT 7. KATARÁLNÍ HOREČKA OVCÍ 8. NEŠTOVICE OVCÍ A KOZ 9. AFRICKÝ MOR PRASAT 10. ENZOOTICKÁ HEMORAGICKÁ CHOROBA JELENOVITÝCH NEBO ZAJISTIL UVĚDOMĚNÍ KVS?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
I	x	x	Při neohlášení nákazy resp. podezření z ní je nebezpečí šíření nákazy i na další hospodářství, bez ohledu na to, kolik zvířat je nemocných, resp. podezřelých z nákazy.	x	x	Závažnost neohlášení nebezpečných nákaz (podezření, nebo potvrzení) je vždy velká.	x		
	x	x	10	x	x	10	x	5	25
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek vždy									

Oznamování nález - tlumení a eradikace katarální horečky ovcí

SMR 15/1: NAHLÁSIL CHOVATEL KRAJSKÉ VETERINÁRNÍ SPRÁVĚ VÝSKYT KATARÁLNÍ HOREČKY OVCÍ A TO NEPRODLENĚ PŘI ZÁVAŽNÉM PODEZŘENÍ NEBO POZITIVNÍM ZJIŠTĚNÍ, NEBO ZAJISTIL UVĚDOMĚNÍ KVS?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
I	x	x	Při neohlášení nákazy resp. podezření z ní je nebezpečí šíření nákazy i na další hospodářství, bez ohledu na to, kolik zvířat je nemocných, resp. podezřelých z nákazy.	x	x	Závažnost neohlášení nebezpečných nález (podezření, nebo potvrzení) je vždy velká.	x		
	x	x	10	x	x	10	x	5	25
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek vždy									

3.3. DOBRÉ ŽIVOTNÍ PODMÍNKY ZVÍŘAT

3.3.1. SMR 16: minimální požadavky pro ochranu telat

Evropská směrnice Rady č. 2008/119/ES, kterou se stanoví minimální požadavky pro ochranu telat transponovaná do národní legislativy, zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, definují, jaké minimální požadavky musí být splněny, aby byla zajištěna péče o pohodu telat. Od počátku narození je nezbytné telatům zajistit správnou výživu, především včasným podáním mleziva nebo jeho náhražky, zajistit dostatek napájecí vody, krmiva, pravidelnou a pečlivou kontrolu zdravotního stavu, včasné ošetření v případě poranění a mimo jiné i vhodné ustájovací prostory a vybavení. Jakékoliv zanedbání nebo nedodržení těchto požadavků dle platné legislativy může vést ke zpomalení vývoje telat, k poškození jejich zdraví či utrpení a často pak již nemůže být kompenzováno v dospělosti. Je potřeba mít na paměti, že budoucností každého stáda skotu jsou zdravě odchovaná telata.

Týká se: Všech žadatelů o přímé platby, některé podpory z Osy II Programu rozvoje venkova a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem, kteří provozují podniky živočišné výroby.

Poznámka: Veškeré kontrolované požadavky pro ochranu telat budou posuzovány a hodnoceny úředním veterinárním lékařem v době kontroly. Teletem se rozumí mládě tura domácího do 6 měsíců stáří.

Kontroluje: Státní veterinární správa (SVS)

Kontrolovaný požadavek SMR 16/1:

Jsou telata ve stájích kontrolována alespoň dvakrát denně, a telata chovaná venku alespoň jednou denně?

Důvod: Každodenní kontrolou telat je možné včas zjistit případné poranění, narušení zdravotního stavu nebo onemocnění a zajistit následné ošetření chovatelem nebo veterinárním lékařem.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař zkontroluje zdravotní stav telat. Pokud se prokáže, že případné poranění či narušení zdravotního stavu telete trvá déle než 2 dny, že chybí záznam o lékařském ošetření telete, o přivolání veterinárního lékaře, pak bude posuzováno jako porušení.

Kde můžete získat informace:

- v § 12 odst. 4 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů
- v § 2 odst. 1 písm. l) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

Kontrolovaný požadavek SMR 16/2:

Je dodržen zákaz uvazování telat s výjimkou skupinového ustájení po dobu krmení nejdéle (1 hodinu) a zákaz používání náhubku u telat?

Důvod: Zákaz uvazování telat a zákaz používání náhubku u telat je legislativně stanoven a to z důvodu zachování přirozených reflexů telat (např. zívání, olizování apod.) a i s ohledem na jejich přirozený pohyb, postoj a ležení.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař provede fyzickou kontrolu telat přímo na místě v chovu. Zkontroluje, zda v době kontroly nebyla telata uvázaná, vyjma případů skupinově ustájených zvířat, pokud byla v době kontroly krmena (maximálně však jednu hodinu). Dále budou zkontrolovány uvazovací postroje, pokud jsou používány, aby nezpůsobovaly poranění telat.

Kde můžete získat informace:

- v § 12a odst. 1 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů
- v § 2 odst. 1 písm. b) a c) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

Příklad porušení požadavku – uvázané tele, zdroj SVS

Kontrolovaný požadavek SMR 16/3:

Odpovídají rozměry individuálního kotce pro telata stanoveným požadavkům a kotce mají stěny s otvory, které umožňují vizuální a hmatový kontakt mezi telaty?

Důvod: Dodržovat stanovené rozměry kotců a zajistit přítomnost otvorů pro vizuální a hmatový kontakt mezi telaty je důležité z hlediska etologických a fyziologických potřeb telat, a rovněž z hlediska dostatečného prostoru pro pohyb telat tak, aby nedocházelo k poškozování jejich zdraví.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař v rámci kontroly provede měření namátkově vybraných kotců (v případě namátkových kontrol znamená nejméně 5 % kotců) a posoudí požadované minimální rozměry ve vztahu ke zvířatům. Provede se kontrola, zda celá stěna mezi jednotlivými kotci není do výše hlavy telete celistvá a má požadované otvory pro vizuální a hmatový kontakt mezi telaty.

Poznámka:

Namátková kontrola v množství 5 % kotců je běžnou a zavedenou praxí v chovech. Tento požadavek nebude kontrolován v provozech, kde je méně než šest telat nebo v provozech, kde jsou telata chována společně se svými matkami z důvodu kojení.

Kde můžete získat informace:

- v § 2 odst. 1 písm. f) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Zemědělský podnikatel choval všechna telata na hospodářství v individuálních kotcích, které rozměrově neodpovídaly legislativě.

Hodnocení porušení: rozsah – velký, závažnost – střední, trvalost – porušení odstranitelné.

Venkovní ustájení telat, zdroj SVS

Kontrolovaný požadavek SMR 16/4:

Je zajištěno, že telata starší 8 týdnů nejsou držena v individuálním kotci a vyměřený prostor pro každé tele při chovu ve skupinách odpovídá stanoveným požadavkům?

Důvod: Nedržet telata starší 8 týdnů v individuálních koticích je důležité z hlediska jejich anatomického, fyziologického vývoje a navázání sociálních kontaktů. Je potřeba přizpůsobit ustájení telat z individuálního na přechodné skupinové ustájení a vytvořit tak postupně sociální skupinu v návaznosti na používanou technologii ustájení v daném chovu.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař provede kontrolu údajů ve stájovém registru zvířat a dále provede kontrolu namátkově vybraných koticů, zda telata starší 8 týdnů nejsou držena v době kontroly v individuálním kotci. Posoudí se požadované rozměry prostor ve vztahu ke zvířatům.

Poznámka:

Tento požadavek nebude kontrolován v provozech, kde je méně než šest telat nebo v provozech, kde jsou telata chována společně se svými matkami z důvodu kojení.

Kde můžete získat informace:

- v § 2 odst. 1 písm. g) a h) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Úřední veterinární lékař zjistil při kontrole v chovu, že chovatel držel dvě telata ve stáří 17 týdnů v individuálních koticích. Bylo zjištěno a potvrzeno soukromým veterinárním lékařem, který se stará pravidelně o chov, že jejich zdravotní stav ani chování nevyžadovalo individuální ustájení.

Hodnocení porušení: rozsah – malý, závažnost – střední, trvalost – porušení odstranitelné.

Kontrolovaný požadavek SMR 16/5:

Jsou podlahy hladké, (nikoliv však kluzké), vytváří pevný, rovný a stabilní povrch a prostor pro ustájení telat je pohodlný, čistý a s řádným odtokem?

Důvod: Zamezit poranění a poškození zdraví telat. Vytvořit všem telatům vhodný prostor pro ustájení tak, aby každé tele mohlo bez obtíží uléhat, odpočívat, postavit se a čistit se.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař provede fyzickou kontrolu ve všech ustájovacích zastřešených prostorách, kde jsou zvířata chována, kdy se v době kontroly zejména zaměří na stavební

řešení povrchu podlah, na stavební řešení odtoku tekutin, na znečištění podlah včetně ucpání odtoku. V případě chovu na hluboké podestýlce se nebude kontrolovat odtok, ale při odstranění podestýlky podlaha musí splňovat dané požadavky. V přístřešku na pastvině se nebude posuzovat stavební materiál podlahy, ale povrch, po kterém se zvířata mohou pohybovat tak, aniž by docházelo k poškození jejich zdraví (neměla by být přítomna například souvislá vrstva ledu).

Poznámka:

Řádným odtokem se rozumí odtok, který zajišťuje dostatečné odtékání vody a jiných odpadů tak, aby nedocházelo k jejich rozlívání po podlaze a tak způsobovat kluzkost podlah s případným zraněním zvířat.

Kde můžete získat informace:

- v § 12a odst. 1 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů
- v § 1b odst. 4 a § 2 odst. 1 písm. n) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Při kontrole bylo zjištěno, že v prostoru pro ustájení telat chyběla podestýlka např. ze slámy. Telata ležela z části ve vlastních výkalech a byla značně znečištěná. Dále bylo zjištěno, že chovatel neprovádí pravidelný úklid ve stájích.

Hodnocení porušení: rozsah – střední, závažnost – střední, trvalost – porušení odstranitelné.

Skupinové ustájení telat, zdroj SVS

Kontrolovaný požadavek SMR 16/6: Dostávají telata po narození co nejdříve mlezivo, nejdéle však do 6 hodin?

Důvod: Včasný příjem mleziva, který je legislativně stanoven podáním do 6 hodin po narození telete, je nezbytný pro nastartování imunitního systému telete, které se rodí fyziologicky zcela bez protilátek. Tele by opakovaným napojením mělo přijmout mlezivo během prvních 24 hodin, neboť mlezivo je důležitým zdrojem imunoglobulinů a střevní stěna telete propouští imunoglobuliny do krevního řečiště pouze po dobu prvních 24 hodin po narození.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař provede kontrolu v teletnicích, kde jsou telata odstavována od matek po porodu, zda má chovatel v době kontroly zajištěné prostředky k podání mleziva. V případě, že nepoužívá mlezivo přímo od matky, proběhne kontrola zásob uskladněného mleziva.

Poznámka:

V rámci tohoto kontrolovaného požadavku nebude po chovateli požadována evidence.

Kde můžete získat informace:

- v § 2 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

Kontrolovaný požadavek SMR 16/7: Je zajištěno krmení, které obsahuje stanovené množství vlákniny a železa, nejméně dvakrát denně a všechna telata ve skupině mají přístup ke krmivu?

Důvod: Zajistit zdravý odchov a průměrné přírůstky telat, jejich dobrý zdravotní a výživný stav. Předcházet vzniku anémie a oslabení imunity telat v důsledku podávání nevyvážené dávky krmiva s nedostatečným obsahem železa a vlákniny.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař zkontroluje u telat, která jsou krmena ve skupinách bez matek, zda mají v době kontroly přístup ke krmivu a ke žlabům. Dále u namátkově vybraných telat provede klinickou kontrolu sliznic s případným odběrem krve.

Poznámka:

Všechna telata musí být krmena alespoň dvakrát denně, pro všechna telata ustájená ve skupině, která nejsou krmena do nasycení podle vlastní potřeby zvířete nebo pomocí automatického krmného systému, musí být zajištěn přístup ke krmivu ve stejné době, jako mají ostatní telata ve skupině. Při horkém počasí nebo nemocným telatům se čerstvá voda poskytuje neustále. Strava pro telata musí obsahovat tolik železa, aby byla zajištěna průměrná hladina krevního hemoglobinu, minimálně však 4,5 mmol/litr, každé tele starší dvou týdnů musí dostávat stravu obsahující vlákninu v minimálním množství zvyšujícím se postupně od 50 g do 250 g pro telata ve stáří 8 až 20 týdnů.

MINIMÁLNÍ POŽADAVKY PRO OCHRANU TELAT – SMR 16

Krevní rozbor se provede až v případě podezření na nedostatečnou hladinu železa u telat, po provedené klinické kontrole sliznic u namátkově vybraných telat v chovu.

Kde můžete získat informace:

- v § 2 odst. 1 písm. d) a e) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Telata byla v době kontroly ve špatném výživném stavu, měla vystouplá žebra, kyčelní klouby i páteř a nebylo hmatatelné téměř žádné osvalení na těchto partiích těla. Telata byla apatická a nejevila zájem o okolí.

Hodnocení porušení: rozsah – velký, závažnost – velká, trvalost – porušení odstranitelné.

Kontrolovaný požadavek SMR 16/8:

Mají telata starší 2 týdnů přístup k dostatečnému množství napájecí vody, případně jiných nápojů?

Důvod: Zajistit telatům vodu, případně jiné nápoje patří k základním požadavkům na ochranu zvířat a je předpokladem zdravého odchovu telat.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař v době kontroly zkontroluje funkčnost napájecího zařízení, dále, zda všechna telata starší 2 týdnů mají k vodě přístup a zda na pastvině existuje zdroj vody. Nápojem se rozumí voda nebo rehydratační roztoky, nerozumí se tím mléko a mléčné náhražky.

Kde můžete získat informace:

- v § 12b písm. b) zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

Individuální ustájení telat umožňující vizuální i hmatový kontakt mezi telaty, zdroj SVS

Minimální požadavky pro ochranu telat

SMR 16/1: JSOU TELATA VE STÁJÍCH KONTROLOVÁNA ALESPŮŇ DVAKRÁT DENNĚ, A TELATA CHOVANÁ VENKU ALESPŮŇ JEDNOU DENNĚ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
1	Kontrola není prováděna ve stanovené míře.	x	x	Pevně stanoveno.	x	x		x	
	1	x	x	2	x	x	1	x	4

SMR 16/2: JE DODRŽEN ZÁKAZ UVÁZOVÁNÍ TELAT, S VÝJIMKOU SKUPINOVÉHO USTÁJENÍ PO DOBU KRMENÍ NEJDÉLE (1 HODINU) A ZÁKAZ POUŽÍVÁNÍ NÁHUBKU U TELAT?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
2	Dlouhodobě uvázáno a/nebo s náhubkem bylo zjištěno ≤ 20 % zvířat.	Dlouhodobě uvázáno a/nebo s náhubkem bylo zjištěno 20 - 50 % zvířat.	Dlouhodobě uvázáno a/nebo s náhubkem bylo zjištěno ≥ 50 % zvířat.	x	Pevně stanoveno.	x		x	
	1	3	5	x	4	x	1	x	10

SMR 16/3: ODPOVÍDAJÍ ROZMĚRY INDIVIDUÁLNÍHO KOTCE PRO TELATA STANOVENÝM POŽADAVKŮM A KOTCE MAJÍ STĚNY S OTVORY, KTERÉ UMOŽŇUJÍ VIZUÁLNÍ A HMATOVÝ KONTAKT MEZI TELATY?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
3	Počet zvířat v nevyhovujících kotcích je do 20 % zvířat.	Počet zvířat v nevyhovujících kotcích je 20 - 50 % zvířat.	Počet zvířat v nevyhovujících kotcích je nad 50 % zvířat.	x	Pevně stanoveno.	x		x	
	I	3	5	x	4	x	I	x	10

SMR 16/4: JE ZAJIŠTĚNO, ŽE TELATA STARŠÍ 8 TÝDNŮ NEJSOU DRŽENA V INDIVIDUÁLNÍM KOTCI A VYMĚŘENÝ PROSTOR PRO KAŽDÉ TELE PŘI CHOVU VE SKUPINÁCH ODPOVÍDÁ STANOVENÝM POŽADAVKŮM?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
4	V nevyhovujícím držení bylo zjištěno do 20 % zvířat.	V nevyhovujícím držení bylo zjištěno 20 - 50 % zvířat.	V nevyhovujícím držení bylo zjištěno nad 50 % zvířat.	x	Pevně stanoveno.	x		x	
	I	3	5	x	4	x	I	x	10

SMR 16/5: JSOU PODLAHY HLADKÉ, (NIKOLIV VŠAK KLUZKÉ), VYTVÁŘÍ PEVNÝ, ROVNÝ A STABILNÍ POVRCH A PROSTOR PRO USTÁJENÍ TELAT JE POHODLNÝ, ČISTÝ A S ŘÁDNÝM ODTOKEM?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
5	x	Pevně stanoveno.	x	x	Pevně stanoveno.	x		x	
	x	3	x	x	4	x	I	x	8

SMR 16/6: DOSTÁVAJÍ TELATA PO NAROZENÍ CO NEJDŘÍVE MLEZIVO, NEJDÉLE VŠAK DO 6 HODIN?

6	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
	x	x	Pevně stanoveno.	x	x	Pevně stanoveno.		x	
	x	x	5	x	x	6	1	x	12

SMR 16/7: JE ZAJIŠTĚNO KRMENÍ, KTERÉ OBSAHUJE STANOVENÉ MNOŽSTVÍ VLÁKNINY A ŽELEZA, NEJMÉNĚ DVAKRÁT DENNĚ A VŠECHNA TELATA VE SKUPINĚ MAJÍ PŘÍSTUP KE KRMIVU?

7	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
	x	x	Pevně stanoveno.	x	x	Pevně stanoveno.		x	
	x	x	5	x	x	6	1	x	12

SMR 16/8: MAJÍ TELATA STARŠÍ 2 TÝDNŮ PŘÍSTUP K DOSTATEČNĚMU MNOŽSTVÍ NAPÁJECÍ VODY, PŘÍPADNĚ JINÝCH NÁPOJŮ?

8	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
	x	x	Pevně stanoveno.	x	x	Pevně stanoveno.		x	
	x	x	5	x	x	6	1	x	12

3.3.2. SMR 17: minimální požadavky pro ochranu prasat

Základním cílem stanovených požadavků je vytvoření dostatečného a vhodného životního prostoru pro všechna prasata, uspokojení jejich přirozených potřeb, např. přítomnosti manipulovatelného materiálu, který jim umožňuje etologické aktivity. Přístup k napájecí vodě a krmivu, pohodlné místo k odpočinku, chov ve stanovených skupinách a mimo jiné i důležitá preventivní péče o jejich zdraví, to vše je nejen stanoveno evropskou i národní legislativou, ale především je důležité z hlediska zajištění pohody ustájeným prasatům, která je předpokladem maximální užitkovosti každého chovu.

Týká se: Všech žadatelů o přímé platby, některé podpory z Osy II Programu rozvoje venkova a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem, kteří provozují podniky živočišné výroby.

Kontroluje: Státní veterinární správa (SVS)

Poznámka:

Veškeré kontrolované požadavky pro ochranu prasat budou posuzovány a hodnoceny úředním veterinárním lékařem v době kontroly.

Kontrolovaný požadavek SMR 17/1:

Jsou agresivní, napadená, poraněná nebo nemocná prasata ustájena dočasně v samostatných kotcích, kde se mohou snadno otočit?

Důvod: Agresivní prasata je nutné izolovat z hlediska zabránění útokům na ostatní prasata. Prasatům, která byla napadena jinými prasaty, dále všem nemocným nebo jinak poraněným prasatům, je potřeba vytvořit vhodný prostor a čas k rekonvalescenci, vyléčení a zahojení případných ran. Chovateli umožňuje ustájení v samostatných kotcích lepší individuální přístup k jednotlivým prasatům (např. podávání případných léků) bez vzniku nadměrného stresu u ostatních prasat.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař se v rámci kontroly dotáže chovatele, zda má k dispozici izolační box a kde se nachází. Dále zkontroluje zvířata umístěná v izolačním boxu v době kontroly, a zda tento box odpovídá stanovených kategoriím zvířat. Poté se namátkově zkontrolují ostatní zvířata v kotcích.

Kde můžete získat informace:

- § 3 odst. 5 vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

Poranění způsobené vzájemnými souboji mezi prasaty, zdroj SVS

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Při kontrole bylo zjištěno, že několik prasat má viditelné poranění na těle způsobené vzájemnými souboji mezi prasaty. Jedno prase mělo zranění na zadních končetinách a nemohlo se postavit. Chovatel nezajistil umístění agresivních prasat ani poraněných do samostatného kotce.

Hodnocení: rozsah – malý, závažnost – střední, trvalost – porušení odstranitelné.

Kontrolovaný požadavek SMR 17/2:

Odpovídá využitelná volná podlahová plocha pro každou skupinu prasat a roštové podlahy stanoveným požadavkům?

Důvod: Vytvořit jednotlivým kategoriím prasat ustájených pro odchov a výkrm ve všech hospodářstvích stejné podmínky tak, aby byla zajištěna opatření k ochraně jejich zdraví a pohody.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař v rámci kontroly provede měření namátkově vybraných kotců (v případě namátkových kontrol znamená nejméně 5 % kotců) a posoudí požadované minimální rozměry ve vztahu k počtu zvířat ve vybraných kategoriích.

Poznámka:

Pojmem volná plocha se rozumí pouze čistá plocha pro ležení prasete, nepočítá se do toho žádná část chodby, krmiště, napájení a jiné překážky. Jedná se pouze o plochu, kterou má prase k dispozici pro ležení, stání a pohyb.

Kde můžete získat informace:

- § 1b odst. 4 a § 3 odst. 2 a 3, § 3 odst. 4 písm. c) a d) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

Kontrolovaný požadavek SMR 17/3:

Je prasatům zajištěn trvalý přístup k materiálu, který jim umožňuje etologické aktivity?

Důvod: Je prokázáno, že prasata ve svém přirozeném prostředí tráví až 75 % dne rytím, hledáním potravy a zkoumáním svého okolí. Z vědeckých výzkumů vyplývá, že pokud nemají prasata k dispozici vhodné materiály k manipulaci, nemají tak ničím obohacené prostředí a dochází u nich ke vzájemnému okusování ocásků a uší. Proto je nutné zajistit i v chovech v rámci ustájení přítomnost manipulovatelného materiálu a tak prasatům částečně zajistit podobnost přirozeného prostředí.

Příklad manipulovatelného materiálu (řetízky), zdroj SVS

Příklad manipulovatelného materiálu (dřevěný špalek), zdroj SVS

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař provede namátkovou kontrolu kotců (minimálně 5 % kotců), zda mají prasata v době kontroly k dispozici manipulovatelný materiál, kdy se připouští i jiný než ve vyhlášce vyjmenovaný manipulovatelný materiál. Manipulovatelný materiál nebude úředním veterinárním lékařem v době kontroly přímo posuzován z hlediska jeho zdravotní nezávadnosti, ale v případě podezření v době kontroly nebo nálezu z jatek o přítomnosti cizorodých látek v mase, mléce, může odebrat vzorky na zjištění cizorodých látek.

Poznámka:

Prasata musí mít trvalý přístup k materiálu, který jim umožňuje etologické aktivity, jako je např. sláma, seno, dřevo, piliny, houbový kompost, rašelina nebo směs takových materiálů, které neohrožují zdraví zvířat. Je povinností chovatele zajistit zdravotní nezávadnost předmětů a pomůcek.

Kde můžete získat informace:

- § 3 odst. 9, odst. 15 písm. d) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Při kontrole nebyly nalezeny ani v jednom kotci žádné manipulovatelné materiály, i přesto, že chovatel byl upozorňován, že se jako vhodný materiál bude připouštět i jiný než ve vyhlášce vyjmenovaný manipulovatelný materiál.

Hodnocení: rozsah – velký, závažnost – střední, trvalost – porušení odstranitelné.

Kontrolovaný požadavek SMR 17/4:

Dostávají prasata alespoň jedenkrát denně krmivo a mají stálý přístup k napájecí vodě a zaprahlé prasnice a prasníčky dostatečné množství vlákniny?

Důvod: Zajistit všem chovaným prasatům vyváženou potravu a dostatek napájecí vody patří k základním požadavkům na ochranu zvířat.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař provede kontrolu krmných žlabů v kotci, kontrolu zásob krmiva, v případě automatického napájení funkčnost napájecího zařízení. Pokud nejsou k dispozici samostatné napáječky, tak pouze s výjimkou po dobu krmení prasat, musí být zajištěna stálá přítomnost vody. Krmná směs se posuzuje pro danou kategorii prasat.

Automatické krmení prasnic, zdroj SVS

Kde můžete získat informace:

- § 3 odst. 10 a 11, odst. 15 písm. e) a f) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

Poznámka:

Krmná dávka pro prasata se posuzuje konkrétně pro každou kategorii zvláště. Správné složení krmné směsi garantuje výrobce, případně sám chovatel, pokud si směsi tvoří sám.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Při kontrole v chovu bylo zjištěno, že ne všechna prasata starší dvou týdnů mají zajištěn přístup k napáječkám a některé napáječky, které byly prasatům k dispozici, byly nefunkční.

Hodnocení: rozsah – velký, závažnost – velká, trvalost – porušení odstranitelné.

*Nedostatečná výživa prasat – viditelná kachexie, zdroj SVS (obr. nahoře)
Prasata musí mít stálý přístup k napájecí vodě, zdroj SVS (obr. vlevo)*

Kontrolovaný požadavek SMR 17/5:

Nepoužívá se vazné ustájení prasnic nebo prasniček nebo postroje pro jejich uvazování?

Důvod: Neomezovat přirozený pohyb prasnic a prasniček (např. při obranných reflexech) a tak předcházet poškozování jejich zdraví.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař provede fyzickou kontrolu všech ustájovacích prostor, kde jsou chovány prasnice a prasničky, nesmí zde být v době kontroly zaznamenán žádný kotec s vazným ustájením, ani žádné postroje pro uvázání prasnic a prasniček.

Kde můžete získat informace:

- § 3 odst. 15 písm. a) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

Kontrolovaný požadavek SMR 17/6:

Jsou prasnice a prasničky ustájeny v období 4 týdny po zapuštění až do doby 1 týden před porodem ve skupinách a kotec, ve kterém je skupina chována, odpovídá stanoveným požadavkům?

Důvod: Dodržet stanovené legislativní požadavky tak, aby byla zajištěna opatření k ochraně zdraví a pohody všech prasnic a prasniček.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař provede kontrolu namátkově vybraných kotců (v případě namátkových kontrol znamená nejméně 5 % kotců), jestli jsou v době kontroly zaprahle březí prasnice a prasničky v provozech nad 10 ks v uvedeném období ustájené ve skupinách a posoudí požadované minimální rozměry kotců ve vztahu ke zvířatům.

Kde můžete získat informace:

- § 3 odst. 15 písm. b) a c) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

Poznámka:

Požadavek na rozměry kotců je uveden ve vyhlášce č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů. Požadavek se nevztahuje na chovatele s méně než 10 prasničkami/prasnicemi, ty mohou být ustájeny jednotlivě v uvedeném období za předpokladu, že se mohou snadno otočit.

Kontrolovaný požadavek SMR 17/7:

Jsou prasata chována v prostředí, kde hladina hluku a intenzita světla odpovídá stanoveným požadavkům?

Porodní kotec se selaty, zdroj SVS

Důvod: Ochrana zdraví prasat před nepříznivými účinky hluku, jehož hladina je legislativně stanovena a vytvoření vhodných ustájovacích podmínek s odpovídající intenzitou světla.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař v době kontroly ve vybrané stáji, kde jsou chována prasata, provede měření intenzity světla v úrovni očí prasat. Kontrola hladiny hluku v chovu bude posuzována pouze v případech, kdy je využíváno neustálé nucené větrání a kdy je v době kontroly v provozu slyšitelný nadměrný hluk. Dále se hladina hluku posoudí ve vztahu k chování prasat (stres). V opodstatněných případech bude přistoupeno k odbornému změření hluku v ustájecím zařízení.

Kde můžete získat informace:

- § 3 odst. 6 a 7 vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

Poznámka:

V budovách, kde jsou prasata chována, nesmí být překročena hladina nepřetržitého hluku 85 dB a intenzita světla musí být alespoň 40 luxů po dobu minimálně 8 hodin denně. Pokud chovatel využívá automatický systém rozsvěcování a zhasínání, zkontroluje se časový harmonogram nastavení světla.

Kontrolovaný požadavek SMR 17/8:

Jsou podlahy hladké, (nikoliv však kluzké), aby se předešlo poranění prasat?

Důvod: Legislativně stanovený požadavek, aby se zabránilo poškození zdraví prasat v chovu (např. podklouznutí, poranění končetin)

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař provede fyzickou kontrolu ve všech ustájecích zastřešených prostorech, kde jsou zvířata chována, kdy se v době kontroly zejména zaměří na stavební řešení povrchu podlah, na stavební řešení odtoku tekutin, na znečištění podlah včetně ucpání odtoku. V případě chovu na hluboké podestýlce se nebude kontrolovat odtok, ale při odstranění podestýlky podlaha musí splňovat dané požadavky.

Kde můžete získat informace:

- § 3 odst. 4 písm. a) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

Poznámka:

Nezáleží na použitém materiálu podlahy, ale na konečných vlastnostech podlahy. Kluzkost podlah se posuzuje v době kontroly a zkontroluje se, zda nedochází k poranění zvířat (podkluzování).

Kontrolovaný požadavek SMR 17/9:

Zajišťuje ustájení pro prasata fyzicky a tepelně pohodlný a čistý prostor, vybavený odtokem, tak aby prasata mohla uléhat, vstávat a odpočívat a vidět na ostatní prasata?

Důvod: Vytvořit vhodný životní prostor pro všechna prasata, uspokojit jejich přirozené, fyziologické a biologické potřeby.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař provede fyzickou kontrolu přímo v ustájecích prostorech, kdy se v době kontroly zaměří na stavební řešení povrchu podlah, na stavební řešení odtoku tekutin, na znečištění podlah včetně ucpání odtoku, což bývá zjištěna jako častá závada (dočasná). V případě chovu na hluboké podestýlce se nebude kontrolovat odtok. Kontrola bude provedena namátkově u všech kategorií prasat, s výjimkou prasnic 1 týden před porodem a v jeho průběhu, pokud jde o požadavek vidění na jiná zvířata.

Kde můžete získat informace:

- § 3 odst. 8 vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

Poznámka:

Bude posuzováno podle aktuálního klimatického období a pro každou kategorii prasat.

Ekologický volný chov prasat, zdroj SVS

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Při kontrole bylo zjištěno, že zemědělský podnikatel chová prasata v nevhodných podmínkách, neboť v kotcích, kde byla zvířata chována, bylo velké množství výkalů, staré zbytky potravy a nepořádek. Prasata neměla v žádné části kotce čistý prostor pro ležení.

Hodnocení: rozsah – střední, závažnost – střední, trvalost – porušení odstranitelné.

Kontrolovaný požadavek SMR 17/10:

Jsou všechny zákroky a postupy prováděné pro jiné než terapeutické a diagnostické účely nebo pro identifikaci prasat prováděny v souladu se stanovenými požadavky?

Důvod: Zamezit neodborně provedeným zákrokům na prasatech, předejít poškození jejich zdraví a způsobení jejich utrpení.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Krácení ocásků a snižování špičáků u selat se nesmí provádět rutinně, ale chovatel musí zdůvodnit, proč tak činí a písemně doloží, jaká přijímá opatření k zabránění okusování ocásků. V případě kastrace se dotáže úřední veterinární lékař, do kdy provádí chovatel u selat kastraci a poté zkontroluje, zda byla provedena do 7 dnů života selat.

Kde můžete získat informace:

- § 3 odst. 12 vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

Poznámka:

Krácení ocasu a snižování špičáků se nesmí provádět rutinně, pouze při poranění struků, ocasu a uší prasníc a ostatních prasat. Je nutné přijmout vhodná opatření před těmito zákroky. Tyto postupy provádí osoba odborně způsobilá podle veterinárního zákona.

Volný pohyb prasat, zdroj SVS

Minimální požadavky pro ochranu prasat

SMR 17/1: JSOU PRASATA AGRESIVNÍ, NAPADENÁ, PORANĚNÁ NEBO NEMOCNÁ USTÁJENA DOČASNĚ V SAMOSTATNÝCH KOTČÍCH, KDE SE MOHOU SNADNO OTOČIT?

I	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
	Pevně stanoveno.	x	x	x	Pevně stanoveno.	x		x	
	I	x	x	x	4	x	I	x	6

SMR 17/2: ODPOVÍDÁ VYUŽITELNÁ VOLNÁ PODLAHOVÁ PLOCHA PRO KAŽDOU SKUPINU PRASAT A ROŠTOVÉ PODLAHY STANOVENÝM POŽADAVKŮM?

2	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
	Na neodpovídající podlah. ploše a/ nebo neodpovídající roštové podlaze je chováno do 20 % zvířat.	Na neodpovídající podlah. ploše a/ nebo neodpovídající roštové podlaze je chováno 20 - 50 % zvířat.	Na neodpovídající podlah. ploše a/ nebo neodpovídající roštové podlaze je chováno nad 50 % zvířat.	x	x	Pevně stanoveno.		x	
	I	3	5	x	x	6	I	x	12

SMR 17/3: JE PRASATŮM ZAJIŠTĚN TRVALÝ PŘÍSTUP K MATERIÁLU, KTERÝ JIM UMOŽŇUJE ETOLOGICKÉ AKTIVITY?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
3	Etologické aktivity nejsou umožněny do 20 % zvířat.	Etologické aktivity nejsou umožněny 20 - 50 % zvířat.	Etologické aktivity nejsou umožněny nad 50 % zvířat.	x	Pevně stanoveno.	x		x	
	I	3	5	x	4	x	I	x	10

SMR 17/4: DOSTÁVAJÍ PRASATA ALESPŮN JEDENKRÁT DENNĚ KRMIVO A MAJÍ STÁLÝ PŘÍSTUP K NAPÁJECÍ VODĚ A ZAPRAHLÉ PRASNICE A PRASNIČKY DOSTATEČNÉ MNOŽSTVÍ VLÁKNINY?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
4	x	x	Pevně stanoveno.	x	x	Pevně stanoveno.		x	
	x	x	5	x	x	6	I	x	12

SMR 17/5: NEPOUŽÍVÁ SE VAZNÉ USTÁJENÍ PRASNIC NEBO PRASNIČEK NEBO POSTROJE PRO JEJICH UVAZOVÁNÍ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
5	Vazné ustájení nebo postroje jsou používány ≤ 20 % zvířat.	Vazné ustájení nebo postroje jsou používány 20 - 50 % zvířat.	Vazné ustájení nebo postroje jsou používány ≥ 50 % zvířat.	x	x	Pevně stanoveno.		x	
	I	3	5	x	x	6	I	x	12

SMR 17/6: JSOU PRASNICE A PRASNIČKY USTÁJENY V OBDOBÍ 4 TÝDNY PO ZAPUŠTĚNÍ AŽ DO DOBY 1 TÝDEN PŘED PORODEM VE SKUPINÁCH A KOTEC, VE KTERÉM JE SKUPINA CHOVÁNA, ODPOVÍDÁ STANOVENÝM POŽADAVKŮM?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
6	Neodpovídajícím způsobem a/nebo v neodpovídajícím kotci je chováno ≤ 20 % zvířat.	Neodpovídajícím způsobem a/nebo v neodpovídajícím kotci je chováno 20 - 50 % zvířat.	Neodpovídajícím způsobem a/nebo v neodpovídajícím kotci je chováno ≥ 50 % zvířat.	x	x	Pevně stanoveno.		x	
	I	3	5	x	x	6	I	x	12

SMR 17/7: JSOU PRAŠATA CHOVÁNA V PROSTŘEDÍ, KDE HLADINA HLUKU A INTENZITA SVĚTLA ODPOVÍDÁ STANOVENÝM POŽADAVKŮM?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
7	Nedostatky zjištěny pouze buď u limitů hluku anebo světla.	Nedostatky zjištěny u limitů hluku i u limitů světla.	x	x	Hladina hluku /nebo intenzita světla neodpovídá požadavkům.	x		x	
	I	3	x	x	4	x	I	x	8

SMR 17/8: JSOU PODLAHY HLADKÉ, (NIKOLIV VŠAK KLUZKÉ), ABY SE PŘEDEŠLO PORANĚNÍ PRASAT?

8	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
	x	Pevně stanoveno.	x	x	Pevně stanoveno.	x		x	
x	3	x	x	4	x	I	x	8	

SMR 17/9: ZAJIŠŤUJE USTÁJENÍ PRO PRASATA FYZICKY A TEPELNĚ POHODLNÝ A ČISTÝ PROSTOR, VYBAVENÝ ODTOKEM, TAK ABY PRASATA MOHLA ULÉHAT, VSTÁVAT A ODPOČÍVAT A VIDĚT NA OSTATNÍ PRASATA?

9	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
	x	Pevně stanoveno.	x	x	Pevně stanoveno.	x		x	
x	3	x	x	4	x	I	x	8	

SMR 17/10: JSOU VŠECHNY ZÁKROKY A POSTUPY PROVÁDĚNÉ PRO JINÉ NEŽ TERAPEUTICKÉ A DIAGNOSTICKÉ ÚČELY NEBO PRO IDENTIFIKACI PRASAT PROVÁDĚNY V SOULADU SE STANOVENÝMI POŽADAVKY?

10	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
	x	x	Prováděné zákroky a postupy nejsou v souladu s požadavky.	x	x	Pevně stanoveno.			x
x	x	5	x	x	6	I	x	12	

3.3.3. SMR 18: požadavky na ochranu zvířat chovaných pro hospodářské účely

Hlavním cílem zavedení požadavků pro ochranu zvířat chovaných pro hospodářské účely je vytvořit vhodné podmínky odpovídající jejich etologickým a fyziologickým potřebám. Zvířata musí být chována s ohledem na druh, věkovou kategorii a hmotnost. Zdraví a pohoda zvířat je odrazem jejich správného a důsledného ošetřování, veterinární péče, podávání zdravotně nezávadného krmiva a vody, chovu ve vhodném prostředí, kde je zajištěn dostatečný prostor pro pohyb a kde jsou zvířata chráněna před nepříznivými vlivy počasí a jinými riziky.

Týká se: Všech žadatelů o přímé platby, některé podpory z Osy II Programu rozvoje venkova a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem, kteří provozují podniky živočišné výroby.

Kontroluje: Státní veterinární správa (SVS)

Poznámka:

Veškeré kontrolované požadavky pro ochranu zvířat chovaných pro hospodářské účely budou posuzovány a hodnoceny úředním veterinárním lékařem v době kontroly.

Skot na pastvě, zdroj SVS

Kontrolovaný požadavek SMR 18/I:

Je zajištěn dostatečný počet odborně způsobilých zaměstnanců k péči o zvířata?

Důvod: Zajistit všem zvířatům chovaným pro hospodářské účely vhodné podmínky pro ochranu jejich zdraví a pohody tak, aby nedocházelo k poškozování jejich zdraví a utrpení.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Pokud je péče o zvířata v hospodářství zajištěna prostřednictvím i jiných pracovníků kromě majitele a chovatele, úřední veterinární lékař bude v době kontroly požadovat předložení dokumentu o proškolení těchto osob z problematiky ochrany zdraví a pohody zvířat. Forma zápisu školení je na chovateli. (Může být doloženo např. osvědčení o absolvování školení, formulář v rámci školení o bezpečnosti práce, interní záznam chovatele o proškolení apod.) Neposuzuje se počet zaměstnanců k počtu chovaných zvířat.

Kde můžete získat informace:

- § 5 odst. 2 písm. c) zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon)
- § 12 odst. 2 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů
- Nařízení vlády č. 27/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při práci související s chovem zvířat

Poznámka:

Směrnice 98/58/ES nestanovuje žádnou frekvenci školení. Pokud není jinou legislativou stanoveno jinak (jako např. vyhláškou č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů, která stanovuje podmínky kurzu odborné přípravy k péči o kuřata), nebude frekvence školení posuzována.

Kontrolovaný požadavek SMR 18/2:

Je prováděna kontrola hospodářských zvířat v chovech nejméně jedenkrát denně?

Důvod: Chovatel musí mít přehled o aktuální situaci v chovu, zda nedošlo k novému výskytu onemocnění u zvířat, poranění či náhlému úhynu zvířat, aby mohl v návaznosti na zjištěné nedostatky a závady včas podniknout nápravu a poskytnout zvířatům potřebnou péči a ošetření.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař zkontroluje zdravotní stav zvířat. Pokud se prokáže, že případné poranění či narušení zdravotního stavu zvířete trvá déle než 2 dny, že chybí záznam o lékařském ošetření zvířete a o přivolání veterinárního lékaře, pak bude posuzováno jako porušení.

Kde můžete získat informace:

- § 11 odst. 1 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

Poznámka:

Po chovateli nebude požadována evidence.

PŘÍKLAD č. 1 Z PRAXE:

Při kontrole v chovu hospodářských zvířat bylo zjištěno, že jalovice má viditelné zranění na zadní končetině. Končetina byla značně nateklá a jalovice se velmi špatně pohybovala. Po přivolání soukromého veterinárního lékaře bylo potvrzeno, že zranění je již dlouhodobějšího charakteru a jalovice ošetřena nebyla. K tomuto zranění zřejmě došlo v prostoru pastviny, kde byla zvířata chována, neboť se zde nacházelo mnoho zemědělské techniky, o která se mohla zvířata kdykoliv poranit.

Hodnocení: rozsah – malý, závažnost – malá, trvalost – porušení odstranitelné.

PŘÍKLAD č. 2 Z PRAXE:

Při kontrole úřední veterinární lékař zjistil, že v horní části pastviny asi 15 m vpravo pod napajedlem byla nalezena uhynulá ovce, která se zde nacházela podle stavu rozkladu již delší dobu (oční jamky byly prázdné, kadaver byl pokryt množstvím červů, část tkání byla již macerovaná a část mumifikovaná). Chovatel zajistil odvoz kadaveru k likvidaci až po veterinární kontrole. V případě, že by byl řádně sledován stav stáda, nemohlo by chovateli tak dlouho unikat, že se v blízkosti napajedla nachází uhynulá ovce.

Hodnocení: rozsah – malý, závažnost – malá, trvalost – porušení odstranitelné.

Kontrolovaný požadavek SMR 18/3:

Jsou zvířata, včetně telat, s příznaky onemocnění nebo zranění bezodkladně ošetřena, vede chovatel záznamy o těchto lékařských ošetřeních a o počtu uhynulých zvířat?

Důvod: Zajistit včasné ošetření nemocných nebo zraněných zvířat chovatelem, případně veterinárním lékařem, aby nedocházelo k utrpení zvířat.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař se v rámci kontroly dotáže chovatele, zda má k dispozici izolační box pro nemocná a poraněná zvířata a kde se nachází, dále zda má pomůcky pro první pomoc, pomoc při porodu, pro přemístění nepohyblivých zvířat a pro nezbytné usmrcení zvířete. V době kontroly se zkontrolují zvířata umístěná v izolačním boxu. Poté se namátkově zkontrolují ostatní zvířata v kotcích. Provede se kontrola záznamů o lékařském ošetření zvířat a o přivolání veterinárního lékaře. Zkontrolují se záznamy o odeslání kadaverů do asanačního podniku ve vztahu k počtu uhynulých zvířat, v rozsahu minimálně 1 měsíc zpět. V případě, že se zjistí nedostatky, provede se kontrola záznamů za delší časové období.

Kde můžete získat informace:

- § 11 odst. 2 a § 12 odst. 4 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Při kontrole v chovu skotu bylo zjištěno, že kráva holštýnského plemene měla na pravé straně trupu viditelný rozsáhlý otok. Po konzultaci s přivolaným soukromým veterinárním lékařem byl tento útvar diagnostikován jako kýla, absces (patologicky vzniklá dutina vyplněná hnisem), či otok po zhmoždění. Na základě tohoto zjištění byl chovatel vyzván, aby doložil doklad, ze kterého vyplývá, jakým způsobem, kdy a kým byla skotu poskytnuta odborná veterinární péče. Chovatelem nebyl žádný takový doklad doložen.

Hodnocení: rozsah – velký, závažnost – velká, trvalost – porušení odstranitelné.

Kontrolovaný požadavek SMR 18/4:

Není omezena volnost pohybu zvířat s ohledem na jeho druh, které by vedlo k jeho poškození?

Důvod: Volnost pohybu hospodářského zvířete nesmí být omezována způsobem, který by mu způsobil utrpení. Ustájení musí umožnit hospodářským zvířatům bez obtíží uléhat, odpočívat, vstávat a pečovat o povrch těla a vidět na ostatní zvířata.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař provede kontrolu přímo v chovu zvířat (namátkově u 5 %), zda mají zvířata v době kontroly k dispozici celý prostor stanovený v souladu s danou technologií chovu dle minimálních standardů.

Omezování volnosti pohybu skotu na pastvě řetězy, které způsobují zařezávání do kůže v oblasti krku, zdroj SVS

Kde můžete získat informace:

- § 12a odst. 1 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů
- § 1c písm. f) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Při kontrole v chovu skotu bylo zjištěno, že jsou zvířata přivázaná za řetěz okolo krku, který je značně omezoval v pohybu a který jim způsoboval zranění, neboť docházelo k zařezávání části řetězu do kůže v oblasti krku.

Hodnocení: rozsah – malý, závažnost – střední, trvalost – porušení odstranitelné.

Kontrolovaný požadavek SMR 18/5:

Nepoužívají se způsoby chovu, které by měly za následek poškození zdraví zvířat a nejsou podávány léčivé přípravky a další látky v rozporu s právními předpisy a pravidly pro jejich používání a nejsou prováděny úpravy vzhledu zvířat v rozporu s platnými předpisy?

Důvod: Vytvořit všem zvířatům chovaným pro hospodářské účely odpovídající podmínky v chovu tak, aby byla zajištěna veškerá opatření k ochraně jejich zdraví a pohody.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař provede kontrolu technologie chovu a veškerých pomůcek používaných v souvislosti se zvířaty, jako pomůcky k uvazování zvířat, používání náhubku u telat, podávání zakázaných a nepovolených látek zvířatům. Dále se posoudí stav prostoru ustájení pro zvířata, kondice zvířat a případná poranění zvířat.

Kde můžete získat informace:

- § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon)
- § 12a odst. 1 a 2 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů
- § 2 odst. 1 písm. c), § 3 odst. 15 písm. a), § 9 odst. 3 vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

Kontrolovaný požadavek SMR 18/6:

Umožňují stavby a ustájení pro zvířata, včetně telat, dodržení mikroklimatických podmínek?

Důvod: Zajistit všem zvířatům vhodné podmínky ustájení.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Ve stájích, kde není přirozené větrání, chovatel popíše režim nuceného větrání a předvede jeho funkčnost. Úřední veterinární lékař zkontroluje, zda nedošlo k zvýšenému úhynu zvířat v důsledku nevhodného nebo závadného mikroklimatu (např. udušení kuřat). Dále se zkontroluje zdravotní stav zvířat.

Kde můžete získat informace:

- § 1b odst. 1 vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů
- § 34 odst. 2 písm. a) a b) vyhlášky č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění pozdějších předpisů

Poznámka:

Cirkulace vzduchu, prašnost, teplota a relativní vlhkost vzduchu, koncentrace plynů, osvětlení a hluchnost musí být udrženy v mezích, které nejsou pro zvířata škodlivé (např. u brojlerů je měření mikroklimatu konkrétně stanoveno vyhláškou při dané hustotě osazení).

Kontrolovaný požadavek SMR 18/7:

Je ve stájích zajištěno přirozené nebo umělé osvětlení tak, aby zvířata, včetně telat, nebyla držena ve tmě?

Důvod: Vytvořit hospodářským zvířatům vhodné podmínky ustájení s odpovídající intenzitou světla pro uspokojení jejich fyziologických a etologických potřeb.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Ve stájích, kde není denní osvětlení a kde zvířata nemají možnost využívat venkovní výběh, úřední veterinární lékař provede kontrolu a chovatel popíše světelný režim a předvede jeho funkčnost. Dále musí chovatel předložit, že má k dispozici mobilní nebo stabilní funkční osvětlení pro provedení detailní kontroly zvířat v kteroukoli dobu. U kategorií zvířat jako jsou brojleři, nosnice a prasata, kde jsou stanoveny číselné limity, se v chovu zkontroluje podle nich intenzita světla (u prasat alespoň 40 luxů minimálně 8 hod denně, u brojlerů a nosnic musí intenzita a doba trvání osvětlení, včetně doby stmívání odpovídat minimálním standardům pro ochranu hospodářských zvířat).

Kde můžete získat informace:

- § 9 odst. 1 písm. c) a § 11 odst. 1 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů
- § 2 odst. 1 písm. i) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

Poznámka:

Ve stájích s telaty musí být zajištěno přirozené nebo umělé osvětlení. Při použití umělého osvětlení nejméně po dobu od 9 do 17 hodin v intenzitě odpovídající přirozenému světlu.

Nevhodný chov skotu za nedostatku světla ve stáji bez oken, zdroj SVS

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Při kontrole úřední veterinární lékař zjistil, že prasata jsou chována v budově, kde denní světlo pronikalo pouze malými okenními otvory ve stěnách, které byly navíc velmi znečištěné, plné pavučin a zaschlé špíny, a proto příliš světla nepropouštěly. Prasata neměla žádnou možnost výběhu a nebylo zjištěno žádné jiné umělé osvětlení. Úřední veterinární lékař provedl měření intenzity světla pomocí luxmetru a výsledkem měření byla značně neodpovídající intenzita světla.

Hodnocení: rozsah – velký, závažnost – velká, trvalost – porušení odstranitelné.

Kontrolovaný požadavek SMR 18/8:

Je materiál použitý k ustájení zvířat, včetně telat, snadno čistitelný a dezinfikovatelný a nemá ostré okraje a výčnělky, o které by se zvířata mohla poranit?

Důvod: Vytvořit hospodářským zvířatům vhodné podmínky ustájení a předcházet případnému zranění a poškození zdraví zvířat.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař provede kontrolu zařízení a prostor, kde jsou chována zvířata, že se v dosahu zvířat nevyskytují okraje a výčnělky, o které by se mohla zvířata zranit. Kontrola účinnosti dezinfekce se bude kontrolovat jen v případech, kdy je předepsaná (např. turnusové chovy, kde dochází k vyskladnění a naskladnění zvířat, následnému čištění a dezinfekci prostor a zařízení), nebude se kontrolovat v případě chovu na hluboké podestýlce.

Kde můžete získat informace:

- § 1b odst. 6 a § 2 odst. 1 písm. m) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

Příklad nevhodného použití ostnatého drátu k oplocení, zdroj SVS

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Při kontrole bylo zjištěno, že na pozemku, kde probíhala pastva zvířat, se nacházejí nevhodné ostré předměty, konkrétně se jednalo např. o zbytek drátěného pletiva, ostnatý drát a torzo plechového kbelíku. Tyto předměty se mohly kdykoliv stát příčinou poranění zvířat a způsobit tak poškození jejich zdraví. Chovateli bylo závazným pokynem uloženo odstranění těchto nevhodných předmětů, ale chovatel nevhodné předměty přesto neodstranil.

Hodnocení: rozsah – střední, závažnost – střední, trvalost – porušení odstranitelné.

Kontrolovaný požadavek SMR 18/9:

Je poskytována hospodářským zvířatům, která nejsou chována v budovách, přiměřená ochrana podle potřeby před nepříznivými povětrnostními podmínkami, predátory a riziky ohrožujícími jejich zdraví?

Důvod: Ochránit hospodářská zvířata před nepříznivými klimatickými podmínkami, predátory a jinými dalšími riziky, které by mohly způsobit narušení pohody a zdravotního stavu.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař zkontroluje, zda v době kontroly zvířata mají možnost úkrytu, mají k dispozici přístřešek nebo přístup do stáje nebo přirozený úkryt. Velikost přístřešku, úkrytu musí odpovídat počtu zvířat, tak aby všem zvířatům byla zajištěna ochrana před sluncem,

deštěm a jinými nepříznivými podmínkami a nedocházelo tak k poškození jejich zdraví. Záleží na způsobu chovu, počtu a kategorii zvířat, klimatických podmínkách v době kontroly. V případě chovu masného skotu (např. horská plemena Highland), kdy tato zvířata byla na tento způsob chovu v daných klimatických podmínkách navykána a nedochází při tomto chovu k poškození jejich zdraví, se přístřešek požadovat nebude.

Kde můžete získat informace:

- § 12a odst. 4 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Při kontrole bylo zjištěno, že chovatel chová 3 kusy holštýnského skotu na pozemku, který byl v době kontroly pod vysokou vrstvou sněhu, a již po dobu cca 2 týdnů trvalo mrazivé počasí. Plechový přístřešek byl značně zničen a zvířata ho tak nemohla zcela využít k úkrytu před nepříznivým počasím. U dvou kusů skotu byl během kontroly pozorován obtížný pohyb. Zvířata nebyla schopna odolávat nepříznivým životním podmínkám, kterým byla vystavena během trvalého pobytu ve venkovním prostředí bez možnosti úkrytu.

Hodnocení: rozsah – malý, závažnost – malá, trvalost – porušení odstranitelné.

Příklad ustájení skotu, zdroj SVS

Kontrolovaný požadavek SMR 18/10:

Jsou jedenkrát denně kontrolována veškerá dispoziční, technická a provozní řešení stájí pro zvířata, včetně telat, v případě nuceného větrání i větrací a poplašný systém a dále je zabezpečeno odstranění případné závady nebo zajištěno zdraví a dobré životní podmínky zvířat do doby odstranění závady?

Důvod: Zajistit funkčnost, pravidelnou kontrolu a odstranění závad veškerých automatických a mechanických vybavení, které jsou hlavní součástí staveb, kde jsou chována hospodářská zvířata a která se podílí na vytváření vhodných podmínek ustájení.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

V době kontroly chovatel předvede funkčnost veškerých automatických a mechanických zařízení (např. dle provozního řádu). V případě chovů, kde jsou zvířata odkázaná na nucené větrání (např. prasata, drůbež), úřední veterinární lékař zkontroluje také přítomnost a funkčnost náhradního zdroje a poplašného systému. Chovatel popíše systém alarmu (zda např. dostává zprávu na mobilní telefon o závadě systému).

Kde můžete získat informace:

- § 12a odst. 3 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů
- § 1b odst. 2 vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Byla provedena kontrola v chovu brojlerů z důvodu nahlášení zvýšeného úhynu v ranních hodinách, kdy došlo k úhynu cca 2 tis. kusů. Venkovní teploty se pohybovali přes den okolo 30°C (tropické dny). Během noci přišla silná bouřka a došlo k výpadku elektrické energie a následně k úhynu brojlerů. Při kontrole bylo zjištěno, že v hale zcela chybí funkční alarmní systém i náhradní zdroj elektrické energie.

Hodnocení: rozsah – velký, závažnost – velká, trvalost – porušení odstranitelné.

Kontrolovaný požadavek SMR 18/11:

Dostávají zvířata v intervalech odpovídajících jejich fyziologickým potřebám dostatečné množství nezávadné potravy a napájecí vody?

Důvod: Zajistit hospodářským zvířatům nezávadnou potravu a dostatek napájecí vody patří k základním požadavkům na ochranu zvířat.

Viditelná kachexie u skotu na pastvě, zdroj SVS

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař provede kontrolu krmných žlabů v kotci, kontrolu zásob krmiva, v případě automatického napájení funkčnost napájecího zařízení. Pokud nejsou k dispozici samostatné napáječky, tak pouze s výjimkou po dobu krmení, musí být zajištěna stálá přítomnost vody. Provede se kontrola zdravotního stavu zvířat, zejména se posoudí kondice a výživný stav zvířat. Chovatel doloží krmnou dávku. V době kontroly úřední veterinární lékař nebude přímo posuzovat zdravotní nezávadnost krmiva a vody, ale v případě podezření v době kontroly nebo nálezů z jatek o přítomnosti cizorodých látek v mase, mléce, může odebrat vzorky na zjištění cizorodých látek.

Kde můžete získat informace:

- § 12b písm. a) a b) zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

PŘÍKLAD č. 1 Z PRAXE:

Při kontrole bylo zjištěno, že chovatel v prostoru, který využíval k chovu 450 ks nosnic nezajistil dostatečně dlouhý napájecí ani krmný prostor (žlábkové či kruhové krmítko a žlábkovou nebo kruhovou napáječku), které by poskytovaly legislativně stanovený prostor pro každou nosnici.

Hodnocení: rozsah – velký, závažnost – velká, trvalost – porušení odstranitelné.

PŘÍKLAD Č. 2 Z PRAXE:

Kontrolou podmínek chovu ovcí a koz chovaných na pastvině u břehu řeky bylo zjištěno, že dospělé ovce byly ve špatném výživném stavu, všechna žebra byla viditelná, sedací hrboly, výběžku lumbálních obratlů a páteř zřetelně promínovaly, měly silně vykasané břicho. Bylo zjištěno, že chovatel nezajistil kojícím matkám zvýšenou potřebu energeticky a dieteticky výživné dávky.

Hodnocení: rozsah – velký, závažnost – velká, trvalost – porušení odstranitelné.

Kontrolovaný požadavek SMR 18/12:

Je u napájecích a krmných systémů pro zvířata, včetně telat, zajištěno omezení znečištění vody a krmiv?

Důvod: Zajistit zvířatům chovaným pro hospodářské účely zdravotně nezávadné krmivo a napájecí vodu.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař v době kontroly provede namátkovou kontrolu krmných žlabů a napájecích zařízení, zejména pokud jde o jejich funkčnost, čistotu, počet a jejich rozmístění.

Kde můžete získat informace:

- § 12b písm. c) zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů
- § 1b odst. 2 písm. d) a § 2 odst. 1 písm. m) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

Požadavky na ochranu zvířat chovaných pro hospodářské účely

SMR 18/1: JE ZAJIŠTĚN DOSTATEČNÝ POČET ODBORNĚ ZPŮSOBILÝCH ZAMĚSTNANCŮ K PÉČI O ZVÍŘATA?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
1	Péče o zvířata není zajištěna odpovídajícími zaměstnanci.	x	x	Pevně stanoveno.	x	x		x	
	I	x	x	2	x	x	I	x	4

SMR 18/2: JE PROVÁDĚNA KONTROLA HOSPODÁŘSKÝCH ZVÍŘAT V CHOVECH NEJMÉNĚ JEDENKRÁT DENNĚ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
2	Kontrola není prováděna ve stanovené míře.	x	x	Pevně stanoveno.	x	x		x	
	I	x	x	2	x	x	I	x	4

SMR 18/3: JSOU ZVÍŘATA, VČETNĚ TELAT, S PŘÍZNAKY ONEMOCNĚNÍ NEBO ZRANĚNÍ BEZODKLADNĚ OŠETŘENA, VEDE CHOVATEL ZÁZNAMY O TĚCHTO LÉKAŘSKÝCH OŠETŘENÍCH A O POČTU UHYNULÝCH ZVÍŘAT?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
3	x	x	Pevně stanoveno.	x	x	Pevně stanoveno.		x	
	x	x	5	x	x	6	I	x	12

SMR 18/4: NENÍ OMEZENA VOLNOST POHYBU ZVÍŘAT S OHLEDEM NA JEHO DRUH, KTERÉ BY VEDLO K JEHO POŠKOZENÍ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body			
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet			
4	Volnost pohybu zvířat je omezena nedovoleným způsobem.			x	x	x	Pevně stanoveno.			x	x	
	I	x	x	x	4			x	I	x	6	

SMR 18/5: NEPOUŽÍVAJÍ SE ZPŮSOBY CHOVU, KTERÉ BY MĚLY ZA NÁSLEDEK POŠKOZENÍ ZDRAVÍ ZVÍŘAT A NEJSOU PODÁVÁNY LÉČIVÉ PŘÍPRAVKY A DALŠÍ LÁTKY V ROZPORU S PRÁVNÍMI PŘEDPISY A PRAVIDLY PRO JEJICH POUŽÍVÁNÍ A NEJSOU PROVÁDĚNY ÚPRAVY VZHLEDU ZVÍŘAT V ROZPORU S PLATNÝMI PŘEDPISY?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body		
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet		
5	x	x	Jsou používány nedovolené způsoby chovu.	x	x	Pevně stanoveno.				x	
	x	x	5	x	x	6			I	x	12

SMR 18/6: UMOŽŇUJÍ STAVBY A USTÁJENÍ PRO ZVÍŘATA, VČETNĚ TELAT, DODRŽENÍ MIKROKLIMATICKÝCH PODMÍNEK?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body			
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet			
6	x	Pevně stanoveno.		x	x	Pevně stanoveno.			x	x		
	x	3		x	x	4			x	I	x	8

SMR 18/7: JE VE STÁJÍCH ZAJIŠTĚNO PŘIROZENÉ NEBO UMĚLÉ OSVĚTLENÍ TAK, ABY ZVÍŘATA, VČETNĚ TELAT, NEBYLA DRŽENA VE TMĚ?

7	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
	x	x	Držení zvířat v nedostatečných světelných podmínkách je závažným porušením podmínek ochrany zvířat.	x	x	Pevně stanoveno.		x	
	x	x	5	x	x	6	I	x	12

SMR 18/8: JE MATERIÁL POUŽITÝ K USTÁJENÍ ZVÍŘAT, VČETNĚ TELAT, SNADNO ČISTITELNÝ A DEZINFIKOVATELNÝ A NEMÁ OSTRÉ OKRAJE A VÝČNĚLKÝ, O KTERÉ BY SE ZVÍŘATA MOHLA PORANIT?

8	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
	x	Pevně stanoveno.	x	x	Pevně stanoveno.	x		x	
	x	3	x	x	4	x	I	x	8

SMR 18/9: JE POSKYTOVÁNA HOSPODÁŘSKÝM ZVÍŘATŮM, KTERÁ NEJSOU CHOVÁNA V BUDOVÁCH, PŘÍMĚŘENÁ OCHRANA PODLE POTŘEBY PŘED NEPŘÍZNIVÝMI POVĚTRNOSTNÍMI PODMÍNKAMI, PREDÁTORY A RIZIKY OHROŽUJÍCÍMI JEJICH ZDRAVÍ?

9	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
	Pevně stanoveno.	x	x	Pevně stanoveno.	x	x		x	
	I	x	x	2	x	x	I	x	4

SMR 18/10: JSOU JEDENKRÁT DENNĚ KONTROLOVÁNA VEŠKERÁ DISPOZIČNÍ, TECHNICKÁ A PROVOZNÍ ŘEŠENÍ STÁJÍ PRO ZVÍŘATA, VČETNĚ TELAT, V PŘÍPADĚ NUCENÉHO VĚTRÁNÍ I VĚTRACÍ A POPLAŠNÝ SYSTÉM A DÁLE JE ZABEZPEČENO ODSTRANĚNÍ PŘÍPADNÉ ZÁVADY NEBO ZAJIŠTĚNO ZDRAVÍ A DOBRÉ ŽIVOTNÍ PODMÍNKY ZVÍŘAT DO DOBY ODSTRANĚNÍ ZÁVADY?

10	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
	x	x	Pevně stanoveno.	x	x	Pevně stanoveno.		x	
	x	x	5	x	x	6	1	x	12

SMR 18/11: DOSTÁVAJÍ ZVÍŘATA V INTERVALECH ODPOVÍDAJÍCÍCH JEJICH FYZIOLOGICKÝM POTŘEBÁM DOSTATEČNÉ MNOŽSTVÍ NEZÁVADNÉ POTRAVY A NAPÁJECÍ VODY?

11	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
	x	x	Zajistit zvířatům potravu a vodu patří k základním požadavkům na ochranu zvířat.	x	x	Pevně stanoveno.		x	
	x	x	5	x	x	6	1	x	12

SMR 18/12: JE U NAPÁJECÍCH A KRMNÝCH SYSTÉMŮ ZAJIŠTĚNO OMEZENÍ ZNEČIŠTĚNÍ VODY A KRMIV?

12	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body	
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet	
	x	Pevně stanoveno.		x	x	Pevně stanoveno.	x		x	
	x	3		x	x	4	x	1	x	8

4. KONTROLA A HODNOCENÍ V ROCE 2014

Způsob vyhodnocování zjištění kontrolních orgánů z kontrol podmíněnosti popsany v této kapitole zohledňuje veškerá **zjištěná porušení v příslušném aktu a ze všech zpráv o kontrole za kalendářní rok**. Pro standardy GAEC platí, že každý jednotlivý standard Dobrého zemědělského a environmentálního stavu (GAEC) je považován za akt a způsobem vyhodnocování, který je legislativně ukotven nařízením vlády č. 479/2009 Sb., o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování některých podpor, v platném znění, je dle toho i vyhodnocováno jeho porušení.

4.1. VÝBĚR SUBJEKTŮ KE KONTROLE, POČET KONTROL

Kontrole podmíněnosti podléhají všichni žadatelé, kteří žádají o přímé platby, některé podpory z Osy II Programu rozvoje venkova a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem. Počet subjektů vybraných ke Kontrole podmíněnosti musí dosáhnout nejméně 1 % žadatelů z každé výše uvedené podpory. I v roce 2014 probíhá výběr podniků na úrovni jednotlivých kontrolních organizací. Minimálně 20 - 25 % subjektů je vybráno náhodným výběrem, větší část z vybraných podniků ke kontrole, cca 75 % subjektů, je vybrána na základě rizikové analýzy. Rizikové faktory jsou navrženy pro každý povinný požadavek na hospodaření (SMR) a standard GAEC.

V dalších letech je žadatel, který v předchozích obdobích nedodržel některý z kontrolovaných požadavků, posuzován jako rizikovější a pravděpodobnost, že bude vybrán znovu, se zvyšuje. Vliv na výběr ke kontrole má také výše a průběh čerpání podpor v minulosti. Tento rizikový faktor je použit ve všech rizikových analýzách.

Zjištění porušení některého z požadavků podmíněnosti v rámci kontroly plnění národních právních předpisů kontrolním orgánem, k jehož kontrole je pověřen, je také hodnoceno jako porušení podmíněnosti a je vypracována zpráva o kontrole (ZoK).

Znamená to tedy, že na základě kontroly národní legislativy může dojít ke snížení podpor i u zemědělských subjektů, původně nevybraných pro Kontrolu podmíněnosti, pokud u nich bude zjištěno porušení požadavků podmíněnosti.

U zjištění některých porušení hodnocených jako zanedbatelná může kontrolní orgán uložit nápravná opatření (u oblasti GAEC jsou nápravná opatření ukládána pouze pro GAEC 3, 7 a 9). Pokud jsou tato opatření splněna v určeném termínu, nepromítnou se do snížení plateb.

Tím, že Kontrolu podmíněnosti provádí kontrolní orgán společně s kontrolou národních právních předpisů, není počet kontrol u vybraných subjektů navýšen. To se však nevztahuje na kontroly prováděné na podnět třetí osoby a kontroly plnění nápravných opatření.

4.2. ZPŮSOB A PRŮBĚH KONTROLY

Kontroly se dělí na:

- **administrativní** – kontroly a ověřování elektronických informací, materiálů a dokumentů, které se týkají kontrolované oblasti a žadatele;
- **fyzické kontroly na místě (FKNM)** – ověřování originálních dokladů, chovatelských a pěstebních technologií a postupů a přímých dopadů těchto činností v terénu; pro potřeby kontrol je možno využívat i dálkového průzkumu Země (DPZ).

Za provádění kontrol zodpovídají jednotlivé kontrolní organizace. Působnost každého kontrolního orgánu je upravena příslušným zákonem, nebo přímo použitelným evropským předpisem, na jehož základě je orgán pověřen kontroly provádět.

Oznámení o kontrole

Kontrola může být předem ohlášená, pokud tím nebude narušen její účel. Ohlášení může být učiněno v minimální nezbytné lhůtě, která nesmí překročit 14 dní²¹. U kontrol na místě týkajících se žádostí o podporu „na zvířata“ se obvykle provádějí kontroly neohlášené. V případě potřeby lze i zde kontrolu ohlásit, zpravidla však ne dříve než 48 hodin předem.

Přehled maximálních možných lhůt pro ohlášení kontroly

Kontrolovaná oblast	Kontrolní orgán	Maximální možná lhůta ohlášení předem
GAEC	SZIF/ÚKZÚZ	14 dní
SMR 1	ČIŽP	14 dní
SMR 3	ÚKZÚZ	14 dní
SMR 4	ÚKZÚZ	14 dní
SMR 5	ČIŽP	14 dní
AEO – hnojiva (5a)	ÚKZÚZ	14 dní
SMR 6	ČPI	48 hodin
SMR 7	ČPI	48 hodin
SMR 8	ČPI	48 hodin
AEO – přípravky na ochranu rostlin (8a)	ÚKZÚZ	14 dní
SMR 9	ÚKZÚZ	14 dní
SMR 10	SVS/ÚSKVBL	48 hodin
SMR 11	SZPI + ÚKZÚZ + SVS	14 dní
SMR 12	ÚKZÚZ + SVS	48 hodin
SMR 13	SVS	48 hodin
SMR 14	SVS	48 hodin
SMR 15	SVS	48 hodin
SMR 16	SVS	48 hodin
SMR 17	SVS	48 hodin
SMR 18	SVS	48 hodin

²¹ Čl. 27 nařízení (ES) č. 1122/2009

Zahájení plánované kontroly podmíněnosti na místě

Kontrola je zahájena prvním kontrolním úkonem, jímž je

- předložení pověření ke kontrole kontrolovanému subjektu nebo jiné povinné osobě, jež je přítomna na místě kontroly nebo
- doručení oznámení o zahájení kontroly kontrolovanému subjektu, jehož součástí oznámení musí být pověření ke kontrole, anebo seznam kontrolujících, nebo
- provedení prvního z kontrolních úkonů bezprostředně předcházejících předložení pověření ke kontrole kontrolovanému subjektu nebo povinné osobě, jež je přítomna na místě kontroly, pokud je provedení takových kontrolních úkonů k výkonu kontroly třeba.

U kontroly na místě kontrolní pracovník, který se prokáže pověřením ke kontrole ve formě písemného pověření nebo průkazem, je povinen oznámit kontrolovanému subjektu zahájení kontroly, zejména jej upozornit, že součástí kontroly je i Kontrola podmíněnosti a seznámit subjekt s předmětem kontroly.

Pokud kontrolovaný subjekt neumožní provést kontrolu, například nevpuštěním kontrolního orgánu do kontrolovaných objektů, **kontrola je považována za zmařenou** a podpora se neposkytne. Neumožnění i části kontroly ze strany kontrolovaného subjektu nebo povinné osoby (např. zabráněním kontrole i jen jednoho kontrolního orgánu, pokud je u subjektu prováděna kontrola více orgány, nevpuštěním do objektů nebo nesoučinností, která má za následek nemožnost provedení kontroly) je posuzováno za zmaření celé kontroly.

Kontrolní orgán může provádět před zahájením kontroly úkony, jejichž účelem je opatření podkladů pro posouzení, zda zahájit kontrolu.

V případě, že kontrola zahájena není, je o těchto úkonech pořízen záznam.

Navazuje-li však na tyto úkony kontrola, mohou sloužit skutečnosti takto získané jako podklad pro kontrolní zjištění, které je následně zaznamenáno do Protokolu o kontrole.

4.3. VÝSLEDEK KONTROLY A JEHO VYHODNOCENÍ

Protokol o kontrole

V průběhu kontroly se pořizuje protokol o kontrole. Každý protokol musí obsahovat kontrolní zjištění, obsahující zjištěný stav věci s uvedením nedostatků a označení právních předpisů, které byly porušeny, včetně uvedení podkladů, z kterých tato kontrolní zjištění vycházejí. V protokole je dále také uvedeno označení kontrolního orgánu a kontrolujících, označení ustanovení právního předpisu vymezujícího pravomoc kontrolního orgánu k výkonu kontroly, označení přizvané osoby, včetně důvodu jejího přizvání, označení kontrolovaného subjektu, označení předmětu kontroly, kontrolní úkon, jímž byla kontrola zahájena, a den, kdy byl tento kontrolní úkon proveden, poslední kontrolní úkon předcházející vyhotovení protokolu o kontrole a den, kdy byl tento kontrolní úkon proveden, poučení o možnosti podat proti kontrolním zjištěním uvedeným v protokolu o kontrole námitky s uvedením lhůty pro jejich podání a komu se podávají, datum vyhotovení, podpis kontrolujících.

Protokol o kontrole se vyhotoví ve lhůtě 30 dnů ode dne provedení posledního kontrolního úkonu, ve zvláště složitých případech do 60 dnů.

Stejnopis protokolu o kontrole předá nebo doručí kontrolní orgán kontrolovanému subjektu. Při kontrole je kontrolující inspektor oprávněn ukládat **opatření k odstranění nebo prevenci nedostatků** zjištěných kontrolou. Toto opatření se uvede v protokolu o kontrole.

Oprava nesprávností

Nesprávnosti v protokolu o kontrole opraví kontrolní orgán z moci úřední formou dodatku k protokolu o kontrole, jehož stejnopis se doručí kontrolovanému subjektu a přiloží k protokolu o kontrole.

Je-li to na základě podaných námitek nebo k opravě zjištěných nesprávností v protokolu o kontrole zapotřebí, provede kontrolující došetření věci. Výsledek došetření věci se zaznamená v dodatku k protokolu o kontrole, jehož stejnopis se doručí kontrolovanému subjektu a přiloží k protokolu o kontrole.

Námítky proti protokolu

Kontrolovaný subjekt může proti kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole podat námítky²², které se podávají písemně, musí z nich být zřejmé, proti jakému kontrolnímu zjištění směřují, a musí obsahovat odůvodnění nesouhlasu s tímto kontrolním zjištěním. Námítky lze podat kontrolnímu orgánu ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení protokolu o kontrole, není-li stanovena v protokolu o kontrole lhůta delší.

Řízení o námitkách

Nevyhoví-li námitkám kontrolní orgán tj. vedoucí kontrolní skupiny nebo kontrolující inspektor ve lhůtě 7 dnů ode dne jejich doručení, vyřídí je nadřízená osoba kontrolujícího inspektora ve lhůtě 30 dnů ode dne jejich doručení tak, že jim vyhoví, částečně vyhoví, nebo je zamítne²³. Ve zvlášť složitém případě se lhůta pro vyřízení námitek nadřízenou osobou kontrolujícího prodlužuje o 30 dnů. O tomto prodloužení lhůty nadřízená osoba kontrolujícího kontrolovaný subjekt předem vyrozumí.

Námítky, z nichž není zřejmé, proti jakému kontrolnímu zjištění směřují, nebo námítky, u nichž chybí odůvodnění, nadřízená osoba kontrolujícího zamítne jako nedůvodné. Nadřízená osoba kontrolujícího zamítne také námítky podané opožděně nebo neoprávněnou osobou.

Námítky podané výše uvedeným způsobem lze vyřídít také v rámci správního řízení, pokud je toto s kontrolovaným subjektem zahájeno a týká se sankce nebo opatření k nápravě v přímé souvislosti se skutečností obsaženou v protokolu o kontrole.

Pokud správní řízení koná správní orgán jiný, než který vykonal kontrolu, podané námítky mu lze předat. O předání námitek kontrolní orgán kontrolovanou osobu vyrozumí.

Vyřízení námitek se uvede v odůvodnění rozhodnutí vydaného v rámci tohoto správního řízení.

Ukončení kontroly

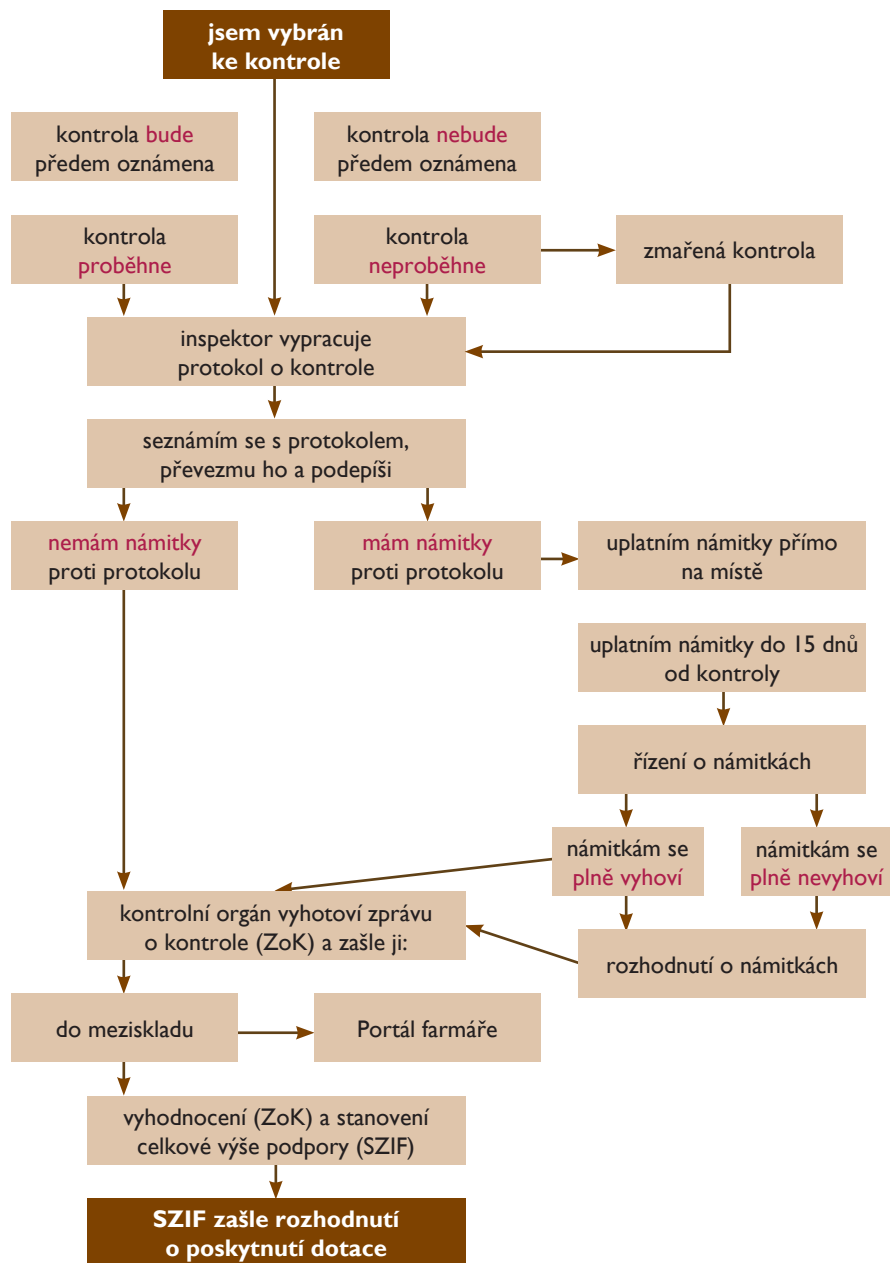
Kontrola je ukončena, pokud uplyne lhůta pro podání námitek nebo se kontrolovaný subjekt vzdá práva podat námítky, dnem doručení vyřízení námitek kontrolovanému subjektu, nebo dnem, ve kterém byly námítky předány k vyřízení správnímu orgánu.

²² Podle § 13 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), v platném znění.

²³ § 14 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), v platném znění.

VÝSLEDEK KONTROLY A JEHO VYHODNOCENÍ

Proces kontroly a vyhodnocení kontroly podmíněnosti

Zpráva o kontrole

Po provedení každé kontroly a jejím uzavření na úrovni kontrolního orgánu (po ukončení případného řízení o námitkách) je odpovědným kontrolním orgánem zpracována zpráva o kontrole (ZoK).

ZoK obsahuje kromě obecné části s uvedením totožnosti kontrolovaného subjektu, přítomné osoby a údaji, zda kontrolovaný subjekt obdržel oznámení o kontrole také část, v níž jsou popsána jednotlivá kontrolní zjištění a skutečnosti ve vztahu ke kontrolovaným požadavkům popř. standardům GAEC a bylo-li zjištěno jejich porušení, pak hodnocení míry porušení. Toto hodnocení je poté odesláno do tzv. „meziskladu zpráv o kontrole“ (MZK), který je součástí společného informačního systému Ministerstva zemědělství. Současně je ZoK zpřístupněna kontrolovanému subjektu na Portálu farmáře.

Postup při hodnocení kontrol podmíněnosti

Celkový výpočet snížení podpory probíhá v následujících 6 krocích:

1. Bodové ohodnocení míry porušení kontrolovaných požadavků popř. standardů GAEC (provádí kontrolní organizace/SZIF) – uvedeno ve zprávě o kontrole (ZoK)
2. Stanovení celkové míry porušení za každý akt popř. standard GAEC (provádí SZIF)
3. Převedení bodového ohodnocení na slovní – zanedbatelné, malé, střední, velké (provádí SZIF)
4. Převedení slovního ohodnocení na procentuální snížení (provádí SZIF)
5. Stanovení souhrnného procentního snížení dotace za každou oblast povinných požadavků na hospodaření a oblast Dobrý zemědělský a environmentální stav (provádí SZIF)
6. Součet souhrnných procentních snížení za všechny oblasti (provádí SZIF)

Ad 1) Bodové ohodnocení míry porušení kontrolovaných požadavků popř. standardů GAEC

Ke každému kontrolovanému požadavku (popř. standardu GAEC) je v případě porušení nejprve inspektorem příslušného kontrolního orgánu přiřazeno bodové hodnocení zvláště na základě následujících hledisek:

Rozsah – určuje se zejména s přihlédnutím k tomu, zda má porušení dalekosáhlý dopad nebo zda se omezuje na samotné hospodářství. Hodnotí se ve třech stupních jako malý, střední nebo velký.

Závažnost – hodnotí se, jak významné jsou důsledky daného porušení s ohledem na cíle kontrolovaného požadavku či směrnice nebo nařízení, a to opět ve stupních malá, střední a velká závažnost.

Trvalost – hodnotí se doba, po kterou trvá účinek porušení nebo zda je možné ukončit toto působení přiměřenými prostředky.

Ad 2) Stanovení celkové míry porušení za každý akt popř. standard GAEC

SZIF stanovuje celkovou míru porušení za každý akt (popř. standard GAEC) postupem uvedeným v § 2 odst. 3 nařízení vlády č. 479/2009 Sb., v platném znění. SZIF nejprve sčítá míru porušení každého kontrolovaného požadavku a dále sčítá míru porušení za všechny zprávy o kontrole příslušného aktu, popř. standardu GAEC.

VÝSLEDEK KONTROLY A JEHO VYHODNOCENÍ

Je-li v příslušném kalendářním roce v rámci aktu více zpráv o kontrole s porušením stejného požadavku, pro stanovení celkové míry porušení za akt zohlední SZIF pouze porušení s nejvyšší mírou.

Ad 3) Převedení bodového ohodnocení na slovní – zanedbatelné, malé, střední, velké

Přehled maximálních bodových ztrát za jednotlivé akty

Oblasti/jednotlivé akty	Počet kontrolovaných požadavků	Maximální možný počet „trestných“ bodů
GAEC		
GAEC 1	1	42
GAEC 2	1	42
GAEC 3	1	41
GAEC 4	1	42
GAEC 5	1	42
GAEC 6	1	42
GAEC 7	1	41
GAEC 8	1	42
GAEC 9	1	41
GAEC 10	1	42
GAEC 11	1	42
GAEC 12	1	42
Životní prostředí		
SMR 1	3	75
SMR 3	5	120
SMR 4	8	212
SMR 5	1	25
AEO 1-6 (5a)	6	156
Veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin		
SMR 6	3	39
SMR 7	4	69
SMR 8	3	50
AEO 7-10 (8a)	4	71
SMR 9	6	200
SMR 10	4	90
SMR 11	18	406
SMR 12	11	155
SMR 13	1	25
SMR 14	1	25
SMR 15	1	25
Dobré životní podmínky zvířat		
SMR 16	8	78
SMR 17	10	100
SMR 18	12	114

Převedení bodového hodnocení na slovní

Zisk bodů z maximálního možného porušení	Celková míra porušení kontrolovaného aktu popř. standardu GAEC
do 10 % včetně	zanedbatelné porušení
vyšší než 10 % do 40 % včetně	malé porušení
vyšší než 40 % do 80 % včetně	střední porušení
nad 80 %	velké porušení

Ad 4) Převedení slovního ohodnocení na procentuální snížení

Celková míra porušení u kontrolovaného aktu/standardu GAEC	Procentuální snížení
zanedbatelné porušení	0 %
malé porušení	1 %
střední porušení	3 %
velké porušení	5 %

Ad 5) Stanovení souhrnného procentního snížení dotace za každou oblast řízení a oblast Dobrý zemědělský a environmentální stav

SZIF pro stanovení celkového procentuálního snížení dotace za každou oblast řízení a oblast Dobrý zemědělský a environmentální stav použije (dle § 3 odst. 2 nařízení vlády č. 479/2009 Sb., v platném znění) snížení s nejvyšším procentuálním hodnocením.

Ad 6) Součet souhrnných procentních snížení za všechny oblasti podmíněnosti

SZIF stanoví celkové snížení dotace za všechny oblasti podmíněnosti jako součet souhrnných procentuálních snížení za jednotlivé oblasti řízení a oblast Dobrý zemědělský a environmentální stav.

VÝSLEDEK KONTROLY A JEHO VYHODNOCENÍ

PŘÍKLAD č. 1 – Výpočet bodů u GAEC

Zemědělec byl vybrán kontrolním orgánem (SZIF) ke kontrole GAEC.

Při řádné (plánované) kontrole bylo zjištěno porušení pouze standardu **GAEC 7** (Nevyskytují se na dotčených půdních blocích neregulované invazní rostliny netýkavka žláznatá a bolševník velkolepý?). Protože se jednalo o porušení středního rozsahu, malé závažnosti a porušení nebylo trvalé, bylo bodové ohodnocení následovné:

6 bodů (za střední rozsah) + 1 bod (za malou závažnost) + 1 bod (za trvalost)
= 8 bodů.

GAEC 7: NEVYSKYTUJÍ SE NA DOTČENÝCH PŮDNÍCH BLOCÍCH NEREGULOVANÉ INVAZNÍ ROSTLINY NETÝKAVKA ŽLÁZNATÁ A BOLŠEVNÍK VELKOLEPÝ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
7	Počet všech neregulovaných rostlin nepřesáhl 15 jedinců	Počet všech neregulovaných rostlin dosáhl 15-30 jedinců	Počet všech neregulovaných rostlin přesáhl 30 jedinců	Neregulované rostliny se vyskytovaly na méně než 10% počtu všech půdních bloků užívaných žadatelem v době kontroly	Neregulované rostliny se vyskytovaly na 10 – 30% počtu všech půdních bloků užívaných žadatelem v době kontroly	Neregulované rostliny se vyskytovaly na více než 30% počtu všech půdních bloků užívaných žadatelem v době kontroly			
	1	6	14	1	10	26	1	x	41

Maximální počet „trestných“ bodů, který je za GAEC 7 možno získat, je celkem 41 (viz tabulka). Po převedení na procenta tvoří 8 získaných bodů ze 41 možných za tento standard/ akt 20 %. Míra porušení tedy odpovídá kategorii „vyšší než 10 % do 40 % včetně“, a je proto hodnocena jako „malé porušení“, což odpovídá snížení dotace o 1 % (viz tabulky převedení bodového hodnocení na slovní a slovní na procentuální snížení).

VÝSLEDEK KONTROLY A JEHO VYHODNOCENÍ

V průběhu kalendářního roku provedl SZIF u tohoto zemědělce též kontrolu na podnět, při které bylo zjištěno porušení **GAEC 4** (Nebyly na dotčených půdních blocích nebo jejich dílech páleny bylinné zbytky?) Protože se jednalo o porušení středního rozsahu, střední závažnosti a porušení bylo trvalé, bylo bodové ohodnocení následovné:

6 bodů (za střední rozsah) + 10 bodů (za střední závažnost) + 2 body (za trvalost) = 18 bodů.

GAEC 4: NEBYLY NA DOTČENÝCH PŮDNÍCH BLOCÍCH NEBO JEJICH DÍLECH PÁLENY BYLINNÉ ZBYTKY?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
4	Součet ploch, kde došlo k pálení (spáleníšť), nepřesáhl 1 ha.	Součet ploch, kde došlo k pálení (spáleníšť), je 1-2ha.	Součet ploch, kde došlo k pálení (spáleníšť), je nad 2 ha.	Pálení bylo prováděno pouze na orné půdě.	Pálení bylo prováděno alespoň na jednom pozemku s kulturou travní porost, sad či vinice, a nebylo prováděno plošně.	Pálení bylo prováděno alespoň na jednom pozemku s kulturou travní porost, sad či vinice, a to plošně.			
	2	6	14	2	10	26	x	2	42

Maximální počet „trestných“ bodů, který je za GAEC 4 možno získat, je celkem 42 (viz tabulka). Po převedení na procenta tvoří 18 získaných bodů ze 42 možných za tento standard/akt 43%. Míra porušení tedy odpovídá kategorii „vyšší než 40 % do 80 % včetně“, a je proto hodnocena jako „střední porušení“, což odpovídá snížení dotace o 3 % (viz tabulky převedení bodového hodnocení na slovní a slovní na procentuální snížení).

VÝSLEDEK KONTROLY A JEHO VYHODNOCENÍ

U tohoto zemědělce provedl SZIF též kontrolu administrativní, při které bylo zjištěno porušení **GAEC 8** (Nedošlo ke změně kultury z travního porostu na ornou půdu?) Protože se jednalo o porušení malého rozsahu, střední závažnosti a porušení bylo trvalé, bylo bodové ohodnocení následovné:

2 body (za malý rozsah) + 10 bodů (za střední závažnost) + 2 body (za trvalost) = 14 bodů.

GAEC 8: NEDOŠLO KE ZMĚNĚ KULTURY Z TRAVNÍHO POROSTU NA ORNOU PŮDU?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
8	Součet ploch, kde došlo ke změně kultury, nepřesáhl 1 ha	Součet ploch, kde došlo ke změně kultury, je 1-5 ha	Součet ploch, kde došlo ke změně kultury, je nad 5ha	Průměrná sklonitost každého rozoraného pozemku je do 7°, rozorané pozemky neobsahují vybrané hlavní půdní jednotky (HPJ) a nebyla rozorána stálá pastvina	Průměrná sklonitost alespoň jednoho rozoraného pozemku je 7°-9°, rozorané pozemky obsahují vybrané hlavní půdní jednotky (HPJ) a nebyla rozorána stálá pastvina	Průměrná sklonitost alespoň jednoho pozemku je nad 9°, rozorané pozemky obsahují vybrané hlavní půdní jednotky (HPJ) nebo byla rozorána stálá pastvina			
	2	6	14	2	10	26	x	2	42

Maximální počet „trestných“ bodů, který je za GAEC 8 možno získat, je celkem 42 (viz tabulka). Po převedení na procenta tvoří 14 získaných bodů ze 42 možných za tento standard/akt 33%. Míra porušení tedy odpovídá kategorii „vyšší než 10% do 40% včetně“, a je proto hodnocena jako „malé porušení“, což odpovídá snížení dotace o 1 % (viz tabulky převedení bodového hodnocení na slovní a slovní na procentuální snížení).

V souladu s § 3 odst. 2 NV č. 479/2009 Sb., v platném znění, použije SZIF pro stanovení celkového procentuálního snížení dotace za oblast dobrý zemědělský a environmentální stav **snížení s nejvyšším procentuálním hodnocením; tzn. 3 %**.

Přehled provedených kontrol GAEC u dotčeného zemědělce a jejich vyhodnocení

Standard GAEC (kontrolovaný požadavek/akt)	ZoK z řádné kontroly	ZoK z kontroly na podnět	ZoK z administrativní kontroly	Vyhodnocení míry porušení
GAEC 1	Neporušeno	Neporušeno	x	Neporušeno
GAEC 2	Neporušeno	Neporušeno	x	Neporušeno
GAEC 3	Neporušeno	Neporušeno	x	Neporušeno
GAEC 4	Neporušeno	3%	x	3%
GAEC 5	Neporušeno	Neporušeno	x	Neporušeno
GAEC 6	Neporušeno	Neporušeno	x	Neporušeno
GAEC 7	1%	Neporušeno	x	1%
GAEC 8	Neporušeno	Neporušeno	1%	1%
GAEC 9	Neporušeno	Neporušeno	x	Neporušeno
GAEC 10	Neporušeno	Neporušeno	x	Neporušeno
GAEC 11	Neporušeno	Neporušeno	x	Neporušeno
GAEC 12	Neporušeno	Neporušeno	x	Neporušeno

PŘÍKLAD č. 2 – Výpočet bodů u SMR 11

Zemědělec byl vybrán kontrolními orgány (SZPI, ÚKZÚZ a SVS) ke kontrole SMR 11: Zásady a požadavky potravinového práva.

Při řádné (plánované) kontrole požadavků SMR 11/1 až 11/7 zjistila SZPI porušení požadavků **SMR 11/3** (Je zabráněno kontaminaci potravin cizorodými látkami a jinými látkami a kontaminaci způsobené zvířaty a škůdci?) a **SMR 11/5** (Je provozovatel potravinářského podniku schopen identifikovat každého odběratele svých produktů?) viz tabulky hodnocení. Protože se v obou případech jednalo o porušení středního rozsahu, velké závažnosti a porušení bylo odstranitelné, bylo bodové ohodnocení následovné:

SMR 11/3: 8 bodů (za velký rozsah) + 8 bodů (za velkou závažnost) + 1 bod (za trvalost) = 17 bodů;

SMR 11/5: 6 bodů (za velký rozsah) + 6 bodů (za velkou závažnost) + 1 bod (za trvalost) = 13 bodů.

VÝSLEDEK KONTROLY A JEHO VYHODNOCENÍ

SMR 11/3: JE ZABRÁNĚNO KONTAMINACI POTRAVINY CIZORODÝMI LÁTKAMI A JINÝMI LÁTKAMI A KONTAMINACI ZPŮSOBENÉ ZVÍŘATY A ŠKŮDCI?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
3	Místní působnost PPP nebo šarže do 100 kg.	Regionální působnost PPP nebo šarže do 1000 kg.	Celostátní nebo nadnárodní působnost nebo šarže nad 1000 kg.	PPP Splňuje požadavky potravinového práva, avšak neprovádí pravidelnou kontrolu tohoto plnění.	PPP nedodržuje některé požadavky potravinového práva, avšak tato porušení nemají vliv na bezpečnost potravin.	Nedodržováním požadavků potravinového práva je přímo ohrožena bezpečnost potravin.			
	4	6	8	4	6	8	l	x	17

SMR 11/5: JE PROVOZOVATEL POTRAVINÁŘSKÉHO PODNIKU SCHOPEN IDENTIFIKOVAT KAŽDÉHO ODBĚRATELE SVÝCH PRODUKTŮ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
5	Nelze identifikovat odběratele do 10% hmotnosti vyrobených šarží.	Nelze identifikovat odběratele 11-50 % hmotnosti vyrobených šarží.	Nelze identifikovat odběratele více než 50 % hmotnosti vyrobených šarží.	PPP dodává potraviny, z jejichž podstaty nebo způsobu použití vyplývá nízká míra rizika poškození zdraví spotřebitelů.	PPP dodává potraviny, z jejichž podstaty nebo způsobu použití vyplývá střední míra rizika poškození zdraví spotřebitelů.	PPP dodává potraviny, z jejichž podstaty nebo způsobu použití vyplývá vysoká míra rizika poškození zdraví spotřebitelů.			
	2	4	6	2	4	6	l	x	13

VÝSLEDEK KONTROLY A JEHO VYHODNOCENÍ

Při kontrole požadavků SMR 11/8 až 11/11 zjistil ÚKZÚZ porušení pouze u požadavku **SMR 11/10** (Jsou vedeny záznamy o zdroji a množství krmiva a jeho spotřebě tak, aby byl zachován princip dohledatelnosti použitého krmiva?) viz tabulka hodnocení. Protože se jednalo o porušení velkého rozsahu, velké závažnosti a porušení nebylo trvalé, bylo bodové ohodnocení následovné:

5 bodů (za velký rozsah) + 5 bodů (za velkou závažnost) + 1 bod (za trvalost) = 11 bodů.

SMR 11/10: JSOU VEDENY ZÁZNAMY O ZDROJI A MNOŽSTVÍ KRMIVA A JEHO SPOTŘEBĚ TAK, ABY BYL ZACHOVÁN PRINCIP DOHLEDATELNOSTI POUŽITÉHO KRMIVA?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
10	Nedostatky v 1 záznamu.	Nedostatky ve více než 1 záznamu.	Záznamy nevedeny.	Nedostatky v záznamech, které nebrání dohledatelnosti krmiva.	Ze záznamů nelze krmivo dohledat.	Ze záznamů nelze krmivo identifikovat.			
	1	3	5	1	3	5	1	x	11

VÝSLEDEK KONTROLY A JEHO VYHODNOCENÍ

Při kontrole požadavků SMR 11/12 až SMR 11/18 nezjistila SVS porušení žádného z nich.

Požadavek	SZPI	ÚKZÚZ	SVS	Míra porušení
SMR 11/1	neporušeno	x	x	neporušeno
SMR 11/2	neporušeno	x	x	neporušeno
SMR 11/3	17 bodů	x	x	17 bodů
SMR 11/4	neporušeno	x	x	neporušeno
SMR 11/5	13 bodů	x	x	13 bodů
SMR 11/6	neporušeno	x	x	neporušeno
SMR 11/7	neporušeno	x	x	neporušeno
SMR 11/8	x	neporušeno	x	neporušeno
SMR 11/9	x	neporušeno	x	neporušeno
SMR 11/10	x	11 bodů	x	11 bodů
SMR 11/11	x	neporušeno	x	neporušeno
SMR 11/12	x	x	neporušeno	neporušeno
SMR 11/13	x	x	neporušeno	neporušeno
SMR 11/14	x	x	neporušeno	neporušeno
SMR 11/15	x	x	neporušeno	neporušeno
SMR 11/16	x	x	neporušeno	neporušeno
SMR 11/17	x	x	neporušeno	neporušeno
SMR 11/18	x	x	neporušeno	neporušeno
				41 bodů

Maximální počet „trestných“ bodů, který je **za SMR 11 možno získat, je celkem 406** (viz tabulka). Po převedení na procenta tvoří 41 získaných bodů ze 406 možných za tento akt 11 %. Míra porušení tedy odpovídá kategorii „vyšší než 10 % do 40 % včetně“, a je proto **hodnocena jako „malé porušení“, což odpovídá snížení dotace o 1 %** (viz tabulky převedení bodového hodnocení na slovní a slovní na procentuální snížení – str. 221).

Pokud nebude u dotyčného zemědělce zjištěno žádné další porušení v oblasti Veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin, stanoví SZIF v souladu s § 3 odst. 2 nařízení vlády č. 479/2009 Sb., v platném znění, celkové procentuální snížení dotace za tuto oblast řízení 1 %.

Pokud nebude u dotyčného zemědělce zjištěno žádné další porušení, stanoví SZIF celkové snížení dotace za všechny oblasti CC jako součet souhrnných procentuálních snížení za jednotlivé oblasti povinných požadavků na hospodaření a oblast dobrý zemědělský a environmentální stav (v tomto konkrétním případě tedy: **za oblast Životní prostředí 0 % + za oblast Veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin 1 % + za oblast Dobrý zemědělský a environmentální stav 3 % = 4 %**).

Dalšími kritérii hodnocení jsou:

Opakování – hodnotí se, zda došlo ke stejnému porušení více než jednou v průběhu tří po sobě jdoucích let, pokud byl žadatel o předchozím porušení informován, a měl tedy i možnost zajistit nápravu.

Úmysl – hodnotí se, zda kontrolovaný požadavek byl porušen úmyslně nebo z nedbalosti. Úmyslné porušení je hodnoceno přísněji, a to minimálním snížením o 15 %. Opakování a úmysl zaznamenává kontrolní orgán do Zprávy o kontrole (ZoK).

Pozor! Zpráva o kontrole hodnotí pouze míru porušení za právě kontrolované nařízení, směrnice nebo standardy. Protože subjekt může být vybrán ke kontrole i jinou kontrolní organizací, nebo může být v příslušném kalendářním roce kontrolován vícekrát, **neobsahuje ZoK výsledné procento snížení podpor**. Stanovení celkového snížení podpor provádí dle dále uvedeného postupu platební agentura (SZIF).

4.4. SOUHRNNÉ VYHODNOCENÍ ZPRÁV O KONTROLE A STANOVENÍ VÝŠE PODPORY

SZIF vyhodnotí všechny obdržené zprávy o kontrole na základě postupů definovaných v nařízení vlády č. 479/2009 Sb.²⁴, v platném znění.

Nejprve stanoví celkovou míru porušení za každý akt popř. standard GAEC a to postupem uvedeným v § 2 odst. 3 nařízení vlády č. 479/2009 Sb., v platném znění. SZIF nejprve sčítá míru porušení každého kontrolovaného požadavku a dále sčítá míru porušení za všechny zprávy o kontrole příslušného aktu, popř. standardu GAEC. Je-li v příslušném kalendářním roce v rámci aktu více zpráv o kontrole s porušením stejného požadavku, pro stanovení celkové míry porušení za akt zohlední SZIF pouze porušení s nejvyšší mírou.

Stanovení souhrnného procentního snížení dotace za každou oblast povinných požadavků na hospodaření a oblast Dobrý zemědělský a environmentální stav. SZIF pro stanovení celkového procentuálního snížení dotace za každou oblast povinných požadavků na hospodaření a oblast Dobrý zemědělský a environmentální stav použije (dle § 3 odst. 2 nařízení vlády č. 479/2009 Sb., v platném znění) snížení s nejvyšším procentuálním hodnocením.

Stanovení celkového snížení dotace za všechny oblasti podmíněnosti jako součet souhrnných procentuálních snížení za jednotlivé oblasti požadavků na hospodaření a oblast Dobrý zemědělský a environmentální stav.

Opakování porušení

V případě, že je v průběhu tří po sobě jdoucích kalendářních let zjištěno **opakované porušení** kontrolovaného požadavku, procentní snížení dotace za příslušný akt se při prvním opakování násobí koeficientem 3. V případě dalších opakování se násobící koeficient 3 použije pokaždé na výsledek snížení stanovený pro předchozí opakované porušení. Maximální snížení však nepřekročí 15 %.

²⁴ nařízení vlády č. 479/2009 Sb., o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování některých podpor

SOUHRNNÉ VYHODNOCENÍ ZPRÁV O KONTROLE A STANOVENÍ VÝŠE PODPORY

V případě dosažení maximálního procentního snížení ve výši 15 % sdělí platební agentura dotčenému zemědělci, že pokud bude totéž porušení zjištěno znovu, bude považováno za úmyslné (tzv. „úmysl z opakování“). Jestliže poté dojde ke zjištění dalšího porušení, použije se procentní podíl snížení, který se stanoví tak, že se výsledek předchozího násobení před případným omezením na 15 % vynásobí koeficientem 3 (viz následující příklad).

Porušení a snížení v roce N: **3%**;
první opakované porušení a snížení v roce N+1: $3\% \times \text{koeficient } 3 = 9\%$;
další opakované porušení a snížení v roce N+2: $9\% \times \text{koeficient } 3 = 27\%$
→ po omezení **15%**;
další opakované porušení (považované za úmyslné!) $27\% \times \text{koeficient } 3 = 81\%$.

Při prokázání **úmyslného porušení** se SZIF bude při stanovování celkového procentního snížení dotace řídit přímo použitelnými předpisy EU, tj. čl. 24 nařízením Rady (ES) č. 73/2009 a čl. 72 nařízením Komise (ES) č. 1122/2009 a pravidly uvedenými v následující hodnotící tabulce.

Hodnotící tabulka úmyslných porušení kontrolovaných požadavků CC

Rozsah	Závažnost	Trvalost	Snížení dotace [%]
malý	malá	ne	15
malý	malá	ano	20
střední	malá	ne	25
malý	střední	ne	25
malý	střední	ano	30
střední	malá	ano	30
střední	střední	ne	35
velký	malá	ne	35
malý	velká	ne	40
velký	malá	ano	40
malý	velká	ano	50
střední	střední	ano	50
střední	velká	ne	60
velký	střední	ne	60
velký	střední	ano	70
střední	velká	ano	80
velký	velká	ne	90
velký	velká	ano	100

PŘÍKLAD: Pokud by zemědělec porušil standard GAEC 4 a toto porušení by bylo středního rozsahu, velké závažnosti a bylo by trvalé, tak by v případě, že by zemědělci bylo prokázáno, že se porušení dopustil úmyslně, SZIF stanovil míru snížení dotace na 80 %.

SOUHRNNÉ VYHODNOCENÍ ZPRÁV O KONTROLE A STANOVENÍ VÝŠE PODPORY

Maximální výše snížení podpory podle typu porušení

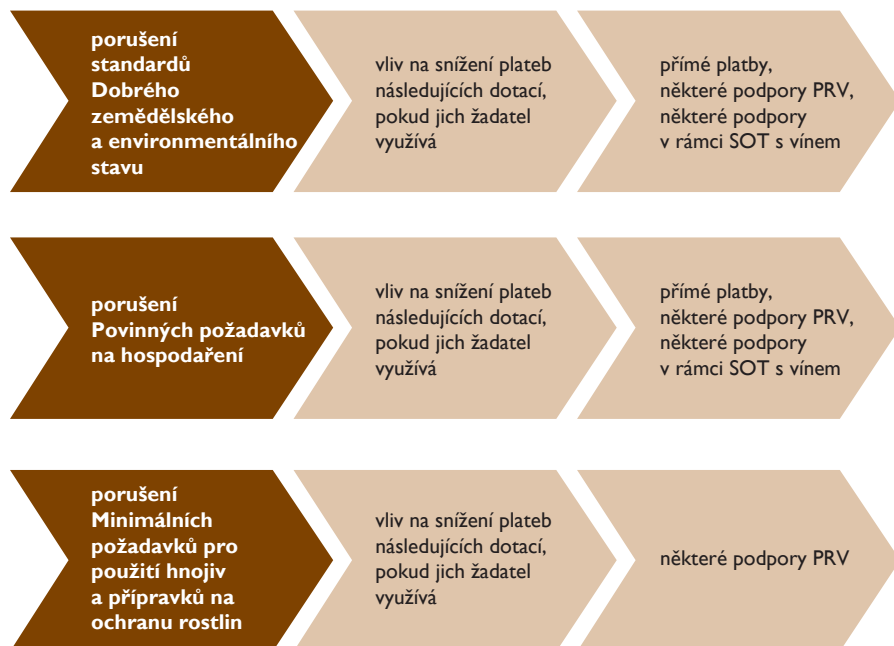
Typ porušení	Míra snížení
neopakované nedbalostní	max. 5 %
opakované nedbalostní	max. 15 %
úmyslné porušení	15 % - 100 %
zmaření kontroly	100 %

Výpočet v případě porušení Minimálních požadavků pro použití hnojiv a přípravků na ochranu rostlin v rámci agroenvironmentálních opatření (AEO):

V případě, že byla u subjektu provedena také kontrola „Minimálních požadavků v rámci AEO“, bude toto snížení uplatněno pouze pro podpory pobírané v rámci opatření Osy II PRV. Nebude mít vliv na výši přímých plateb ani některých podpor v rámci SOT s vínem.

Pozor! Kontrola podmíněnosti nenahrazuje kontrolu národních právních předpisů. Zjištění porušení požadavků zařazených do Kontroly podmíněnosti může znamenat snížení přímých plateb, některých plateb Programu venkova a společné organizace trhu s vínem. Toto snížení plateb ale v žádném případě nenahrazuje správní pokutu ani jakoukoliv jinou sankci, která může být udělena příslušným kontrolním orgánem za porušení národních právních předpisů.

Grafické znázornění dopadu porušení kontrol podmíněnosti do jednotlivých skupin podpor

SOUHRNNÉ VYHODNOCENÍ ZPRÁV O KONTROLE A STANOVENÍ VÝŠE PODPORY

Zanedbatelná porušení

Pokud je zjištěn případ porušení kontrolovaného požadavku s ohledem na svůj rozsah, závažnost a trvalost vyhodnocen jako „zanedbatelný“, je zemědělcům příslušným kontrolním orgánem uloženo nápravné opatření (toto nápravné opatření může zemědělec učinit okamžitě nebo ve stanovené lhůtě). Pokud je toto nápravné opatření v určeném termínu splněno, porušení se nepromítne do snížení plateb. V případě, že nápravné opatření splněno není, nelze porušení považovat za „zanedbatelné“ a uplatní se snížení alespoň 1 %.

Pozor! V souladu s čl. 23 nařízení Rady (ES) č. 73/2009 však za „zanedbatelné“ nelze považovat porušení kontrolovaných požadavků, jež představují přímé nebezpečí pro lidské zdraví nebo zdraví zvířat. Seznam těchto kontrolovaných požadavků je uveden v příloze č. 5.

Pokud konkrétní výše snížení nebo vyloučení z plateb nepřesáhne u zemědělce v příslušném kalendářním roce částku 100€, je zemědělcům příslušným kontrolním orgánem uloženo nápravné opatření. Pokud je toto nápravné opatření v určeném termínu splněno, snížení nebo vyloučení se neuplatní. V případě, že nápravné opatření splněno není, snížení nebo vyloučení se uplatní.

Souhrnné stanovení výše podpor

V případě, že bude vydáno rozhodnutí o poskytnutí podpory před ukončením kontrol podmíněnosti, budou případná zjištění vedoucí ke snížení této podpory řešena následně řízením o vrácení podpory (tzv. „vratka“). Proti rozhodnutí o poskytnutí podpory je možné se odvolat dle pokynů, které jsou uvedeny v **rozhodnutí o poskytnutí podpory** zasílaném SZIF.

4.5. PRÁVA KONTROLOVANÉHO SUBJEKTU A POVINNOSTI KONTROLNÍCH PRACOVNÍKŮ

Práva a povinnosti kontrolovaného subjektu a kontrolních pracovníků (inspektorů kontrolního orgánu) upravuje zejména zákon o kontrole č. 255/2012 Sb., v platném znění, a dále nařízení Komise (ES) č. 1122/2009.

Pokud se kontroly účastní i přizvané osoby platí také vůči nim přiměřené práva a povinnosti kontrolovaného subjektu a povinného subjektu.

Práva kontrolovaného subjektu a povinné osoby	Povinnosti kontrolních organizací a kontrolních pracovníků
<ul style="list-style-type: none"> ■ Být seznámen s tím, že je zahájena kontrola a vidět pověření ke kontrole. Případně požádat též o další dokument, který dokládá, že se jedná o osobu uvedenou v pověření ke kontrole. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Předložit kontrolovanému subjektu nebo povinné osobě pověření ke kontrole, případně též další dokument, který dokládá, že se jedná o osobu uvedenou v pověření ke kontrole.
<ul style="list-style-type: none"> ■ Namítat podjatost kontrolujícího nebo přizvané osoby. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Zjistit stav věci v rozsahu nezbytném pro dosažení účelu kontroly a v závislosti na povaze kontroly doložit kontrolní zjištění potřebnými podklady.
<ul style="list-style-type: none"> ■ Seznámit se s obsahem protokolu o kontrole. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Šetřit práva a oprávněné zájmy kontrolovaného subjektu, povinné osoby a třetí osoby.
<ul style="list-style-type: none"> ■ Podávat námítky proti kontrolním zjištěním uvedeným v protokolu o kontrole. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Vydát potvrzení o zajištěných originálních podkladech, a pomínou-li důvody jejich zajištění, neprodleně je vrátit.
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Umožnit kontrolované osobě účastnit se kontrolních úkonů při výkonu kontroly na místě, nebrání-li to splnění účelu nebo provedení kontroly.
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Vyhotovit protokol o kontrole a doručit jeho stejnopis kontrolovanému subjektu.
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Za odebraný vzorek zaplatit osobě, již byl vzorek odebrán, náhradu ve výši ceny, za kterou tato osoba věc v době jejího odebrání běžně na trhu prodává; nelze-li tuto cenu určit, pak náhradu ve výši ceny, za kterou věc pořídila, případně náhradu ve výši účelně vynaložených nákladů.
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Kontrolující nebo přizvaná osoba má povinnost zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o kterých se dozvěděla v souvislosti s kontrolou nebo s úkony předcházejícími kontrole, a nezneužívat takto získaných informací. Povinnost mlčenlivosti kontrolujícího nebo přizvané osoby trvá i po skončení jejich pracovněprávního nebo jiného vztahu.
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Zveřejnit pravidelně, alespoň jednou ročně, způsobem umožňujícím dálkový přístup obecné informace o výsledcích kontrol.

POVINNOSTI KONTROLOVANÉHO SUBJEKTU A OPRÁVNĚNÍ KONTROLNÍCH PRACOVNÍKŮ

Povinnosti kontrolovaného subjektu	Oprávnění kontrolních pracovníků
<ul style="list-style-type: none"> Umožnit kontrolujícímu vstup do prostor, kterých jsou vlastníci nebo uživatelé, v souvislosti s výkonem kontroly. 	<ul style="list-style-type: none"> V souvislosti s výkonem kontroly vstupovat do staveb, dopravních prostředků, na pozemky a do dalších prostor s výjimkou obydlí, jež vlastní nebo užívá kontrolovaný subjekt anebo jinak přímo souvisí s výkonem a předmětem kontroly, je-li to nezbytné k výkonu kontroly. Do obydlí vstoupit jen tehdy, je-li obydlí užívané k podnikání nebo provozování jiné hospodářské činnosti nebo v případě, kdy se mají prostřednictvím kontroly odstranit pochybnosti o tom, zda je obydlí užívané k těmto účelům a nelze-li dosáhnout splnění účelu kontroly jinak.
<ul style="list-style-type: none"> Vytvořit podmínky pro výkon kontroly. 	<ul style="list-style-type: none"> Požadovat prokázání totožnosti fyzické osoby, jež je přítomna na místě kontroly, jde-li o osobu, která plní úkoly kontrolovaného subjektu, nebo osobu, která může přispět ke splnění účelu kontroly.
<ul style="list-style-type: none"> Umožnit kontrolujícímu výkon jeho oprávnění stanovených zákonem. 	<ul style="list-style-type: none"> Provádět kontrolní nákupy, odebírat vzorky, provádět potřebná měření, sledování, prohlídky a zkoušky.
<ul style="list-style-type: none"> Poskytovat k tomu potřebnou součinnost. 	<ul style="list-style-type: none"> Požadovat poskytnutí údajů, dokumentů a věcí vztahujících se k předmětu kontroly nebo k činnosti kontrolovaného subjektu; v odůvodněných případech může kontrolující zajišťovat originální podklady.
<ul style="list-style-type: none"> Podat ve lhůtě určené kontrolujícím písemnou zprávu o odstranění nebo prevenci nedostatků zjištěných kontrolou, pokud o to kontrolující požádá. 	<ul style="list-style-type: none"> Požívat obrazové nebo zvukové záznamy.
<ul style="list-style-type: none"> Povinná osoba je povinna poskytnout kontrolujícímu součinnost potřebnou k výkonu kontroly, nelze-li tuto součinnost zajistit prostřednictvím kontrolovaného subjektu. 	<ul style="list-style-type: none"> V míře nezbytné pro průběh kontroly užívat technických prostředků kontrolovaného subjektu, a to po předchozím projednání s kontrolovaným subjektem.
	<ul style="list-style-type: none"> Odebírat pouze nezbytně nutné množství vzorku; o odběru vzorku vydá potvrzení. Kontrolní orgán odebraný vzorek vrátí, je-li to možné.
	<ul style="list-style-type: none"> Vyžadovat od kontrolované osoby a povinné osoby další součinnost potřebnou k výkonu kontroly.
	<ul style="list-style-type: none"> Požadovat, aby kontrolované subjekty podaly ve stanovené lhůtě písemnou zprávu o odstranění zjištěných nedostatků.
	<ul style="list-style-type: none"> V případech stanovených zákonem ukládat pořádkové pokuty.
	<ul style="list-style-type: none"> Požadovat po kontrolovaných subjektech předvedení vyjmenovaných hospodářských zvířat, označovaných zvířat nebo evidovaných zvířat nebo vyžadovat jiný způsob umožňující individuální kontrolu zvířat.
	<ul style="list-style-type: none"> K odstranění zjištěných nedostatků ukládat opatření k odstranění nebo prevenci nedostatků nebo zvláštní opatření.

5.1. HARMONOGRAM ZAVÁDĚNÍ POVINNÝCH POŽADAVKŮ NA HOSPODAŘENÍ (SMR) V ČR

Platné od 1. 1. 2009		
Oblast ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ		
SMR 1	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES ze dne 30. listopadu 2009, o ochraně volně žijících ptáků	Čl. 3 odst. 1 a čl. 3 odst. 2 písm. b), čl. 4 odst. 1, 2 a 4, Čl. 5 písm. a), b) a d)
SMR 2	Směrnice Rady 80/68/EHS ze dne 17. prosince 1979, o ochraně podzemních vod před znečišťováním některými nebezpečnými látkami Od 1. 1. 2014 jsou požadavky k ochraně podzemních vod před znečišťováním některými nebezpečnými látkami zařazeny do oblasti GAEC. Jejich legislativní vymezení zůstává v nezměněné podobě.	články 4 a 5
SMR 3	Směrnice Rady 86/278/EHS ze dne 12. června 1986, o ochraně životního prostředí a zejména půdy při používání kalů z čistíren odpadních vod v zemědělství	článek 3
SMR 4	Směrnice Rady 91/676/EHS ze dne 12. prosince 1991, o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů	články 4 a 5
SMR 5	Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin	Článek 6 a čl. 13 odst. 1 písm. a)
Oblast VEŘEJNÉ ZDRAVÍ, ZDRAVÍ ZVÍŘAT A ROSTLIN – označování a evidence zvířat		
SMR 6	Směrnice Rady 2008/71/ES ze dne 15. července 2008, o identifikaci a evidování prasat	články 3, 4 a 5
SMR 7	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1760/2000 ze dne 17. července 2000, o systému identifikace a evidence skotu, o označování hovězího masa a výrobků z hovězího masa a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 820/97	články 4 a 7
SMR 8	Nařízení Rady (ES) č. 21/2004 ze dne 17. prosince 2003, o stanovení systému identifikace a evidence ovcí a koz a o změně nařízení (ES) č. 1782/2003 a směrnic 92/102/EHS a 64/432/EHS	články 3, 4 a 5

HARMONOGRAM POSTUPNÉHO ZAVÁDĚNÍ POVINNÝCH POŽADAVKŮ NA HOSPODÁŘENÍ (SMR) V ČR

Platné od 1. 1. 2011

Oblast VEŘEJNÉ ZDRAVÍ, ZDRAVÍ ZVÍŘAT A ROSTLIN

SMR 9	Nářízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 ze dne 21. října 2009, o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a o zrušení směrnic Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS	článek 28 a 55
SMR 10	Směrnice Rady 96/22/ES ze dne 29. dubna 1996, o zákazu používání některých látek s hormonálním nebo tyreostatickým účinkem a beta-sympatomimetik v chovech zvířat a o zrušení směrnic 81/602 EHS, 88/146/EHS a 88/299/EHS	čl. 3 písm. a), b), d) a e), články 4, 5 a 7
SMR 11	Nářízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin	články 14 a 15, čl. 17 odst. 1, články 18, 19 a 20
SMR 12	Nářízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001 ze dne 22. května 2001, o stanovení pravidel pro prevenci, tlumení a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií	články 7, 11, 12, 13 a 15

Oblast VEŘEJNÉ ZDRAVÍ, ZDRAVÍ ZVÍŘAT A ROSTLIN – oznamování nálezů

SMR 13	Směrnice Rady 85/511/EHS ze dne 18. listopadu 1985, kterou se zavádějí opatření Společenství pro tlumení slintavky a kulhavky	článek 3
SMR 14	Směrnice Rady 92/119/EHS ze dne 17. prosince 1992, kterou se zavádějí obecná opatření Společenství pro tlumení některých nálezů zvířat a zvláštní opatření týkající se vezikulární choroby prasat	článek 3
SMR 15	Směrnice Rady 2000/75/ES ze dne 20. listopadu 2000, kterou se stanoví zvláštní ustanovení týkající se tlumení a eradikace katarální horečky ovcí	článek 3

Platné od 1. 1. 2013

Oblast DOBRÉ ŽIVOTNÍ PODMÍNKY ZVÍŘAT

SMR 16	Směrnice Rady 2008/119/ES ze dne 18. prosince 2008, kterou se stanoví minimální požadavky pro ochranu telat	články 3 a 4
SMR 17	Směrnice Rady 2008/120/ES ze dne 18. prosince 2008, kterou se stanoví minimální požadavky pro ochranu prasat	článek 3 a čl. 4 odst. 1
SMR 18	Směrnice Rady 98/58/ES ze dne 20. července 1998, o ochraně zvířat chovaných pro hospodářské účely	článek 4

5.2. PŘEHLED KONTROLOVANÝCH POŽADAVKŮ V ROCE 2014

Oblast: ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ		
Číslo	Znění kontrolovaného požadavku	Vymezení požadavku v právním předpise ČR
Ochrana volně žijících ptáků SMR I		
Kontrolní orgán Česká inspekce životního prostředí		
SMR I/1	Nedošlo k poškození nebo zničení významného krajinného prvku vodní tok a niva?	§ 4 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění
SMR I/2	Nedošlo v souvislosti se zemědělským hospodařením k poškození nebo zničení dřevin rostoucích mimo les v rozporu se zákonem?	§ 8 zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění
SMR I/3	Nedošlo k úmyslnému usmrcování nebo k odchytu ptáků jakýmkoliv způsobem, k úmyslnému poškození nebo ničení jejich hnízd a vajec nebo k odstraňování hnízd, k úmyslnému vyrušování ptáků, zejména během rozmnožování a odchovu mláďat, pokud by šlo o vyrušování významné z hlediska cílů směrnice o ptácích?	§ 5 a odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění
Používání upravených kalů na zemědělské půdě SMR 3		
Kontrolní orgán Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský		
SMR 3/1	Bylo používání kalů podloženo zpracovaným Programem použití upravených kalů na zemědělské půdě?	§ 33 odst. 2 zákona č. 185/2001 Sb., v platném znění a § 5 vyhlášky č. 382/2001 Sb., v platném znění
SMR 3/2	Byl dodržen zákaz použití kalu?	§ 33 odst. 3 zákona č. 185/2001 Sb., v platném znění a § 2, 3 vyhlášky č. 382/2001 Sb., v platném znění
SMR 3/3	Byla dodržena dávka sušiny kalu na 1 ha?	§ 1 písm. c) vyhlášky č. 382/2001 Sb., v platném znění
SMR 3/4	Byly na zemědělské půdě použity upravené kaly splňující mezní hodnoty obsahu rizikových látek a rizikových prvků a jejich použití nemohlo vést ke vzniku škody na zemědělské půdě nebo na okolních pozemcích?	§ 9 odst. 2 a 3 zákona č. 156/1998 Sb., v platném znění a § 3 vyhlášky č. 382/2001 Sb., v platném znění

PŘEHLED KONTROLOVANÝCH POŽADAVKŮ V ROCE 2014

SMR 3/5	Je soustavně a řádně vedena evidence o upravených kalech použitých na zemědělské půdě?	§ 9 odst. 6 zákona č. 156/1998 Sb., v platném znění
Ochrana vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů SMR 4		
Kontrolní orgán Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský		
SMR 4/1	Byl dodržen zákaz použití dusíkatých hnojivých látek v období zákazu hnojení?	§ 6 odst. 1 nařízení vlády č. 262/2012 Sb., v platném znění
SMR 4/2	Byly při hnojení jednotlivých plodin dodrženy limity stanovené v příloze č. 3 k nařízení vlády č. 262/2012 Sb.?	§ 7 odst. 1 a příloha č. 3 k nařízení vlády č. 262/2012 Sb., v platném znění
SMR 4/3	Byl dodržen maximální limit 170 kg N/ha/rok v použitých organických, organominerálních a statkových hnojivech v průměru zemědělského podniku?	§ 8 odst. 1 nařízení vlády č. 262/2012 Sb., v platném znění
SMR 4/4	Jsou kapacity skladovacích prostor pro statková hnojiva dostatečné pro potřebu jejich uskladnění?	§ 9 odst. 1 nařízení vlády č. 262/2012 Sb., v platném znění
SMR 4/5	Byl dodržen zákaz pěstování erozně nebezpečných plodin (kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója, slunečnice a čirok) na zemědělských pozemcích se sklonitostí převyšující 7°, jejichž jakákoliv část se nachází ve vzdálenosti menší než 25 m od útvary povrchových vod?	§ 11 odst. 2 nařízení vlády č. 262/2012 Sb., v platném znění
SMR 4/6	Jsou v blízkosti povrchových vod udržovány ochranné nehnojené pásy v šířce 3 m od břehové čáry?	§ 12 odst. 1 písm. a) nařízení vlády č. 262/2012 Sb., v platném znění
SMR 4/7	Byl na zemědělských pozemcích dodržen zákaz používání dusíkatých hnojivých látek na půdu zaplavenou, přesycenou vodou, promrzlou nebo pokrytou sněhem?	§ 7 odst. 6 nařízení vlády č. 262/2012 Sb., v platném znění
SMR 4/8	Splňují skladovací kapacity statkových hnojiv kvalitativní požadavky z hlediska ochrany vod?	§ 39 odst. 4 písm. b) a c) zákona č. 254/2001 Sb. a § 9 odst. 1 nařízení vlády č. 262/2012 Sb., v platném znění
Ochrana přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin SMR 5		
Kontrolní orgán Česká inspekce životního prostředí		
SMR 5/1	Nedochází k poškození předmětu ochrany evropsky významné lokality?	§ 45b zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění

Minimální požadavky pro použití hnojiv AEO 1 – 6 (5a)		
Kontrolní orgán Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský		
5a/ AEO 1	Byl dodržen zákaz použití dusíkatých hnojivých látek v období zákazu hnojení?	§ 6 nařízení vlády č. 262/2012 Sb., v platném znění
5a/ AEO 2	Byl dodržen zákaz pěstování erozně nebezpečných plodin (kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója, slunečnice a čirok) na zemědělských pozemcích se sklonitostí převyšující 7°, jejichž jakákoliv část se nachází ve vzdálenosti menší než 25 m od útvaru povrchových vod?	§ 11 odst. 2 nařízení vlády č. 262/2012 Sb., v platném znění
5a/ AEO 3	Jsou v blízkosti povrchových vod udržovány ochranné nehnojené pásy v šířce 3 m od břehové čáry?	§ 12 odst. 1 písm. a) nařízení vlády č. 262/2012 Sb., v platném znění
5a/ AEO 4	Je při hnojení zajištěno rovnoměrné pokrytí pozemku?	§ 9 odst. 2 písm. b) zákona č. 156/1998 Sb., v platném znění
5a/ AEO 5	Byl na zemědělských pozemcích dodržen zákaz používání dusíkatých hnojivých látek v případě nepříznivých půdních podmínek definovaných v zákoně o hnojivech?	příloha 3 bod 6 nařízení vlády č. 79/2007 Sb., v platném znění a § 9 odst. 2 písm. d) zákona č. 156/1998 Sb., v platném znění
5a/ AEO 6	Byl dodržen zákaz použití dusíkatých hnojivých látek na orné půdě se svažítostí nad 10°, s výjimkou tuhých statkových hnojiv a tuhých organických hnojiv zapravených do půdy do 24 hodin po jejich použití?	§ 11 odst. 3 nařízení vlády č. 262/2012 Sb., v platném znění
Oblast: VEŘEJNÉ ZDRAVÍ, ZDRAVÍ ZVÍŘAT A ROSTLIN		
Identifikace a označování prasat SMR 6		
Kontrolní orgán Česká plemenářská inspekce		
SMR 6/1	Je hospodářství s chovem prasat zaregistrováno v ústřední evidenci?	§ 23 odst. 1 písm. a) zákona č. 154/2000 Sb., v platném znění a § 28 a 29 vyhlášky č. 136/2004 Sb., v platném znění
SMR 6/2	Je založen a veden registr prasat v hospodářství?	§ 23 odst. 1 písm. b) zákona č. 154/2000 Sb., v platném znění a § 52 vyhlášky č. 136/2004 Sb., v platném znění

PŘEHLED KONTROLOVANÝCH POŽADAVKŮ V ROCE 2014

SMR 6/3	Jsou na kontrolovaném hospodářství zjištěna pouze zvířata, která chovatel označil a identifikoval?	§ 22 odst. 1 zákona č. 154/2000 Sb., v platném znění
Identifikace a označování skotu SMR 7		
Kontrolní orgán Česká plemenářská inspekce		
SMR 7/1	Jsou na kontrolovaném hospodářství zjištěna pouze zvířata, která chovatel označil a identifikoval?	§ 22 odst. 1 zákona č. 154/2000 Sb., v platném znění
SMR 7/2	Jsou na hospodářství zjištěna pouze zvířata, na která byly vydány průvodní listy skotu pověřenou osobou?	§ 23 odst. 4 § zákona č. 154/2000 Sb., v platném znění a § 39 a příloha č. 7 k vyhlášce č. 136/2004 Sb., v platném znění
SMR 7/3	Je založen a veden stájový registr?	§ 23 odst. 1 písm. b) zákona č. 154/2000 Sb., v platném znění a § 34 a příloha č. 7 k vyhlášce č. 136/2004 Sb., v platném znění
SMR 7/4	Jsou všechna fyzicky přítomná zvířata evidována v ústřední evidenci kontrolovaného hospodářství?	§ 23 odst. 1 písm. c) zákona č. 154/2000 Sb., v platném znění a § 35 odst. 3 vyhlášky č. 136/2004 Sb., v platném znění
Identifikace a označování ovcí a koz SMR 8		
Kontrolní orgán Česká plemenářská inspekce		
SMR 8/1	Jsou na kontrolovaném hospodářství zjištěna pouze zvířata, která chovatel označil a identifikoval?	§ 22 odst. 1 zákona č. 154/2000 Sb., v platném znění
SMR 8/2	Je založen a veden stájový registr?	§ 23 odst. 1 písm. b) zákona č. 154/2000 Sb., v platném znění a § 34 a příloha č. 7 k vyhlášce č. 136/2004 Sb., v platném znění
SMR 8/3	Jsou všechna fyzicky přítomná zvířata evidována v ústřední evidenci kontrolovaného hospodářství?	§ 23 odst. 1 písm. c) zákona č. 154/2000 Sb., v platném znění a § 35 odst. 3 vyhlášky č. 136/2004 Sb., v platném znění

Minimální požadavky pro použití přípravků na ochranu rostlin AEO 7- 10 (8a)		
Kontrolní orgán Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský		
8a/ AEO 7	Bylo při aplikaci přípravku na ochranu rostlin postupováno v souladu s pokyny k ochraně vod a bylo dodrženo omezení pro použití přípravku na ochranu rostlin v pásmu ochrany zdrojů podzemních vod nebo vodárenských nádrží?	§ 49 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/2004 Sb., v platném znění
8a/ AEO 8	Má podnikatel používající přípravky na ochranu rostlin nakládání s nimi zabezpečeno odborně způsobilou osobou podle § 86 zákona?	§ 86 zákona č. 326/2004 Sb., v platném znění
8a/ AEO 9	Bylo profesionální zařízení pro aplikaci přípravků používané v rámci podnikání podrobeno kontrolnímu testování podle zákona?	§ 61 odst. 1 a § 64 odst. 4 písm. a) zákona č. 326/2004 Sb., v platném znění
8a/ AEO 10	Jsou přípravky na ochranu rostlin uskladněny v originálních obalech podle jejich druhů a odděleně od jiných výrobků a přípravků určených k likvidaci jako odpad a mimo dosah látek, které by mohly ovlivnit vlastnosti skladovaných přípravků?	§ 46 písm. a) bod 1 a 5) zákona č. 326/2004 Sb., v platném znění
Oblast: VEŘEJNÉ ZDRAVÍ, ZDRAVÍ ZVÍŘAT A ROSTLIN		
Číslo	Znění kontrolovaného požadavku	Vymezení požadavku v právním předpise ČR
Uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh SMR 9		
Kontrolní orgán Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský		
SMR 9/1	Byl použitý přípravek povolen Státní rostlinolékařskou správou?	x*
SMR 9/2	Byl aplikovaný přípravek použit k ochraně plodiny proti škodlivému organismu v souladu s údaji, jimiž je označen na obalu?	x
SMR 9/3	Byl aplikovaný přípravek použit v množství, které nepřesáhlo nejvyšší povolenou dávku?	x

* požadavky jsou vymezeny přímo použitelnými ustanoveními nařízení ES (viz kapitola 5.1.)

PŘEHLED KONTROLOVANÝCH POŽADAVKŮ V ROCE 2014

SMR 9/4	Bylo při aplikaci přípravku na ochranu rostlin postupováno v souladu s právními předpisy k ochraně vod a bylo dodrženo omezení pro použití přípravku na ochranu rostlin v pásmu ochrany zdrojů podzemních vod nebo vodárenských nádrží?	x
SMR 9/5	Bylo při aplikaci přípravku postupováno v souladu s právními předpisy k ochraně včel, zvěře a vodních organismů tak, aby nedošlo k jejich úhynu?	x
SMR 9/6	Byl přípravek aplikován tak, aby nedošlo k prokazatelnému zasažení rostlin mimo pozemek/půdní blok, na němž se prováděla aplikace?	x

Zákaz používání některých látek s hormonálním nebo tyreostatickým účinkem a beta – sympatomimetik v chovech zvířat SMR 10

Kontrolní orgány Státní veterinární správa a Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv

SMR 10/1	Je dodržován zákaz podávat zvířatům produkujícím potraviny zakázané látky?	§ 5 odst. 1 a odst. 2 písm. b) zákona č. 166/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a § 3 písm. b) vyhlášky č. 291/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 10/2	Nejsou v hospodářství přechovávány ani vlastněny zakázané látky nebo přípravky?	§ 19 odst. 3 zákona č. 166/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a § 3 písm. a) a § 5 odst. 5 vyhlášky č. 291/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 10/3	Jsou dodržovány ochranné lhůty v případě legálního ošetření přípravkem s obsahem zakázaných látek v souladu s právními předpisy?	§ 19 odst. 2 zákona č. 166/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, § 8 vyhlášky č. 291/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 10/4	Jsou dodržována omezení v souvislosti s legálním použitím zakázaných látek v souladu s právními předpisy?	§ 19 odst. 3 zákona č. 166/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, § 5 a 6 vyhlášky č. 291/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Obecné zásady a požadavky potravinového práva, bezpečnost potravin SMR II		
Kontrolní orgány Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský a Státní veterinární správa		
SMR II/1	Splňuje potravina limity na obsah cizorodých látek a reziduí pesticidů?	x
SMR II/2	Je potravina prostá škůdců a bez známek mikrobiálního kažení či plísňě viditelné pouhým okem?	x
SMR II/3	Je zabráněno kontaminaci potravy cizorodými a jinými látkami a kontaminaci způsobené zvířaty a škůdci?	x
SMR II/4	Je provozovatel potravinářského podniku schopen identifikovat každého dodavatele surovin a látek určených k přimísení do potravin?	x
SMR II/5	Je provozovatel potravinářského podniku schopen identifikovat každého odběratele svých produktů?	x
SMR II/6	Je zajištěno takové označení nebo identifikace produktu, které zajišťuje jeho sledovatelnost?	x
SMR II/7	Pokud se provozovatel potravinářského podniku dozvěděl o tom, že jím vyprodukovaná a dodaná potravina či surovina nebyla bezpečná, informoval o tom všechny své odběratele a příslušné dozorové orgány a zajistil stažení nebezpečné potravy z trhu?	x
SMR II/8	Jsou krmiva odebírána jen z provozů, které jsou registrovány?	x
SMR II/9	Jsou krmiva skladována odděleně od chemických látek, odpadů a dalších nebezpečných a zakázaných látek, medikovaných krmiv, doplňkových a jiných krmiv tak, aby bylo také při jejich distribuci a manipulaci zabráněno kontaminaci či zkrmení zvířatům, kterým není krmivo určeno a sklady krmiv jsou udržovány čisté a suché a v případě potřeby jsou přijata vhodná opatření k hubení škůdců?	x
SMR II/10	Jsou vedeny záznamy o zdroji a množství krmiva a jeho spotřebě tak, aby byl zachován princip dohledatelnosti použitého krmiva?	x

PŘEHLED KONTROLOVANÝCH POŽADAVKŮ V ROCE 2014

SMR 11/11	Jsou vedeny záznamy o každém použití přípravků na ochranu rostlin, biocidních produktů, geneticky modifikovaného osiva a zohledňovány výsledky analýz vzorků krmiv zaměřených na bezpečnost krmiva?	x
SMR 11/12	Nebyla dodána na jatka zvířata nebo uváděny do oběhu produkty pocházející ze zvířat, kterým byly podány látky skupiny A přílohy I směrnice Rady 96/23/ES?	x
SMR 11/13	Nebyla dodána na jatka zvířata nebo uvedeny do oběhu produkty pocházející ze zvířat, u kterých nebyla dodržena ochranná lhůta u veterinárních léčivých přípravků skupiny B1 a B2 směrnice Rady 96/23/ES nebo v jejichž produktech byla zjištěna rezidua nad stanovený maximální reziduální limit?	x
SMR 11/14	Nebylo dodáno mléko do mlékárny bez souhlasu krajské veterinární správy v době, kdy mělo hospodářství pozastavený nebo odebraný status hospodářství úředně prostého brucelózy skotu nebo úředně prosté brucelózy ovcí a koz?	x
SMR 11/15	Nebylo dodáno mléko do mlékárny bez souhlasu krajské veterinární správy v době, kdy mělo hospodářství pozastavený nebo odebraný status hospodářství úředně prostého tuberkulózy skotu?	x
SMR 11/16	Nezařadil chovatel pro dodávku mléka mléko od zvířat, která ze zdravotního hlediska nesplňují podmínky pro dodávku mléka?	x
SMR 11/17	Je s mlékem při jeho získávání a skladování zacházeno tak, aby se vyloučilo ohrožení zdravotní nezávadnosti nebo snížení jeho jakosti?	x
SMR 11/18	Je s vejci zacházeno tak, aby nebyla ohrožena jejich zdravotní nezávadnost nebo jakost?	x

Pravidla pro prevenci, tlumení a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií SMR 12

Kontrolní orgán Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský a Státní veterinární správa

SMR 12/1	Dodržuje provozovatel zákaz krmení hospodářských zvířat živočišnými bílkovinami a krmivy tyto bílkoviny obsahujícími?	x
SMR 12/2	Dodržuje provozovatel podmínky odděleného skladování živočišných bílkovin a krmiv tyto bílkoviny obsahujících?	x
SMR 12/3	Byl nahlášen krajské veterinární správě výskyt transmisivní spongiformní encefalopatie (dále jen „TSE“), a to neprodleně při závažném podezření nebo pozitivním zjištění TSE?	x
SMR 12/4	Nebyla přemísťována zvířata z hospodářství podezřelá z infekce TSE, která byla úředně omezena v pohybu do doby, kdy byly známy výsledky klinického vyšetření a epizootologického šetření provedené příslušnou krajskou veterinární správou?	x
SMR 12/5	Nebylo manipulováno se zvířaty podezřelými z infekce TSE, která měla být za úředního dohledu usmrcena pro laboratorní vyšetření?	x
SMR 12/6	Byly všechny části těla zvířete podezřelého z infekce TSE ponechány pod úředním dozorem do doby stanovení diagnózy nebo odstraněny v souladu s nařízením (ES) č. 1069/2009?	x
SMR 12/7	Nebyly přemísťovány části těla zvířete pozitivního na TSE, které se měly neškodně odstranit v souladu s nařízením (ES) č. 1069/2009?	x
SMR 12/8	Nebyla přemísťována riziková zvířata a produkty z nich, která byla identifikována šetřením a měla být usmrcena a neškodně odstraněna v souladu s nařízením (ES) č. 1069/2009?	x
SMR 12/9	Nebyla přemísťována zvířata vnímavá k TSE a produkty živočišného původu, které z nich byly získány na hospodářství, na kterém bylo infikované zvíře přítomno; přemísťování bylo jenom na základě schválení příslušné krajské veterinární správy?	x

PŘEHLED KONTROLOVANÝCH POŽADAVKŮ V ROCE 2014

SMR 12/10	Je uváděn na trh skot, mimo pozitivního zvířete a kohorty vytvořené na základě šetření, a jejich embrya a vajíčka doprovázena příslušným veterinárním osvědčením?	x
SMR 12/11	Jsou uváděny na trh ovce s vyhovujícím genotypem a jejich embrya a vajíčka doprovázena příslušným veterinárním osvědčením?	x

Opatření pro dohled nad slintavkou a kulhalkou SMR 13

Kontrolní orgán Státní veterinární správa

SMR 13/1	Nahlásil chovatel krajské veterinární správě výskyt slintavky a kulhavy, a to neprodleně při závažném podezření nebo pozitivním zjištění nebo zajistil uvědomění krajské veterinární správy?	§ 11 odst. 1 zákona č. 166/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů
----------	--	---

Opatření pro tlumení některých nákaz a zvláštní opatření týkající se vezikulární choroby prasat SMR 14

Kontrolní orgán Státní veterinární správa

SMR 14/1	Nahlásil chovatel krajské veterinární správě výskyt následujících nákaz, a to neprodleně při závažném podezření nebo pozitivním zjištění: 1. Vezikulární stomatitida, 2. Vezikulární choroba prasat, 3. Mor skotu, 4. Mor malých přežvýkavců, 5. Nodulární dermatitida skotu, 6. Horečka údolí Rift, 7. Katarální horečka ovcí, 8. Neštovice ovcí a koz, 9. Africký mor prasat, 10. Enzootická hemoragická choroba jelenovitých nebo zajistil uvědomění krajské veterinární správy?	§ 11 odst. 1 zákona č. 166/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů
----------	---	---

Zvláštní ustanovení týkající se tlumení a eradikace katarální horečky ovcí SMR 15

Kontrolní orgán Státní veterinární správa

SMR 15/1	Nahlásil chovatel krajské veterinární správě výskyt katarální horečky ovcí, a to neprodleně při závažném podezření nebo pozitivním zjištění nebo zajistil uvědomění krajské veterinární správy?	§ 11 odst. 1 zákona č. 166/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů
----------	---	---

Oblast: DOBRÉ ŽIVOTNÍ PODMÍNKY ZVÍŘAT

Číslo	Znění kontrolovaného požadavku	Vymezení požadavku v právním předpise ČR
-------	--------------------------------	--

Minimální požadavky na ochranu telat SMR 16		
Kontrolní orgán Státní veterinární správa ČR		
SMR 16/1	Jsou telata ve stájích kontrolována alespoň dvakrát denně, a telata chovaná venku alespoň jednou denně?	§ 12 odst. 4 zákona č. 246/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů a § 2 odst. 1 písm. l), vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 16/2	Je dodržen zákaz uvazování telat, s výjimkou skupinového ustájení po dobu krmení (nejdéle 1 hodinu) a zákaz používání náhubku u telat?	§ 12a odst. 1 zákona č. 246/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů a § 2 odst. 1 písm. b) a c) vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 16/3	Odpovídají rozměry individuálního kotce pro telata stanoveným požadavkům a kotce mají stěny s otvory, které umožňují vizuální a hmatový kontakt mezi telaty?	§ 2 odst. 1 písm. f) vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 16/4	Je zajištěno, že telata starší 8 týdnů nejsou držena v individuálním kotci a vyměřený prostor pro každé tele při chovu ve skupinách odpovídá stanoveným požadavkům?	§ 2 odst. 1 písm. g) a h) vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 16/5	Jsou podlahy hladké, (nikoliv však kluzké), vytváří pevný, rovný a stabilní povrch a prostor pro ustájení telat je pohodlný, čistý a s řádným odtokem?	§ 12a odst. 1 zákona č. 246/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů a § 1b odst. 4 a § 2 odst. 1 písm. n) vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 16/6	Dostávají telata po narození co nejdříve mlezivo, nejdéle však do 6 hodin?	§ 2 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 16/7	Je zajištěno krmení, které obsahuje stanovené množství vlákniny a železa, nejméně dvakrát denně a všechna telata ve skupině mají přístup ke krmivu?	§ 2 odst. 1 písm. d) a e) vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 16/8	Mají telata starší 2 týdnů přístup k dostatečnému množství napájecí vody, případně jiných nápojů?	§ 12b písm. b) zákona č. 246/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Minimální požadavky na ochranu prasat SMR 17		
Kontrolní orgán Státní veterinární správa ČR		
SMR 17/1	Jsou prasata agresivní, napadená, poraněná nebo nemocná ustájena dočasně v samostatných kotcích, kde se mohou snadno otočit?	§ 3 odst. 5 vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 17/2	Odpovídá využitelná volná podlahová plocha pro každou skupinu prasat a roštové podlahy stanoveným požadavkům?	§ 1b odst. 4, § 3 odst. 2 a 3 a § 3 odst. 4 písm. c) a d) vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 17/3	Je prasatům zajištěn trvalý přístup k materiálu, který jim umožňuje etologické aktivity?	§ 3 odst. 9, odst. 15 písm. d) vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 17/4	Dostávají prasata alespoň jedenkrát denně krmivo a mají stálý přístup k napájecí vodě a zaprahlé prasnice a prasničky dostatečné množství vlákniny?	§ 3 odst. 10 a 11 a § 3 odst. 15 písm. e) a f) vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 17/5	Nepoužívá se vazné ustájení prasnic nebo prasniček nebo postroje pro jejich uvazování?	§ 3 odst. 15 písm. a) vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 17/6	Jsou prasnice a prasničky ustájeny v období 4 týdnů po zapuštění až do doby 1 týden před porodem ve skupinách a kotec, ve kterém je skupina chována, odpovídá stanoveným požadavkům?	§ 3 odst. 15 písm. b) a c) vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 17/7	Jsou prasata chována v prostředí, kde hladina hluku a intenzita světla odpovídá stanoveným požadavkům?	§ 3 odst. 6 a 7 vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 17/8	Jsou podlahy hladké, (nikoliv však kluzké), aby se předešlo poranění prasat?	§ 3 odst. 4 písm. a) vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 17/9	Zajišťuje ustájení pro prasata fyzicky a tepelně pohodlný a čistý prostor; vybavený odtokem, tak aby prasata mohla uléhat, vstávat a odpočívat a vidět na ostatní prasata?	§ 3 odst. 8 vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 17/10	Jsou všechny zákroky a postupy prováděné pro jiné než terapeutické a diagnostické účely nebo pro identifikaci prasat prováděny v souladu se stanovenými požadavky?	§ 3 odst. 12 vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Požadavky na ochranu zvířat chovaných pro hospodářské účely SMR 18		
Kontrolní orgán Státní veterinární správa ČR		
SMR 18/1	Je zajištěn dostatečný počet odborně způsobilých zaměstnanců k péči o zvířata?	§ 5 odst. 2 písm. c) zákona č. 166/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů a § 12 odst. 2 zákona č. 246/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 18/2	Je prováděna kontrola hospodářských zvířat v chovech nejméně jedenkrát denně?	§ 11 odst. 1 zákona č. 246/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 18/3	Jsou zvířata, včetně telat, s příznaky onemocnění nebo zranění bezodkladně ošetřena, vede chovatel záznamy o těchto lékařských ošetřeních a o počtu uhynulých zvířat?	§ 11 odst. 2 a § 12 odst. 4 zákona č. 246/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 18/4	Není omezena volnost pohybu zvířat s ohledem na jeho druh, které by vedlo k jeho poškození?	§ 12a odst. 1 zákona č. 246/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů a § 1c písm. f) vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 18/5	Nepoužívají se způsoby chovu, které by měly za následek poškození zdraví zvířat, a nejsou podávány léčivé přípravky a další látky v rozporu s právními předpisy a pravidly pro jejich používání a nejsou prováděny úpravy vzhledu zvířat v rozporu s platnými předpisy?	§ 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 166/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, § 12a odst. 1 a 2 zákona č. 246/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů a § 2 odst. 1 písm. c), § 3 odst. 15 písm. a), § 9 odst. 3 vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 18/6	Umožňují stavby a ustájení pro zvířata, včetně telat, dodržení mikroklimatických podmínek?	§ 1b odst. 1 vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů a § 34 odst. 2 písm. a) a b) vyhlášky č. 268/2009 Sb. ve znění pozdějších předpisů

SMR 18/7	Je ve stájích zajištěno přirozené nebo umělé osvětlení tak, aby zvířata, včetně telat, nebyla držena ve tmě?	§ 9 odst. 1 písm. c) a § 11 odst. 1 zákona č. 246/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů a § 2 odst. 1 písm. i) vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 18/8	Je materiál použitý k ustájení zvířat, včetně telat, snadno čistitelný a dezinfikovatelný a nemá ostré okraje a výčnělky, o které by se zvířata mohla poranit?	§ 1b odst. 6 a § 2 odst. 1 písm. m) vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 18/9	Je poskytována hospodářským zvířatům, která nejsou chována v budovách, přiměřená ochrana podle potřeby před nepříznivými povětrnostními podmínkami, predátory a riziky ohrožujícími jejich zdraví?	§ 12a odst. 4 zákona č. 246/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 18/10	Jsou jedenkrát denně kontrolována veškerá dispoziční, technická a provozní řešení stájí pro zvířata, včetně telat, v případě nuceného větrání i větrací a poplašný systém a dále je zabezpečeno odstranění případné závady nebo zajištěno zdraví a dobré životní podmínky zvířat do doby odstranění závady?	§ 12a odst. 3 zákona č. 246/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů a § 1b odst. 2 vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 18/11	Dostávají zvířata v intervalech odpovídajících jejich fyziologickým potřebám dostatečné množství nezávadné potravy a napájecí vody?	§ 12b písm. a) a b) zákona č. 246/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 18/12	Je u napájecích a krmných systémů pro zvířata, včetně telat, zajištěno omezení znečištění vody a krmiv?	§ 12b písm. c) zákona č. 246/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů a § 2 odst. 2 písm. d) a § 2 odst. 1 písm. m) vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů

5.3. KONTROLNÍ DOTAZY PRO STANDARDY DOBRÉHO ZEMĚDĚLSKÉHO A ENVIRONMENTÁLNÍHO STAVU (GAEC)

Platné od 1. 7. 2010	
Eroze půdy	
Standard GAEC 1	Byly na půdních blocích (PB) s průměrnou sklonitostí nad 7° dodrženy předepsané zásady ochrany půdy proti erozi?
Standard GAEC 2	Byly na plochách půdních bloků (PB) označených jako silně nebo mírně erozně ohrožené, dodrženy předepsané zásady hospodaření?
Organické složky půdy	
Standard GAEC 3	Byla na předepsané výměře půdních bloků (PB) použita nařízená opatření vedoucí k zachování úrovně organických složek půdy?
Standard GAEC 4	Nebyly na dotčených půdních blocích (PB) nebo jejich dílech páleny bylinné zbytky?
Struktura půdy	
Standard GAEC 5	Byl dodržen zákaz provádění agrotechnických zásahů v době, kdy je půda zaplavená nebo přesycená vodou, s výjimkou vlastní sklizně plodiny a plnění podmínky bodu (standardu) 7?
Minimální úroveň péče	
Standard GAEC 6	Nebyly rušeny, popřípadě poškozovány definované krajinné prvky a druh zemědělské kultury rybník?
Standard GAEC 7	Nevyskytují se na dotčených půdních blocích (PB) neregulované invazní rostliny netýkavka žláznatá a bolševník velkolepý?
Standard GAEC 8	Nedošlo ke změně kultury z travního porostu na ornou půdu?
Standard GAEC 9	Nenachází se na dotčeném půdním bloku (PB) po 31. říjnu travní porost vyšší než 30 cm?
Ochrana vody a hospodaření s ní	
Standard GAEC 10	Bylo předloženo platné povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami?
Standard GAEC 11	Jsou v blízkosti povrchových vod udržovány ochranné nehnojené pásy v šířce 3 m od břehové čáry, pokud jiný právní předpis nestanoví jinak?
Standard GAEC 12	Dodržel žadatel, v souladu s § 39 vodního zákona, při zacházení se závadnými látkami, podle předpisu Evropské unie upravujícího společná pravidla pro režimy přímých podpor, musí dodržovat pravidla, vedoucí k ochraně povrchových a podzemních vod a životního prostředí?

5.4. DODATEK KE STANDARDU GAEC 2

Podklad Zjištění erozně ohrožených pozemků a export hranic do GPS

Podklad obsahuje následující postupy získání podkladů týkající se erozní ohroženosti v LPIS:

1. Tisk přehledu erozně ohrožených pozemků
2. Změření vzdálenosti (šíře) erozně ohrožených pozemků pro ruční odměření pozemku v terénu
3. Zakreslení dílčího erozně ohroženého pozemku a jeho identifikace skrz GPS souřadnice

1) Tisk přehledu erozně ohrožených pozemků

Tisk a následné zjištění erozně ohrožených pozemků provedete následovně:

1. **Na základním uživatelském postavení** (tj. zobrazení údajů celého podniku) na záložce „Tisky“ vyberte tisk erozně ohrožených pozemků, tj. odkaz „Erozní ohroženost PB/DPB“. Po prokliku slova „Tisknout“ na následné stránce potvrďte tlačítkem OK rok, pro který chcete tisknout erozi. Přednastaven je aktuální rok.

The screenshot shows the LPIS - registr půdy interface for Farmář | MARE HORÁKOVÁ. The user is logged in as 'Uživatel: 41898 JI: XXX'. The 'Tisky' menu is highlighted, and a list of print options is displayed under 'Informační výpisy'. The options include various reports on erosion risk, with the last option, 'Zpráva o výsledcích měření AZZP', highlighted in a red box.

Typ výstupu:	Identifikace:
PDF	půdní bloky

Informační výpisy

- Tisknout Přehled PB/DPB se základními údaji k datu*
- Tisknout Přehled PB/DPB s detailními údaji k aktuálnímu datu*
- Tisknout Přehled PB/DPB s agroenvironmentálními údaji EAFRD k aktuálnímu datu
- Tisknout Přehled PB/DPB se základními údaji včetně návrhů a zrušených k aktuálnímu datu
- Tisknout Přehled účinných PB/DPB s údaji LFA a údaji o nároku na dotaci v rámci opatření Natura 2000 na zem. půdě k datu
- Tisknout Přehled účinných PB/DPB k datu
- Tisknout Přehled obhosp. půdy v členění na KÚ dle zákona č. 252/1997 Sb. ke dni 01.12.10
- Tisknout Přehled PB/DPB se zařazením do katastrálních území ke dni 01.12.10
- Tisknout Půdní bloky s AEO-EAFRD závazky
- Tisknout Platnost AEO-EAFRD závazků na PB/DPB
- Tisknout Erozní ohroženost PB/DPB
- Tisknout Zpráva o výsledcích měření AZZP

Pro možnost tisku se musím pohybovat na úrovni zobrazení údajů o celém podniku.

Na záložce „tisky“ vyberte variantu „Erozní ohroženost PB/DPB“. Stiskněte tlačítko „Tisknout“.

2. Ve vygenerovaném souboru se soustřeďte na půdní bloky dotčené silně erozně ohroženou půdou s kódem erozní ohroženosti A2 (kódy jsou uvedené v posledním sloupci „M“ zobrazené sestavy). Pro osevy od 1. 1. 2014 bude dále do sestavy doplněno opatření B1, B2 a B3 na půdní bloky s kulturou R a mírně erozně ohroženou půdou (dnes půdní bloky s kódem A1 nebo A2, které mají ve sloupci L nenulovou výměru)

Registrační číslo:	41898
Obchodní jméno:	XXX
Příjmení a jméno:	XXX
Adresa:	XXX
Jednotný identifikátor pro dotace:	XXX
IČ:	XXX

Evidované údaje o půdních blocích/dílech:

Půd. E.	Číslo	Kód katastru	Kultura	Celková výměra bloku [ha]	Pro osevy v období 01.01.2010 - 30.06.2010				Pro osevy v období 01.07.2010 - 30.06.2011			
					Vým. silně ohrožená půdy [ha]	Vým. mírně ohrožená půdy [ha]	Výsledek zachráněná půdy [ha]	Upřesňovací opatření	Vým. silně ohrožená půdy [ha]	Vým. mírně ohrožená půdy [ha]	Výsledek zachráněná půdy [ha]	Upřesňovací opatření
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
1	490-0000	4901/1	R	3,47	0,00	0,08	3,39	A1	0,13	0,10	3,24	A2
2	490-0000	2201/1	R	4,27	0,00	0,37	3,90	A1	0,39	1,33	2,55	A2
3	490-0000	31004	R	17,54	0,00	1,15	16,39	A1	0,45	2,90	14,09	A2
4	490-0000	31110	R	5,41	0,00	0,04	5,41	A1	0,08	0,02	5,09	A2
5	490-0000	3203/1	R	13,60	0,00	0,94	12,66	A1	0,53	1,62	11,25	A2
6	490-0000	2902/2	R	14,91	0,00	0,35	14,56	A1	0,00	1,50	13,35	A1
7	490-0000	3000/1	R	20,60	0,00	0,73	19,27	A1	0,00	1,70	18,22	A1

Půdní bloky (díly) s kódem A2, tj. s výskytem silně erozně ohrožené půdy na části bloku.

Sloupec „M“ značí opatření v rámci erozní ohroženosti jednotlivých pozemků.

2) Vyhledání PB/DPB s kódem A2 v mapě a zobrazení silně erozně ohrožených ploch

- I. K tomu, abyste si mohli v mapě prohlédnout, které části daného pozemku jsou silně (nebo mírně) erozně ohrožené, musíte daný pozemek nejprve vyhledat v mapě, tj. klikněte na **ikonku lupy na detailu bloku** nebo **v přehledu všech půdních bloků** a následně **zapněte vrstvu „Eroze“ ve stroměčku** (tj. klikněte na **žárovku odkazu Eroze**).

U vyhledaného PB/DPB stiskněte ikonku lupy pro vyhledání pozemku v mapě.

PB/DPB: 2201/1 590-0990	
Zobrazit Přehled Zeměpisný ústřední úřad Katastr Ústřední úřad zeměměřičství a katastru ČR Převzít Vytisknout	
A200 DPVZ GMU Historie Změny Log	
Název	účetní
Účinnost od	20.03.2010
Účinnost do	
Účinnost od de aktualizace EP	20.03.2010

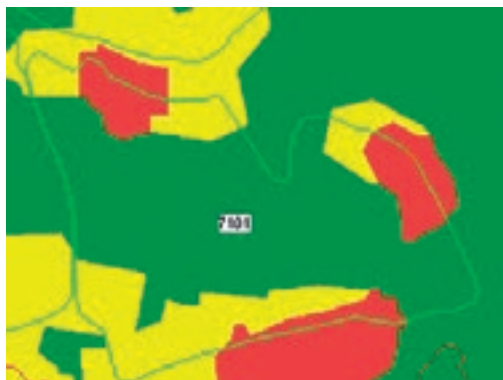
2. Pro úplnost si ve stromečku můžete zobrazit legendu k erozní mapě. K tomu musíte kliknout (pacičkou) na slovo „Eroze“, čímž rozbalíte podstrom a následně zapnete vrstvu (rozsvícená žárovka) u odkazu „Podkladová vrstva“ a dále „Osevy 1.7. 2012“. Po kliknutí pacičkou na tento výraz se dále rozbalí legenda znázorňující barevnou škálu jednotlivých stupňů erozní ohroženosti.

Rozsvítíte žárovku u odkazu „Eroze“, následně „Podkladová vrstva“ a dále „Osevy od 1.7. 2012“

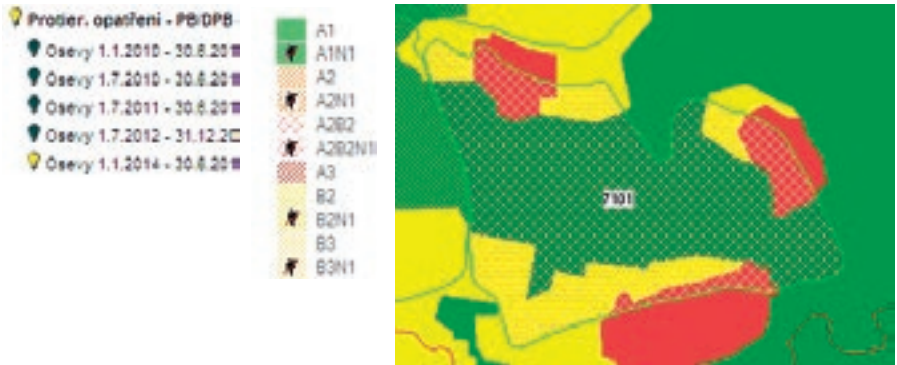
Po rozkliknutí nápisu „Osevy od 1.7. 2012“ se rozbalí vysvětlující legenda. Silně erozně ohrožené plochy jsou zobrazeny červeně, mírně erozně ohrožené půdy žlutě a neohrožené půdy zeleně.

3. Jako výsledek výše uvedeného postupu se zobrazí v mapě u půdního bloku červená plocha (oblast), která značí území evidované jako silně erozně ohrožené (SEO) a žlutě pak mírně erozně ohrožené (MEO).

Příklad zobrazení silně erozně ohrožené plochy na PB/DPB číslo 7101/1. Zelené čáry jsou hranice PB/DPB. Červené území je SEO plocha, žluté území je MEO plocha.

4. Pro detailnější informace o použitých osevech lze ve stroměčku rozkliknout nadpis „Protierozní opatření –PB/DPB“ a dále pak „Osevy od 1. 1. 2014 – 30. 6. 2014“, kde jsou zaznamenány kódy uplatňovaných opatření na PB/DPB:

Příklad zobrazení opatření na PB č. 7101/I. Na tomto PB je uplatňováno opatření podle kódu **A2B2**: Na části půdního bloku se vyskytuje plocha silně erozně ohrožené půdy a na části plocha mírně erozně ohrožené půdy.

5. Na půdních blocích s jinou kulturou než orná půda (s výjimkou kultury rybník) je nově od 1. 1. 2014 nastaveno standardní opatření eroze jako na orné půdě. To znamená, že na všech kulturách evidovaných v LPIS (kromě kultury rybník), musí zemědělec - v případě výskytu silně erozně ohrožené a/nebo mírně erozně ohrožené půdy - dodržovat protierozní opatření stanovená standardem GAEC 2.

3) Měření vzdálenosti silně erozně ohrožené plochy od hranic pozemku

Pro účely ručního odměření erozně ohrožených ploch od hranic pozemků, máte v LPIS možnost použít nástroje pro ad hod měřené vzdálenosti. Postup:

- Pod mapou stiskněte ikonku pro měření vzdálenosti .
- Pohybuje kurzorem myši nad mapou pozemku. Levé tlačítko myši stiskněte v místě, kde chcete začít s měřením vzdálenosti (tedy např. na hranici pozemku). Stále držte stisknuté levé tlačítko myši a táhněte kurzorem myši až do bodu, kde na pozemku končí silně erozně ohrožená plocha (růžová barva). V důsledku tohoto postupu se u kurzoru myši na obrazovce objeví v metrech údaj o naměřené vzdálenosti – v popisovaném případě jde o vzdálenost od okraje pozemku po místo konce růžové plochy (tedy úsek, kdy držím levé tlačítko myši).

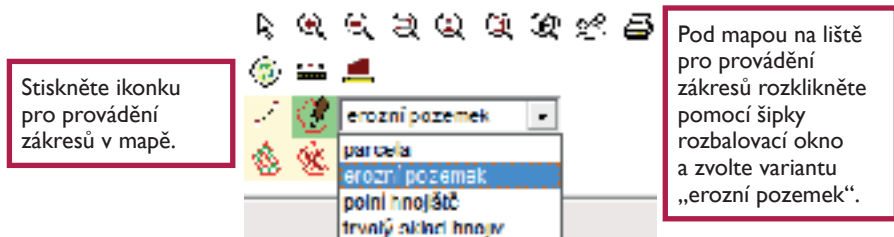
4) Zakreslení erozně ohroženého pozemku v mapě a export do GPS

Aplikace LPIS umožňuje zakreslit erozně ohrožený pozemek a následně tuto plochu jako polygon exportovat do přístroje GPS pro účely přesnějšího zaměření v terénu.

Níže uvedený postup je dostupný v rámci internetového prohlížeče MS Explorer (tedy nikoli v prostředí prohlížeče Mozilla Firefox).

Výchozím stavem je situace, kdy je v mapě vyhledaný PB/DPB s kódem A2 a zapnuta vrstva pro zobrazení erozních opatření (viz výše postup v bodě 2). Další postup je následující:

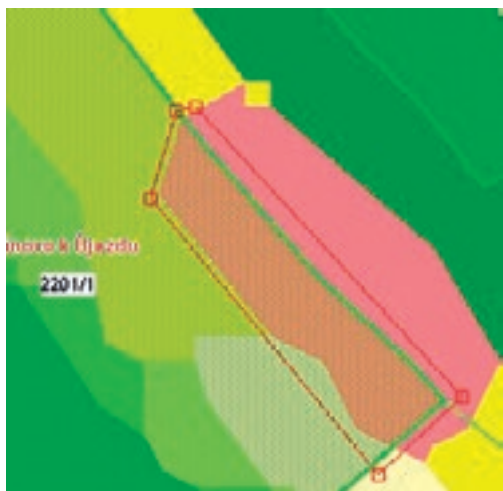
- Dole pod mapou půdních bloků si zvolte v rozbalovacím políčku variantu „erozní pozemek“.
- Nalevo od rozbalovacího okna stiskněte ikonku pro provádění zákresů v mapě .

3. Najedťte myší do mapy nad místo, kde se silně erozně ohrožená plocha (růžové území) překrývá s plochou PB/DPB.
4. Následně pomocí myši obtáhněte plochu, kde silně erozně ohrožená plocha zasahuje do pozemku. Postupujte tak, že stiskněte levé tlačítko myši v místě, kde se kříží hranice pozemku a růžové plochy a táhněte myši ve směru růžové plochy. Na tzv. lomovém bodu stiskněte levé tlačítko myši a znovu jedťte myší po další hraně až obtáhněte celou plochu překryvu.
5. Pozor: na závěr *nedotahujte myši až k úvodnímu bodu*, ale skončete před ním (aby se obě čáry nepřekřížily). Kreslení zakončete **tzv. dvojklikem levým tlačítkem myši**.

DOPORUČENÍ č. 1: Doporučuje se uvnitř bloku obtáhnout plochu o něco větší než je vlastní překryv pozemku a erozně ohrožené plochy – vytvoří se tak určitá rezerva a vyhnete se tak případným sankcím v důsledku nepřesnosti vlastního osevu v terénu.

DOPORUČENÍ č. 2: Mimo hranice pozemku nemusíte provádět zákres přesně (přímo po hranici pozemku), ale můžete jet myší i mimo pozemek. Při uložení se zákres „ořízne“ podle hranice půdního bloku. Výsledek provedeného zákresu pomocí myši je vidět na následujícím obrázku:

Červené čáry znázorňují zákres erozně ohroženého pozemku u PB 2201/1 pomocí tahů myší. Zákres nemusíte provádět přímo po hranici PB/DPB (tj. po zelené čáře), protože po uložení zákresu se plocha ořízne dle hranic PB/DPB.

6. Na závěr provádění zákresu stisknu pod mapou tlačítko „Uložit“. V důsledku toho se uloží vytvořený zákres (hranice se upraví podle hranic PB/DPB).

Příklad zákresu erozně ohroženého pozemku po uložení. Hranice zákresu mimo PB/DPB jsou upraveny dle hranic PB.

7. Po uložení zákresu si v detailu PB/DPB zobrazíte záložku „Eroze“ a následně podzáložku „Erozní pozemky“. Obsahuje údaje o uloženém zakresleném pozemku.

Na detailu PB/DPB zvolíte záložku „Eroze“ a dále podzáložku „Erozní pozemky“.

Uložený erozní pozemek následně rozkliknete do detailu kliknutím na slovo „pozemek“.

Erozní pozemek lze libovolně přejmenovat.

Nový název následně uložíte pomocí ikony diskety.

8. Podstatným přínosem je možnost exportu provedeného zákresu do přístroje GPS za účelem zaměření v terénu. K tomu slouží ikony   pod názvem pozemku. Uložený zákres lze přenést do formátu GPX (formát běžného souřadnicového systému WGS 84) nebo do formátu SHP (alternativní souřadnicový systém JTSK).

DODATEK KE STANDARDU GAEC 2

9. Exportovaný soubor uložte na PC a následně nahrajte do GPS přístroje.

K exportu všech erozních pozemků můžete také využít cestu ze základního uživatelského postavení (zobrazení údajů celého podniku) pomocí ikonky mobilu:

LPIS - registr půdy
Farmář | MARIE HORÁKOVÁ

Uživatel: 41898 JI: XXX
Obchodní jméno (PO): XXX
Adresa: XXX

Spis

PB/DPB Podrobné Zem.parcely Areály Tisky KP v evidenci Řízení
Hospodářství Hnojště Dotace

Autor Veronika Jirků

5.5. DODATEK K SMR 3

Kontrolovaný požadavek č. 2 (SMR 3/2)

Mezní hodnoty koncentrací vybraných rizikových prvků v půdě:

Mezní hodnoty koncentrací prvků v extraktu lučavkou královskou v mg.kg ⁻¹ sušiny v půdě								
	As	Cd	Cr	Cu	Hg	Ni	Pb	Zn
běžné půdy	20	0,5	90	60	0,3*	50	60	120
písky, hlinité písky, štěrkopísky	15	0,4	55	45	0,3*	45	55	105

*celkový obsah

Mikrobiologická kritéria pro použití kalů na zemědělské půdě:

Kategorie kalů	Přípustné množství mikroorganismů (KTJ*) v 1 gramu sušiny aplikovaného kalu		
	termotolerantní koliformní bakterie	enterokoky	Salmonella sp.
I	< 10 ³	< 10 ³	negativní nález
II	10 ³ -10 ⁶	10 ³ -10 ⁶	nestanovuje se

*KTJ - kolonie tvořící jednotku

Kategorie I – kaly je možno obecně aplikovat na půdy využívané v zemědělství při dodržení ostatních ustanovení vyhlášky č. 382/2001 Sb.,

Kategorie II – kaly je možno aplikovat na zemědělské půdy určené k pěstování technických plodin a na půdy, na kterých se nejméně 3 roky po použití čistírenských kalů nebude pěstovat polní zelenina ani intenzivně plodící ovocná výsadba, při dodržení zásad ochrany zdraví při práci a ostatních ustanovení vyhlášky č. 382/2001 Sb.

Kontrolovaný požadavek č. 4 (SMR 3/4)

Mezní hodnoty koncentrací vybraných rizikových látek a prvků v kalech pro jejich použití na zemědělské půdě (ukazatele pro hodnocení kalů):

Riziková látka	Mezní (maximální) hodnoty koncentrací v kalech (mg.kg ⁻¹ sušiny)
As – arzén	30
Cd – kadmium	5
Cr – chróm	200
Cu – měď	500
Hg – rtuť	4
Ni – nikl	100
Pb – olovo	200
Zn – zinek	2500
AOX	500
PCB (suma 6 kongenerů–28+52+101+138+153+180)	0,6

5.6. DODATEK K SMR 4

Kontrolovaný požadavek č. I (SMR 4/I)

Období zákazu jsou rozlišena podle klimatického regionu stanoveného první číslicí kódu bonitované půdně ekologické jednotky BPEJ²⁵, podle hnojené kultury nebo plodiny a podle typu dusíkaté hnojivé látky.

Upozornění:

V rámci novely nařízení vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programu (platné od července 2014) došlo v rámci období zákazu hnojení ke změnám aplikačních termínů.

Období zákazu

používání dusíkatých hnojivých látek na zemědělské půdě

Klimatický region ²⁶	Minerální dusíkatá hnojiva	Hnojiva s rychle uvolnitelným dusíkem	Hnojiva s pomalu uvolnitelným dusíkem ²⁷
0-5	1. 11. - 31. 1. (pro ozimé plodiny)	15. 11. - 31. 1. (pro ozimé plodiny)	1.6. – 31.7. Pokud nedojde k následnému pěstování ozimých plodin nebo meziplodin.
	15.10. – 15.2. (pro ostatní plodiny a kultury)	15.11. – 15.2. (pro ostatní plodiny a kultury)	15.12. – 15.2.
6 - 9	15.10. – 15.2. (pro ozimé plodiny)	5. 11. - 15. 2. (pro ozimé plodiny)	1.6. – 31.7. Pokud nedojde k následnému pěstování ozimých plodin nebo meziplodin.
	1. 10. - 28. 2. (pro ostatní plodiny a kultury)	5. 11. – 28. 2. (pro ostatní plodiny a kultury)	15.12. – 28. 2.

²⁵ Vyhláška č. 327/1998 Sb., Charakteristika bonitovaných půdně ekologických jednotek, v platném znění.

²⁶ 1. číslice kódu bonitované půdně ekologické jednotky.

²⁷ Platí i pro upravené kaly.

Dusíkaté hnojivé látky obsahují v účinném množství dusík pro výživu rostlin, nemusí však být hnojivem ve smyslu zákona o hnojivech. Dělí se na:

- **minerální dusíkatá hnojiva**; a to minerální jednosložková dusíkatá hnojiva a minerální vícesložková hnojiva s obsahem dusíku;
- **hnojiva s rychle uvolnitelným dusíkem**, a to statková hnojiva jako je kejda a tekutý podíl po její mechanické separaci (fugát), hnojůvka, močůvka, silážní šťávy, trus drůbeže a drobných hospodářských zvířat s podestýlkou nebo bez podestýlky, výkaly popřípadě moč zanechané hospodářskými zvířaty při pastvě nebo při jiném pobytu na zemědělském pozemku a organická nebo organominerální hnojiva, v nichž je poměr uhlíku k dusíku (C:N) nižší než 10;
- **hnojiva s pomalu uvolnitelným dusíkem**, a to statková hnojiva, jako je hnůj nebo tuhý podíl kejdy po její mechanické separaci (separát) a organická nebo organominerální hnojiva, v nichž je poměr uhlíku k dusíku roven 10 nebo je vyšší;
- **skliditelné rostlinné zbytky** (jako např. sláma, chrást, plodina na zelené hnojení a tráva);
- **upravené kaly**.

Příkladem hnojiv **s pomalu uvolnitelným dusíkem** jsou statková hnojiva se zbytky steliva (např. hnůj skotu či prasat).

Pokud jsou však místo slámy přidávány obtížně rozložitelné uhlíkaté látky (např. piliny či dřevěné hobliny), může se i z těchto látek **rychle uvolňovat minerální dusík**. Taková statková hnojiva (z podestýlky z pilin či hoblin) či organická hnojiva (např. kompost na bázi drůbežního trusu a pilin) mohou mít poměr C:N pod 10 a při jejich používání je nutno se řídit opatřeními pro hnojiva s rychle uvolnitelným dusíkem. Typickými představiteli hnojiv s rychle uvolnitelným dusíkem jsou kejda a tekutý podíl po její mechanické separaci (fugát), hnojůvka, močůvka, silážní šťávy, trus drůbeže a drobných hospodářských zvířat s podestýlkou nebo bez podestýlky, výkaly, popřípadě moč zanechané hospodářskými zvířaty při pastvě.

Zařazování hnojiv do skupin dle rychlosti uvolňování dusíku:

- Statková hnojiva jsou do skupin (pomalu nebo rychle uvolnitelným N) zařazena přímo, tedy taxativně.
- Organická, organominerální hnojiva dle poměru C:N, který je zjišťován laboratorním rozбором, současně se stanovením obsahu živin. Digestáty z bioplynových stanic řadíme mezi hnojiva s rychle uvolnitelným N. Separát, který je při mechanické separaci oddělen, je hnojivem s pomalu uvolnitelným N.

Údaj o poměru C : N, získaný na základě výpočtu (vážený průměr) nebo rozboru akreditovanou laboratoří lze využít rovněž při zařazení směsi statkových hnojiv, skladovaných a aplikovaných společně. V případě zanedbatelného podílu (do 20 %) hnojiv z jiné skupiny, se zařazení převažujícího hnojiva do kategorií (hnojiva s rychle a hnojiva s pomalu uvolnitelným dusíkem) nemění.

U schválených organických a organominerálních hnojiv zanesených v registru ÚKZÚZ²⁸ je uveden obsah spalitelných látek a celkového dusíku v procentech sušiny hnojiva²⁹. Obsah uhlíku (C) v organických (spalitelných) látkách se pohybuje mezi 40-60 %. Pro orientační výpočet obsahu C lze použít hodnotu 50 %. Pokud není u hnojiva přímo uveden poměr C:N, je snadné jej vypočítat z uvedeného obsahu spalitelných látek a dusíku.

²⁸ Ústřední kontrola a zkušební ústav zemědělský.

²⁹ Zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech; vyhláška č. 474/2000 Sb., o stanovení požadavků na hnojiva, v platném znění.

Výpočet poměru C:N u registrovaného organického hnojiva s obsahem 72 % spalitelných látek a 3 % celkového N v sušině: $C:N = (72 / 2) / 3 = 12$.

Pro používání tohoto hnojiva platí stejná pravidla jako pro používání hnojiv s **pomalou uvolnitelným dusíkem**.

Kde můžete získat informace:

- Obsah dusíku ve statkových hnojivech živočišného původu může být zjištěn vlastními rozbory nebo z přílohy č. 3 vyhlášky č. 377/2013 Sb.
- Vedle standardní papírové evidence o hnojivech a komerčních SW programů je také možno využívat bezplatnou základní Evidenci o hnojivech na Portálu farmáře.

Kontrolovaný požadavek č. 2 (SMR 4/2)

Limity hnojení jsou pro jednotlivé plodiny uvedeny v následující tabulce³⁰:

Upozornění:

Změny v rámci novely nařízení vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programu (platné od července 2014) se promítly i pro posuzování přívodu dusíku k jednotlivým plodinám.

Plodina	Limit hnojení [kg N/ha]	Výnos hlavního produktu (t) stanovený dle koeficientu potřeby N na 1 t hlavního produktu a příslušného množství vedlejšího produktu
pšenice ozimá	190	7,7
pšenice jarní	120	5,5
žito ozimé	120	6,0
ječmen ozimý	140	6,7
ječmen jarní	110	6,0
oves	120	4,8
triticale	140	6,1
kukuřice na zrno	230	11,0
luskoviny	30	5,0
brambory sadbové	140	30,0
brambory ostatní	180	40,0
brambory rané	120	25,0
cukrovka	210	70,0
krmná řepa	150	70,0
řepka ozimá	230	4,5
slunečnice	140	2,9
mák	85	1,2
len	80	2,0
hořčice bílá	80	1,2
kukuřice na siláž	230	60,0
jetel	40	10,0
vojtěška	40	10,0

³⁰ Limity jsou stanovené v § 7 odst. 1 a v příloze 3 nařízení vlády č. 262/2012 Sb., v platném znění.

Plodina	Limit hnojení [kg N/ha]	Výnos hlavního produktu (t) stanovený dle koeficientu potřeby N na 1 t hlavního produktu a příslušného množství vedlejšího produktu
trávy na orné půdě	200	10,0
zelí	250	70,0
květák	220	27,0
brokolice, mrkev	200	13,0; 50,0
kapusta hlávková, celer bulvový, kapusta růžičková	180	28,0; 35,0; 6,0
kedluben, zelí pekingské, , rajčata	150	30,0; 55,0; 55,0
cibule kuchyňská	135	45,0
pór pravý, pažitka pravá, okurky salátové, petržel zahradní naťová	120	43,0; 30,0; 70,0; 17,0
okurky nakládačky, špenát setý, salát, pastináček setý, paprika zeleninová, , kukuřice cukrová	100	60,0; 20,0; 43,0; 30,0; 37,0; 9,0
řepa salátová	95	30,0
ředkvička, petržel zahradní kořenová	80	32,0; 37,0;
kopr vonný, hrách zahradní, fazol obecný	60	12,0; 7,0; 6,0
česnek	30	11,0
trvalé travní porosty	160	8,0

V limitu hnojení je započítán celkový dusík z minerálních hnojiv a podíl dusíku využitelného pěstovanou plodinou ze statkových hnojiv živočišného původu a z organických a organominerálních hnojiv, popř. z upravených kalů.

U hnojiv **s pomalu uvolnitelným dusíkem** a **upravených kalů** se započítává **40 %** přívodu a u hnojiv **s rychle uvolnitelným dusíkem** **60 %** přívodu celkového dusíku v hnoji s výjimkou kejdy prasat a digestátu z bioplynové stanice (příp. jejich tekutých podílů po mechanické separaci), kde se započítává **70%**.

U jetele a vojtěšky se limit vztahuje k celkové dávce za všechny roky pěstování. Do uvedeného limitu (40 kg N/ha) se nezapočítává případné hnojení krycí plodiny do doby její sklizně. Dusík použitý k podpoře rozkladu slámy nebo k meziplodině se nezapočítává do limitu přívodu dusíku pro následně pěstovanou plodinu.

Pro účely hodnocení limitu hnojení se tedy zohledňuje pouze přímé působení dusíku **v prvním roce** po použití uvedených statkových, organických a organominerálních hnojiv, popřípadě upravených kalů. V dalších letech se dusík z těchto hnojiv do limitu už **nezapočítává**. Také dusík použitý k podpoře rozkladu slámy předplodiny se do limitu přívodu dusíku pro následně pěstovanou plodinu **nezapočítává**.

Limity uvedené v tabulce je nutné dodržet na jednotlivých zemědělských pozemcích. Při pěstování plodin ve směsích je limit určen nejvyšším limitem plodiny ve směsi. Plodiny v tabulce neuvedené limit nemají, hnojí se podle jejich potřeby na konkrétních stanovištích a podle pěstitelských podmínek.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Výpočet přívodu dusíku:

Plodina: druh (odrůda) = brambory (Lenka), uživatelský směr – konzum

Na podzim (konec října) – 40 t hnoje/ha.

Hněj dojených krav obsahuje 6,9 kg N/t, tj. $40 \times 6,9 = 276$ kg N/ha.

Přívod celkového dusíku je 276 kg N/ha (uvádí se v evidenci o hnojivech).

Do limitu se započte 40 %, tj. 110 kg N/ha (jde o hnojivo s pomalu uvolnitelným dusíkem).

Na jaře před sázením 200 kg/ha ledku amonného s vápencem (LAV 27).

Přívod celkového dusíku je $200 \times 0,27 = 54$ kg N/ha (uvádí se v evidenci o hnojivech).

Celkový přívod dusíku k uvedené plodině je $110 + 54 = 164$ kg N/ha.

Závěr: Limit pro hnojení konzumních brambor (180 kg N/ha) nebyl překročen.

Kontrolovaný požadavek č. 6 (SMR 4/6)

Existence třímetrového nehnojeného pásma od břehové čáry

V případě ponechání nehnojeného pásu v šířce alespoň tři metry od břehové čáry platí zásady:

- Třímetrové pásmo se počítá od „břehové čáry“, tj. místa odkud se vodní tok v případě zvýšení hladiny rozlévá do volné krajiny.
- Zákaz hnojení se vztahuje na aplikaci všech hnojiv (tedy i nedusíkatých) a čistírenských kalů.
- Zákaz se netýká pastvy hospodářských zvířat, tj. pastva je v tomto pásmu povolena. Musí však být zabráněno vstupu zvířat do vody (optimálně za pomoci ohradníků).
- Omezení rovněž neplatí rovněž pro aplikaci tzv. pomocných látek a logicky rostlinných zbytků.
- Kontrola dodržení podmínky je ověřována v terénu (ve formě kontroly výskytu hnojiv ve třímetrovém pásmu). Není tedy povinnost zaznamenávat tuto skutečnost v evidenci hnojení a provádět tak odpočty v rámci aplikované plochy.

Zdroj MZe

5.7. VYBRANÉ OTÁZKY SOUVISEJÍCÍ S EVIDENCÍ HNOJENÍ

Evidence hnojení při pobytu hospodářských zvířat na zemědělské půdě v zimním období a výpočet produkce statkových hnojiv na tzv. zimovišti

Pobyt hospodářských zvířat v zimním období na tzv. zimovišti s sebou z hlediska evidence hnojení nese dva aspekty:

- a) Pobývají-li zvířata během zimování na zemědělských pozemcích, musí být přívod živin ve formě přísunu výkalů a moči zanesen do evidence hnojení na těchto pozemcích (dle vyhlášky č. 377/2013 Sb.).
- b) Je-li ze zimoviště odvezen po skončení zimování zvířat hnůj, musí být z evidencí zemědělce dohledatelná jeho aplikace na zemědělský pozemek nebo prodej jinému subjektu.

Pro správné zapsání do evidence hnojení platí následující zásady:

- Hnůj ze zimoviště se považuje za hnůj z hluboké podestýlky s průměrným obsahem dusíku 0,56 % N (5,6 kg N v 1 t hnoje) u všech kategorií skotu bez tržní produkce mléka.
- Množství takto vyprodukovaného hnoje v zásadě odpovídá konkrétní situaci na farmě dle poměru skutečného pobytu zvířat na zimovišti a případné pastvy či jiného pobytu na přilehlých zemědělských pozemcích v zimním období.

Mohou tak nastat různé situace:

- Zvířata se pohybují v malém zimovišti (jež ani není vedeno jako půdní blok). Výsledkem je pouze produkce hnoje z hluboké podestýlky (24 hodin) a neeviduje se žádná pastva ani jiný pobyt zvířat na zemědělské půdě.
- Zvířata se pohybují částečně po zimovišti a současně se pohybují i po přilehlé pastvině. V takovém případě je výsledkem jednak produkce hnoje z hluboké podestýlky a jednak je do evidence hnojení nutné zaevidovat přívod živin z pobytu zvířat na pastvině. Podle reálné situace pak může jít o poměr ustájení/pastva ve variantě 12 hodin/12 hodin nebo 6/18 či naopak 18/6 apod. Tomu by tedy návazně měla odpovídat produkce hnoje z hluboké podestýlky. V 1 t hnoje u skotu bez tržní produkce mléka je průměrně obsaženo 5,6 kg N. (včetně následné evidence jeho aplikace na zemědělské půdě nebo prodeje) či naopak evidence pobytu na zemědělské půdě při pastvě.
- Může existovat rovněž situace, kdy neexistuje klasické zimoviště, ale zvířata se „intenzivně“ pohybují po celém pozemku. Nevzniká tak žádný hnůj, který by byl z pozemku odvezen a z hlediska evidence hnojení (a přísunu živin) by mělo být zaznamenáno jako 24 hodinový pobyt zvířat na pastvině.

Dále platí, že zimoviště není považováno za složiště statkových hnojiv a jako takové nemusí být schváleno v havarijním plánu (havarijní plán – viz § 39 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách). Toto však neplatí v případě, kdy hnůj ze zimoviště zůstává uložen na daném pozemku i po přesunu zvířat zpět na běžnou pastvu, tj. není odvezen ihned po ukončení pobytu zvířat v zimovišti. V takovém případě se jedná o uložení tuhých statkových hnojiv na zemědělské půdě a jako takové musí být součástí schváleného havarijního plánu (v souladu s § 39 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách).

Povinnost evidence použití rostlinných zbytků ke hnojení

Do evidence hnojení se zaznamenává i použití vedlejších produktů při pěstování kulturních rostlin (tzv. sklíditelné rostlinné zbytky), a to jen s datem použití a případného zapravení do půdy, bez uvedení množství zbytků a přívodu živin. Dle § 9 odst. 6 zákona č. 156/1998 Sb., o hnojivech se tato povinnost vztahuje od roku 2009 pouze na slámu.

Použití ostatních rostlinných zbytků (jako např. chrást, nat', plodiny na zelené hnojení, nedopasky či mulčování) vede v evidenci hnojení zemědělec dobrovolně, a to zejména za účelem splnění předepsané podmínky GAEC 3 (zachování úrovně organických složek půdy).

Záznam o přívodu živin pastvou zvířat

V případě pastvy hospodářských zvířat (výkaly, moč) nebo jejich jiného pobytu na zemědělské půdě se do evidence hnojení zaznamenává přívod živin pouze v rozsahu N, P a K (dle koeficientů v přílohách č. 3B nebo 4) vyhlášky č. 377/2013 Sb. Pro výpočet přívodu živin pastvou zvířat se u subjektů, které nejsou žadateli o dotace AEO, použijí koeficienty v příloze 3B vyhlášky a pro pastvu v případě žadatelů o dotace AEO na ošetřování travních porostů podle NV č. 79/2007 Sb. se použijí koeficienty uvedené v příloze č. 4 vyhl. 377/2013 Sb., a to na pro celý podnik.

Z hlediska kontroly náležitostí evidence hnojení platí, že zásadní pro posouzení splnění podmínek pro obdržení dotací či naopak uplatnění případných sankcí je skutečnost, zda se z evidence hnojení dá zjistit množství přívodu dusíku. Nedostatky u zaevidování ostatních živin mohou vést k uložení nápravného opatření podle zákona č. 156/1998 Sb., o hnojivech, ne však ke snížení dotací.

Upozornění:

Změny v rámci novely nařízení vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a akčním programu (platné od července 2014) se promítly i do posuzování skladovacích kapacit pro statková hnojiva.

Zdroj MZe

TABULKA KONTROLNÍCH POŽADAVKŮ – PŘÍMÉ NEBEZPEČÍ PRO ZDRAVÍ LIDÍ NEBO ZVÍŘAT

5.8. TABULKA KONTROLNÍCH POŽADAVKŮ, JEJICHŽ PORUŠENÍ PŘEDSTAVUJE PŘÍMÉ NEBEZPEČÍ PRO LIDSKÉ ZDRAVÍ NEBO ZDRAVÍ ZVÍŘAT

Dozorová organizace	Číslo aktu/ požadavku	Znění požadavku	Hodnocení
ÚKZÚZ	9/1	Byl použitý přípravek povolen SRS? (pozn.: od 1. 1. 2014 ÚKZÚZ)	při porušení vždy
	9/2	Byl aplikovaný přípravek použit k ochraně plodiny proti škodlivému organismu v souladu s údaji, jimiž je označen na obalu?	při porušení střední nebo velké závažnosti
	9/3	Byl aplikovaný přípravek použit v množství, které nepřesáhlo nejvyšší povolenou dávku?	při porušení střední nebo velké závažnosti
	9/4	Bylo při aplikaci přípravku na ochranu rostlin postupováno v souladu s pokyny k ochraně vod a bylo dodrženo omezení pro použití přípravku na ochranu rostlin v pásmu ochrany zdrojů podzemních vod nebo vodárenských nádrží?	při porušení vždy
	9/5	Bylo při aplikaci přípravku postupováno v souladu s pokyny k ochraně včel, zvěře a vodních organismů?	při porušení střední nebo velké závažnosti
	9/6	Byl přípravek aplikován tak, aby nebyly zasaženy rostliny mimo pozemek/půdní blok, na němž se prováděla aplikace?	při porušení střední nebo velké závažnosti
	8a/AEO 7	Bylo při aplikaci přípravku na ochranu rostlin postupováno v souladu s pokyny k ochraně vod a bylo dodrženo omezení pro použití přípravku na ochranu rostlin v pásmu ochrany zdrojů podzemních vod nebo vodárenských nádrží?	při vždy
ÚSKVBL	10/1	Je dodržován zákaz podávat zvířatům produkujícím potraviny zakázané látky?	při porušení vždy
	10/3	Jsou dodržovány ochranné lhůty v případě ošetření přípravkem s obsahem zakázaných látek v souladu s právními předpisy?	při porušení vždy
SZPI	11/1	Splňuje potravina limity na obsah cizorodých látek a reziduí pesticidů?	při porušení velké závažnosti

TABULKA KONTROLNÍCH POŽADAVKŮ – PŘÍMÉ NEBEZPEČÍ PRO ZDRAVÍ LIDÍ NEBO ZVÍŘAT

	11/2	Je potravina prostá škůdců a bez známek mikrobiálního kažení či plísňě viditelné pouhým okem?	při porušení velké závažnosti
ÚKZÚZ	11/9	Jsou krmiva skladována odděleně od chemických látek, odpadů a dalších nebezpečných a zakázaných látek, medikovaných krmiv, doplňkových a jiných krmiv tak, aby bylo také při jejich distribuci a manipulaci zabráněno kontaminaci či zkrmení zvířatům, kterým není krmivo určeno a sklady krmiv jsou udržovány čisté a suché a v případě potřeby jsou přijata vhodná opatření k hubení škůdců?	při porušení velké závažnosti
	12/1	Dodržuje provozovatel zákaz krmení hospodářských zvířat živočišnými bílkovinami a krmivly tyto bílkoviny obsahujícími?	při porušení velké závažnosti
SVS	11/12	Nebyla dodána na jatka zvířata nebo uváděny do oběhu produkty pocházející ze zvířat, kterým byly podány látky skupiny A přílohy I směrnice Rady 96/23/EHS?	při porušení vždy
	11/13	Nebyla dodána na jatka zvířata nebo uvedeny do oběhu produkty pocházející ze zvířat, u kterých nebyla dodržena ochranná lhůta u veterinárních léčivých přípravků skupiny B1 a B2 směrnice Rady 96/23/EHS nebo v jejichž produktech byla zjištěna rezidua nad stanovený maximální reziduální limit?	při porušení vždy
	11/16	Nezařadil chovatel pro dodávku mléka mléko od zvířat, která ze zdravotního hlediska nesplňují podmínky pro dodávku mléka?	při porušení velké závažnosti
	11/17	Je s mlékem při jeho získávání a skladování zacházeno tak, aby se vyloučilo ohrožení zdravotní nezávadnosti nebo snížení jeho jakosti?	při porušení velké závažnosti
	11/18	Je s vejci zacházeno tak, aby nebyla ohrožena jejich zdravotní nezávadnost nebo jakost?	při porušení velké závažnosti
	12/3	Byl nahlášen krajské veterinární správě výskyt TSE, a to neprodleně při závažném podezření nebo pozitivním zjištění TSE?	při porušení vždy
	12/4	Nebyla přemísťována zvířata z hospodářství podezřelá z infekce TSE, která byla úředně omezena v pohybu do doby, kdy byly známy výsledky klinického vyšetření a epizootologického šetření provedené příslušnou krajskou veterinární správou?	při porušení vždy

TABULKA KONTROLNÍCH POŽADAVKŮ – PŘÍMÉ NEBEZPEČÍ PRO ZDRAVÍ LIDÍ NEBO ZVÍŘAT

12/5	Nebylo manipulováno se zvířaty podezřelými z infekce TSE, která měla být za úředního dohledu usmrcena pro laboratorní vyšetření?	při porušení vždy
12/6	Byly všechny části těla zvířete podezřelého z infekce TSE ponechány pod úředním dozorem do doby stanovení diagnózy nebo odstraněny v souladu s nařízením (ES) č. 1069/2009?	při porušení vždy
12/7	Nebyly přemíst'ovány části těla zvířete pozitivního na TSE, které se měly neškodně odstranit v souladu s nařízením (ES) č. 1069/2009?	při porušení vždy
12/8	Nebyla přemíst'ována riziková zvířata a produkty z nich, která byla identifikována šetřením a měla být usmrcena a neškodně odstraněna v souladu s nařízením (ES) č. 1069/2009?	při porušení vždy
12/9	Nebyla přemíst'ována zvířata vnímavá k TSE a produkty živočišného původu, které z nich byly získány na hospodářství, na kterém bylo infikované zvíře přítomno, přemíst'ování bylo jenom na základě schválení příslušné krajské veterinární správy?	při porušení vždy
13/1	Nahlásil chovatel krajské veterinární správě výskyt slintavky a kulhavky a to neprodleně při závažném podezření nebo pozitivním zjištění, nebo zajistil uvědomění krajské veterinární správy?	při porušení vždy
14/1	Nahlásil chovatel krajské veterinární správě výskyt následujících nákaz a to neprodleně při závažném podezření nebo pozitivním zjištění: 1. vezikulární stomatitida, 2. vezikulární choroba prasat, 3. mor skotu, 4. mor malých přežvýkavců, 5. nodulární dermatitida skotu, 6. horečka údolí Rift, 7. katarální horečka ovcí, 8. neštovice ovcí a koz, 9. africký mor prasat, 10. enzootická hemoragická choroba jelenovitých nebo zajistil uvědomění krajské veterinární správy?	při porušení vždy
15/1	Nahlásil chovatel krajské veterinární správě výskyt katarální horečky ovcí a to neprodleně při závažném podezření nebo pozitivním zjištění, nebo zajistil uvědomění krajské veterinární správy?	při porušení vždy

5.9. SEZNAM ZKRATEK

Zkratka	Význam, popřípadě překlad nebo anglický ekvivalent
AEO	Agroenvironmentální opatření (opatření v rámci PRV)
AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny
BPEJ	Bonitované půdně-ekologické jednotky
BSE	Bovinní (hovězí) spongiformní encefalopatie
CC	Cross Compliance
CPM	Celkový počet mikroorganismů
ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí
ČMSCH	Českomoravská společnost chovatelů
ČPI	Česká plemenářská inspekce
ČR	Česká republika
ČS	Členské státy
ČSN	Označení pro české technické normy
DJ	Dobytčí jednotka
DPZ	Dálkový průzkum Země
EAGF	Evropský zemědělský garanční fond (European Agricultural Guarantee Fund)
EHS	Evropské hospodářské společenství
EP	Energetické plodiny
EP a R	Evropského parlamentu a Rady
ES	Evropská společenství
EU	Evropská unie
EVL	Evropsky významná lokalita
EZFR (EAFRD)	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (European Agricultural Fund for Rural Development)
FAQ	Často kladené dotazy (Frequently asked questions)
FKNM	Fyzická kontrola na místě
GAEC	Dobry zemědělský a environmentální stav (Good agricultural and environmental conditions)
GPS	Vojenský globální družicový polohový systém (Global positioning system)
HPJ	Hlavní půdní jednotky (2. a 3. číslice kódu BPEJ)

CHKO	Chráněná krajinná oblast
IZR	Stájový registr
K	Odkameňování
KP	Krajinný prvek
KTJ	Kolonie tvořící jednotku
KVS	Krajská veterinární správa
LFA	Méně příznivé oblasti (Less favoured areas)
LPIS	Systém evidence využití půdy (Land parcel identification system)
MEO	Mírně erozně ohrožená půda
MP	Mechanizační prostředky
MVO	Mimořádné veterinární opatření
MZe	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
Natura 2000	Ekologická síť chráněných území Evropské unie
NK	Nařízení Komise
NP	Národní park
NV	Nařízení vlády
OOP	Orgán ochrany přírody
OPT	Obecná půdoochranná technologie
OPVZ	Ochranné pásmo vodních zdrojů
OR	Ochrana rostlin
P	Přerušovací pás
PB/DPB	Půdní blok/díl půdního bloku
PC	Osobní počítač (Personal computer)
PHO	Pásmo hygienické ochrany
PLS	Průvodní list skotu
POR	Přípravky na ochranu rostlin
PPD	Platby na krávy chované v systému s tržní produkcí mléka
PPP	Provozovatel potravinářského podniku
PRV	Program rozvoje venkova

SEZNAM ZKRATEK

PSB	Počet somatických buněk
RIL	Rezidua inhibičních látek
S	Osetí souvratí
SAPS	Systém jednotné platby na plochu (Single Area Payment Scheme)
Sb.	Sbírka zákonů
SEO	Silně erozně ohrožená půda
SMR	Povinné požadavky na hospodaření (Statutory Management Requirements)
SOT	Společná organizace trhu
SPT	Speciální půdoochranná technologie
SRS	Státní rostlinolékařská správa
SSP	Oddělená platba za cukr (Separate sugar payment)
STP	Oddělená platba za rajčata (Separate tomato payment)
SVS	Státní veterinární správa
SVÚ	Státní veterinární ústav
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
SZPI	Státní zemědělská a potravinářská inspekce
SZÚ	Státní zdravotní ústav
TOU	Třída omezení úletu
TSE	Transmisivní (přenosná) spongiformní encefalopatie
ÚKZÚZ	Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
ÚSKVBL	Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv
ÚZEI	Ústav zemědělské ekonomiky a informací
V	Setí/sázení po vrstevnici
VKP	Významný krajinný prvek
VÚMOP	Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, v.v.i.
VÚRV	Výzkumný ústav rostlinné výroby, v.v.i.
Z	Zasakovací pás
ZoK	Zpráva o kontrole

5.10. DŮLEŽITÉ KONTAKTY

Ministerstva

Ministerstvo zemědělství (MZe)

Těšnov 65/17, 110 00 Praha 1
 Tel.: 221 811 111
 Fax: 224 810 478
 e-mail: info@mze.cz
 www.eagri.cz

Ministerstvo životního prostředí (MŽP)

Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10
 Tel.: 267 121 111
 Fax: 267 310 308
 e-mail: info@mzp.cz
 www.mzp.cz

Kontrolní orgány

Státní zemědělský intervenční fond (SZIF)

Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1
 Tel.: 222 871 871
 Fax: 222 871 765
 e-mail: info@szif.cz
 www.szif.cz

**Státní zemědělská
a potravinářská inspekce (SZPI)**

Ústřední inspektorát Květná 15, 603 00 Brno
 Tel.: 542 426 625
 Fax: 543 540 202
 e-mail: epodatelna@szpi.gov.cz
 www.szpi.gov.cz

**Česká inspekce životního prostředí
(ČIŽP)**

Na Břehu 267, 190 00 Praha 9
 Tel.: 222 860 111 (ústředna)
 Fax: 283 892 662
 Zelená linka: 800 011 011
 e-mail: Public_rdt@cizp.cz
 www.cizp.cz

**Státní veterinární správa
České republiky (SVS ČR)**

Slezská 100/7, 120 56 Praha 2
 Tel.: 227 010 142
 – sekretariát ústředního ředitele
 Fax: 227 010 191
 E-mail: epodatelna@svs.cz
 www.svs.cz

**Ústřední kontrolní a zkušební ústav
zemědělský (ÚKZÚZ)**

Hroznová 63/2, 656 06 Brno
 Tel.: 543 548 111
 Fax: 543 211 148
 e-mail: podatelna@ukzuz.cz
 www.ukzuz.cz

**Ústav pro státní kontrolu veterinárních
biopreparátů a léčiv (ÚSKVBL)**

Hudcova 56a, 621 00 Brno-Medlánky
 Tel.: 541 518 211
 Fax: 541 210 026
 E-mail: uskvbl@uskvbl.cz
 www.uskvbl.cz

Česká plemenářská inspekce (ČPI)

Štěpánská 626/63, 110 00 Praha 1
 Tel.: 296 326 221
 Fax: 296 326 222
 e-mail: podatelna@cpinsp.cz
 www.cpinsp.cz

Další informační zdroje

www.agronavigator.cz
www.nitrat.cz
www.agroenvi.cz

www.agroporadenstvi.cz
www.infovenkov.cz
www.natura2000.cz

Odborné instituce

Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, v.v.i. (VÚMOP)

Žabovřeská 250, 156 27 Praha 5 – Zbraslav
Tel.: 257 027 111
e-mail: info@vumop.cz
www.vumop.cz

Ústav zemědělské ekonomiky a informací, v.v.i. (ÚZEI)

Mánesova 1453/75, 120 56 Praha 2
e-mail: jiraskova.hana@uzei.cz
www.uzei.cz

Výzkumný ústav rostlinné výroby, v.v.i. (VÚRV)

Drnovská 507/73, 161 06 Praha 6 – Ruzyně
Tel.: 233 022 111
Fax: 233 311 591
e-mail: cropscience@vurv.cz
www.vurv.cz

Agentura ochrany přírody a krajiny (AOPK)

Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha 11 - Chodov
Tel.: 283 069 242
Fax: 283 069 241
e-mail: aopkcr@nature.cz
www.ochranaprirody.cz

Asociace a svazy

Svaz vlastníků půdy České republiky (SVP ČR)

Dělnická 30, 170 00 Praha 7
Tel.: 266 710 414
e-mail: info@svazvlastnikupudy.cz
www.svazvlastnikupudy.cz

Společnost mladých agrárníků České republiky

Plaská 622/3, 150 00, Praha – Malá Strana
Tel.: 724 506 933
e-mail: smacr@smacr.cz
hoskova@smacr.cz
www.smacr.cz

Agrární komora ČR

Blanická 3, 772 00 Olomouc
Tel.: 585 228 530
Fax: 585 222 517
nekvasilova@akcr.cz
www.agrocr.cz

Agrární komora ČR

pracoviště Praha
Štěpánská 63, 110 00 Praha 1
Tel.: 224 215 946
Fax: 224 215 944
e-mail: sekretariat@akcr.cz
www.apic-ak.cz

Svaz marginálních oblastí

Horní Police čp. 1, 471 06 Česká Lípa
Tel./fax: 487 861 368
e-mail: lfa@lfa.cz
www.lfa.cz

Asociace soukromého zemědělství ČR

Dělnická 30 Praha 7, Holešovice 170 00
Tel.: 266 710 414, 283 923 306,
Fax: 266 710 713
e-mail: kancelar@asz.cz
www.asz.cz

Zemědělský svaz České republiky

Hybernská 38, 110 00 Praha 1
Tel.: 226 211 000
Fax: 224 225 521
e-mail: info@zscr.cz
www.zscr.cz

PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců

Nemocniční 1852/53, 787 01 Šumperk
Tel.: 583 216 609
e-mail: pro-bio@pro-bio.cz
www.pro-bio.cz

Regionální odbory SZIF

(Dříve Agentury pro zemědělství a venkov, od 1. 1. 2013 jejich činnost řídí SZIF)

SZIF Praha

Slezská 7, 120 00 Praha - Vinohrady
Tel.: 227 010 460
Fax: 227 010 536
e-mail: ro.ph@szif.cz

SZIF České Budějovice

Rudolfovská 80, 370 01 České Budějovice
Tel.: 387 004 801
Fax: 387 004 808
e-mail: ro.cb@szif.cz

SZIF Ústí nad Labem

Masarykova 19/275, 400 01 Ústí n. Labem
Tel.: 475 651 152
Fax: 475 651 149
e-mail: ro.ul@szif.cz

SZIF Hradec Králové

Ulrichovo nám. 810, 500 02 Hradec Králové
Tel.: 495 070 300
Fax: 495 070 330
e-mail: ro.hk@szif.cz

SZIF Brno

Kotlářská 53, 602 00 Brno
Tel.: 541 614 112
Fax: 541 614 115
e-mail: ro.br@szif.cz

SZIF Olomouc

Blanická 1, 779 00 Olomouc - Hodolany
Tel.: 585 526 511
Fax: 585 244 539
e-mail: ro.ol@szif.cz

SZIF Opava

Krnovská 2861/69, 746 01 Opava -Předměstí
Tel.: 553 696 135
Fax: 553 696 143
e-mail: ro.op@szif.cz

Krajská informační střediska

(poskytování informací, zajištění spolupráce s cílovými skupinami a s krajskou reprezentací)

Karlovarský kraj

Hlavní 27, Dalovice, 362 63
Tel.: 607 103 244
e-mail: kis-karlovarskykraj@seznam.cz
perlinger@volny.cz
www.kis-karlovarskykraj.cz

Jihočeský kraj

Rudolfovská tř. 493/80, České Budějovice, 370 01
Tel.: 724 525 873
Fax: 387 411 710
e-mail: oakcb@wvgroup.cz
www.kisjk.cz

Královéhradecký kraj

Nerudova 37, Pražské předměstí,
Hradec Králové, 500 02
Tel.: 495 535 997, 777 602 127
e-mail: kishk@quick.cz
www.apickhk.cz

Plzeňský kraj

Nerudova 2672/35, Plzeň, 301 00
Tel.: 377 220 578, 601 328 576
e-mail: agentura.venkova@iol.cz
www.kispk.cz

Moravskoslezský kraj

Horní nám. 103/2, Opava, 746 01
Tel.: 553 696 138-140; 602 549 116;
775 590 465
e-mail: mskis@opava.cz;
oakop@opava.cz;
www.mskis.cz

Jihomoravský kraj

Kotlářská 902/51, Brno, 602 00
Tel.: 549 216 864, 607 612 772
e-mail: kis@kisjm.cz
www.kisjm.cz

Kraj Vysočina

Fritzova 4260/4, Jihlava, 586 01
Tel.: 567 308 764
e-mail: zs.jihlava@seznam.cz
www.kis-vysocina.cz

Ústecký kraj

Dělnická 33, Most, Velebudice, 434 01
Tel.: 476 700 658, 602 341 689
e-mail: oakmo@oakmo.cz
www.kisuk.cz

Středočeský kraj

Poštovní 4, Příbram, 261 01
Tel.: 318 476 222, 721 315 260
e-mail: kis.stredocesky@atlas.cz
www.kis-stredocesky.cz

Pardubický kraj

Poděbradova 842, Chrudim, 537 01
Tel.: 465 524 214, 739 055 928, 731 471 711
e-mail: sabata.agrovenkov@seznam.cz
www.agrovenkov.cz

Olomoucký kraj

Blanická 383/3, Hodolany, Olomouc, 779 00
Tel.: 585 230 670, 724 202 889
e-mail: redakce@kis-olomoucky.cz
www.kis-olomoucky.cz

Zlínský kraj

Smetanova 1484, Vsetín, 755 01
Tel.: 571 418 014, 604 481 296
e-mail: akzk@seznam.cz
www.kis-zvzk.cz

Liberecký kraj

U Nisy 745/6a, Liberec, 460 07
Tel.: 485 108 040
e-mail: info@apic.cz
www.apic.cz

KONTROLA PODMÍNĚNOSTI
CROSS COMPLIANCE

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

**Vydalo Ministerstvo zemědělství
Těšnov 65/17, 110 00 Praha I
www.eagri.cz, info@mze.cz
© 2014 ISBN 978-80-7434-149-6**